

Incunabula. 103 kat.komp.

Duns Ioannis Scoti. Questiones
utiles — super libros posteriorum —
Impressa Venetiis per Simonem
de Luca 1497.

cf. Hain Repert. bibl. N. 4448.

By. Inc. 103 (Wist. 450)

GW. 9093

Inc. 103

W. VI. 78a

Questiones utiles subtilissimi

doctoris Joannis Scoti

Super Libros Posteriorum.

Quibus et alij adiuncti sunt Libri

- 1 *Introductio in doctrinam Scoti*
- 2 *Dubia super Lib. Posterioru*
- 3 *Logica Memorativa.*
- 4 *Ar. mensurandi*
- 5 *Suetonius Trans. cu Comm.*
- 6 *Garzo de Rebus Saxonias.*
- 7 *De Obitu Regina.*
- 8 *Laudatio Zamosij*
- 9 *Ston inclinata.*

M Joannes Rybkowicz nexu et usu tenet omnia haec.
Anno Dci. 1606.

Ine. Dec. 109.

Bibl. Jag.

Frater Matthæus Campagna ordinis minorum: theologorum minimus: ingeniosus ac so-
leribus bonarum artium studentibus: felicitatem et ingenium assequi aristotelicum.

Calumniabunt forsan virisq; maledictis insequetur nonnulli: q; minus accurate studiosos
primo aspectu plens hoc aureum opus castigatum censeatur a nobis. Verum pius q;
diligentius enucleatusq; sensum verborum pceperint: ne quisq; me lauset verbis queso.
Pensitet item nos unum habuisse: et illud quidē nescio quibus gallicis litteris pscriptū:
cum characteribus: tum breuiaturis (ut aiunt) etiam a plerisq; doctissimis viris impec-
cabilibus atq; inexplicabilibus: tum etiam sensibus et clausulis inspectis: corruptissimis
ac infectissimum exēplar. Quo sit ut sepius tradere impudēdum recusarim. At in his
que pcepi poterāt: dignitate inspecta doctrine et utilitate: pro exiguis virib; studiosiorib;
pdesse cupiēs: in labyrinthū me inieci inexplicabilem aut viridariū potius amenissimū:
uicibus tamen ac sentibus vndiq; pfectum: fructus suauissimos atq; fragrantissimos
fiores: turcūq; pro modulo ingeniosi mei tēporisq; angustia potui discooperiēs: cōfidens:
studio: arte: doctrina atq; diligentia eorum ad quorum doctas manus euenerit: clarius
limatiussq; in dies opus ipsum euasurum. Valere.

Bibl. Jag.

BIBLIOTHECA
VNI. MAGELL.
CRACOVENSIS

Tabula

Tabula questionū subtilissimi doctoris Joānis Scotti
sup libros posteriores.

Questio prima est An ois doctrina ⁊ ois disciplina sit ex p̄fcti cognitione ⁊ ⁊	fol. iii
li An acquisitio scie sit nobis per doctrinā.	lii
lii An intelligamus per sp̄s acq̄sitas uel per sp̄s sep̄atas.	v
liii An tñi due sint p̄cognitiones.	vi
v An de dignitate possit p̄cognosci quid est.	vii
vi An de passione p̄cognoscat quia est.	ix
vii An de subiecto possit cōgnosci quia est.	ix
viii An cognitis p̄missis simul cognoscat cōclusio.	x
ix An cognitis p̄missis in rōne cause sit nā cognoscat p̄clo.	x
x An diffinitio scire sit bñ data.	x
xi An demonstratio sit ex p̄mis ueris.	xii
xii An hec sit uera vnūquodq̄ p̄pter quod ⁊.	xiii
xiii An p̄ncipia sint magis nota q̄ p̄clones.	xiii
xiiii An p̄clo sit necessaria in demonstratione.	xv
xv An p̄ditio perse sit possibilis.	xvi
xvi An tñi duo sint modi inherendi perse in p̄positionibus.	xvii
xvii An ista sit perse homo est aial.	xviii
xviii An hec sit perse aial est homo.	xix
xix An p̄positio sit p̄se p̄mo modo in qua p̄dicatū ⁊ subiectū s̄gn̄t idem.	xix
xx An genus ⁊ differēcia p̄iunctim uel diuisim sint p̄mo modo dicēdi perse.	xx
xxi An p̄positio negatiua sit perse.	xxi
xxii An sequat hoc p̄se inest huic igit hoc est hoc.	xxi
xxiii An genus perse p̄dicet de oīa.	xxv
xxiiii An oīa inferiora includat oīam sup̄iorem perse ⁊.	xxvi
xxv An aliquod accidēs perse p̄dicet de subiecto.	xxvii
xxvi An omne accidens habeat subiectum cui inest per se.	xxviii
xxvii An accidēs possit p̄dicari de aliquo accidēte tanq̄ de s̄bo secūdo mō dicēdi ipse.	xxviii
xxviii An passio hñs subiectū p̄p̄tū inest ei p̄se.	xxix
xxix An vnum oppositorū p̄se p̄dicet de altero.	xxix
xxx An inherencia sit de essentia accidentis.	xxx
xxxi An tertius modus sit modus inherendi.	xxxi
xxxii An quartus modus sit modus inherendi.	xxxi
xxxiii An p̄mo p̄supponat p̄se. ⁊ an sequat hoc est p̄mo igitur p̄se.	xxxii
xxxiiii An hec sit uera ois triangulus habet tres p̄mo.	xxxii
xxxv An passio inherēs supposito alicui⁹ cois hñtis vnūcū suppositū istē illi p̄mo ⁊.	xxxiii
xxxvi An passio possit inesse p̄mo suppositis alicuius cois hñtis plura ⁊.	xxxv
xxxvii An cognoscens vnūquodq̄ triangulum cognoscat triangulum simpliciter.	xxxvi
xxxviii An singulum use distribuat terminū sub p̄p̄ia ratione suppositorū ⁊.	xxxvii
xxxix An sequat hoc inest p̄se igit de necessitate.	xxxix
xl An p̄ per mediū p̄tingēs possit sciri necessarium.	xl
xli An cōclusio necessaria possit sequi syllogistice ex p̄missis p̄tingētibz.	xl
xlii An accidēs cōe cuiusmodi est albū necessario p̄dicat de subiecto.	xli
xliii An dialctica sit scia cois.	xli
xliiii An in demonstratione possit ēē receptio.	xli
xliv Circa hanc lram aristotilis si affirmatio est cā affirmatiōis ⁊ negatio negationis.	xlii
xlv An deficientē sensu deficiat ⁊ scientia.	xlii
xlvj An vnitas sciētie sit ex vnitate generis subiecti.	xliii

Tabula

2151	Est de veritate huius questionis sunt equales numero.	2151
2152	An si est sit questio.	2152
2153	An quid est sit questio.	2153
2154	Utrum esse existere sit de eentia.	2154
2155	Utrum questio quid est supponat si est.	2155
2156	An eē qd est actualiter eentie sit de eentia.	2156
2157	An ois questio sit questio medij.	2157
2158	An quodquid possit demonstrari.	2158
2159	An medium in demonstratione sit diffinitio subiecti vel passionis.	2159
2160	An cōtingat demonstrare per omnes causas.	2160
2161	An quilibet pars diffinitionis sit in plus q̄ diffinitum.	2161
2162	An differentie substantiales possint nobis innotescere.	2162
2163	An diffiniētem necesse sit scire omnia.	2163
2164	* Finis	2164

Questiones utilissime nuper repte subtilissimi doctoris Joannis Scoti super libros posteriorum.

Scire autem

opinamur unumquodque cum causam rei cognoscimus. Et quoniam impossibile est aliter se habere: hanc propositionem descripsit Aristoteles primo huius. Fuerunt tamen aliqui qui dixerunt omnia sciri, ut platonici mox habet ratione. Si aliquid esset ignotum: si illud occurreret ignoranti non apprehenderet: sicut pater de seruo fugitivo ignorat: qui a querente non apprehendit: etiam si ei occurrat. Si igitur ad hoc quod aliquid possit apprehendi requiritur illud aliquo modo prius sciri: vel aliquo non potest apprehendi: per locum a simili omnia sciunt. Qui dam alij fuerunt qui dixerunt omnia ignorari. Nichil enim adisci potest: et huius ratione assignant: quod omnia que cognoscuntur per doctrinam: cognoscuntur ab aliis quod habet aliquam preminentiam respectu alterius secundum aliam rationem: aia vero cum sit forma subiecta talis non suscipit magis nec minus: ergo nihil potest sciri nec adisci: omnia ergo sunt ignota. Et isti opinionis fuerunt academici. Sed ratio platonicoz soluit per rationem quod ponit Aristoteles in principio huius: quod aliquid contingit ignorare in particulari: et idem necesse est scire in universali, aliter enim nullo modo posset apprehendi: sicut ratio Platonis concludit: non enim necesse est omnia sciri sub ratione propria et particulari, sed inuentione et doctrina: sicut ponit plato. Ratio academicorum soluit: eo quod si anima intellectiva secundum se non suscipiat magis nec minus: tamen secundum dispositionem corporis: culus est forma siue perfectio potest suscipere magis et minus. isto modo vnus homo potest esse per eminentior alio et ingeniosior. Similiter ad hoc ualet vna propositio quam ponit Xenocritus, dicit enim quod neque littera scripta docet, nec ille qui exterius sonat. Sed ista duo tamen erant et mouent discipulum. Sed iterum est vnus doctor qui mentis illuminat, et ueritatem ostendit. Sic igitur pater quod non adiscit propter eminentiam doctor sed propter lumen interius intelligit aia: que causas a primo. Postquam Aristoteles platonicoz errorem soluit, ponit distinctionem eius quod est scire

secundum incontinentem dicens. Ad scire opinamur unumquodque et. In hac propositio de duobus notant. Primo actus scilicet. Secundo notificatio actus. Primum ubi scire secundum. Ibi cum causam arbitramur cognoscere et. Circa primum sciendum primo quod scire dicitur quatuor modis secundum incontinentem. Unomodo communiter: et sic sciunt contingentia ad utrumlibet. Sicut ego scio te sedere. Secundomodo dicitur scire proprie: et sic sciunt contingentia nata. Tertiomodo dicitur scire magis proprie: et sic sciunt tamen principia et conclusiones et omnia necessaria. Quartomodo dicitur scire maxime proprie: et sic sciunt necessaria quorum esse dependet ab alijs: et sic sciunt conclusiones in demonstratione: et isto modo diffinit hic scire: et ideo dicit Aristoteles. Scire simpliciter quod non est secundum accidens nec sophisticum modo. Circa secundum uidelicet circa actus sciendi notificatione: tria notant ex parte scientie: et tria necessaria ex parte scibilis. Ex parte scientie requiritur quod scia sit perfecta: et quod sit actualis: et tertio quod sit certa. Primum notat cum dicitur quod sit arbitramur causam rei cognoscere. Perfectio enim scientie est esse per causam: Actualitas scientie notat: cum dicitur quod illius est causa: Applicatio enim cause ad effectum facit scientiam actualem: sicut patet ex secundo priorum. dicit enim quod scire est dupliciter in vniuersali et in particulari. in vniuersali: quod scimus maiorem non sciendo minorem: nec conclusionem sub propria ratione. sed in vniuersali. Scire in particulari est dupliciter in actu. scilicet in habitu. Scimus in particulari et in habitu ut quod scilicet maior et etiam minor: sed non applicando ad conclusionem: tunc non scilicet conclusio in particulari et in actu: sed tamen in habitu. Scire autem in particulari et in actu: est quod aliquis cognoscit maiorem et minorem et simul cum hoc applicat premissas ad conclusionem. Sic igitur patet quod actualitas scientie est ex applicatione cause ad effectum. Tertio requiritur quod scientia sit certa: et hoc notat cum dicitur quod impossibile est aliter se habere: Sic igitur tria notant ex parte scientie. Notant etiam tria ex parte scibilis necessaria: ad sciendum enim requiritur quod habeat causas: requirit etiam applicatio cause ad effectum: et tertio quod sit necessarium respectu cause. primum notat cum dicitur: causam rei arbitramur cognoscere: illud enim quod non habet causam non scilicet scientia quomodo dicitur: et ideo isto modo principia non sciunt. Sed secundum notat cum dicitur quod illius est causa. Tertium notat cum dicitur: quod

possibile est alit se hēre. Illud enī est necessariū qđ ipossibile est aliter se hēre. et qđ cōclusio scita sit necessaria patet: qđ sequitur ex necessarijs sicut patet per pma pconclonē. Sicut in cōclonē pma huius dicit Aristoteles demonstratōe eē ppetuam et necessariā. Et sicut necessariā dī dupliciter. Unomō necessariū dī nō depēdēs ab aliq̄ causa pōri. et isto mō pōlo demonstratōis nō est necessaria. qđ eius necessitas depēdet ex pncipijs. Et ex hoc patet incidētalr peminētia et distinctio huius libri ab alijs libris logice. Sillogisim? enī demonstratiuus facit sciam: sed sillogisim? dialecticus solū facit fidē uel opinatōe. Sillogisim? sophisticius solū facit apparētia. Sicut ergo scientia pōrior est opinatōe: et nuda apparētia: ita scia demonstratiua que est de demonstratōe tanq̄ de subiecto: pōrior est libro topicor et siliter elenchor. Sic ergo patet peminētia et distinctio huius libri ab alijs libris logice. Sciēdū tñ est qđ scia demonstratiua duplr pōt piderari. uno modo iquātū utit de demonstratōe per illā. s. demonstratōis effect? in alijs sciētijs. et isto mō dī que libet sciētia demonstratiua. Alio modo dicit sciētia demonstratiua que docet ex quibus et ex qualibus debet esse demonstratio. et isto modo utit liber posteriorum sciētia demonstratiua: quē per manibus habemus.

Questio prima.

Veritur. an omnis

doctrina et ois disciplina sit ex pēstētī cognitōe. Ad nō. qđ aut ex pēstētī cognitōe sensitiua aut intellectiua. Si scdmō eēt pcessus in infinitū. qđ ista cognitio intellectiua eēt ad huc ex alia pēstētī cognitōe intellectiua: et ista ex alia et sic in infinitū. Si autē ex sensitiua. Contra. doctrina et disciplina pconis est ex pncipiōrū cognitōe: sed illa nō est sensitiua: ergo nō ois doctrina et disciplina est ex pēstētī cognitōe sensitiua per se uel per accidēs. Cognitio enim pclusiōis est ex cognitōe pncipiōr: et ista sensitiua est per accidēs: ex hoc qđ termini pncipiōr cadit sub sensu. Contra hoc: terminus pncipiū est obm intellect? illud autē cū sit vniuersale: nō cadit sub sensu. ergo pncipia nō cognoscunt via sensitiua per accidēs: qđ per terminos. Itē in termino sunt duo uor et significatū: uor representat sensui: significatū intellectui. Uor enim est signū: et signū se

offert sensui aliud derelinquēs intellectui. sed ad intelligibilitatē pncipiū nihil facit uor: pncipius enim est in aia. uor autē extra: uor ergo accidit pncipio et termino: pncipius et terminus itegritatē. ergo uor sit sensibilis respectu auditis. non sequitur terminos pncipiōr eē cognoscibiles a sensu ul sensibiles. Aliiter dī: qđ ois doctrina et ois disciplina intellectiua sit ex pēstētī cognitōe intellectiua: ut ex cognitōe pncipiōr que intellectiua est. sed ex hoc nō sequitur qđ sit pcessus in infinitū: qđ in pncipijs est stat? Et si arguit ptra. qđ pncipiōr est doctrina et disciplina. igit istud adhuc erit ex pēstētī intellectiua: per ratiōe. Ad illō dī est Xiconclōis: per iterē pconclōe: qđ pncipiōrū nō est doctrina: qđ doctrina est illoz que dubitatur uel putant eē falsa. et post discursus uel opinatōe apparēt uera. et talia nō sunt pncipia sed pcones: pncipia enī sunt nota de se. Contra. pbo. qđ nō sit stat? in cognitōe intellectiua pncipiōr: pncipia enī cognoscim? ex hoc qđ terminos cognoscim? per Aristotelē. Cognitōe ergo pncipiōr: pcedit terminor cognitio: sed cognitio terminor est intellectiua cū sit obm intellect? ergo cognitōe pncipiōr pcedit alia cognitio intellectiua: nō ergo in cognitōe pncipiōr est stat? Itē. vñqđq ppter qđ et illud magis: pncipia enī cognoscim? p huius. sed pcones sciunt ppter pncipia: ergo pncipia magis sciunt qđ pcones. Sed oīz eor que sciunt pōt eē doctrina. et oīa quez est doctrina cognoscunt ex pēstētī cognitōe intellectiua: ergo aī cognitōe intellectiua fuit alia pcedēs: ergo nō pus fuit stat? Itē si cūc sensus ad sensibilia ita intellect? ad intelligibilia: sed sensus pōt aliqd sentire de nouo sine pēstētī cognitōe. ergo intellect? pōt aliqd intelligē de nouo et cognoscē sine aliq̄ cognitōe pcedēte. Itē per Aristotelē tertio de aia. Intellect? pmo est tanq̄ tabula rasa nihil sciēs. cū ergo in intellectu aliqd sciat ex inuētiōe uel doctrina et nō plura sūt intelligat: oportet qđ intellect? pmo cognoscat aliqd cū nihil sciat: et tñ nō ex aliquo pus cognito. Itē si cognitio intellectiua pclusiōis fit ex cognitōe intellectiua pncipiōr. hoc nō est ppter aliqd nisi qđ pncipia sunt cause scie pconis: sed pns est falsus. ergo et accedēs. f alitate pntis pbo. Principiū nō est alit causa pconis qđ pncipius in se pconē includit: sed nō includit nisi in uirtute. Sicut scia pconis. pncipia nō est cognitio cōclusiōis in uirtute: sicut pncipia ratiōe: ergo pncipia

nō sunt cause scie in pelone. ¶ Itē puer in pncipio aditit q̄ hec uocē significat istā rē: 2 tñ non ex aliq̄ alia cognitōe. Et aīa pueri respectu ei⁹ aditit sit sic tabula rasa. yergo aliq̄ est cognitio intellectiua sine p̄sensu cognitōe. ¶ Si hic q̄ puer cognoscit hāc uocē significare hāc rē: ex aliq̄ p̄sensu cognitōe: q̄ plus cognoscit rē significatā s̄m quādā cognitōe p̄sensu 2 etiā doctrinā docētis. Contra: accipiat puer qui nullā rē nec uocē cognoscit: talis puer in pncipio aliq̄ cognoscit 2 nō ex aliquo p̄sensu: q̄ nihil p̄sensu: ergo ē intellectiua cognitio de nouo sine p̄sensu cognitōe. ¶ Ad oppositū ē Aristoteles

Ad questionē dico. q̄

ois doctrina 2 ois disciplina sit ex p̄sensu rē. q̄ cognitio intellectiua p̄cedit a potētia ad actus: 2 ab imperfecto ad p̄fectū. Illō ergo qd̄ scit in p̄ticulari. pus sciebat in vlt: q̄ nō est dicit q̄ illō sciebat s̄l s̄ p̄p̄ia rōne. q̄ sic nō p̄tgeret aditit aliquid. Aditit enī est aq̄rē cognitōe alieuius de nouo: 2 s̄ p̄p̄ia rōne. Nec oportet dicit q̄ illud qd̄ scit i p̄ticulari pus sit totali ignoti. sic enī nō posset ab intellectu app̄hēdi: sic fū? s̄ugitiuus totali ignot? a p̄familiaris: ab eo nō app̄hēdit si ei occurrat: sic arguit Plato. Illud ergo qd̄ scit in p̄ticulari: pus sciebat in vlt. S̄ scia i p̄ticulari est scia que p̄cludit istō demonstratiōnis. Scia p̄sonis in vlt: est in cognoscēdo p̄ncipia. Nā q̄libet cognitio intellectiua scibilis: sit ex cognitōe intellectiua p̄ncipioz: 2 ista sit vlt? ex cognitōe intellectiua finioz: p̄ncipia enī cognoscim? ex eo q̄ finios cognoscim? 2 ista cognitio vlt? est ex cognitōe signoz: q̄ hūc ordinē ponit Theophrastus. 2 hūc p̄sonat Aristoteles. Aristoteles tñ nō dicit q̄ ois cognitio scibilis sit rē. S̄ ois ois doctrina 2 ois disciplina rē. 2 hui⁹ rō est. q̄ alioz est doctrina 2 disciplina quorū nō est scia. sic patet in rhetoricis. per exēplū enī aq̄rē doctrina 2 disciplina: de p̄sona nō tñ scia: 2 s̄l est de iudiciōe. Nā Aristoteles p̄ hāc p̄ticulari ois doctrina 2 ois disciplina rē. excludit op̄tione accademicorū: qui posuerūt oia ignorari 2 nullā ēē doctrinā. S̄l per hoc qd̄ dicit. sit: excludit op̄tione platonicoz. illō enī sit qd̄ de nouo aq̄rē. Si doctrina fiat in nob. ergo de nouo aq̄rē in nob: nō ergo oia sciunt sicut ponit Plato. ¶ Nā vlt? est intelligēdi p̄pter rōnes: q̄ ois cognitio intellectiua sit ex p̄sensu

cognitōe: sed nō semp ex eadē. Sed quedam sit ex cognitōe p̄sensu sensitua: sicut patet in iudiciōe: 2 quedā sit ex p̄sensu cognitōe intellectiua: sicut patet in sillogismo. Sillogismus ergo p̄cludit min? vniuersale ex magis vniuersali: uel saltē semp cōcludit ex vniuersali qd̄ est notū intellectui. Sed iudiciō p̄supponit cognitōe sensitua singulariū. uel q̄ in iudiciōe cognitio intellectiua conclusionis vniuersalis est ex cognitōe sensitua singularium.

Ad primū dī. q̄ cogni

tio intellectiua est aliq̄ ex cognitōe sensitua. 2 aliq̄ ex cognitōe intellectiua 2 p̄sensu: 2 nō sp̄ ex hac sit uel ex illa. Ad rōnes que p̄bat q̄ finitū p̄ncipioz nō sūt sensibiles: ergo nō cognoscunt cognitōe sensitua p̄cedant: sūt enī vlt 2 per p̄sensu obm intellect? ¶ Sustinēdo scdaz op̄tione. q̄ cognitio intellectiua p̄sonis in demonstratiōe sit ex cognitōe intellectiua p̄ncipioz 2 q̄ ibi sit status vlt ad p̄mā rōne p̄ra b: q̄ duplex est cognitio intellectiua: qdā cōplera 2 qdā i cōplera. Cognitio intellectiua cōplera stat ad cognitōe intellectiua i cōplera. Imo necesse est cognitōe intellectiua i cōplera: istā cognitōe p̄cedē. ¶ Ad aliū dī b dī: q̄ p̄ncipia p̄p̄ia nō sūt scita s̄ intellecta. In intellect? enī est p̄ncipioz 2 scia p̄sonis: per b ad sōmā. q̄ hec p̄p̄ia: vniuersalē p̄p̄t qd̄ est rē. intelligēda est q̄ effect? 2 causa denotant eodē nomine: 2 b vniuersale: sic calidū in igne 2 oia calida per ignē causaliter eodē nomine notant 2 vniuersale: sed p̄lo est scita per p̄ncipia: sed p̄ncipia nō sunt scita: 2 id nō notant eodē nomine: 2 id nō seq̄ q̄ p̄ncipia sunt magis scita. ¶ Ad aliud dico: q̄ nō est s̄l tñ p̄pter hoc q̄ obiectus sensus de se est p̄portionabile sensui: ideo nō regit alia cognitio p̄sensu: sed obm intellect? de se nō est p̄portionabile intellectui. euz existat sub p̄ditionibus iudiciū. tñ q̄ in alio est dissile. In intellect? enī est vlt? discursus a p̄ncipiis ad p̄clusionē: 2 id regit p̄sensu cognitio p̄ncipioz ante q̄ sit cognitio p̄clusionum. Ad aliud dī q̄ posito q̄ intellect? nō sciat p̄mo aliq̄ scibile in p̄ticulari: adhuc p̄sensu aliq̄ cognitio intellectiua in vniuersali. puer enim cū statim pos sit sentire: aliq̄ cognitōe hēt in vniuersali. 2 id dicit Aristoteles in p̄mo p̄p̄icoz: q̄ pueri p̄mo appellāt oēs viros p̄tes 2 oēs femias mīres 2 postea magis disculant. ¶ Ad aliud dico: q̄

principia nō sunt cause p̄clusionis nisi in v̄tute: si
 fm se considerent: p̄ncipia enim p̄t dupliciter
 considerari. v̄nomō fm se: Aliomō fm q̄ appli-
 cant p̄clusioni: ut cognoscēdo hāc minōrē esse
 sub maiori: Primomō p̄ncipia nō sunt cause
 cōclusionis nisi in v̄tute 2 potētia 2 soluz hoc
 p̄cludit rō: Sed scēdōmō p̄ncipia sunt causa
 sciētie p̄clusionis actualiter: 2 sub p̄p̄ia rōne.
 Ad aliud dī similiter: Ad rōnē p̄tra hoc dī.
 q̄ figs demōstrat puero aliquā rem cuius no-
 titiā prius nō habuit aliquale: puer multoties
 v̄tū ista voce pro illa re. 2 ex tali usu 2 exercitio:
 2 similiter lumine intellectus agētis puer adiscit
 q̄ hec uox istā rē significat. v̄tū ex tali usu prius
 hēt quādā cognitionē v̄niuersalē 2 p̄fusam: 2 ex
 p̄sequēt hēt cognitionē determinatā 2 in p̄ticu-
 lari. priō tñ cognitionē ergrit ex cognitione sen-
 sitiua: 2 sic patet quōd aliq̄liter rē. **Questio. ii.**

Veritur

q An acquisitio sciētie sit nobis per doctrinā:
 Ad nō videt: q̄ si sic. tē doctor isruer
 sciētiā in discipulo: ad modū quo calidū in actu
 de frigido facit calidū in actu: 2 per cōsequens
 sciētiā est q̄litas actiua q̄ est cōtra Aristoteles:
 qui dicit in secundo de generatione. q̄ tñ due
 actiue sunt q̄litates. s. calidū 2 frigidū. Item si
 doctor in discipulo causaret sciētiā per doctri-
 nā: aut ergo eadē in numero aut aliā. Ad eadē
 in numero: q̄ nō est idē accidēs in numero i dī
 uersis subiectis. Ad diuersam in numero a sua
 sciētiā: p̄pter duo. tñ q̄ nemo dat qd non hēt.
 sed sciētiā in numero que est in discipulo nō pri-
 us habuit doctor: igit illā nō dat. tñ q̄ illā scien-
 tiā numero caret in discipulo mediāte sua scien-
 tiā. 2 sic sciētiā doctoris esset qualitas actiua.
 Item ad principāle: quero an doctor p̄ponat
 discipulo aliqd notū qd est adiscēdū aut igno-
 tū. Si illō sit notū: ergo discipulus nō adiscit.
 adiscere enī est acquirere sciētiā ex aliquo igno-
 to: Si illō sit ignotū ergo adiscit nō pōt: q̄ nec
 intellectu apphēdi: sicut patet de seruo fugiti-
 uo: qui est ignotus patrisfamilias: nō pōt ab eo
 apphēdi est et occurrat. Dicit hīc q̄ illō qd
 adiscit siue qd p̄ponit adiscēt quodāmodo est
 notū: 2 quodāmodo est ignotū. est enim notus
 in v̄niuersali 2 ignotus in p̄ticulari. 2 sub p̄p̄ia
 rōne. 2 q̄ sic est notū in v̄niuersali pōt apphēdi
 sufficiēt in p̄ticulari fm inconueniens 2 Ari-
 stoteli. Qualiter tñ notū sit pōt patē: p̄mo do-

cens p̄ponit p̄positiones sub debita forma: 2 si-
 las applicat ad cōclusiones: 2 sic ex illis p̄inci-
 piis notis simul cū tali applicatione deuenit in
 cognitionē p̄clusionis. ignoret. Contra: Si ex
 virtute p̄missarū nō fm se: sed simul cū appli-
 catione adiscēs deueniat in cognitionē p̄clusio-
 nis. ergo cōclusio in demonstratōne nō scit eo
 q̄ hec sunt: q̄ rēgrit applicatio: sed p̄sequēs est
 falsum ergo 2 antecēdēs. Item querit de illa
 applicatione aut est nota adiscēti aut ignota:
 Si nota adiscēti ante cōclusionē 2 p̄missē de se
 sunt note ante cōclusionē illatā. igit cōclusio
 sit adiscēti nota ante demonstratōnē 2 per conse-
 quēs adiscēs iam cōclusionē non adiscit: si illa
 applicatio sit ignota. igit nō pōt esse principius
 in cognitionē cōclusionis ignoret. igit illa ap-
 plicatio nihil facit ad doctrinā. Item si dicas
 q̄ illa applicatio nō sit semp nota. sed aliqui p̄us
 ignota. 2 postea nota: igit nō semp est cōclusio
 nota. Contra illō. si illa applicatio fiat nota hoc
 erit per p̄missas notas 2 per aliā applicationē.
 Quero tūc de illa applicatione: aut est de se nota
 aut nō. si sic: eadē rōne fuit nādū i p̄ma: Si nō
 illa erit per aliā: 2 sic erit p̄cessus in infinitum:
 Item ista applicatio p̄missarū nō rēgrit nisi
 ut denotet p̄missas eē actualē causas cōclusio-
 nis: Sed hoc est falsum: q̄ si sic tūc nullomodo
 posset fieri ex duobus p̄ncipiis p̄missis. sed semp
 regrent tria. s. duo p̄ncipia 2 applicatio que si-
 gnificaret principia esse actualē causam con-
 clusionis. sed hoc videt inēdūens. ergo rē.
 Ad oppositum est Aristoteles dicens: q̄ oīs
 doctrina rē. 2 exponit q̄ per doctrinā intelli-
 git acquisitionem sciētie per doctorem.

Ad questionē dicitur

q̄ acquisitio sciētie per doctrinā: nō est pos-
 sibilis sicut dicit Academicus: quia ad hoc qd
 vnus hō aliū doceat oportet q̄ hēt aliquā p̄-
 eminētā respectu alteri: fm intellectū. Sed nul-
 lus hēt talē p̄eminētā. cum aīa intellectiua siue
 forma ibalis nō suscipit magis 2 minus: ideo
 nullus hō pōt aliū docē. ergo rē. Et si dī rō-
 nē istoz: q̄ i anima intellectiua fm se nō susci-
 piat magis 2 minus: tñ fm dispositionem cor-
 poris cuius est p̄fectio pōt suscipere magis 2 mi-
 nus. 2 sic per accidēs. q̄ corpus qd p̄ficiat. vna
 aīa intellectiua melius est coplatonatu q̄ cor-
 pus qd p̄ficiat ab alia aīa intellectiua. Itō vnus

hō est peminētiō: in gradu intelligēdi ⁊ magis ingeniosus q̄ alius. Cōtra istud: Intellect⁹ nō est virtus materialis: ergo nō pōt suscipere magis nec minus: snt dispositionē materie: psequētia patet per Aristotelē tertio de aīa. quia imateriale a materiali nō depēdet. ⁊ per psequēs a materiali nō accipit uariationē. ⁊ Cōtra positionē istoz: nō est arguēdū nisi per expmētū. Quilibet enim expit in seipso q̄ ab alio adscere pōt. fundamētum positionis istoz: accipit falsum cū dī q̄ nullus hō hēt peminētiā respectu alterius hoīs. hoc est falsū: q̄ pōt p̄suaderi per duas rōnes: q̄ vnus est sciēs in actu ⁊ alius in potētia: sed sciēs in actu aliā peminētiā hēt respectu sciētis in potētia: ergo rē. Itē hoc patet per aliud. Alia intellectiua l3 s̄m se nō hēt peminētiā respectu alterius aīe. tñ cū est p̄fectio alicui⁹ corpis melius cōplectiōnati: q̄ alia: peminētiō est respectu alterius in intelligēdo. vñ tales per Aristotelē secūdo de aīa. sunt apti mēte. patet ergo q̄ vnus hō est peminētiōr alio in intelligēdo respectu alterius: ⁊ per cōsequēs aliā docere pōt: ⁊ ex hoc patet respōsio ad rōnē istoz: Alia enim intellectiua l3 nō s̄m se sit p̄minentior alia: ut tñ est dispositio corpis melius cōplectiōnati pōt esse alia peminētiōr. Et ad rōnē. cōtra hāc rōnē dī. q̄ forma materialis pōt intelligi dupliciter: Anomodo dī que educit de potentia materie. uel q̄ vñ organo corpore in opando: ⁊ isto mō forma intellectiua: non est forma materialis: Aliomō dī forma materialis q̄ p̄fectio materie: ⁊ isto mō aīa intellectiua pōt accipere a materia quas p̄ficit. q̄ ex materia ⁊ forma fit vñ.

Ad questionem igitur

aliter dicitur: q̄ sciētia est nobis possibilis per doctrinā. sicut experimur in nobis iuxta quod est intelligēdū: q̄ sciētia aliqñ acgrif totaliter ab intrinseco. aliqñ p̄tim ab intrinseco ⁊ p̄tiz ab extrinseco: sicut ⁊ sanitas aliqñ totaliter acgrif ab intrinseco. ut qñ est sic q̄ ps sana alterat partes infirmā sibi p̄pinquā. ⁊ istā reducit ad p̄istinā debita p̄positionē: ⁊ sic acgrif sanitas totaliter ab intrinseco. Sed aliqñ acgrif sanitas p̄tim ab intrinseco ⁊ p̄tim ab extrinseco: ut cū ita est q̄ ps sana nō pōt de se ⁊ virtute sua alterare p̄fecte infirmā: nec istā reducere ad p̄positionē debita tñ nō sanat hō ab intrinseco: sed eget ex-

trinseco adiuvāte: ut adiutorio medici: q̄ tunc per potationes ps sana iuuat ad alterādū p̄tes infirmā in qua actione ps sana est agēs principale. Sed agēs extrinsecū ut medicamentū est coadiuvās. sic est de sciētia. aliqñ enī sciētia acgrif totaliter ab intrinseco: ut per inuētiōnē: ⁊ hoc quādo intellectus est bene dispositus. ⁊ ex p̄missis notis pōt deuenire per virtutes intellect⁹ agētis in cognitionē p̄clusionis ignote sine doctore extrinseco: sed aliquādo acgrif sciētia p̄tiz ab extrinseco: ut cū ita est q̄ intellectus nō est bene dispositus: sicut patet in illis qui hēt ingenitū obtusum. tunc regrit q̄ doctor extrinsecus ordinat principia adscētī ⁊ applicet illa p̄clusio nī. ⁊ inde ueniat adscēs in cognitionē cōclusionis per doctore: principaliter tñ lumine intellectus proprii: sed secūdarie adiutorio doctoris ⁊ ideo dicit L Inconīsis. q̄ nō solum doctor docet sed lit: era scripta. ⁊ nō pprie docent ista per se: Sed ista duo intellectū adscētis excitāt ⁊ cōmouēt. Sed interius uerus doctor. i. deus mētē illuminat ⁊ ueritatē ostēdit. ⁊ Alterius intelligēdum: q̄ sciētia in doctore nō est q̄litas actiua: l3 enī per istā acgrif sciētia in discipulo: nō tñ est principale agēs: sed coadiuvās: q̄ principale agēs est intellectus intrinsecus respectu acquisitionis scientie mediante suo lumine: ideo in doctore sciētia non est qualitas actiua.

Ad rationes. ad primā

dicēdū. q̄ docēs nō influit sciētiā in discipulo: sed docēs excitat intellectū discipuli per principia nota. ⁊ per determinatā applicationē principiorū ad cōclusionē ut discipulus per lumē intellectus agētis (ut per principale agēs iterius) apprehēdat cognitionē de eodē seibili cuius cognitionē primo habuit docēs. ⁊ ideo nō sequit q̄ sciētia docētis sit q̄litas actiua: qñ enim actiua q̄litas agit in alterū ista q̄litas v̄tute corpis cuius est agit aliqd in illo alio inducēdo suam formā: ⁊ nō regrit in illo in q̄ agit esse aliquod agēs principale mouēs seips⁹ de potētia ad actū sed in acquisitione scientie in docente: nec s̄m se: nec s̄m virtutē docētis: est q̄litas sufficiēs ad inducēdū sciētiā in discipulo: Sed principale agēs est intrinsecū discipulo: ut intellectus agēs mediante suo lumine: ⁊ ideo sciētia nō est q̄litas actiua. ⁊ Ad aliud dicitur. q̄ eadē sciētia numero est in docente ⁊ discipulo acq̄lita: Quia sciētia

Posterior

est relatiuuz: qz ad scibile refert ideo numeratio
nē accipit a suo correlatiuo. Cū igit idem scibi
le sciat a doctore z docto puta discipulo. ergo
eadē scētia numero est in doctore z in discipu-
lo. Contra: Accidēs qōlibet numerat ad nume-
rationē subiecti: nō enī possibile est uere itelligē
qz idē accidēs numero sit in diuersis subiectis.
sed diuersa subiecta sunt docens z discipulus:
igit nō pōt eadē scētia numero esse in eis cū sit
accidēs. Aliter dī ad istud. qz diuersa scētia
numero est acquisita in discipulo z in doctore
siue scētia ista accipiat pro qualitate informan-
te siue pro relatione. Ad primā probationem
dī sicut prius: qz non sequit scētiā in doctore
esse qualitātē actiuā: z causa huius dicta est.
Ad aliā pbatōnē dī qz ista pcedit fm falsam
imaginationem. Supponit enim qz doctoz det
scētiā discipulo: qd falsū est: doctoz enim exi-
tat intellectū discipuli solūmō ad apprehēdēdū
per hoc qz ei pponit ppositiones uocales de se
notas: cognitōis terminis applicādo illas recte
ad pclusionē: z tunc discipulus mediātē lumi-
ne itellec^{ti} sui agētis: istā pclusionē adiscit z in
hoc decept^{us} fuit Plato. Plato enim eo qz puer
inerudit^{us} in geometria recte respōderet ad con-
clusionē. ex hoc credidit puerū sciuisse pclusio-
nē. sed hoc est falsū. Puer enim sic rīdens nō
rīdebat indoct^{us}: sed doctus rīdebat: docebat
enim ab opponēte: in hoc qz opponens propo-
nebat notas. ppōnes: z illas applicabat ad cō-
clusionē. z ideo nō rīdebat recte inerudit^{us}: sed
doctus. Ad aliud principale sic dī qz pclusio
pposita adiscēti nō est in vniuersali ignota: sed
tū in particulari z talis cognitio in vniuersali
sufficit ad hoc: qz adiscēs pclusionē apphēdat
per lumē itellec^{ti} agētis: ad hoc tū requiritur
exercitiū doctōris extrinseci per principia nota:
z per applicatiōē debitā. Ad rōnes ptra hoc
dī ad primā qz ante pclusionē notā nō cogno-
uit istā applicatiōē adiscens. sed simul tēpore
cū cognouit pclusionē cognouit istam applica-
tiōē. uerūtamē prius natura cognouit applica-
tiōē dī pclusionē. z iō nō sequit qz ista appli-
catio nō facit ad cognitōnē pclusionis. Ad
aliud cū pcludit qz pclusio in demonstratiōe nō
scitē: eo qz h sunt. si requiritur talis applicatio
dī interimēdo psequētiam. qz sequi eo qz h sunt
non est sequi per pmissas fm se psideratas: sed
per pmissas applicatas. ideo requirit applica-

tio ad hoc qz sequat cōclusio. eo qz h sunt: ideo
potius sequit oppositū ex rōne qz ppositum.
Ad aliud cū dī applicatio aut est semp nota:
aut prius ignota: z postea nota: dī qz hec appli-
catio adiscēti prius fuit ignota: z postea ex hoc
nō sequit qz fiat nota adiscēti per aliā applica-
tiōē: sed sufficit qz applicas sic applicet ad hoc
qz fiat nota. Ad aliud dī cōcedendo illā ap-
plicationē requiri ut in finē adiscēti. qz pmiss-
se sunt cause actuales istius cōclusionis: sed ex
hoc nō sequit qz ad sciētiā istius pclusionis sa-
ciendā requirant plures pmissas qz due: qz non
oportet istam applicationē signari per tertiam
ppositionē: sed ex hoc qd docens rebū modo
ordiat pmissas: sufficiēt hētur ista applicatio
actualis per istas duas pmissas zc. Cōd. lli.

Queritur an nos in-

tellegamus per spēs acqstas uel per
species separatas. qz per species influxas uidet^{ur}.
qa fm Aristotelē septimo phisicor. circa atam
intellectiua nō cadit alteratio. sed si intelligere-
mus per spēs acqstas per intellectū: tunc esset
alteratio a nō spētus in species: z ab ignorātia
in sciētiā: igit opouet ponere qz nos intelliga-
mus per spēs influxas z nō per acqstas. Item
quicqd pducit de potētia ad actū: pducit per
aliqd actuans tū enī calidū in potētia: pducit
in calidū in actu: pducit per aliqd aliud actu
calidū. Sed itellec^{ti} noster sic de sciēte in potē-
tia: actu sciens: igit per aliqd ens in actu sciēs:
z non de se: qz de se est in potentia igit per aliqd
agens extrinsecū: qd est substantia separata influēs
spēs in itellec^{tu}: qd nō est nisi ydea. Cū qz in
tellect^u sit aliqd intelligēs uel sciēs in actu z nō
per agens extrinsecū: qd est substantia separata in-
fluēs species in intellectu: Sed per intellectū
agentē qui est intellectus intrinsecus: z ille fa-
cit de potētia intelligibile: actu intelligibile per
speciē acqstā: z hoc irradiādo sua fantasma-
ta. Contra istud: obiectū sensus multiplicat
suam speciē in sensum exteriorē z postea in sen-
sus interiores imaterialiter magis ac magis: z
nō requirit sensus agens imaterialiter: igitur
a simili: ad hoc qz obiectū intellectus (qd est qd
gdest) multiplicet suā spēm per sensus medios
usqz ad intellectū imaterialiter magis ac ma-
gis: non requirit intellectus agens aliquomō
radians sua fantasmata. Item qdquidē de

se est intellectus proportionabilis: igitur ad hoc quod actu fiat obiectum intellectus: non requiritur aliquid agens: probatio antecedens: sicut intellectus materialis non includit in sua essentia est in materia: quod perfectio materie ita quodquid est in materia: igitur videtur quod proportio sit iter quodquid est ex una parte et intellectum ex alia. Ad principale: omne intelligens per participationem habet reduci ad aliquid quod est per se et primo intelligens: sicut omnia calida per participationem reducuntur ad aliquid quod est primo calidum. Sed omnes homines intelligunt per participationem: igitur intelligunt per aliquid quod est primo intelligens: sed tale est ydea hominis: igitur et. Item rationales sumus nos et omnes: sed omnes intelligunt per spiritum innatum et non per spiritum acquisitum et. Item puer debito modo interrogatus recte respondet ad conclusiones quas non est eruditus in aliqua scientia. Sed non potest recte respondere nisi prius sciat conclusiones: et non per species acquisitas. quia nunquam acquisivit species istarum conclusionum siue terminorum: igitur per species et. Ad oppositum est Aristoteles dicens quod omnis doctrina et. Item primo huius. omnis nostra cognitio omnium habet a sensu: igitur non intelligimus per species innatas sed acquisitas.

Ad questionem de simpliciter platoni

cos. quod nos intelligimus per species infusas ab ydeis. Ponit enim Plato ydeas in quolibet specie hominis et bonis et. Et dicit quod ista ydea hominis est causa et exemplar singularem istorum: et quod est necessaria ad cognitionem et generationem. Ponit enim quod agere sensibilia non inducunt formam in materia sed preparent materiam et disponunt ad inductionem forme ab extrinseco ut ydea. Ponit etiam quod doctor nullo modo est causa in discipulo: sed remouet ipse dimetra que impediunt discipulum scire. Sed scientia in quolibet inducit ab ydea hominis: per species infusas ab ista ydea intellectui nostro. Huius oppositum ponit Aristoteles quo ad utrumlibet. Ponit enim formas educi de potentia ad actum per agens naturale. Ponit etiam doctrinam causari in nobis et persistere cognitionem: et sic per species acquisitas que multiplicantur per sensus exteriores usque ad intellectum. Item contra ipsos est quod tunc cecitas naturalitate ita excellenter haberet scientiam de coloribus sicut videntes: et huius oppositum patet per experimentum: et dicit Aristoteles oppositum simili-

liter dicit in fine secundi huius: deficere sensu deficiente et cognitio illius: que est secundum illum sensum. Aliter ponit Aulicena: quod nos intelligimus per species infusas: sed non infusas ab ydeis sicut ponit Plato. sed ab ista substantia separata. Ponit enim substantias separatas superiores influere species in substantiis separatis inferioribus. et ulterius ponit unam substantiam separatam influere species intelligibiles intellectui nostro: per quas nos intelligimus. et ulterius ponit nos intelligere cum ista substantia in suis species in nobis: et ponit nos non intelligere quam ista substantia definit influere. Contra hoc est ratio Aristotelis. Similiter est contra istud quod cecitas ita haberent scientiam de coloribus sicut videntes.

Ideo aliter ad questionem

de quod nos intelligimus per species acquisitas a sensibus exterioribus: et huius ratio est ista tacta. quod aliter ecci possent habere completam scientiam de coloribus sicut videntes: de modo tamen qualiter acquiramus dubium est. Modus tamen sic ponitur. anima est in potentia ad omnia: secundum Aristotelem primo de anima. Est enim in potentia omnia intelligibilia per intellectum. et est in potentia omnia sensibilia per sensum. Obiectum igitur intellectus eius sit in potentia intelligibile: non potest de se actuare intellectum per suam spiritum: cum enim existat sub conditionibus individuantibus: ibi est improprietate. Ideo antequam intellectus possibilis actu intelligat requiritur aliquod agens: ut intellectus agens faciens intellectum possibilem de potentia intelligente actu intelligentem. Similiter faciens quodquid est quod est potentia intelligibile: actu intelligibile per suam speciem: et sic intelligit intellectus noster per species acquisitas. Sed intelligendus est quod res multiplicat suam speciem per sensus exteriores: usque ad sensus interiores. et usque ad substantiam. et ista species existit sub modo materiali: et concipitur sub conditionibus individuantibus. Sed ista ut sic: non potest perficere intellectum. Ideo intellectus agens: ex illa specie in fantasmatum disposita gignit aliam speciem in intellectu possibilem. Ideo dicit Commentator: quod intellectus agens facit vniuersalitatem in rebus. Et non est intelligendus: quod eadem species numero que est in virtute fantastica sit in intellectu possibile: quia tunc accedens migraret de subiecto in subiectum vel saltem de potentia organica ad non organica. quod videtur inconueniens.

Posterior

Nec est intelligēda: q. spēs in virtute fantastica: gignat aliā ex se in intellectu possibili: q. illa in fantasia est materialis: et materiale nō gignit i-
materiale: nec pōt dici q. species in fantasia est irradiata per intellectū agētē: et sic quodāmodo facta est imaterialis. et sic facta immaterialis et irradiata gignat aliā in intellectu possibili: hoc enī videt falsus q. repugnat vtrūq. organice talis imaterialitas. Quia in virtute organica. species semp existit materialiter. Ideo oportet dicere q. intellectus agens gignit in intellectu possibili speciem ex illa que est in fantasia.

Ad argumenta. ad pri-
mū dicif q. aia nostra alterari pōt ab ignorātia in sciētia. sed tñ ab vna q̄litate in aliā q̄litate alterari nō pōt: et hoc intelligit Aristoteles in. viij. phycor. Aliud dicif q. intellect⁹ noster fit de potētia intelligēte actu intelligēs. per aliud ens in actu qd nō est ydea: nec aliqd separāt ab intellectu nro. Sed est quedā virtus intellectiva no bis cōiuncta: cuiusmodi est intellectus agens. Ad rōnes cōtra hoc dicif ad primū. q. ideo nō requirif sensus agēs ad hoc q. vbi sensus spiritalis sit in medio q. in obo et in sensibus exterioribus spūalius q. in sensib⁹ interiorib⁹: q. cū ista spūalitate fiat materialitas speciei simpliciter: q. et virtus sensitiva materialis est q. pfectio organi corporei. similiter spēs in virtutib⁹ sensitivis est similitudo rei et individuali et materialiter existit: ideo nō requirif sensus agens. Sed intellectus possibilis est virtus imaterialis q. nō alligata organo. Similiter spēs in illa virtute est imaterialis simul. q. est similitudo rei nō ut materialiter existit: et hāc immaterialitātē speciei intellectus possibilis facere nō pōt cū sit virtus passiva: nec fantasma pōt facē hāc spēm hīc. q. materiale manēs materiale nullo modo gignit immaterialē: ideo requirif intellect⁹ agēs faciēs istā spēm in intellectu possibili ex ista specie que est in vtrūq. fantastica. Ad aliud dico q. quodq. dē nō est de se pportionabile intellectui. q. qd dē nō pōt actualiter immutare nisi sub aliquo esse. sed nō habet nisi duplex esse. esse extra aiam: et esse in aia. quodq. dē sub eē extra aiam immutare nō pōt ut sic. q. ibi existit materialiter et etiā sub cōditionibus individualib⁹. sed quodq. dē nō immutat ut materialiter existit sed ut immaterialiter existit: oportet ergo

q. ipm quodq. dē simulet fm eē qd hēt in intellectu: sed esse in intellectu non hēt de se sed per intellectū agētē. ideo requirif intellectus agens. per hoc ad formā nego cōsequētiā: q. si quodq. dē materiales cōditiones in suo esse nō includit nec ab illis depēdet: est tñ subtilis: Similiter intellectus materiā nō includit in sua essentia nec ab illa depēdet: est tñ in materia. ergo est sufficiens pportio utrobq. nō valet. Et enī quo ad istas pōtētiās sit pportio nō tñ sufficiens: requirif enim plus. s. q. sicut spēs in intellectu est similitudo rei. nō ut materialiter existit sic oportet quodq. dē ad hoc q. immutetur: modū imaterialē hīc. sed sub esse extra aiam nō hēt modus immaterialē: sed tñ ut est in aia. ideo de se non est pportionabile. sed fit per intellectū agētē. Ad aliud dicif. q. oia intelligētia per participationē reducunt ad al. qd intelligēs per essentia. sed illud intelligēs nō est ydea sed est prima causa: cuius intelligere et esse sunt eadē. Ad aliud dicif. q. nos et dii sum⁹ rōnales: equoco. q. dii nō ppile ratiocinant: nec discurrūt a pmissis. Ad conclusionē. sed simplici intuitu principia et cōclusiones apphēdūt: sed nos ratiocinamur discurrendo a pncipiis ad pclusionē. Id vii nō sunt rōnales ppile loquendo: Et si sic: hoc est equoco et magis pfecte q. nos: et ideo l. substantie separe intelligat per spēs innatas et isturas. nō tñ oportet q. intellectus sic intelligat: et hoc ppter impfectionē intellectus nri. Ad aliud dicif q. puer ordinate a platone interrogatus de pncipiis geometrie que nunq. didicit: et postea de conclusionē: de nouo adscit pclusiones per talē applicationē et interrogationē. ideo nō sequif. iste puer scit pclusionē. ergo prius scuit pclusionē sub ppila rōne: quas credidit Plato valere q. latuit platone puerum posse de nouo adiscere conclusionē per applicationē pmissarum ad cōclusionē. Ad. liij.

Queritur an tantum

que sint pognitiones. q. nō videtur. Quatuor sunt qōnes per Aristotē secundū hū. sed questiones supponit suppositiones siue pognitiones: q. quelibet quēstio aliqd querit et aliqd supponit. ergo quatuor sunt pognitiones. Tria sunt pognitiones ut dignitas: s. b. et passio. ergo tres sunt pognitiones. pbo cōsequētiā. q. p cognitio numerat ad pognitionū numerationē

¶ Hic per interemptionem: q. p. cognitio nō numerat ad numerationē p. cognitōz. ¶ Contra istud: accūs numerat ad numerationes illi q. d. denotat et cuius passio est. q. illud q. d. denotat ab accūs est eius sibi: sed hoc accūs. s. p. cognitio denotat p. cognitōz: ergo rē. ¶ Item ad p. nci pale. sicut res hēt q. d. ita res est q. d. s. q. uatā. s. nō oportet p. cognoscere q. d. de sbo nec q. d. s. s. nec de passione: ergo nec eadē rōne oportet p. cognoscere q. d. est de re: nō ergo sunt due p. cognitōnes. ¶ Itē videt q. sunt tres: ex intēione. Al. q. Al. dicit q. de sbo p. supponit q. d. est simplr: de dignitate q. d. est: sed de passione nō p. supponit q. d. est simplr: sed quid est q. d. significat per nomē. Et igit q. d. est q. significat p. nomē: et q. d. est simplr sine diuersis p. cognitōnes. tres erūt p. cognitōnes. ¶ Di. hic q. q. d. est: q. d. significat per nomē. et q. d. est simplr nō sunt diuersa: q. d. s. nō faciūt diuersas p. cognitōnes. ¶ Contra. per Al. q. Quid est simplr p. supponit si est. querē enim q. d. est ignorato: si est. nihil est querē. Sed q. d. est q. d. significat per nomē nō p. supponit eē: q. d. de nō entib. scimus q. d. significat per nomē: et tñ nō entia nō sciunt eē: q. d. non sunt. et dicit Al. q. de tragelapho scim. q. d. si significat per nomē: et tñ ignorat si est: ergo q. d. est simplr et q. d. est q. significat per nomen: sunt diuersa. ¶ Ad oppositum est Al. q. d. dicit q. dupliciter autem est p. cognitōne rē.

Ad q. nōnem d. q. tñ due sunt p. cognitōes. videlicet q. d. est et q. d. est. ¶ Intelligēdum tñ p. p. hoc: q. ad cognoscēdū p. clonē oportet p. cognoscere p. ncia: p. ncia p. clonē sunt tria. Unū cōplerū q. d. est dignitas. duo inōdē ut subiectū et passio. q. ex hīs duob. p. stituit p. clō. In cōclonē enī p. dicit passio de sbo: ergo ad cognoscēdū cōclonē oportet p. cognoscere dignitatē: passio nem: et subiectū: et ita sunt tria p. cognitō tñ: tñ sunt duo modi p. cognoscēdi. De subiecto enī p. cognoscit q. d. est et q. d. est. De passione q. d. est: et de dignitate q. d. est: sic due sūt p. cognitōnes cōiter. s. q. d. est et q. d. est. ¶ Aliud est intelligēdū q. d. est rei simplr et q. d. est q. d. p. nomē significat: nō sūt eadē. Et huiusmodi duplex est rō. Una est. q. p. cognoscēdo q. d. est rei simplr necesse est p. cognoscere si est: q. nō ens nō habet verū q. d. s. p. cognoscēdo q. d. est q. d. significat per nomē tñ nō oportet p. cognoscere si est: non ens enim pōt

hēre tale eē. Itē alla rō est ad hoc: q. cognoscere q. d. significat per nomē solū cognoscimus modo indistincto et cōfuso: et cognoscēdo quid simplr rei: cognoscimus rē determinate et distincte. Et hoc ostēdit Th. m. s. t. per exēplū. Si dicat puero q. adducat equū. tunc adducit equū et nō bouē: et hoc non est nisi q. cognoscit q. d. significat per hoc nomē equū: tñ puer non cognoscit verā q. d. dicitur equi: q. d. tūc cognoscere rei p. ncia intrinseca equi: q. d. falsum est. patet ergo q. q. d. rei absolutū et q. d. significat per nomē: nō sunt eadē totalit. ¶ Intelligēdū tñ est q. Al. q. d. cōprehēdit utrūq. ibi s. b. gnālitate q. d. de p. cognitōe: s. tñ ponit duas p. cognitōes. **Ad primā** obiectiōe d. q. p. ncia non ualet q. questio q. d. est: et p. p. q. d. est: reducunt ad cognitōne q. d. est. Sed questio q. d. est: et si est: reducunt ad cognitōne si est. ¶ Ad aliud s. b. d. ¶ Ad rōnes p. hoc. ad p. m. d. q. cognitio nō est in p. cognitō ut in sbo: sed in p. cognoscere. ideo nō oportet q. p. cognitio numeret ad numerationem p. cognitōi: ¶ Propter q. d. est intelligēdū: q. duplex est opatio. Quēda immanēs agēti ut intelligere respectu intellectus: sentire respectu sensus. Alia est opatio trāsēs in mām extrinsecas: cuiusmodi est cōbustio ignis. Cōbustio enim est in illo q. d. cōburit: opatio p. mo mō est in agēte. scdō modo est in passio: sed p. cognitio est opatio p. mo mō: et ideo est in intellectu. Solutū est enī per hoc q. opatio trāsēs in mām extrinsecas: est in opatio: alia aut non. ¶ Ad aliud cōtra illud d. co q. supposito q. p. cognitio refert ad p. cognitō tñ non oportet tñ q. numeret ad numerationes p. cognitōi. Instācia enim q. si sint plures filij eiusdē: q. p. ter sint plures patres: vel q. plures paternitates sint in eodē. ¶ Ad tertiū dicit q. ista p. positio non est vniversaliter vera. s. accidens est in eo tanq. in subiecto q. d. denotat. Denotat enim aliqui terminū a quo: ut for. corrūp. ali. quādo terminū ad quē ut for. generat. Aliquādo efficiēs: ut agēs agit: et aliqui subiectū in quo est sicut hō albus. Ideo nō oportet q. accidēs sit semper in illo tanq. in subiecto q. d. denotat. ¶ Ad aliud dicit q. non p. cognoscit de subiecto q. d. est. vel quātū. nec oportet ad hoc q. de subiecto sciat passio. q. ad hoc q. sciat passio et transeat q. d. et q. d. tñ q. d. libet accidēs cōmune:

Thom. m. s. t. q. d. v. c. 2.

Sed tñ de sbo necessario p̄cognoscit qd: qz diffi-
nitio sibi est mediū ad p̄cludēdū passionē de sbo
demonstratione potissima: et anteq̄ p̄clo cogno-
scat oportet p̄cognoscere mediū p qd cognoscit:
id p̄cognoscit qd est. sed nō q̄le nec p̄tū. Ad
aliud p̄cedo qd qd est qd significat per nomē et
qd rei simplr nō sunt totālē eadē: tñ Alz. utrū
qz qd cōp: ep̄dit sub vna p̄cognitione genera-
litz sint diuerse p̄cognitiones in speciali. Idēz
enī intelligit de vno qd et de alio. Ad rationes
que ponūt qd qd utrū et qd significat per nomē
sunt diuerse: p̄cedē sunt qz ueꝝ p̄cludē: p̄tū
tñ eadē sub vna p̄cognitionē gnāli. 20. v.

Meritur

An de dignitate pos-
sit p̄cognosci qd est.
videt qz sic. tāta cōplexio est in syllogis-
mo et vno: quāta est in dignitate: sed de syllo-
gismo sic cognosci qd est nō obstat sua cōple-
tione: aliter de syllogismo nō posset esse scitētia: y
ergo de dignitate p̄t p̄cognosci qd est non ob-
stat cōplexione. Itē p̄positio imēdiata diffi-
nit in isto p̄mo li nō obstat cōplexione: ergo ea-
dē rōne dignitas p̄t diffiniri et hēre qd. Itē
eē nō est nihil. huiusmodi dignitatis est eē. p̄-
cognoscit enim qz est ergo dignitas habet eē.
sed de hīs eē est qd: ergo de dignitate p̄cogno-
scit qd: sequitur ergo qz de dignitate p̄cognoscit
qd est. Dicit hic negādo p̄titiā. ad p̄bationes
vī qz l3 dignitatis sit eē nō tñ hēt qd: qz est com-
plexū: et cōplexū nō hēt qd. Unde nō sequitur est
hīs eē: t̄git est qd uel hīs qd: nisi supposito qz
illud sit simplex et nō cōpositū. Cōtra qz com-
plexio nō impedit arguit ut p̄us. Itē eē uel
est eē uerū: uel inseparabil cōcomitās eētiā. Si
primo mō: necessario p̄cognoscit de dignitate
qz est: ergo qd est. qz sūū eē est. Si scdo mō: ad
hoc sequitur qz eē p̄supponit eētiā et qd supponit
tur sequitur qd est. ergo sequitur ad qz est. Itē p̄-
positio diffinit sic. p̄positio est oīo uerū uel fal-
sum significās. ergo p̄positio hēt qd: qz diffini-
tio et qd sunt eadē: et tñ p̄positio est qdā cōple-
tū: dignitas ergo p̄t hēre qd nō obstat rōne
cōplexi. Dicit hic qz p̄positio nō diffinit in-
quātū est quoddā cōplexū acceptū sub rōne cō-
plexi sed sub rōne incōplexi. Cōtra: in diffini-
tione ponit hęc p̄tula significās uerū uel fal-
sum: sed nihil significat uerū uel falsum nisi cō-
plexū sub rōne cōplexi. ergo p̄positio ut hic dif-
finit significat cōplexū sub rōne cōplexi. Itē

dignitas sibi id qd est significat. ergo de digni-
tate p̄cognosci p̄t quid significat per nomē.
Ad oppositū est Alz. dicit: qz de dignitate
p̄cognosci solū qz est. Itē si de dignitate p̄c-
ognosci qd est: tñ er dignitate et illo qd: pos-
set fieri vna p̄positio imēdiata. siue dignitas: et
eadē rōne ista dignitas haberet qd: et illo qd
et dignitate eēt alia et sic l3 finitū. qd ē incōueniē-
Incōueniēs est ergo dicē qz dignitas hēt qd

Ad qōnē dico qz de dignitate solū p̄-
cognosci qz est. p̄bō: qz di-
gnitas facit cognitionē de p̄lone: sed non ens
cōclusioni nihil facit: ergo oportet qz de digni-
tate p̄cognoscat qz est. Itē ostēdo qz de digni-
tate non p̄cognosci qd est simplr: qz qd est sim-
plicit̄ est solus incōplexi. sed dignitas est qd
dam cōplexi: ergo et. qz alit nō habeat qd. pa-
tet ex intentione Alz. vii. methaphisice. dicit
enim qz hō albus nō habet qd eo qz est ens per
accidēs siue aggregatū. Sed dignitas est ma-
gis aggregatū qz hō albus: ergo dignitas qd
nō habet. Similiter de eo nō p̄cognosci quid qd
figtur p̄ nomē: qz nō hēt qd. sed plura qd aggre-
gata: solū ergo de dignitate p̄cognosci qz est.

Ad primā rōnē et qz syllogismū p̄t.
p̄siderari sibi qz est cōple-
rum sub rōne cōplexi acceptū. et isto modo nō
habet qd. Alio modo cōsiderat sibi qz est quod
dam cōplexum acceptū sub ratione incōplexi
et isto modo habet qd: et diffinitionē: ut sic enī
significat per uocem incōplexā ut per hanc uo-
cem syllogismus. et concipit ab intellectu nro.
et isto modo de syllogismo p̄cognosci quid est
non tamē de dignitate sibi qz Alz. intelligit: qz
Aristoteles intelligit de dignitate ut est cōple-
rum acceptū sub rōne cōplexi. Ad aliud: per
idem p̄positio imēdiata non diffinit: sibi qz
est cōplexum acceptū sub rōne compleri. Ad
aliud similiter dicit negādo cōsequētiam de di-
gnitate p̄cognosci qz est. ergo quid est: et ad
p̄bationem eodem modo sicut p̄ius: quia di-
gnitas non habet quid l3 habeat esse: qd enim
solum est alicuius incōplexi qd est oīo intelle-
ctus simplr. Ad rōnem cōtra hoc dicit qz eē
concomitās eētiā dignitatis. ideo sequitur qz
eētiā dignitatis p̄cognosci: sed ex hoc non
sequitur qz de dignitate p̄cognoscat quid: qz qd
solum est eius quod est obiectū intellectus sim-
plicit̄. eētiā autem p̄t esse cōplexi et incom-

pletur et cunctis aliis alterius entis. Ad aliud de
 propositione sicut prius. Ad rationem contra il-
 lud: dicitur quod hec particula significans uerum uel
 falsum potest comparari ad propositionem sub ratione
 incompletionis, et potest comparari ad propositionem sub
 ratione completionis sicut ad hanc totam: hoc est ani-
 mal sub sua integritate. Primo modo compara-
 tur ad propositionem ut quid. Secundo modo com-
 paratur ad propositionem ut quale uel qualificans.
 Ad formam cum dicitur quod nihil est significans
 uerum uel falsum nisi completum sub ratione com-
 pletionis: dicitur quod hoc est uerum qualiter: quid-
 datur tamen accipiendo uerum uel falsum: pro-
 positio assumpta falsa est: quod solum hoc habet. Pro-
 positio accepta sub ratione incompletionis. Ad aliud
 dicitur quod de dignitate non precognoscitur quod est quod
 per nomen significatur: quod dignitas non habet unum
 quid sed plura congregata: et ideo de dignitate
 non precognoscitur quod est: quod per nomen signifi-
 cat: eiusdem enim precognoscitur quod est quod signifi-
 cat per unum uel per unum quid etc. **Ad. vi.**

Meritur

Quod precognoscatur quod est, quod sic vi-
 detur: quod de passione precognoscitur quid est:
 ergo de ea potest precognosci quod est. Antecedens pa-
 ter per **A. B.** pro consequentiam. Quid est presup-
 ponit si est: quod querentes quid est ignorantes si est
 nihil querit. Hic dicitur quod de passione pre-
 cognoscitur quid est quod significatur per nomen et tale
 quid non presupponit si est. negatur ergo hec conse-
 quentia: de passione precognoscitur quid est: igitur quod
 est: quod tamen simpliciter presupponit si est: sed sic
 de passione non precognoscitur quod est. Contra
 istud per **A. B.** qui. **III.** et **v.** metaphysice dicitur
 quod quid quod significatur per nomen: est uera diffini-
 tio. Si ergo de passione precognoscitur quid
 est quod significatur per nomen: igitur de eadem pre-
 cognoscitur quid est simpliciter et quid est uera diffini-
 tio: et tunc reddat prima ratio. Item **A. B.** in se-
 cundo huius distinguit de diffinitione. una est
 diffinitio simpliciter et quod rei. altera est diffinitio quod
 nominis: et istam attribuit non entibus. Cum igitur
 passio sit ens non habet esse diffinitionem ex pri-
 mentem quod nominis: sed simpliciter diffinitionem: et per
 prius simpliciter quod. Item ad principale passio scit de
 se: sed non ens seiri non potest: igitur oportet de passi-
 one precognoscere quod est. Ad oppositum est **A. B.**

Ad questionem dicitur

quod de pas-
 sione solum

precognoscitur quid est quod significatur per no-
 men. et huius ratio est quod in passione idem est ef-
 fe et subiecto inesse: quod accidentis esse est inesse.
 Sed inesse passionis in subiecto concluditur in de-
 monstratione: et hoc est suum esse. igitur esse passionis
 concluditur non igitur precognoscere oportet passio-
 nem esse ante conclusionem. Item de passione
 non potest precognosci simpliciter quod est: sed quid est sim-
 pliciter habeat ex consequenti. Ratio huius est quod
 quid simpliciter presupponit si est. sed de passione non
 precognoscitur si est uel quod est ante conclusionem: neces-
 se tamen est de passione precognoscere quod est quod si
 significatur per nomen. Huius ratio est quod de pas-
 sione oportet aliqualem cognitionem habere ante
 conclusionem cum sit principium integrans con-
 clusionem: quod et passione et subiecto fit conclusio
 in demonstratione ut prius habitum est: sed de ea
 non precognoscitur quod est nec quod est simpliciter. igitur de
 ea necessario precognoscitur quid est quod signifi-
 cat per nomen. et hec cognitio est indistincta: quod
 potest haberi ante cognitionem eius quod est quid
 simpliciter: et sic cognitio ista quod est: potest haberi si-
 ne cognitione quia est: prius enim cognoscitur quod
 significatur per equam: et tamen non cognouit
 quidditatem simpliciter equi. Similiter de non
 ente cognoscimus quid significatur per nomen.
 et tamen non cognoscimus quod est simpliciter nec quod
 est. Contra istam positionem potest argui. De pas-
 sione potest precognosci inesse subiecto quod est in
 conclusionem concludatur passionem alicui determi-
 nate subiecto proprio inesse. prius tamen est inesse sub-
 iecto quam inesse huius subiecto: et prius potest co-
 gnosci non precognoscendo posterius: ergo potest
 cognosci quod est de passione in communi. sed esse spe-
 ciale quod est huius subiecto inesse concludatur in con-
 clusione. Hic dicitur quod accedens non est ens: nisi
 si quod entis. et accedens proprium non est ens: nisi
 quia proprii subiecti. Ideo impossibile est intel-
 ligere accedens proprium siue reale nisi intelli-
 gatur subiectum cuius est hec passio. Ideo non
 potest de passione precognosci esse: nisi precog-
 noscatur inesse proprio subiecto. In quod
 enim intelligitur sicut est ens: passio autem
 est ens in aliquo subiecto determinato: et non
 est ens nisi quia talis entis: ideo intelligi non
 potest nisi sub habitudine ad tale ens: et per hoc
 ad formam: dicitur quod de passione propria non
 potest precognosci: esse in communi siue inesse
 nisi precognoscatur esse in proprio subiecto.

¶ Ad sed am filr dī. Ad pma cōtra hoc: dī q
aliqui rō quā significat nomē est uera diffinitio
et hoc intelligit A Re. nō tñ est b semp uerū. pōt
enim aliqui rō ēē entis descriptio: et ista non est
uera diffinitio rei l3 per nomē significet. ¶ Ad
aliud dī q rō expmēs qd nois non semp attri-
buit nō entib: sed aliqui enti: enti tñ pōt inesse
alia rō que est uera diffinitio. rñ A Re non in-
telligit q rō expmēs qd nois: itē nō enti solū.
S3 intelligit q nō enti inest rō expmēs qd no-
minis ita q nulla uera rō sibi inest. sed passio-
ni inest uera rō et rō etiā expmēs qd nois. Sed
uera rō nō p̄gnosceit de passione aū p̄lonē.
sed solū p̄gnosceit qd est qd significat per no-
mē. ¶ Ad aliud dī q nō ens nō pōt sciri: id seq-
tur q oportet passionē ēē: sed tñ nō sequitur ulce-
ri: q dī ēē p̄gnosceat aū p̄lonē: q in p̄lone
suum ēē p̄cludit: qd sū ēē est sbo inest. ¶ Cōtra
positionē arguit sic. Inest sbo est aliud ab eēn-
tia accētis: pōt igit eēntia accētis p̄supponi l3
inest sbo de accētis p̄cludat in p̄lone: sed eēntia
nō est i esse: pōt igit p̄gnoscei de accētis qd est
aū p̄lonē loquēdo falsē de ēē eēntie. y ¶ Dicet
q ēē accētis i suo sbo nō est aliud ab eēntia. ¶ Cō-
tra istud: eēntia pōt intelligi nō intelligēdo ip̄az
subiecto accētis inest. pōt enim accētis intelligi: l3
nō intelligat ip̄m inest sbo. sed sufficit q p̄sue-
rit in sbo: sed nihil pōt intelligi sine ēē qd est de
sua eēntia: igit inest nō est de eēntia accidentis.
¶ Itē eēntia accētis p̄sistit in indiuisibili. Pre-
terea fm se nō suscipit magis nec minus: q ma-
gis et minus in eēntia uariāt spēm: eēntia tñ ac-
cidētis i sbo fm tale ēē: suscipit magis et min⁹.
igit inest nō est de eēntia eius. ¶ Itē si sic tūc hic
ēē nugatio. accētis est ens in sbo: q accidēs de
sua eēntia est ens in sbo: l3 expmēs est ens in
sbo: igit idē bis ponit. ¶ Itē si sic: tūc rectū et si-
mū eēnt diuerse spēs: q pueniūt in aliquo ut i
cauo: et differūt eēntialr: q per diuerse ēē i sbo.
Sed ēē i sbo sit eēntia accētis. ergo cum in ali-
quo pueniūt et in aliquo differūt spēs sunt: sed
b est falsum. Si enim eēnt spēs: tunc scia nālis
que est de simo est subalternata scie mathemati-
ce que est de cauo. et nō eēnt scie diuerse p̄: me-
thaphisica: et nālis: et mathematica cui⁹ opposi-
tū dicit A Re i. vj. methaphisice. ¶ Ad b dī q
simū et rectū nō sūt diuerse spēs: q nō differūt
per dīas intrinsecas et formales: sed per extrin-
secas ut per diuerfas p̄tūdines ad subiecta.

¶ Cōtra istud: accētis p̄sistit in p̄tūdine eēntialr
q: s3 id qd ē iheret. S3 diuerfa habitu dō cau-
sat per cōparationē ad diuerfa subiecta: igit dī
uerfa eēntia accētis est ex diuerfitate subiectoz.
Et igit causū cui inest rectū tanq̄ passio: et na-
sus cui inest simū tanq̄ passio sunt diuerfa sub-
iecta: igit illa accētia erūt diuerfa eēntialr et spe-
cifice. ¶ Ad pma illarū dī q inest ip̄a accētis:
est duplex: qdā est inest actu: qd distinguit cō-
tra p̄teritū et futurū: et tale inest nō est de essentia
accētis: q accētis intelligi pōt sine b q actualr
sbo inest. Aliud est inest qd p̄sistit in qdā p̄tū-
dine ad sbm: et isto mō inest est de eēntia acci-
dētis: sicut enim sanū in urina non pōt cognoscei
nisi in habitu dīe ad sanū in alali: cui⁹ est signū.
Eodē mō accētis nō pōt intelligi nisi in habitu
dine ad sbm: cui⁹ est dispositio. Accētis enim
nō est ens nisi q: entis: et nō intelligit nisi sicut
est entis. id necesse est dicē q inest fm habitu dī
nē sit de eēntia accētis: sed nō inest qd est actu i
eristere. ¶ Ad aliud dī q suscipit magis et mi-
nus fm sū inest qd actu eristere in sbo: illud
aū nō est de eēntia ei⁹: sed fm inest qd p̄sistit in
habitudine. Accētis nō suscipit magis nec mi-
nus sicut nec eēntia. ¶ Ad aliud dī filr: q dīcē
do accētis ens in sbo: ens accipit dupl. vno mō
ens qd est nomē. Alio mō ens qd est p̄icipiū
qd denotat actu eris. pmo mō hic est nugatio
sicut si dī ba p̄le ens: sicut ens. sba est p̄le ens
eēntialr. ita accētis est ens in alio eēntialr. Secūdo
mō hic nō est nugatio: q actu inest sbo nō ē de
eēntia accētis. ¶ Ad aliud dī. q rectū et simū
nō sunt diuerse spēs et rō hui⁹ est q nō h̄nt dīā
nisi mālē: sicut dicet. ¶ Ad rōnē contra b dico
q accētis p̄le est dispositio sbi et eēntialr est talis
p̄tūdo: et tñ non oportet si subiecta sint diuerfa
aliquo mō: q accētia sint diuerfa formalr uel
specifice. S3 qñ ita est q accētia sunt passides
subiectoz que fm se sunt diuerfa et formaliter:
tūc tales passionēs sunt diuerse formalr: sicut
r̄sibile et r̄adibile se h̄nt respectu hois et asini.
Sed nasus cuius passio est sima: et cauos cu-
ius passio est rectū uel cauitas nō h̄nt diuerfita-
tē formalē sed tñ mālē. Sūt enim diuerse par-
tes mālēs. hui⁹ qd simbolū. id simū et rectum
formalē dīam nō h̄nt per p̄tūdine ad subiecta
et id nō sunt spēs respectu causi simplr: si entis et
sent spēs: tūc scia nālis ēē bñ subalternata ma-
thematice sicut argutū est tē. Questio. vij.

Veritur an de subie

cto possit cognosci q: est: q: non videt: tātū depēdet pclusio demonstratiōis a p̄dicato sicut a subiecto: p̄dicatum enim in p̄sone est passio: passio enim de subiecto pcludit: sed de passione non p̄cognoscit q: est: igit nec de s̄b secto. ¶ Itē de rosa p̄t demonstrari passio: z tū nō oportet semp supponē rosas esse: aliquid enim non est igit rē. ¶ Item hec est uera: hō est risibilis siue hō sit siue non sit: p̄t enim risibile demonstrari de hoīe: per diffinitionem hoīs que est uera de hoīe siue sit siue non. Hec enim est uera hō est aīal rōnale, siue sit actu siue non: igit ad hoc q: passio de subiecto demonstrat nō oportet p̄cognoscē de subiecto q: est. ¶ Item: eē que ris de subiecto: z qōnes sunt eāles numero rē, igit eē p̄t sciri de subiecto per demonstratiōē. Si ergo eē p̄t de subiecto demonstrari: non est necesse p̄cognoscē de subiecto q: est: q: qd demonstrat non oportet p̄cognosci ante p̄clonem. ¶ Hic dī q: eē de subiecto querit non q: esse de subiecto demonstrat: sed q: eē de subiecto cognoscit alia via. ¶ Cōtra: eē in eēntia subiecti habet causam: est etiam posterius eēntia subiecti. p̄t igit per illam cām de eēntia subiecti demonstrari. ¶ Hic dī q: eē non est posterius eēntia sicut passio: z iō non p̄t demonstrari de eēntia subiecti. ¶ Cōtra: scire est per cām cognoscē rē. Itē ergo tres p̄ditiones sufficiūt ad hoc q: aliqd de demonstratiue scias: cū igit iste tres p̄ditiones reperiunt in eēntia: respectu eē: igit eē de eēntia demonstrari p̄t. ¶ Item demonstratio est ex p̄mis ueris rē, sed in diffinitione demonstratiōis non ponit hec p̄tula: q: illd de quo demonstrat sit passio. igit non requirit ad hoc q: aliqd de aliquo demonstrat q: sit passio eius. ¶ Item eēntia facit cognitionem de eē, aut igit facit cognitionē de eē simplr. ant quo ad nos: non quo ad nos: q: sic est notius q: eēntia: sicut patet. Cognoscimus enim subas separatas eē non tū ipsarum essentiam: ergo eēntia facit cognitionē de eē simpliciter: z talis cognitio est p̄ demonstratiōē simpliciter. igit eē de eēntia simplr p̄t demonstrari. ¶ Ad oppositum est Aristoteles dicens: q: de s̄b secto p̄cognoscit quid est: z quia est.

Ad qōnē dī q: de subiecto p̄cognoscit utroq: modo an p̄clonem, de subiecto enim p̄cognoscit qd:

q: qd subiecti est p̄ncipale medium in demonstratiōe. Nam medium in demonstratiōe est causa p̄clonis: z causa cognoscit an effectum. igit de subiecto p̄cognoscit qd est: s̄līr de subiecto p̄cognoscit q: est: q: qd est p̄supponit q: est, quia non ens non hēt qd. ¶ Intelligendum tū est: q: qd est non p̄supponit esse existē: nec oportet tale eē p̄cognoscē de subiecto s̄m q: eē existē distinctū p̄ra p̄teritū z futurū. Sed eē qd p̄supponit de subiecto est eē s̄m qd: sunt enim gradus entis: s̄b quo vnum ens ab alio differt. Alius est enim gradus eēndi qui cōrūdet homini z asino l̄z neutrum actualr existit. Vel posset dici q: eē qd p̄supponit: est eē non p̄bilitū in rerū natura. Illud enim de quo habet scia: oportet q: h̄uerit eē in p̄terito: uel posset habere esse in futuro: uel q: nunc habere esse.

Ad primā rōnē dicitur:

q: p̄clo magis depēdet a subiecto q: a p̄dicato. Subiectus enim est causa p̄dicati qd est passio. ¶ Ad aliud dī: q: p̄bat uerū: p̄bat enim q: de subiecto non oportet p̄cognoscē: q: est actualiter existēs rē. ¶ Ad aliud per idē. ¶ Ad ultimum p̄ncipale sicut dicebat: z ad rationem cōtra hoc dī: q: esse l̄z sit posterius eē: de eē tū nō p̄t demonstrari: q: illud qd demonstrat de aliquo necessario hēt duas p̄ditiones: necesse enim est q: sit ens in aliquo genē per se: z necesse est q: in subiecto de quo pcludit p̄supponat eē: sed eē neutram p̄ditionem hēt. nō enim est ens in genē: sed per reductionem est in eodem genē: in quo est eēntia. S̄līr eē in subiecto non p̄supponit eē. q: sic eēt p̄cessus in infinitū. p̄pter hoc eē non p̄t demonstrari: q: non est ens: quia nec suba nec accidēs per se loquēdo. ¶ Ad primam rōnem cōtra hoc dī: q: supposito q: illud qd demonstrat in subiecto p̄supponit eē. tū p̄t demonstrari si in subiecto causam hēat sicut rō pcludit: sed eē in eēntia non p̄supponit esse ab eēntia. ¶ Ad aliud dī: q: requirit q: illud qd demonstrari debet in subiecto p̄supponat eē. z tūc pueniēter demonstrat si cōcludit ex p̄ncipis ueris rē. Similr rō p̄bat q: non oportet illud qd demonstrat de passione eē. z hoc est p̄cedēdum. p̄t enim aliqui diffinitio materialis pcludi de subiecto: per diffinitionem formalem siue finalem. dī etiā q: eēntia nō facit cognitionē de eē: q: i eē nō p̄cognoscit eēntia respectu eē, ad. viij.

¶ **Teritur** An cognitio pmissis si
mul cognoscatur pcolo:

q nō videt: pmissis se hnt rōne cāe effi
ciētis respectu pcolonis. s; efficiēs nō p̄tinet esse
ctū nisi in v̄tute: nō n̄bll agit ultra spēs suā. ergo
pmissis non faciūt cognitionē de pcolone nisi in
v̄tute: cognitio ergo pmissis nō cognoscit pcolo
sīl tpe s; p̄p̄ia rōne: sed tñ in v̄tute r potētia.
¶ Itē pmissis se hnt ad pcolōnē in rōne cāe mā
lis. s; qñ causa mālis facit cognitionē de esse
ctu. pus tpe cognoscit causa q̄ effect: sicut in
exēplo Aristotilis. vij. methaphisice. Suba enī
pcedit oē accēs cognitione diffinitive r tpe. er
go pmissis pus tpe cognoscunt q̄ pcolo. ¶ Itē
s; m Aristotile. li. p̄p̄. cōtingit cognoscē oēs
mulā ēē sterillē r hāc ēē mulā r dubitare an hē
at aliqd in v̄tute: r per p̄is ignorare pcolōnē. er
go rē. ¶ Itē multa sīl: rōne qua mltia sunt: nō
p̄tnt intelligi ab intellectu. Intellectus enī nō in
telligit nisi vñ itelligibile sīl. sed pmissis r pcolo
sunt multa itelligibilia: ergo nō p̄tnt sīl cogno
sci ab intellectu rē. ¶ Item intellectus in sillo
gizādo discurreit p̄cessive a pmissis ad pcolo
nem: ergo successively intelligit pmissas. s; p̄mo.
r postea pcolōnem: q; intelligit discurredo: non
igit sīl cognovit pmissas r cōclōnem. ¶ Itē
si sic: habitis pmissis in palogismo accēs sta
tim hēbit pcolo: r ita non falleremur. ¶ Ad op
positum est Aristotiles: dicēs q; pmissis sīl co
gnoscunt cū pcolone: sīl enī iducēs cognovit.

¶ **Ad questionē** dī. q; cognitio p̄
missis: sīl tpe co
gnoscit pcolo: si cognoscit in rōne cause: cog
nitio tñ p̄mis p̄ncipiis in se ut non applicatis in
rōne cāe: nō oportet sīl tpe cognoscē pcolōnē. p
mō patet: q; causa r effect: sīl sūt r nō sūt. Cau
sa enī est p̄ncipiū cēndi effectui: s; eadē sunt p̄n
cipia cēndi r cognoscēdi s; Aristotile. li. p̄p̄. meta
phisice: ergo cognitio p̄ncipiis in rōne cāe: sīl tpe
cognoscit pcolo. sed; patet p Aristotile. li. p̄p̄.
vī. c. enī q; p̄tingit cognoscē oēs mulā ēē sterillē.
r hāc ēē mulā. r ignorare hāc ēē sterillē: nō ap
plicādo istas ad iuicē: nec cōparādo minorem
maiori. sic ergo patet q; p̄missis in se cognosci
p̄tnt nō cognoscēdo pcolōnē. r hē q; deficit ap
plicatio. ¶ Iuxta hē ē sciēdi ut patet i. li. p̄p̄. q;
p̄tingit scire tripl̄. cōtingit enī scire in uli r i p̄t
culari. r hē dupl̄. s; actu r h̄itu. In uli scit pcolo
qñ cognoscit maior nō cognoscēdo miore. nec

pcolōnē s; se. q; cognoscēdo hāc p se oīs mula
ē sterilis: cognoscit i uli q; hēc mula ē sterilis.
Allo mō cognoscit pcolo in p̄ticulari r h̄itu: qñ
cognoscit maior r minor: s; tñ minor nō p̄de
rat actu ēē s; maiori. r istis duob; modis: pus
nā r ē tpe: cognoscunt pmissis: q; pcolo i actu.
¶ Tertio mō cognoscit pcolo actu: r hoc qñ co
gnoscit maior r etiā minor r sīl cū hē cognoscit
minor ēē actuali s; maiori. sic enī fit applica
tio pmissar in rōne cāe: r isto mō ipossibile ē p
missas cognosci pus qñ sīl tpe cognoscit pcolo

¶ **Ad primā dī** q; pmissis p̄tnt in v̄
tute pcolōnē. Itē sic
i v̄tute tñ q; regat aliqd agēs p qd pmissis fa
ciūt scia; de pcolone i actu. s; pmissis sic appli
cate p̄tnt pcolōnē v̄tute: sicut efficiēs dispositiō
p̄tnt effectū: efficiēs aut p̄nt effectū i actu in
oī mā disposita. sic pmissis applicate vetermia
te tercio modo faciunt cognitionē de pcolone in
actu. ¶ Ad aliq dī: q; pmissis hnt rōnē cāe mā
lis respectu pcolonis. r nō solū hē s; hnt rōnē cāe
efficiētis sic q; p̄nt sufficēter de se cognoscere
de pcolone facē s; p̄p̄ia rōne: r iō nō oportet q;
pus cognoscant pcolone tpe. ¶ Ad aliud dī: q;
ista rō pbat q; p̄tingit cognoscē pmissas nō ap
plicatas ad iuicē ignorādo pcolōnē: r itelligit
Aristotiles. Si tñ pmissis applicētur ad iuicē: r
maior cognoscit ēē s; maiori tñ nō cognoscit
pmissas r ignoras pcolōnē. ¶ Ad aliq dī: q; m
ta p̄nt itelligi nō sub spē multoz: s; s; spē vñ.
vñ pmissis r pcolo cognoscūt i vno itelligibile tpe r
nō s; p̄p̄ia spēs: s; s; spē h̄itudis. ¶ Et si tñ
q̄ras: vñ puenit ista spēs h̄itudis: ista h̄itudo
nunq; scē spēs i sēsu: igit nec i intellectu. ¶ Di ne
gādo p̄ntia: r dī: q; aliqd p̄t facē spēs i intellectu
qd nō facit spēm i sēsu. Suba enī sicut ponit ab
aligb; . nō facit spēm in sēsu: r facit tñ spēs i itelle
ctu: sīl hēc h̄itudo pmissar ad pcolōnē spēs fac
i intellectu: p quā itelligit: r ē p quā pmissis itel
ligunt sīl tpe: r tñ nō facit spēs i sēsu. ¶ Et qñ q;
rit qd causat hāc spēs. ¶ Di q; sic hēc h̄itudo s;
se ab intellectu causat: ita possibile est q; spēs per
quā itelligit ab intellectu causet. Intellectus enī
opat oēs itelligēs: r spēs p qd itelligunt. ¶ Ad
aliud patet p idē. Intellectus enī in acgrēdo co
gnitionē pcolonis p pmissas: pus tpe cognovit
pmissas q; pcolōnē. sic quodā mō tps i quo co
gnovit pcolōnē succedit tps i quo cognovit p
missas: tñ alio mō sīl cognovit ista sic sīl tpe q;

iter h' tps z illd nō cadit tps mediū: si tñ acqſſe
rit cognitionē de p'cone: in illo acqſſito ēē itelli
git p'miſſas z ſil' p'conem tpe: ita q' nō ſit alia
ſucceſſio t'p'is i quo cognoviſſet p'conē ad tps in
quo cognovit p'miſſas. ¶ Ad aliō dī: q' aliq's
pōt' falli p' fallaciā accitū. ſz enī i fallaciā accitū
tis alia p'elo ſequat' neceſſario ex p'miſſis ut illa
i q' tāta idēitas z nō maior: p'cludit i p'cone q's
pus ſuit i p'miſſis: tñ adhuc cognoviſſet p'clōes
p't' falli: ex h' q' n' applicat' ſc' ſc' ſc' ſc' applicatiōe
ſil' tpe cognovit q' p'elo ſeqtur: z q' nō zc. 220. it

Meritur

q' In rōne cāe: ſil' nā co
gnoviſſet p'elo. q' ſic videt'. cauſa ſm ſe
ad cauſatū referet'. ſz cognito vno correlatiuorū
cognoviſſet ſil' z reliquū. (q' relatiua ſunt ſil' nā)
z per p'ns cognitio vni? non magis depēdet a
cognitiōe alii? q' ecōuerſo ergo zc. ¶ Itē ſi co
gnitiō p'miſſis in illo itātū nāe nō cognoviſſet cō
cluſio: tñ in iſta p'ortate nāe cognoviſſet cauſa
z ignorat' cauſatū: ſz ignorato cauſato ignorat'
cauſa: cū ſint relatiua: ergo i iſta p'ortate cogno
viſſet ſil' cauſa z ignorat': ergo oportet dicē q' co
gnitiō p'miſſis in rōne cauſe: cognoviſſet cōclu
ſio ſimul natura. ¶ Itē cognitiō p'miſſis in
ratione cauſe: cognoviſſet applicatio p'miſſarum
ad cōcluſionē: ergo ſil' natura cognoviſſet appli
catio: quia cū applicatio ſit relatio cognoviſſet nō
potēſt ſine extremis: ergo zc. ¶ Itē cognitiō p'
miſſis ſil' nā cognoviſſet p'elo in potētia z uli. ſz
ſicut potētia ſe hēt ad actū maioris: ita cogno
itiō actualis p'elonis ſe hēt ad eandē maiorē: q'
cui' eſt potētia ei' eſt act': ergo ſil' i eodē cogno
viſſet maior: ſumpta cū minori z ſil' p'elo in actu.
¶ Itē ſi cognitiō p'miſſis in eodē itātū nāe nō
cognoviſſet p'elo: tñ p't' itellet' itelligē p'miſſas
z ceſſare ab itelligēdo p'conē. z ita ſi nō neceſſe
eſt q' p'miſſe ſil' nā cognoviſſet cū p'elonib'. poſ
ſibile erit q' itelligent' p'us tpe etiā: qd eſt cōtra
Aristotile. ¶ Ad oppoſitū. cauſa p'or eſt ſuo ef
fectu in ſua nā: ergo pus nā p'nt p'miſſe cogno
ſci z itelligi in rōne cāe q' effect'. ¶ Dī ad illud
q' cauſa pus cognoviſſet nā q' effect'. ſi accipiat
cauſa pro eo qd eſt cauſa. accipiēdo tñ cām ſub
intētiōne cāe: ſil' cognoviſſet nā cauſa z effectus.
¶ Cōtra cauſa eſt ad cui' eſt ſequor aliud eē. h'ec
eſt diſſinitio cāe: ſz diſſinitio cōpetit diſſinitio ſb
ppria rōne. ergo cauſa eſt cauſa ſm q' p'ior: eſt
nā ſuo effectū. ergo p'miſſe ſb rōne cāe p'cedit

effectū nā. ¶ Itē ad p'ncipale ſbm eſt pus acci
te: cognitione: diſſinitione: z tpe. z ſbm eſt cau
ſa accitū: ergo illud qd eſt cauſa ſub rōne qua
eſt cauſa p'cedit effectū nā z cognitione. ¶ Itē
vñ? modus p'ortatis eſt ſm quē eē rei pus eſt vñ
tate p'poſitionis ſm nām ſiue ſm cālitate. z ſi
in re iſta ſunt p'ueritibilia. ergo illud qd eſt cauſa
ſb rōne cāe: pus eſt effectū. ſm nām ergo p'miſ
ſe pus nā cognoviſſet ipſa p'cone ex h' q' ſūt. cā.
¶ q' notis p'miſſis i rōne

cauſe formalis: ſil' nā
p'elo cognoviſſet i rōne effect'. tñ p'miſſe que ſūt
cāe p'elonis: nō p'ſiderare ſb rōne intētiōis cāl
tatis: p'ores ſunt nā p'cone z pus nā cognoviſſet
tur. P'rimū oſtēdo: Cauſa que eſt ſub intētiōne
cāe ad alterū referet': ſed relatiua ſunt ſil' natura
z ſm cognitionē nālē: q' vñ non pōt' cognoviſſet
niſi cognitio altero: z via ſc'a: ita q' neutrū p'nci
pal' a cognitiōe alteri? depēdet magis iſta via
q' ecōuerſo: tñ iſta duo ſunt ſil' in nā ſm cogno
itiōne: ſed relatiua ſic ſe p'nt. q' cognitio vno rela
tiuō: cognoviſſet z reliquū z ecōtra. z magis
vñ nō depēdet a cognitione alteri? q' ecōtra:
iō ſunt ſil' in nā z cognoviſſet ſm nām. p'miſ
ſe ergo ſb rōne cāe ſil' nā cognoviſſet cū p'elo
ne. q' ſic ſe hēt rōnē relatiui. Secūdu oſtēdo:
q' ſm illud qd ſunt: faciūt cognitionē de p'elo
ne: ita q' p'elo quo ad cognitionē depēdet ex p'n
cipiis p'miſſarū: cū p'miſſe nō depēdet a cogno
itiōne p'elonis: ſicut illud qd eſt cauſa ab effectū
nō depēdet ſed magis ecōtra. ſz qñ vñ depē
det ab altero z nō ecōtra: illō a quo depēdet eſt
pus nā illo qd depēdet. Cognitiō ergo p'ncipio
rū qd? accidit itētiō cālitate: p'or eſt ſm naturā
q' cognitio p'elonis: ergo cognitiō p'miſſis ſb
formali itētiōe cāe: ſil' nā cognoviſſet ēt p'elo ſb i
tētiōne effect'. tñ cognitiō p'ncipis que ſūt cāe
p'elonis: z nō ſm q' applicat' nō oportet ſil' nā
cognoviſſet p'conē. ¶ Tñ intelligēda eſt. q' ſi p'
miſſe cognoviſſet in ſe nō applicādo vñ alte
ri. tñ p'miſſe pus cognoviſſet q' p'elo in actu
tpe z nā: Si tñ p'miſſe deſtinate ad iuſcē appli
cēt'. Tñ ſil' tpe cognoviſſet p'miſſe z p'elo tñ p'
nā cognoviſſet p'miſſe: vñ applicatiō ē illō ſine
q' n' p'nt p'miſſe z p'elo ſil' tpe cognoviſſet: z itelli
gi: q' illa p'bat q' p'
miſſe ſb rōne cau
ſe ſil' nā cognoviſſet cū p'cone. ¶ Ad aliō p' idē
¶ Ad tñ p' idē. Applicatio enī nō p't' itelli ſine

Ad vñ nā in
ſimul naturā
p'nt p'miſſas
ſil' nā p'nt p'
miſſas ſil' nā

Posterioroꝝ

applicatis: imo sunt nāliter simul quo ad cognitionem: 2 id si cognoscunt: pmissse sub rōne applicati: necesse est simul natura cognoscere cui applicant pmissse: tñ qd applicat non simul natura cognoscit. ¶ Ad aliud dī: q lz cognitio potētiālis pēlonis sit simul natura cum cognitione maioris tñ non oportet q accepta minori sub maiori ut cognitio actualis pēlonis simul natura sit cum cognitione maioris. ¶ Ad pbatōnem: dī q nō oportet actū cōparari ad actum: sicut cōparat ad potētiā. ¶ Ad ultimum dī q pūs natura cognoscunt pmissse qñ applicant: q pēlo. Et tñ ex hoc non sequitur q pmissse prius tpe cognoscant: 2 cum dī q in illo priori nature in quo intellectus intelligit pmissas ptingit pauſare 2 per psequēs ipm non intelligere pēlonem in eodem tpe. Sed pūs tpe pmissas: dī q non sequitur. q in eodē instāti tps sunt duo instātia nature: in quoz pōt intelligit pncipia: in posteriori cōclōnem: 2 tñ simul tpe pēlonē: 2 pū? causa est: q pmissse cum sint applicate recte: sunt causa efficiēs: 2 necessaria in serēdi 2 cognoscēdi pēlonem: 2 sic in eodē tpe intelligunt pmissse 2 pēlo: 2 non fm pūs 2 posterius tpe: lz fm prius 2 posterius natura. Si querās qñter est manifestum intellectui q pmissse 2 pēlo sunt diuersa fm numerum. dī q ex hoc est manifesta eorum diuersitas: q pēlonem non cognoscimus: nisi q p cognitionis pmissis. ¶ Ad rōnes in oppositum dī: sicut dicebat. ¶ Ad rōnem cōtra hoc: dī q hec diffinitio causa est ad cuius eē 2 ē. est diffinitio illius qd est causa qd. s. subiacer intēioni cause: 2 nō est diffinitio huius intēionis que est causa: ga loquēdo de istis intēionib? formaliter: uel de aliquo accepto sub istis: non magis ad cām se quis effectus q ecōtra. ¶ Alię rōnes pbāt: q pmissse que sunt cause prius natura cognoscuntur q conclusio 2 ē. Questio. x.

Veritur de diffinitione ei? qd est scire: an sit dāda: q non videt: q aut est status in pncipiis pmissis: aut non. Si non tūc in pncipiis est processus in infinitum: sed infiniti non est accipe pncipium nec medium: 2 per psequēs nec posterum: 2 sic non erit scitus: qd est incōueniens: si sit status in pncipiis. Tūc quero an ista pncipia sciunt an non: si non. ergo cōclōnes non erūt scite: q ignoratis pmissis ignorant po-

steriora: si sic 2 manifestum est q non per cām q ibi est stat? ut cōcedit: ergo scire non est ult per cām. ¶ Itē Aristoteles in scda pēlōne huius dicit q pncipia magis sciunt q pēlones. q vnūq? ppter qd: 2 q pēlones sciunt ppter pncipia. ergo pncipia magis tunc erūt scita: 2 manifestū est q pncipia non sunt scita per cām q non hnt cām: ergo scire non est per cām sem per cognoscē. ¶ Item cognitio nra est ab his que sunt nobis magis nota: sed effect? sunt nobis magis noti q cāe: lz cause pūs natura sint magis note: 2 intellect? nō se hnt ad illa que sūt manifesta in natura sicut oculus noctue ad lumen solis. ergo cognitio nra est ab effectib? ad cām: 2 non ecōtra ergo 2 ē. ¶ Item si scire esset per cām: nunq? sciret res pfecte quousq? eēt de uetuz ad pnam cām: que est pēlonis pncipis. sed causa pma est nobis imperfecte cognita: ergo glibet effect? imperfecte cognoscit a nobis: sed b non est scire. ergo nihil scit sub ppra rōne: hoc est incōueniens: ergo scire non est per cām cognoscē. ¶ Itē ptra scda pncipia cū dī: 2 qñ il li? est causa: si ad cognitionē cōclōnis oportet cām cognoscē ut applicat ad effectus. sic pēlo nunq? sciret sb ppra rōne sed sub ppra rōne relatiui: q cognoscē aliqd sb ppra rōne applicati est scire sub ppra rōne relatiui. ¶ Itē ptra hāc pncipiam: qñ impossibile est alr se hēre de his que frequēter sunt sūt demōstrationes: cōtin git enī scire per demōstrationem q luna est pfa: sed manifestum est q possibile est aliter se hēre. ergo male dī. qd scit impossibile est alr se hēre. ¶ Item de corruptibilibus est scia. fm q corruptibilia sunt: 2 tñ corruptibile ē q corru ptibile est possibile est se alr hēre 2 ē. ¶ Et p dicit q de corruptibili siue mobili nō est scia ea rōne qua mobile est: sed fm q est immobile. ¶ Cōtra: de mobili fm q mobile est scia libri pscop: q de mobili fm qd mobile scit demōstratiue q est in potētia ad terminum. ¶ Item si de mobili eēt scia sub rōne imobilis: tūc de aliquo eēt scia sub rōne sui oppositi. ergo oportet dicē q de mobili sub rōne mobilis sit scia: 2 tūc red dit ratio. ¶ Ad oppositum est Aristoteles.

Ad qonē dico q diffinitio bñ datur: ppter qd scit dum q scire dī qtuor modis: ut dicit Anconis. Est enim scire coiter. 2 sic sciunt ptingētia ad utrūlibet. Et est scire ppre: 2 sic sciunt con

ingredita nata. Et est scire magis pprie: et sic sciunt tam principia q̄ p̄clones. Et est scire maxime pprie: et sic sciunt p̄clones per principia. Et isto q̄to mō scire est per cām cognoscere. et sic accipiēdo scire diffinit Aristoteles. ¶ Intelligēdum tñ quo ad hoc q̄ aliqd sic sciat regit̄ur tres p̄ditiones: fm̄ The. Primo regit̄ q̄ sciat̄ur per cām: eadē enim sunt principia eēdi: et cognoscēdi: Causa enī est p̄ncipiū alicui⁹ rei: ergo est p̄ncipiū cognoscēdi. Secō regit̄ applicatō eadē ad effectū: aliter nō cognoscit nisi in uli: uel in hitu et nō i actu. ergo ad actualē cognitōnem regit̄ applicatō p̄missarū ita q̄ actualit̄ cognoscit minor eē sub maiori. Tercio regit̄ q̄ scitū sit necessariū et non possit aliter se hēre: et istas tres p̄ditiones inveniunt in hac diffinitioe per tres p̄ticularas positas. Prima p̄ditio in nūit per primā p̄ticularā: cum dī Aristot̄amur et. Secōda p̄ditio innuit per secundā p̄ticularā: euz dī q̄ illius est causa. et tertia per tertiā cum dī citur Impossibile est aliter se habere.

Ad primā rōnem

Et cum querit̄ ulterius aut sciunt̄ aut nō dī q̄ loquēdo de scia maxime pprie non sciunt̄ principia p̄ma: q̄ cām nō h̄nt. loquēdo tñ de scia ppria uel magis ppria: p̄ncipia sciunt̄ esse non per cām: scire tñ qd̄ Aristot̄iles diffinit̄ est per cām. vñ equocat̄ de scire fm̄ q̄ principia sciunt̄ et conclusiones: que sciunt̄ur per scire hīc diffinitum. ¶ Ad aliud dī: q̄ principia magis sciunt̄ q̄ p̄clones. loquēdo de scia magis pprie: et sic intelligit̄ p̄hs. loquēdo tñ de scia maxime pprie fm̄ q̄ scire diffinit̄ hīc: sic principia nō sciunt̄. ¶ Ad aliud dī: q̄ cognitio n̄ra a posteriori est simplr̄ ab effectib⁹ ad cās: q̄ effect⁹ sunt notiores sensui. tñ n̄ra cognitio est a notiorib⁹ ad minus nota. sed notiora nobis p̄nt̄ intelligi dupliciter. Uno mō dicunt̄ nob̄ notiora: que sunt nobis notiora fm̄ intellectū cōparandovnam cognitionem intellectuālē ad aliam. et sic principia p̄ma sunt nob̄ notiora. ut dignitates: et isto mō n̄ra cognitio simplr̄ est a nobis notiorib⁹. Alio mō dicunt̄ nobis notiora: que sunt notiora sensui. et isto mō scia n̄ra non est simplr̄ a nobis notiorib⁹: scia enī que est p̄ effect⁹: non est simplr̄ scia et p̄pter qd̄: sed tñ q̄ est. ¶ Et cum dī: q̄ principia non sunt nobis nota: euz sint manifestā n̄re: dicēdū est q̄ sic. ¶ Ad p̄bationem

dī: q̄ Aristot̄iles. s̄. methaphisice per manifestā n̄re non intelligit̄ principia sed subas sepatas. ¶ Ad aliud dī: q̄ p̄clō cognoscit̄ per principia sub rōne relatiui. et non soluz sub rōne relatiui. sed sub qdam rōne absoluta. et sub ppria rōne: p̄siderādo enim cōclonem formālī: sub ratiōe causari: et p̄missas formālī s̄b rōne eadē: et sic cognoscit̄ cōclō sub rōne relatiui per p̄missas. si enim p̄sideremus p̄clonem fm̄ se que inseri ex p̄missis applicatis: sic cognoscit̄ sub ppria rōne. ¶ Ad aliud dī: q̄ h̄ eclipsis possit alit̄ se hēre fm̄ se: respectu tñ sue eadē non pōt̄ aliter se habere: posita enim interpositione terre inter solē et lunā: de necessitate ponit̄ eclipsis lune. Ideo dicit̄ Aristot̄iles: q̄ ista que frequēter eueniunt ut ueniant in demonstratōne necessaria sunt. ¶ Ad aliud s̄lr̄ dī: q̄ de corruptibili fm̄ q̄ corruptibile p̄nt̄ non est scia: sed fm̄ q̄ est immutabile uel incorruptibile. ¶ An sciēdum q̄ de mutabili fm̄ q̄ mutabile est scia etiam fm̄ q̄ immutabile. iste rōnes non sunt oppositē q̄ re late sunt ad diuersa: scia enim est de mutabilib⁹ q̄ in se mutabile est. et est de mutabilib⁹ fm̄ q̄ est immutabile: nō in se: sed respectu passionis immutabilis: fm̄ q̄ immutabilis aliq̄ passio inest mutabili. ¶ Ad p̄mā in oppositum. cōcedo p̄clonem q̄ de mobili fm̄ q̄ est mobile in se: potest eē scia: cum hoc tñ regit̄: q̄ sit immutabile respectu sue passionis: sub hoc intellectu: q̄ nō pōt̄ moueri a sua ppria passione in suum oppositum. ¶ Ad ultimā dī: q̄ h̄ de mutabili sit scia: scia: sub rōne mutabilis: non tñ est scia de mutabili sub rōne sui oppositi: q̄ mutabile in se et immutabile respectu sue passionis: nō sunt opposita. sed ut sic vnum aliud cōcomitat̄. ex hoc enim q̄ est in se mutabile: immutabilis suscipit uel recipit passionem suam et. Questio. xi.

Veritur

An demonstratio sit ex p̄mis ueris et. et q̄ nō videt̄. De non ente pōt̄ eē scia demonstratiua: et tñ non ens non est uerum sed potius falsum: ergo non oportet scia demonstratiua q̄ sit ex ueris. ¶ Dicit̄ hīc q̄ de non ente simpliciter qd̄ nullo mō est ens: non pōt̄ eē scia demonstratiua. ¶ Eōra de uacuo et infinito aliquo mō est scia: et tñ ista simpliciter sunt non entia. ¶ Item de non ente pōt̄ sciri q̄ opponit̄ enti: q̄ nō ens nec cessario opponit̄ enti. ergo de non ente pōt̄ esse scia demonstratiua. ¶ Hic dī q̄ de non ente fm̄

Posterior

q. est negatio entis quod est q. nō hō pōt sciri q. ipm opponit enti: q. nō est possibile tale nō ens ēē: q. qōlibet nō ens q. tūc q. sic nō ens ēē ens apud aiam: z ut sic de nō ente pōt ēē scia demōstratiua z sciri q. opponit enti. ¶ Cōtra. q. de nō ente apō aiaz: que est negatio ulr entis apō aiam: aut opponit enti apud aiaz: aut nō: si nō ergo ens apud aiam: z nō ens apud aiam: non opponunt: qd falsus est: si sic ergo ptingit scire ergo de nō ente apud aiam cōtingit scire ipsuz opponi enti. tū nō ens apud aiam simplr est nō ens: ergo de simplr non ente pōt ēē scia. ¶ Ad principale: demōstratio ad impossibile nō est ex ueris: q. vna pmissiō est falsa: ergo nō ois demōstratiō tē. ¶ Dī hic q. demōstratio ad impossibile est ex ueris: nō siml: s. ex ueris respectu cōcō dētis ppositiōē fallam ēē uerā: qd accipit loco ppositiōis. ¶ Cōtra. si demōstratio ad impossibile sit absolute ex vna ppositiōē falsa. tūc hō q. demōstratio fm se z absolute nō semp est ex ueris. Sed diffinitio debet cōpetē diffinitio pro quolibet ē: ergo hec diffinitio nō bñ dat: cum alicui demōstratiōi nō cōpetat. ¶ Aliiter dī q. demōstratio ad impossibile quo ad aliquē pcessū est ex ueris. q. in tali demōstratione est triplex pcessus. An^o ducens ad impossibile ex ppositiōe z vna assumpta. Ali^o est ab iteremptione pconlōis i possibilis: ad iteremptionē ppositiōis. Tertiū est ab iteremptione ppositiōis ad ostēdēdū pncipale ppositū ēē uerū. z ergo demōstratio ad impossibile nō demōstrat quo ad pncipū pcessuz z scōm: tū quo ad tertiū pcessum demōstrat q. b pncipiū de quolibet dī affirmatio uel negatio. sequit enim si de quolibet est affirmatio uel negatio uera: z ppositiōis nō est uera. ergo ē^o dīctoria est uera. ¶ Cōtra: demōstratio est ex notiorib^o: sed affirmatio notior est negatione: si ergo demōstratē vltas affirmatiue ex falsitate negatiue uel ex iteremptione ppositiōis: tūc ostēdit magis notū per min^o notū: z per pns nō est demōstratio. ¶ Ad principale q. demōstratio nō est ex primis ueris. videt q. qd dī per supabundātiā vni soli puenit: s. pncipū dī per supabundātiā. ergo si demōstratio sit ex primis cōuenit vni soli. ergo nō est nisi vna demōstratio. z per pns nisi vna scia. ¶ Itē posita hac ptecula: supflui est ponē alia sequētia. pmo q. si demōstratio ēē ex primis supflui ēē ponē hāc pteculā i mediatis: q. oia pima sunt imediata z cōtra.

Itē posita hac supflui ponē hāc ex priorib^o z notiorib^o: q. sequit demōstratio est ex primis. ergo ex priorib^o z notiorib^o. ¶ Itē si demōstratio sit ex immediatis siue ex primis: tūc nulla ēē demōstratio ex mediatis: pns est fallum: ergo z antecedens. Quia dicit Aristotiles p^o topicorū. q. demōstratio est ex immediatis. z ex his que sūt imediata pncipia: z huiusmodi sunt imediata pncipia: pntia patet. Cui inest effectiue vnum oppositiōis: eidē negat reliquū mediātū z imediatū sunt opposita. ¶ Itē si demōstratio sit ex i mediatis siue ex primis tūc nulla demōstratio ēē ab effectu ad cām: q. tūc demōstratio est a posteriorib^o. pns falsus ē. Aristotiles. li. i. huius ergo z antecedens. ¶ Ad oppositiū est Aristotiles. dī: q. demōstratio est ex primis z. cui^o rō est q. demōstratio est syllogism^o facit scire. Hec est diffinitio finalis demōstratiōis. z scire est per: tūc cognoscē. ergo tē. Alii hec est pma cōclō hui^o lib^o sicut pnt Aristotiles. z pbat per diffinitionē finale demōstratiōis. ¶ Intelligēdū tū est s. z in cōclōsem: q. demōstratiua scia pōt accipi uel s. q. est eadē cū demōstratione z isto mō ista ppositio ex: debet denotare circūstātiā cāe. mōlis: z tūc est sensus q. demōstratio est ex primis tanq. ex causa mōlis: q. pncipia sunt: cōe mōles demōstrationis. Alio mō scia demōstratiua pōt accipi pro hitu acqstio per demōstrationē. z sic scia demōstratiua solū est cōclōis in demōstratione. Istō mō hec ppositio ex dicitur circūstātiā cāe efficiētis siue originātis: q. scia demōstratiua que est habit^o cōclōis est ex pncipiis ueris tanq. ex causa efficiētē uel originātē: quia pncipia sunt origo scie cōclōis. Hāc diffinitionē Aristotiles sic ostēdit. pmo declarat hāc pteculā ex ueris isto mō. qd scit in demōstratione est uerū: sed uerū nō scit nisi ex ueris. s. entis uerū possit syllogizari ex falsis. nō tū sciri ex falsis: q. falsum nō est: uera igit demōstratio ē ex ueris. Itē demōstratio est ex primis q. ex pncipiis que sunt eadē. Itē demōstratio est ex immediatis. q. si demōstratio ēē ex mediatis aut tūc ēē pcessus in infinitū. aut ēē stat^o ad imediatā. Ad est pcessus in infinitū. q. tūc nihil sciret: si est status ad imediatā habet ppositū. Itē demōstratio est ex priorib^o z notiorib^o: q. intellect^o nō in syllogizādo pcedit a magis ad minus notū: q. minus notū uel cōlūter non facit

sciam designato. Item demonstratio est et cau-
sis q: demonstratio facit scire et scire est per cau-
sam cognoscere: ergo demonstratio est ex causis.
¶ Sciendum tamen est q: Aristoteles non ponit
hanc particulam ex ppiis q: hoc innuit per hanc
particulam ex causis. Causa enim est ppiā re-
spectu illius cuius est causa. ¶ Si arguat q:
quedam sunt cause mediate et quedam imme-
diate: et quedam pculares et quedam cōmu-
nes: ergo non ois causa est ppiā respectu esse-
ctus. ¶ Dicendum est q: siue sit causa mediata si-
ue causa immediata: dūmodo sit in eodem ge-
nere: sufficēter est ppiā respectu effectus: sed
in diuerso genere non. q: non cōtingit demon-
strare descendētem a genere in genus. ut dicitur
in octaua cōclusionē siue questione huius. simi-
liter causa ut cōmunis est non causa effectus
pularis: sed oportet anteq: causet q: ad hūc
effectum determinet. et ideo dicit Aristoteles
hic inferius: q: demonstratio non est ex cōmuni-
bus. sed ad determinatum genus appropria-
tum: et hoc principium si ab equalibus equa-
lia demas ea que relinquunt erūt equalia: non
est principium ad demonstrādū effectū in geome-
tria: nisi determinet ad gen⁹ subiectū geome-
trie isto modo: ut si ab equalibus lineis equa-
lia demas: illa que relinquuntur zc.

¶ **Ad primam rationem**

sic dicit sicut ad rōnem cōtra hoc: q: de uacuo
et infinito non est sciētia demonstratiua: p:ans
aliquā passionē positiuā de illis: s: solū ad pbā
dū passionē negatiuā: ut puta uacuum non ēē zc.
et sic demonstratio non pōt esse de non ente q: in
tali demonstratione oportet p:supponere q: est.
sed de ista demonstratione non intēdit philoso-
phus. uel aliter pōt dici q: de uacuo et infinito
non est sciētia demonstratiua: q: non determi-
nat de illis nisi quaten⁹ illa remoueat a sua cō-
sideratione. ¶ Ad rōnem in oppositum de nō
ente dicit sicut dictum est. Ad rationem cōtra
hoc dicit q: ens apud aiām est equocu. et ideo
nō ens nō negat qdlibet: Jō posset stare q: non
ens apud aiām opponeret enti apud aiām acci-
piēdo ens et nō ens pro eodē significato. et simi-
l^{iter} hoc pōt stare q: nō ens apud aiām: est aliq: ens
apud aiām. sicut nō ens apud aiām: entita-
te spēi: pōt esse ens apud aiām entitate generis
q: ens apud aiām. qd est gen⁹: nō est ens spēs.

Sed impossibile est q: nō ens apud aiām neget
ens apud aiām p: quolibet ente vniuocē. ¶ Ad
aliud v: q: demonstratio ad impossibile est et ue-
ris: quo ad tertiū p:cessum. ¶ Ad rōnem cōtra
hoc v: q: illa demonstratio quo ad tertiū p:ces-
sum qui est ex falsitate p:potēsis negatiue ad
ueritatem affirmatiue est ex notioribus sub ali-
quo intellectu. falsitas enim negatiue duplici-
ter pōt cōsiderari. Vno modo in se et ita falsi-
tas aliqua est ignotior q: ueritas affirmatiue.
Alio modo pōt cōsiderari s: q: ista falsitas cō-
cludit ex interemptione impossibilis ad qd de-
ducitur. et sic falsitas p:potēsis notior est q: ue-
ritas oppositi. et isto modo illa demonstratio est
ex notioribus. ¶ Ad aliud dicit q: posita hāc
particula primis non supfluit ponere immedia-
tis. q: forte non oia principia sunt immediata.
hec enim est p:se primo. Homo est aiā: et ta-
men mediū habet per qd pōt demonstrari. Si-
militer posita q: sunt eadem: tñ ex diuersa pro-
prietate accipit. ideo non est supfluitas nec mi-
nutio. ¶ Ad aliud dicit q: non supfluit hec par-
ticula ex prioribus. principia enim in se dicunt
prima et absolute: sed propria dicunt per cōpa-
rationem ad cōclusiones que sunt posteriore.
et ideo posito vno non supfluit alterū. similiter
primū non est relatiuū nisi per accidēs. nō ens
refert primū ad secūdū: nisi q: refert secūdum
ad primū. Posito enim q: nihil ēē ens in rerū
natura p:ter illud qd est ens primū. Ad hūc
illud ēē primū et tamē non relatus ad secūdū
nisi per accidēs: sicut scibile ad sciētiam. ¶ Ad
aliud dicit: q: non supfluit dicere ex causis: q:
causa ex hoc q: est causa et ad hoc q: sit conclu-
dens oportet q: sit propria: sed non oportet prin-
cipiū esse propriū. Similiter ex alia rōne dicit
principiū et causa: et ideo non supfluit. ¶ Ad ali-
ud cum dicit qd dicit per supabū dātiā zc. v:
cit q: Aristoteles non intelligit q: demonstra-
tio sit ex primis simpliciter et extra genus: quia
sic non ēē nisi tñ vna demonstratio: uel saltē nō
ēē nisi vna sciētia. Sed Aristoteles intelligit q:
demonstratio est ex primis in genere. et q: in di-
uerso genere scēti diuisa sunt principia. Alia
enim sunt principia in arismetica: et alia in geo-
metria: ideo demonstratio est diuersa et multi-
plicata sicut diuersa sciētia. ¶ Ad aliud est dicit
q: si demonstratio sit ex immediatis nulla ēē ex
mediatis. dicit q: nō sequitur. ¶ Ad pbationē v:
b iij

q. Aristotiles intelligit q. demonstratio est ex im-
mediatis finalis: ut resoluendo oēs demonstratio-
nes ad principia prima: sed ex hoc non sequitur q. nul-
la est demonstratio ex mediatis: potest enim aliq. de-
monstratio esse ex mediatis: omnino finalis sit ex im-
mediatis: sed tunc sequitur q. nulla demonstratio si-
maliter est ex immediatis. Ad ultimum pcedo:
q. nulla demonstratio que est ab effectu ad causam
est demonstratio simpliciter: talis enim demonstratio
est: q. et non simpliciter secundum Aristotilem: hic autem
distinguit demonstrationes simpliciter et. Ad. xij.

Veritur

An hoc sit vera: An
quodammodo ppter qd: q.
non videtur. In istis inferioribus per vir-
tutem solis reperiuntur pstrictiones et dissolutiones. Sol
enim dissolvit glaciē: et pstringit lutum: et tunc non
segitur q. in sole sit pstrictio et dissolutio: q. op-
posita non sunt nisi in eodem: ergo et. Item non
segitur iste est ebrius ppter vinum: ergo vinum est
magis ebrius: q. iste. Nec segitur iste est calidus
ppter solem: ergo sol est magis calidus. Sol
enim non est calidus ergo et. Di. q. ista pposi-
tio est intelligenda in causis vniuersis: et effectibus
ubi aliquid vniuerso repit in causa et in effectu: ebri-
etas autem non vniuerso repit in ebrio et in vino q.
in ebrio formaliter. In vino vero effectiue et non for-
maliter. Contra. ferrum ignitum est calidum for-
maliter et lignum ignitum sicut: et tunc non segitur
ferrum ignitum est calidum ppter lignum ignitum:
ergo lignum ignitum et. Di. q. ferrum ignitum
est calidum: ppter lignum ignitum per accessum. lignum
enim ignitum non calefacit nisi q. ignis. et hec p-
positio vniuerso ppter qd. et. non solum habet in
telligi in causis vniuersis et. sed cum habet in cau-
sis per se. Contra pbo q. est in huiusmodi cau-
sis per se: q. ignis est causa vniuersa: respectu ca-
loris: in ferro utrumque enim calidum est formaliter
sicut est causa per se: sicut etiam risio pcedit: et tunc
non sequitur: ferrum est calidum ppter ignem. ergo
ignis est magis calidus. q. ans est verum: et pns
falsum. Videmus enim ad sensum q. equalis
quantitas ferri igniti vehementius cōburit q. e-
qualis quantitas ignis. Item pbo q. hec minor sit
falsa: per quam Aristotiles pbat tunc ista maio-
re psonem. Et Aristotiles dicit psonem scilicet
ppter principia: q. principia sicut se non sunt eade pso-
nis nisi in virtute ppter qd. erigit applicatio. er-
go non cognoscitur ppter principia secundum se. Item
non segitur pso scilicet ppter principia: ergo principia

sunt magis scita: q. accedens est verum et pns fal-
sum: principia enim est intellectus et non scia secundum
Aristotilem in fine pnt: ergo hec est falsa: vnum
quod ppter qd. et. Di. q. qd. ppter est scia: secundum
et inconsequens. Coiter. ppter. magis. ppter. et ma-
xime ppter. An Aristotiles intelligit q. scia est
psonis tunc loquendo de scia maxime ppter. dicitur
et. De loquendo de scia ppter dicitur. psones
sciunt ppter principia et principia magis. Contra
accipio sciam. psonis maxime ppter: In tali
scia sciunt psones ppter principia et tunc non se-
gitur. ergo principia magis sciuntur. ergo et.
Ad oppositum est Aristotiles.

Ad qd. ne

di. q. hec est vera: vniuerso
ppter et. et huiusmodi rō est q. il-
lud qd. repit in effectu et causa mobili et excellē-
tiā repit in causa q. in effectu: q. est de rōne eade
q. excellat effectus: si ergo aliq. ppter causam
aliquo ab aliq. causa: si illa ppter in illa cau-
sa repit vniuerso: excellēt? repit in causa q. in
effectu et. et habet ppter sicut per exemplum: magis diligis
ppter discipulum. tunc discipulus magis diligit.
Propter rōnem intelligendā est q. hec ppositio
intelligenda est in causis vniuersis: et per se: et non
in causis per accidens et equiuocis.

Ad primā

rōnem di. q. sol. non dissol-
uit glaciē et pstringit lutum
nisi per accessum: ppter enim operatio causata a so-
le: est per lucē calefaciē: sed per actus dissoluit
glaciē: q. calidū liquilla dissolvit per accessum: sicut
pstringit lutum: q. per calorem exhalat subtile et
derelinquitur grossum. hec autem ppositio vniuerso
q. ppter qd. et. intelligenda est in causis vniuersis
et in causis per se. Ad aliud sicut di. q. cali-
dū non est in sole formaliter: quē ad modum est in cor-
pore calefacto. Calidū enim est quantitas actiua p-
tines ad elementum. sed in sole non est quantitas actiua
formaliter: sed est in luce per quam sol efficit ca-
lidus. lū autem non est quantitas actiua: s. actiua actus.
Ad primā rōnem ptra b. di. q. hec ppositio habet
intelligi in ppositionibus per se et vniuersis: s. li-
quid ignitum non est per se causa caloris in ferro.
Ad rōnem ptra hoc di. q. hec cōclusio est vera q.
ignis est magis calidus: q. ferrum ignitum sic di-
cit vniuerso expositio. Ad pbatōnem di. q. stat sicut
q. ignis sit magis calidus quantitatiue: q. ferrum: et
tunc q. minor sit caliditas in ferro ignito secundum quan-
titatiue. illa enim maioritas est ppter cōparati-
onē pntiā maius ferri: id non sequitur in ferro est ma-

lor caliditas: ergo ferru est magis calidu. ¶ Ad aliud dicitur qd pncipia scim? et ppter pncipia scimus pñones: et cu dicitur qd regit applicatio: dicitur qd uerū est qd ppter pncipia tñ considerata in se illa nō applicādo nō sciunt: et b̄ pcedit. ¶ Ad aliud sil' r' dicitur. ¶ Ad rōnē p̄ra b̄ dicitur qd nō sequit: pñones sciunt ppter pncipia scia marime p̄p̄le dicta: ergo pncipia marime sciunt: qd h̄c nō arguit i vñuocis: scire aut marime nō cōpetit pncipiis vñuocis et pñonib': qd pñonib' cōpetit formaliter: pncipiis tñ effectiue. Et tñ loquēdo de sci re: qd est applicādo necessarior: siue sint pncipia siue pñones: isto mō scire vñuocis cōpetit pncipiis et pñonib': et isto mō pncipia sunt magis scita qd pñones: b̄ mō accipiendo scire: et sic itel ligit Aristotiles sil' Linconitēs exponit. Ali dicit h̄c eē sciam pñonē hui' libi 2ē. Ad. xlii.

Veritur

q nō videt: qd si sic ergo pncipiū maxi me pñū eēt maxime notū: cuiusmodi est hoc. Nichil ptingit sil' eē non eē: pñs falsum: pbo falsitate pñis: si pncipiū pñū eēt notissimū in veritate: et pñs oppositū eēt notissimū in falsitate: sed qd b̄ sic falsus pbo: qd in syllo ex oppositis supponit pro p̄p̄tēsi oppositus pñi pncipii: qd supponuntur dīctoria: et ex ista p̄p̄tēsi dedū est ad negationē eiusdē de se: tanq̄ ad notū falsum: uel magis icōueniēs: ergo negatio eiusdē de se est notior in falsitate: qd oppositū pñi pncipii 2ē. ¶ Hic dicitur qd i syllogismo ex oppositis nō supponit oppositū pñi pncipii pro p̄p̄tēsi. qd nō supponunt dīctoria: sed tñ alia p̄s dīctionis supponit p̄p̄tēsi. ¶ Contra istud: aliq̄ pñs dīctionis sil' utraq̄ p̄s dīctionis diuisim sūpta in aliq̄ mō est pñs: sed pñs in syllogismo ex opposito est impossibilis. Et ex p̄ngenti accepto pro p̄p̄tēsi non segtur impossibile. igit pncipia nō sunt magis nota: qd pñones. ¶ Alii dicit qd in syllogismo ex oppositis supponit oppositū pñi pncipii pro p̄p̄tēsi: qd in aliq̄ mō spe ciali: min' nota sunt in falsitate: ul' tñ magis ē notū oppositū pñi pncipii in falsitate: qd negatio eiusdē de se. ¶ Ad rōnē. Aristotiles dicit in p̄mo hui': qd pncipia nō sunt solū nota nob: s̄ nature: ergo opposita pncipioz notissima sunt in falsitate: nō solū nāe: sed nobis. ¶ Itē negatio eiusdē de se: nō ponit opposita in actu: s̄ in potētia. Sed oppositū pñi pncipii ponit ea i actu

ergo notior est impossibilitas: qñ accipit oppositū pñi pncipii qd negatio eiusdē de se. ¶ Item pncipia nō sunt scita: ergo nō sunt magis scita qd pñones. Alii cōtēdēs patet: qd si pncipia essent scita: eēt p̄cessus 2ē: ergo nō eēt pncipiū pñū. ¶ Itē qd est notū per cām: est magis notū qd illud qd nō est notū per cām. Verbi gr̄a pñs in demōstratiōe ul' est magis nota qd pñs in demōstratiōe p̄ticulari: qd in demōstratiōe ul' cognoscit per cām: in p̄ticulari non: s̄m Aristotiles. Sed pñones demōstratiōis sunt note p cām: pncipia nō per cām: ergo pncipia nō sunt notiora qd pñones. ¶ Itē pncipiū et pñs nō sunt cōparabilia s̄m cognitiōnē: ergo pncipiū nō est magis notū qd pñs. Cōsequētia patet qd cōparatio solū est in vñuocis: s̄m Aristotiles vii'. p̄hicop. sed pncipiū et pñs quo ad cognitiōnē nō sūt vñuoca: qd cognitiō pñs nō est per cām: sed cognitiō pncipii nō est per cām: ergo equoca est cognitiō. ¶ Itē si pncipiū eēt magis notū qd pñs et pñs pñs pñs minus nota: tñc pñs aliq̄ h̄erēt de noto et aliq̄ de opposito: ut de ignorātia sil': patet in simili qd qd est pallidū est minus albū qd albū: id h̄erēt aliq̄ de albedine et aliq̄ de nigredine: ergo pñs erit in pte nota et in pte ignota: s̄ minus nota qd pncipiū: et ulterius segtur: qd conclusio nō sit simplr scita. ¶ Itē si pñs sit minus nota qd pncipiū: tñc sequerē qd nobilius ordinaret ad min' nobile: tanq̄ ad finē: pñs falsum. ergo et alie cōtēdēs: pbo pñis: qd si cōclusio sit minus nota qd pncipiū ignotior est et incertior qd pncipiū: sed pncipiū ordinat ad pñs: ergo minus nobile ad min' nobile. ¶ Itē pñs in demōstratiōe est necessaria: sed ueritate nihil est uerius: ergo nihil pōt eē notius in veritate qd cōclusio in demōstratiōe: nō igit pncipia sūt magis nota. ¶ Ad oppositū ē Aristotiles dicit: pncipia eē magis nota qd pñones: Ad questionē dicitur qd sic: Cuius rō est: qd vñq̄dēs ppter 2ē. Cōclusiones sunt note ppter pncipia ergo pncipia sunt magis nota. ¶ Itē hoc pbat Aristotiles per vñā rōnē: qd si pncipia essent min' nota: uel eāliter nota cū pñonib': tñc ignotū eēt magis uel eāliter notū cū eo qd est notū: pñis patet sic: p̄p̄ta cognitiōne pncipioz adhuc in isto p̄tori nāc pñs est ignota et pncipia sunt nota. Si ergo dices qd pñs

Posterioꝝ

stones sunt magis note uel equiter cū principiis tunc ignotus est magis notū q̄ illud quod est notū. uel saltē erit equiter notū cū eo qd̄ est notū. B̄ est icōueniēs: ergo oportet dicē q̄ principia sunt magis nota q̄ cōclones. ¶ Itē h̄ pōt p̄ba ri alia rōne: q̄ cōclō nō sit magis nota q̄ prin cipia: q̄ nihil agit ultra suā etatē. Hoc patet q̄ uir⁹ est ultimū potētiē 2 nihil agit ultra ultimū potētiē. S̄ principia p̄ suā etatē sunt cāe p̄clō nis. ergo maiorē cognitionē nō p̄st facē in cō clusione q̄ ipsa h̄nt de se: nec tāta cognitionem faciūt de p̄clone quātā h̄nt de se. Probo: q̄ de ratione cause est q̄ quicqd̄ reperitur in effectu 2 causa: excellentius reperitur in causa.

Ad primā rōnem

q̄ aligb⁹ latet ea que sunt opposita eē opposita: q̄ tñ nō latet negatio eiusdē de se. ¶ Intelligē dū tñ circa istud: q̄ rñdēs nuncq̄ pcederet op posita sub rōne oppositoꝝ eē sil⁹ uera. hoc enim est sibi notissimū in falsitate: ea tñ que sunt op posita: aliqñ pcedit eē uera: nō p̄fērēs vnus ad alterū sic p̄tingit in disputatione. q̄ rñdēs p̄ce dit vnū oppositoꝝ. 2 postea per latētes interro gationes uel per alias cautelas factas ab oppo nēte pcedit alterū oppositoꝝ nō p̄fērēs secūdū ad p̄mū: 2 postea opposita cēssa recolligit ad i uicē pcludēdo ex hīs negationē eiusdē de se nō ducēdo ad aliqñ notū falsum: sed ut manifestet ea que pcedunt a rñdēte eē opposita. ¶ Ad for mā: dī q̄ oppositū p̄mī principii est notissimū in falsitate: qd̄ est opposita sil⁹ eē uera: q̄ illud con cedit eē notū in falsitate tā ab opponēte q̄ a rñ dēte: ppter qd̄ rñdēs nō ponit p̄io p̄p̄otēsi: pcederet tñ illa dīdictoria: nō p̄fērēs vnū ad ali ud. sed nuncq̄ pcederet dīdictoria sub forma dī dictorioꝝ eē simul uera. ¶ Ad p̄mā rōnē cōtra B̄: dī q̄ illa uerū pcludit. p̄ma enim principia sūt nobis notissima in uitate cognitiois t̄minis: 2 eti am eoz opposita sūt notissima in falsitate: 2 iō oppositū p̄mī principii sub p̄p̄ia forma a nul lo pcedit si illa sit q̄ sunt opposita 2 ad iulcē cō ferant 2 actualit̄ p̄siderant: tñ ea que sunt oppo sita p̄st aliqñ latē in aliq̄ m̄a. S̄ cognitiois t̄ minis magis notū est (opposita eē sil⁹ uera) in falsitate: q̄ negatio eiusdē de se. ¶ Ad aliud dī q̄ negatio eiusdē de se nō icludit dīdictoria nisi in potētiā: si aliq̄ icludit: 2 opposita sub opposi toꝝ forma actu icludat. iō sequit̄ q̄ negatio eius

dem de se: nō est notio in falsitate: q̄ sunt op posita sil⁹ eē uera: aut ea que sunt opposita actu aliter: p̄fērēdo vnū oppositoꝝ alteri. S̄ causa q̄re hō decipit in pcedēdo opposita: est ppter B̄ q̄ nō p̄fert vnū ad aliud. ¶ Ad aliud principale: dī q̄ in syllogismo ex oppositis nō pcludit de se deducēdo ad aliqñ manifestū falsum. Sed multitudō inēduentiū. iō cū h̄ bene fiat q̄ op positū p̄mī principii sit notissimū in falsitate: ¶ Ad aliud dī: q̄ loquēdo de scia p̄p̄ie dicta: 2 etiā de scia magis p̄p̄ie dicta: que scia est app̄ hēsiō uitateis necessarioꝝ: s̄m h̄ac sciaz principia sunt magis scita q̄ p̄clones ut dictum est 2c. ¶ Ad aliud dī: q̄ hec iterimif. illud qd̄ est notū per cām est magis notū illo qd̄ nō est notū per cām: uera tñ est cū utrūq̄ cognoscibile natū est cognosci per cām: sed principia p̄ma nō sunt na ta cognosci per cām: q̄ cām nō h̄nt. 2 p̄clones nate sunt cognosci per cām: iō exēplū in p̄p̄o to nō tenet. Illud enī qd̄ scit per demonstratio nē ulem magis scit: q̄ qd̄ scit per demonstratio nē p̄cularit̄: q̄ utrūq̄ est natū cognosci p̄ cām: igit qd̄ cognoscit per p̄cularit̄ demonstratio nē nō cognoscit per cām. demonstratio aut̄ uilis facit cognoscē p̄ cām: iō tñ tenet: hic nō. ¶ Ad aliud dico q̄ principia 2 cōclō sunt cōparabilia: ¶ Ad ip̄obationē dī q̄ l̄ vnū cognoscit p̄ cāz 2 aliud nō: 2 per p̄is in scia maxime p̄p̄ia non sint cōparabilia. tñ accipiēdo sciam tertio mō dictā que est app̄hēsiō uitateis necessarioꝝ: in B̄ sunt cōparabilia: p̄us enī dicebat q̄ quoz mo dis dī scire. Coiter 2 p̄p̄ie: magis p̄p̄ie: 2 ma xime p̄p̄ie: vñ tertio mō cōparabilia sūt. ¶ Ad aliud dī: q̄ cōclō est p̄tim nota 2 p̄tim ignota. er̄ h̄ q̄ est nota p̄ principii. 2 q̄ tñ est de se est igno ta: sed ex B̄ nō sequit̄ q̄ sit scita. ¶ Ad aliud qñ dī q̄ cognitio principioꝝ ordinat̄ ad cognitionē cō clusionis p̄fectā. Cōcedo: sed ex hoc nō sequit̄ q̄ nobili⁹ ordinat̄ ad min⁹ nobile. principii enim in q̄tā in eo est scia p̄clonis in uli 2 mō cōfusor ordinat̄ ad p̄fectā cognitionē p̄clonis 2 in p̄ticulari: 2 ita quo ad B̄ imp̄fectū ordinat̄ ad p̄fēctū. ¶ Ad aliud qñ dī. q̄ uitate necessaria nihil est uerū. Cōcedit. p̄t eē tñ certū aliqd̄ in uita te 2 notū. uel p̄t dīci per iteremptionē illius p positionis: q̄ uitate necessaria alicui⁹ p̄clonis: p̄t aliquid eē uerius. Illud enī est magis ne cessariū 2 per cōsequēs magis uerū: cui⁹ neces sitas 2 ueritas ab alio nō depēdet: q̄ illud cui⁹

20. rííj.

Meritur an cōclusio

per te ueritas huius cōtinuat per successiuam
generationē: hec tūc oīs hō est risibilis nō uerī
ficat. p̄o isto antichristus est risibilis. q̄ nō dūz
generat. ⁊ tūc ego arguo sic. Antichristus nūc
nō uerificat. p̄positiōnē: solū ergo tūc uerificat
p̄o suppositis p̄nitib⁹: sed suppositis p̄nitib⁹ p̄o
h̄dicat inesse ⁊ nō iese q̄ corruptibilia sunt: er
go uitas hui⁹? p̄positiōis nō est necessaria sed
p̄tingēs. Ad̄o enim h̄c uitatē nisi a singularib⁹.
hoc est falsum. ergo nō est dicē q̄ necessitas sal
uat per p̄tinuā gnatiōnē. ⁊ Itē sequor oīs hō
est risibilis. ergo ille est risibilis per locū a toto
in quāritate: p̄is nō est necessaria: ergo nec aī
cedēs. ⁊ D̄ hic per intermptionē p̄tine nō enīz
sequor ita. Iste hō est risibilis. sed sequor b̄ q̄das
p̄ditiōne iste homo dī est risibilis: ⁊ sic singula
ria necessaria sunt sub p̄ditiōne. tñ nō sunt ne
cessaria absolute. ⁊ Corra istud. si ulis sit neces
saria: p̄p̄ b̄ q̄ singularia sunt necessaria s̄ p̄di
tione: tūc hec ēēt necessaria: tu semp̄ curris: q̄
q̄olibet singulare est uerū sub p̄ditiōne. hec enī
est uera. uim tu curris. in. a. tu curris. s̄līr hec
dī tu curris. in. b. tu curris. ⁊ sic quelibet singu
laris est necessaria. ergo hec ulis est necessaria.
tēner s̄litudo: q̄ sicut oīs dicit uilitatē supposit
toz que notālī significant: ita semp̄ dicit uilita
tem t̄p̄is cōsignificat per. a. b. ⁊c. ⁊ Itē tūc se
quif. Ad̄ qd̄ est q̄i est necesse est ēē. ergo oē qd̄
est necesse est ēē: si a uitate cōditionata singula
riū posset inseri uitas absoluta ulis. ⁊ Itē re
ducit rō nō sic. oīs hō est risibilis: ergo iste: sine cō
ditōne. p̄bo: q̄ sic sequif singulare sicut in uita
te ulis p̄tinet. s̄ in uitate hui⁹ ulis p̄tinet simplr
nō sub p̄ditiōne. ergo singulare sequif sine aliq̄
p̄ditiōne. ⁊ Alr̄ ē ad rōnē q̄ hec p̄positiō: oīs
hō est risibilis. est necessaria absolute. ⁊ hui⁹ rō
est: q̄ risibile est passio hoīs. ⁊ passio consequit
spēm rōnē potētē actiue ⁊ iō nō p̄t ei nō iese
(sicut calefacere non p̄t non inesse igni: quia
consequit ignem rōnē potētē actiue. ideo est
q̄ hic est necessaria habitudō. s̄ in hoc. homo
est risibilis. ⁊ ita absolute necessaria. ⁊ Intelli
gendum tamen est: q̄ passio que est necessaria
de specie: est necessaria de cōtētis sub specie:
non sub p̄p̄ia ratione. sicut ait Aristotiles. sed
sub p̄p̄ia ratione speciei inquantum speciem
diuidunt: ideo singulare huius uniuersa
lis debet sic accipi: iste homo inquantum homo
est risibilis ⁊ sic de alijs. ⁊ sic intelligendo sunt

Posterior

absolute necessarie. ¶ Ad probationē dī q. h. iste
hō possit nō ēē fm se: tñ inq̄tū hō nō pōt nō ēē
¶ Etōra istō. pmo pbo q. nō seq̄t si passio egre
diat a potētia actiua subiecti q. pp hoc necessa
rio sit sbo. Secūdo pbo q. ex hoc q. ēē tali po
tētia actiua egredi: seq̄t ppositū: et tertio ostē
do q. necessaria hīro do: nō cōcludit ppōnē ne
cessaria ēē. Primū patet sic: sicut ambulare p
gredit ex potētia actiua hoīs: q. hō ambulat: et
nō fm potētia passiuā sed actiuā: et tñ nō est ne
cessaria: ergo pdicatum egredi a potētia actiua
subiecti: nō pcludit ppōnē ēē necessaria. Scd
ostēdo: potētia nō pōt ēē in nō ente ut in subie
cto: nec in ente tñ apud alīz: q. ens apud aliam
potētia actiuā nō hē: sicut patet de signētis: et
secūdis itētionib⁹. Si ergo potētia actiua est in
aliquo ente reali ut in subiecto: sequit ergo q. si
passio egredit a potētia actiua subiecti: neces
sario est subiectū ēē: et hoc est ppositū. Tertius
patet in hīs que frequēter sunt: et nō semp: cu
iusmodi est eclipsis lune: ubi est necessaria hī
tudo: q. quicūq. est iterpositio terre iter soles et
lunā: tñ luna eclipsat: et tñ hēc nō est necessaria
luna eclipsat: ergo necessaria hīrodo nō cōclu
dit necessitatē absolute. ¶ Itē reducit rō: sicut
pus. hēc singularis iste hō est risibilis: in deute
ulis ponit absolute: ergo absolute seq̄t sine re
duplicationē: sed hēc est falsa: iste hō est risibilis
ergo ulis falsa. ¶ Aliiter dī q. hēc sit necessaria
ois hō est risibilis absolute siue hō sit siue nō sit
q. siue sit siue non sit passio hoīs est necessaria
de subiecto: q. qd scit necessariū est: et ulteri⁹ dī
q. quilibet singularis necessaria est absolute: p
pter eadē rōnē. ¶ Ad probationē dī q. nō sequit.
iste homo pōt nō ēē. ergo pōt nō ēē risibilis: q.
ad necessitatē ppositionis: nō requirit actualis
existētia extremoz. ¶ Etōra istud: hō nō semper
canescit: q. hō nō semp est. ergo a simili nō sem
per est risibilis: q. nō semp est: et ulterius sequit
q. nō de necessitate sit risibilis si nō semp sit: er
go ex opposito psequētis seq̄t hō de necessitate
est risibilis: ergo hō de necessitate est. ¶ Itē en
titas cōpositionis est ex entitate extremoz: er
go ueritas ppōnis est ex ueritate extremoz: q.
eadē sunt pncipia ueritatis et entitatis: si ergo p
positio sit uera: oportet itelligē etrēa ēē. ¶ Itē
pmo perpermenias dī q. cōpositio est quā sine
compositis non est intelligibile. Sed quod nō
cōtingit itelligē sine aliquo nō ptingit ēē sine

illo: q. ex opposito sequit oppositū. si igit cōpo
sitionē nō cōtingit itelligē sine extremis. ergo
nō cōtingit ēē sine entitate extremoz: sequit er
go hō est risibilis. Igit hō est. et sit: sicut est risi
bilis ergo sicut est. ¶ Ad oppositū est Aristō
teles dīctēs. q. cōlo demonstratiōis ē necessaria
in ista littera qm impossibile est aliter se habere.

Ad qōnē dī q. hēc est necessaria oīs
hō est risibilis. Cui⁹ rō ē hēc
q. pōt ēē pclusio in demonstratiōe: q. pdicat pas
sio de sbo. Scd pēlo demonstratiōis scilicet p demō
strationē: sed qd scit impossibile est alit se hēre. et
qd impossibile est alit et. est necessariū ergo a p
mo ad ultimū. hēc est cōlo in demonstratiōe
ergo hēc est necessaria: et etiā alibet singularis ē
necessaria absolute. Modus tñ ponēdi singula
re est diuersus apud diuersos. Quiddā enīz po
nūt ei⁹ singulares sic: iste hō inq̄tū hō est risibi
lis: et b ppt rōnē posita in scda rōnē ad scd
argumētū. passio enīz est necessaria de cōtētis
ppt b q. est necessaria de specie: et ita de cōtētis
est necessaria sub rōnē spēi et nō sub ppia rōnē
q. sub ppia rōnē singularia sunt corruptibilia.
iste ergo sunt singulares iste hō inq̄tū hō est ri
sibilis. nō itelligēdo q. hēc reduplicatio inq̄tū
sit ps termini q. sic nō ēēnt singulares isti ulis
sitr hic ēēnt quatuor termini. oīs hō est risibilis.
iste est hō. ergo iste est risibilis inq̄tū hō: sed re
duplicatio addit ad denotādū quōd iste singula
res illi uli appropriant. ¶ Alii ponūt q. hulus
modi ulis oīs hō et. iste sunt singulares. iste hō
est risibilis: et iste hō est risibilis: et iste sine red
plicatione: et iste necessarie sunt absolute: ppter
necessariā hīrodinē pdicati ad sbo. Et ulteri⁹
dicūt q. ad necessitatē istarū singulariū nō reg
rit actualitas extremoz. s. sufficit q. singularia
iccludat in suo intellectu nām spēi quā cōsequit
talis passio. Itō tñ itelligēdū est q. ista sit in sin
gularib⁹ eque primo sicut et nāc spēi: sed istis in
est ex pnti. q. passio nāc spēi necessariū et primo
inest spēi. et ex pnti suppositis. et ppter hoc pa
tet ad rationem per quā cōfirmat alius mo
dus ponēdi singulares.

Ad primā rōnē dīctēs. p
tione ēē necessaria. eo q. pdicatū cōsequit sbo
necessario: et pēta sub sbo inq̄tū pēta iccludit
spēm: ipsi dicūt cōcedēdo hāc cōsequētā: oīs
hō est risibilis, ergo homo est, et ratio coruz est

ga accidēs reale alicui inesse p̄supponit s̄bm eē.
Rōnes que sunt p̄tra p̄orem r̄sionem nō sunt
p̄tra eos: sicut in s̄bo dīcēt. ¶ Ad p̄mam rō-
nem p̄tra B dī q̄ dupler est potētia actiua: que
dam est potētia quam p̄cedit alia potētia. s̄. pas-
siua in s̄bo que est p̄dīcīdīs: et talis potētia acti-
ua est in hōie respectu ambulationis: sed accēs
q̄ egredit̄ a tali potētia actiua: non inest neces-
sario subiecto. Alia est potētia actiua quam nō
p̄cedit potētia passiua in eodem et respectu eius-
dem: et isto mō est potētia actiua in igne respec-
tu calefacē: statim enim cum ignis est h̄t po-
tētiam calefacēdī actiuam: ita q̄ non p̄t non
calefacē: quātum est de se: et accēs q̄ egredit̄ a
tali potētia actiua s̄bi: necessario p̄sequit̄ s̄bm: si
sequit̄: iste hō inq̄tūm hō est r̄sibilis. igit̄ iste
hō est. Id aut̄ nō sequit̄ p̄clo. q̄ potētia acti-
ua a qua egredit̄ passio non inest isti homīni: ni-
si inq̄tūm iste hō est hō. Ideo sequit̄ h̄ p̄clo:
q̄ iste hō inq̄tūm hō est: et sic p̄sequēs est ne-
cessarium: sicut et aī. q̄ isti homīni inq̄tūm
hō: nec inest corrup:io nec ḡnīcīo. ¶ Ad tertiū
dī: q̄ habitu dō passionis ad s̄bm est necessaria
isto mō: q̄n p̄sīto subiecto ponit̄ passio suffici-
enter: et tūc est p̄positio necessaria: et sicut hec ē
necessaria hō est r̄sibilis. S; et alia p̄e in hīs
que frequēter sunt: s̄bm p̄t eē in rerum natura
l; passio non sit: cum luna sit in aliquo tpe in
quo non est eclipsis: id non est necessaria abso-
lute habitu dō passionis in hīs que non sem-
per sunt: l; sit habitu dō inter vnum ad alterū
per eām extrinsecam: ut per habitu dōnem ad
h̄c causam que est interpositio terre inter solē
et lunam: eclipsat̄ necessario: vnde alia est habi-
tudo in hīs que semp sunt: et in hīs que fre-
quēter. id non est s̄ile. ¶ Ad aliud dī q̄ in v̄tute
ulīs non includit̄ hec singularis sub p̄p̄ia rō-
ne singularis. Non enim attribuit̄ r̄sibile sup-
positis nisi q̄ sp̄i. id singularia debēt sequi ad
ulēm: non sub rōne p̄p̄ia: sed sub rōne cois.
Ad formam patet p̄ hoc q̄ in v̄tute ulīs ha-
bet̄ q̄ p̄dicatūm attribuit̄ suppositis: sub redu-
plicatione cois: et ita minor falsa. ¶ Alī dicunt
volētēs sustinē q̄ hec p̄positio est necessaria: et
quolibet singularis absolute non addita redu-
plicatione. ¶ Ad p̄mum dīcūt q̄ hec p̄tīa nō
ualet: hō est r̄sibilis ergo hō est sic ḡus. Ad p̄-
bationem: cum dī Accēs reale rē. Hoc intelli-

gēdum est de accēs q̄ p̄sequit̄ s̄bm: s̄m suus
eē existē: et non s̄m eē specificum siue aptitū di-
nem: cuiusmodi est r̄sibile. ¶ Ad p̄mam rōnē
p̄tra B dī q̄ illa h̄itudo: nec est s̄ba nec accēs in
genē: sed est qdē modus eēndi s̄m quem accēs
p̄sequit̄ s̄bm. ¶ Ad aliud dī q̄ non est s̄ile de ap-
titudine: in ecco et de r̄sibili. eecum enim est p̄-
uatio accētis q̄ p̄mo p̄sequit̄ idiuuiduum et nō
sp̄m et id sequit̄: si hō est eē. ergo hō est: q̄ idē
s̄bm p̄sequit̄ puatio q̄ p̄sequit̄ suus h̄it̄ et s̄m
idem eē p̄ticulare: s; r̄sibile est accēs p̄sī sp̄m
p̄mo s̄m eē absolutum et nō t̄sī s̄m eē existē: id
nō sequit̄ hō est r̄sibilis. ergo hō est. An in B
dī s̄ile est iter eēndi et r̄sibile q̄ s̄m diuersa eē cō-
sequunt̄ sua s̄ba: l; in hoc sic s̄ile: q̄ sicut nō seg-
uit̄: hō est aptum natus vidē. ergo hō p̄t vidē
sicut nō sequit̄ hō est aptum natum ridē ergo
hō p̄t ridē. ¶ Ad tertiū p̄tra B dī q̄ r̄sibile
non h̄t in hōie eām efficiētē. hō enim nō effi-
cit r̄sibile. S; illd idem qdē est causa efficiēs re-
spectu hoīs. est causa efficiēs respectu r̄sibilis.
sicut dicim̄ q̄ q̄libet s̄bm passionis h̄t dupli-
cem rōnem. ut rōnem cāe formalis: et rōnē cāe
mālis: et s̄it q̄ h̄t q̄nq; rōnem cāe efficientis:
nō q̄ talis sit causa faciēs passionem semp exi-
stere. S; ista causa est causa h̄itudinis necessa-
rie passionis ad s̄bm: ita q̄ cum s̄bm est passio
est. ¶ Ad formam dī q̄ l; in s̄bo sit isto mō du-
pler rō cause: non sequit̄ t̄sī p̄pter hoc q̄ passio
p̄sequat̄ s̄bm: s̄m existē s̄bi ita q̄ in s̄bo p̄suppo-
nat existē: s; sufficit q̄ p̄supponat s̄bm aptū na-
tus eē. ¶ Ad aliud p̄ncipale: sic r̄sīdē sicut vlti-
mo dicebat̄: q̄ ulīs est necessaria: et q̄ q̄libet sin-
gularis absolute est necessaria sine aliq̄ redupli-
catione: negat̄ t̄sī hec p̄tīa: iste hō est r̄sibilis:
ergo iste hō est: q̄ nō regit̄ actualis existētia ex-
tremoy. ¶ Ad p̄mum p̄tra hoc dī q̄ differētia
est iter accēs p̄p̄ia et accēs cōe. in hoc q̄ ac-
cidēs cōe soluz p̄sequit̄ s̄bm s̄m q̄ q̄dditas s̄bi
existit: sed accēs p̄p̄iam ut p̄p̄ia passio p̄seq-
uit̄ q̄dditatem s̄bi: non t̄sī ut existit nec t̄sī ut i-
telligit̄. S; siue q̄dditas existat siue intelligat̄:
passio istam q̄dditatem absolute p̄sequit̄. et id
est qdē accēs cōe inherēs s̄bo: p̄supponit s̄bm eē
et p̄p̄ hoc ista est falsa: semp hō canescit. q̄ hō
non est semp. Canescē enim est accēs cōe: sed
accēs p̄p̄iam: ut p̄p̄ia passio inherēs s̄bo: nō
erigit̄ s̄bm existē. ¶ Ad aliud dī q̄ entitas com-
positiōis depēdet ab entitate extremi. sed entita-

tas extremi dupl'r pōt intelligi. Uno mō sū rōne
extremi 2 sic ppositio est uera. q: entitas cōposi
tiois ut sic ab entitate extremi depēdet: alio mō
pōt intelligi pō accituali critia ei' qd est extremū
2 sic entitas cōpositionis nō depēdet ab entita
te extremi: sicut nec ei' vitas: q: sic h nō ēēt uē
ra: Epimera est epimera. ¶ Ad aliud vī q cō
positionē nō ptingit ēē sine entitate extremorum
sub rōne extremorum. B idē est dicē ac si diceret:
Cōpositio nō pōt ēē sine sūo 2 pōdicato. Cōposi
tio tñ bī pōt ēē sine entitate sūi que est actualis
critia extremorum: uel eorū que sunt extrema: 2 b
pcludit p b q ē hec uera. Epimera ē epimera
2 ea q sūt extrema nō existūt i re: nā rē. Ad. xv.

¶ Venitur An hec cōditio perse
q videt: perse dicit eam: p Aristotile. Si
igit hec sit possibilis. In ppositiōib' denotat
per hāc cōditionē q sūm sit causa pōdicati: uel
eōtra. 2 tūc ppositio necessaria est falsa: q: hec
tūc ēēt falsa: hō perse est aial: q: denotat idē ēē
causa sūipsi' cū tñ nō sit. ¶ Itē perse excludit
eam cū picipatiōe fm Linconicēsem. aut ergo
excludit efficiētē eam: 2 tūc nihil ēēt p se nisi p
ma causa: qd videt icōueniēs. aut excludit eam
mālē. 2 tūc suba mālīs nō ēēt ens p se. Cui' op
positū dicit Aristoteles: dicit enī q callias ē ens
p se. aut excludit ēē aliāz cārū: 2 tūc sequit: q il
la que causant ab alijs causis nō sunt entia p
se. omnia ista vident inconuenientia. ergo rē.

¶ Ad qōnē dī: q sit certa. Abi intelligē
dū est q hec pditio p se du
plicat pōt accipi. Uno mō in ppositiōib'. Alio
mō in reb'. Primo mō fac modū iherēdi. Se
cūdo mō facit modū eēdi: 2 utroq mō hec cō
ditio p se est possibilis: est enī possibilis in ppo
sitiōib': q: in aliqb'. ppositiōib': sūm est causa
pōdicati 2 in alijs pōdicati est causa sūi. Exēpluz
pmi in scōdo mō dicēdi p se: hō est risibilis: q: a
pncipijs sūi pgradit passio. exēplū scōdi est qñ p
dicat diffinitio uel ps diffinitiois de diffinito:
tūc enī pōdicati est causa sūi. Cū igit iherētia vi
det eam sūi respectu pōdicati: uel pōdicati respec
tu sūi: pditio erit possibilis p se. Itē hec cōdi
tio p se est possibilis in reb': 2 pstituit modū es
sēdi 2 sic excludit eam picipē fm Linconicēse
2 b est tripl'r. aut enī excludit eam efficiētē: aut
finalē: 2 isto mō pma causa solū est perse q: nō
hēt eam efficiētē siue finalē: est enī efficiēs 2 fi

nīs oīum. Alio mō excludit eam mālē: 2 sic in
telligētie sunt p se: h in intelligētijs p logicū sic
respire qd 2 qle qd est aliū ab eo qd est qd: si nō
est respire sibi cōpositionē mīe cū forma. Tercio
mō p se excludit ēē in sūo: 2 hec cau sa exclusa
pōt reduci ad eam mālē. suba enī est causa māl
lis: uel respectu accitūs qd est in eo: 2 isto mo
do tertio: substantia est ens p se. Suba enim est
ens 2 nō in alio tanq in subiecto: 2 sic ergo pa
ter q hec pditio perse: est possibilis in reb': pa
ter etiam q sit possibilis in ppositionibus.

¶ Ad primā rationem dī

q h perse dicat causam in ppositionibus: nō
tñ hec est falsa: hō est aial. ¶ Ad pbatōnē dī.
q h aial sit idē reali qd hō tñ diuersuz est hō cō
ceptū seu rōnē intelligēdi: 2 id ut sic pōt ēē causa
respectu hoīs: vñ idē respectu sūipsi' pōt ēē cau
sa dūmō sit ab alia rōne acceptū. ¶ Ad secūda
rōnē dī: q p se in reb' diuersa excludit diuer
sam eam: 2 nō excludit quālibet eam in quālibet
re. B in intelligētijs excludit eaz mālē: s nō ef
ficiētē. B in substantijs excludit ēē in alio tan
q in sūo: nō tñ excludit ulēm eam mālē in mā
lib'. id nullū icōueniēs segtur: si tñ quālibet ex
cluderet eam in isto cui adiūgit tūc hec pditio
plenō eēt possibilis in reb'. nisi tñ in pma cau
sa que nullā aliā eam hēt. ¶ Cōtra b: si hec pdi
tio p se dicat eam iherēdi: tūc hec ēēt falsa: hō
p se est hō: q: denotat idē ēē rē 2 rōnē: q sit cau
sa sūipsius. ¶ Dī q hec sit uera. hō p se est hō.
Et ad pbatōnē dī q p se in pmo mō dī eam
iherēdi. sed nō in quocūq gradu. Prim' enī
modus dicēdi p se hēt tres gradus. Prim' ēz
q idē dī totali de se. Ali' fm q diffinitio pōdi
cat de diffinito cuiusmodi est differētia 2 gen'
Terc' modus fm q ps diffinitiois pōdicat de
diffinito: sicut gen' uel differētia. Ad formā dī
q p se pmo mō nō dī eam iherēdi positue: s
excludit eam picipē. Est enī intellect' q hō p se
est ita hō q nō p aliā eam. Dicit enim Aristot
les. vij. methaphisice. q qñto quare hō est hō
est qñto de nihilo: q qñto aliqd psupponit: 2 ali
qd qñt: s hēc nihil psupponit. Dicit enī q qñt
qñt hō est hō: nulla est causa. In alijs gradib'
eludē pmi modū p se dicit modū iherēdi: 2 de
illis duob' gradib' pmi modi pōsiderat demon
strator: nō autē de pmo gradu in quo pōdicat idē
de se: 2 hui' rō ē: q demōstrator utit talib' mo

dis in q^b nō est petitio. S^z si accipiat ista hō ē
hō: loco pmissse semp est petitio. q^z tūc termini
ppositionis erūt pueribiles: z vna est dubia cāli
ter psoni. ut si arguis: hō est risibilis: hō est hō
ergo hō est risibilis: z id ē pmo gradu. In oi-
bus tñ modis dicēdi p^{se} in q^b utif demonstrā-
tor: perse dicit causam inherēdi in illo gradu:
in quo demonstrator utif zc. Ad. xvi.

Clertur An tñ duo sint mo-
di inherēdi p^{se} in ppo-
sitionib⁹. Ad nō videt^r: pmo auctoritate Aristo-
tilis q^z dicit in cap^o de p^{se}. q^z q^z dicit^r dicunt in
simul scibilib⁹ p^{se}: sic sunt sicut i esse p^{se} dicatōi
bus. aut in eē ppter ipsa. p hāc p^{se}culā in eē p-
dicatōib⁹ itelligit scdm modū qñ sibi cadit i dis-
tinctione passionis: que p^{se}cat de sbo: p hāc p^{se}
culā in eē ppter ipsa: itelligit qñtū modū. ubi p^{se}
dicatō ponit in eē sbo p^{se}pt cām efficiētē in sbo:
ut est hic: Intersect⁹ iterit ppter intersectionē.
S^z p^{se}lo in demonstratiōe solū est simplr scibi-
lis: igit p^{se}lo in demonstratiōe est p^{se} scdo mō.
z qñto mō. S^z manifestū est q^z in pmissis de-
monstrationis est p^{se}m⁹ modus dicēdi p^{se}: ergo
sunt saltē tres modi dicēdi perse in ppositioni-
bus. nō ergo tñ duo. P^{re}tea p Aristotilē: p^{se}
se in ppositionib⁹ dicit cām inherēdi. toties igit dī-
p^{se} quorūq^z dī causa. S^z qñtuor sunt cāe. ergo
qñtuor sunt etiā modi dicēdi p^{se}. P^{re}ter hīc dī ne-
gādo pñtā. s. qñtuor sunt cāe. ergo zc. q^z h^z p^{se}
dicat cām inherēdi tñ p^{se}tas p^{se}pnōis nō accipit^r
p^{se} a qñcūq^z causa: a causa enī finali nō accipit^r
modus dicēdi p^{se}: q^z est extrinseca rei. P^{re}ter cōtra
causa finalis marie causa est: est enī causa cārā
per Aristotilē. Lū ergo p^{se} dicit cām inherēdi.
poti⁹ a causa finali accipit^r modus p^{se}itatis q^z
ab aliq^a alia causa. P^{re}ter causa efficiēs est causa
extrinseca rei: z tñ ab ipsa accipit^r vñ modus di-
cēdi per se: nō obstat q^z sit extrinseca. P^{re}ter ad
pñcipale. in demonstratiōe pcludit passio de sbo
per diffinitionē sibi que ē mediū. ergo in demō-
stratione pmo p^{se} in maiori p^{se}cat passio de dis-
tinctione sibi. z in minori p^{se}cat diffinitio sibi de
sbo. Ex h^z arguo sic: alio mō sunt pmissse perse z
p^{se}lo q^z p^{se}sones cū h^z q^z sunt p^{se} sunt p^{se}pt aliū.
sed pmissse nō sunt ppter aliū dī: sed p^{se}lo in de-
monstratione est p^{se} scdo mō: q^z p^{se}cat passio
de sbo. ergo maior in qua p^{se}cat passio de diffi-
nitione sibi nō erit p^{se} scdo mō: nec est p^{se} pmo

mō: q^z p^{se}catū non cadit in diffinitione sibi. est
igit p^{se} aliquo mō: z minor in qua p^{se}cat diffi-
nitio de diffinitio est p^{se} pmo mō. ergo plures
sunt modi q^z duo. P^{re}ter hīc dī q^z passio nō p^{se}cat
de diffinitione sibi: in maiori de demonstrationis: s^z
de diffinitione passionis: z per pñs minor nō erit
p^{se} aliquo. Cōtra diffinitio passionis est vñ
uersale p^{se}catū: q^z qñtuor sunt p^{se}catā sibi Aris-
totilē pmo topicor: Quorū vnus est diffinitio.
Sed vñuersale respectu silius respectu cuius
est vñuersale nō habet p^{se}catā rō nē subiecti s^z
magis p^{se}catū. ergo diffinitio passionis res-
pectu subiecti non pōt p^{se}pt subiecti. P^{re}ter ad-
huc est ista rōne seqtur q^z sunt tres modi dicēdi
p^{se} q^z in p^{se}clusionē est scdū modus dicēdi
p^{se}. in minore p^{se}catū diffinitio passionis de s^z
lecto: z nō p^{se} scdo mō ut pbatū est p^{se}. quia
alio mō sunt pmissse p^{se} z cōclō: nec est p^{se} p^{se}-
mo mō. q^z p^{se}catū nō cadit in diffinitione sub-
iecti: igit p^{se}ter pñs z scdū oportet ponere q^z
ista minor sit p^{se} aliquo alio mō. z per pñs plu-
res sunt modi dicēdi p^{se} q^z duo. P^{re}ter ad opposi-
tū videt^r ē auctoritates Aristotilis: q^z Aristo-
tilis postq^z posuit pñs modū z scdū dicit:
q^z que neutraliter insunt accidentia sunt: ut vi-
det^r. ergo nō sunt plures modi dicēdi p^{se} q^z p^{se}
mus z scdū. P^{re}ter Aristotiles volēs pba-
re hāc ppositionē: que p^{se} sunt de necessitate in
sunt: in pmo caplo. Atq^z autē necessitate zc. ip-
saz pbat i ductiue: z ipaz solū inducit in pmo z
scdū mō. ergo ut videt^r non sunt plures mo-
di dicēdi p^{se}: q^z p^{se}mus z scdū: vel si sint plu-
res: inductio Aristotilis est insufficiens. P^{re}ter
ppositio dī perse ex hoc q^z sibi cadit in diffini-
tione p^{se}catū. aut cōtra: s^z hoc nō est nisi duo
b⁹ modis: ergo tñ sunt duo modi dicēdi p^{se}.

Ad hāc questionē dicit

Thomas expostor vno modo q^z sunt tres mo-
di dicēdi perse in ppositionibus. hec enim p^{re}-
positio p^{re}: addita cum hoc relatiuo recipiōto
q^z est se: dicit quādā circūstātiā. Sed hoc est
dupl^r: vel in rebus: vel in ppositionibus. In
rebus dicit circūstātiā solitudinis: z sic dicitur
q^z iste hō est p^{se} qñ solus existit. Sed ut dicit
circūstātiā in ppositionibus: dicit circūstan-
tiam in ratione cause. z hoc tripliciter. Vno
modo dicit circūstātiā cause formalis: si-
cut hic. Iste homo viuit propter animam.

Posterior

Allo mō dicit circūstātiāz cāe mālīs. sicut hic: corp⁹ est collocatus per supficiem. Tertio mō dicit circūstātiāz cāe efficiētīs. sicut hic: hō est calidus per ignem. Quā igit dicit circūstātiāz cāe formalis. accipit p̄mus modus: q̄ in p̄mo mō p̄dicatum est causa formalis sibi: q̄ gen⁹ 2 differētia sunt p̄tes formales respectu diffinitio- nis sunt forme. Quā vō dicit circūstātiāz cāe mālīs: accipit scđus modus: q̄ in scđo mō est subiectum per se causa respectu p̄dicati in rōne cause materialis. Sed q̄ dicit circūstātiāz cau- se efficiētīs accipit quart⁹ modus: 2 ita patet q̄ sint tres modi dicēdi per se in ppōnib⁹ ut p̄- mus: scđus: 2 quart⁹. Nam tertius modus est modus eēdi 2 non modus inherēdi. Et cō- tra illud: si per se dicat circūstātiāz in ratione cause: ab illa causa igit que maxime est causa: maxime vō p̄fectas. Sed causa finalis maxime est causa: est enim causa causarū fm Aristotiles q̄nto metaphisice: ergo a causa finali ac- cipit dū est aliquis modus dicēdi per se: sicut ab alijs causis: 2 ita erūt quorū modi dicēdi per se: 2 non tñ tres. Item q̄ p̄mus modus nō accipiat a causa finali: videt q̄a hec est per se p̄mō modo: risibilitas est hōis: q̄ p̄dicatū ca- dit in diffinitione subiecti: 2 tñ hō non est causa formalis respectu risibilis. Similiter hec est p̄ se p̄mō modo: p̄i est fili: Non tñ filius est causa formalis respectu p̄is. Item p̄bo q̄ scđus modus non accipit a causa materiali: q̄ causa materialis solum habet rōnem passiue potētie que est dīctionis respectu illius cuius est cau- sa: materia enim est causa qua res pōt eē 2 non eē. Si ergo subiectum respectu passionis solū h̄et rōnem cause materialis: tñc passio de sub- iecto nō p̄dicaret necessario: sed p̄gēter q̄d est impossibile. Tres Aristotiles dicit q̄ que neu- traliter sūt accidentia sunt: hoc frustra dīstict si plures eēnt modi q̄ p̄mus 2 scđus. Si finēdo expositore dicēdum est ad p̄mā rō- nem q̄ a causa finali accipit vnus modus dicē- di per se: sed non alius modus a q̄rto qui acci- pit a causa efficiēte: q̄a causa efficiēs nō agit nī si q̄a mouet a fine: 2 ita cum causa efficiēs 2 fi- nalis simul sint motiue cause 2 extrinsece fm q̄ sic distinguunt a forma: id ab utraq̄ pōt capi quart⁹ modus. Tñc pōt dici q̄ quart⁹ modus

est q̄ p̄dicatum inest subiecto per causam mo- tiuā extrinsecam siue ista causa sit efficiēs p̄o- prie: siue finalis. Ad aliud vō q̄ iste sūt per se risibilitas est hōis: pater est filij. p̄mo modo: q̄a p̄dicatum cadit in diffinitione subiecti: 2 cum vō q̄ p̄dicatum non est causa formalis subiecti vō q̄ p̄dicatum est causa formalis extēdēdo cau- sam formalem ad illud sine quo intellect⁹ alicu- ius p̄cipi non pōt. 2 sic est p̄ter de formali in- tellectu linee: q̄a non possūz intelligē lineam si- ne p̄cto: id in diffinitione linee cadit: nō tanq̄ intrinsecūz eēntie linee: sed tanq̄ illud sine quo intellect⁹ formalis linee p̄cipi non pōt. Ad ali- ud vō q̄ ista ratio probat q̄ subiectum respectu passionis non h̄et solam rōnem cause mālīs: 2 hoc p̄cedit Thomas. sed simul cuz hoc h̄et rō- nem cause efficiētīs. Ad aliud vō q̄ Aristoti- les dicit istam l̄am que neutraliter insunt 22. sub isto intellectu: que neutraliter insunt: ita q̄ p̄dicatum non cadit in diffinitione subiecti nec ecōtra accidentāliter insunt. ex hoc tñ non sequit q̄ sint tñ duo modi dicēdi per se: q̄a pluribus modis pōt p̄dicatum cadē in diffinitione sub- iecti vel ecōtrario. Per hoc ad rōnes principa- les. Ad p̄maz patet per hoc q̄ nūc dictū est. Ad scđdam auctoritatez: vō q̄ Aristotiles supponēs hāc ppōnem: que per se insunt de ne- cessitate sūt. Supponit de quarto mō: Et q̄a q̄rtus modus de se manifest⁹ est: ideo Aristoti- les hāc ppōnem inducit solum in p̄mo modo 2 scđdo q̄a illi non sunt ita manifesti: 2 ex hoc non sequit q̄ quart⁹ modus non sit: nec q̄ Ari- stotiles fuerit insufficiens.

Ad questionē dī fm Linconiz- sem: q̄ tñ sūt duo modi dicēdi per se. 2 rō est q̄a in ppōne p̄ se in qua vnū de alio enūciat: vnū egrediet ex p̄ncipijs q̄ddatiuis alterius: 2 per p̄sequēs q̄dditas vnus dependet a quidditate alterius in essendo. 2 ex hoc sequitur q̄ quidditas vni- us habet diffiniri per quidditatem alterius: q̄a eadem sunt principia essendi 2 cognoscēdi fm Aristotilem 2 metaphisice. ergo a primo ad ultimum p̄positio per se est quādo vnū extre- mum cadit in diffinitione alterius. Sed vnū cadē in diffinitione alterius pōt esse dupliciter. Anomodo sic q̄ vnū sit intrinsecum essētie alterius: sicut in diffinitione sp̄ei substantie: cadit genus 2 differētia que sunt intrinsece eēntie sp̄ei:

THE TRIMPS

[illegible]

etiam per ad idem in his; in diffinitione Essentiali diffinitum ratum est subiecti respectu
 Essentiam diffinitum quia ad illud conlatur ut est. tamen ad hanc respectum
 Essentiam. Sed in diffinitione per additionem non dicitur diffinitum esse ratum subiecti
 vel aliter ut dicitur. Tamen diffinitum non ut in istis rebus, non enim conlatur
 ad Essentiam Essentiam et quid. Sed ad rem et quid. ad alia ut Qualis. ut dicitur
 in istis rebus. Similia est ratio. Similia comparatur ad ratum et Qualis.
 Sed hoc non est sibi additum. Sed ad rem comparatur et quid. hinc omnis in istis.
 et dicitur ad rem respectu. per modum quid in eadem quo. Ad aliud dicitur.
 Quod in istis rebus. Tamen istum exponit Quod Aristoteles non intelligit quod
 conclusio in Dmon sit qd ee in duobus quo. Causa per. Sed Aristoteles intelligit tria
 dicitur. Quod duo modi sunt in demonstratione ut prius et secundus. Et sic expo
 nitur istum per in demonstratione. Quod si dicitur in istis rebus hoc est in
 demonstratione; sic aut. hoc est in istis rebus hoc est in istis rebus. hoc est in istis rebus
 caturum est Causa rebus, aut dicitur per hoc est propter rebus sicut in prius
 modo ubi subiectum est Causa rebus. Ad aliud dicitur. respondet hanc rationem.
 Quatuor sunt Causae. Quatuor sunt modi dicendi. hoc est. Ad probationem.
 cum dicitur. Quod motus dicitur per se a Causa. Dicendum quod non potest
 ne substantia qua Causa diffinitur ad in istis. Sed accipit a Causa Substantia
 in istis duam conditiones. Obiectum quod subiectum est Causa rebus vel qd
 dicitur ubi dicitur. Et hoc non sit accipit a Causa rebus. Ad aliud dicitur.
 Tale dicitur. Quod in demonstratione. Tamen rebus dicitur de diffinitione rebus in ma
 iori, et in demonstratione. Tamen, et in istis rebus. hoc est in istis rebus.
 in istis rebus. Tamen rebus dicitur ubi dicitur. Sed minor est hoc in istis rebus. quia in istis
 non rebus dicitur. Tamen rebus dicitur ubi dicitur. Ad hoc duo tantum sunt modi dicendi
 hoc est in demonstratione. Ad formam dicitur. Quod non oportet Maiorem esse qd ee;
 alio modo quam sit Conclusio. Quia eodem modo dicitur qd ee rebus rebus
 de subiecto et de diffinitione ubi dicitur. Quia in istis rebus. Tamen rebus dicitur
 Causa rebus, hoc est in istis rebus. Tamen rebus dicitur ubi dicitur. Tamen rebus dicitur
 exhibitio ubi subiecto diffinitio; tamen utrobique est hinc motus. Tamen rebus dicitur
 tamen tamen est; quod aliter est per se maior et Conclusio. Quia in istis rebus.
 Tamen tamen est. Tamen omni motus habet. Tamen rebus dicitur. Tamen rebus dicitur
 cum dicitur. Tamen omni motus habet. Tamen rebus dicitur. Tamen rebus dicitur
 in istis rebus est omni motus. Tamen rebus dicitur. Tamen rebus dicitur
 rebus. Tamen rebus dicitur. Tamen rebus dicitur. Tamen rebus dicitur
 definitio; et tamen utrobique est. Tamen rebus dicitur. Tamen rebus dicitur.

QVÆSTIO XVII.

[illegible]

diffinitio significat totam rem. Ergo pars partem. Genus & differentia sunt partes def-
initionis. Ergo sunt partes diffinitio. Ergo ratio de. Item in diffinitione non est nu-
gatio ut suppono. Quia nihil aspersum vel diminutum continet. Ergo nec genus.
Sed aliud & aliud. & sunt partes compositionis appropinquantes. Ergo sunt saltem di-
versae partes. Ad principium. Genus & species ut animal & homo vel im-
mortalis a diversis rationibus vel a gradibus eisdem rationibus. Sed cum aliqua duo in se
mutuo a diversis rationibus. Unde non potest per se generari de alio. Ergo animal
non potest per se generari de homine. Minor ratio. Quia si per accidens
inest aliquid de alio. tunc utrumque imponitur a diversis rationibus. Non maior ratio. Quia
homo imponitur per intellectum, animal a sensu. Dicitur quod minor non est di-
versus ratio. Et ad probationem quod procedit cum aliqua duo in se mutuo a diversis
rationibus. Quia una non includit alteram. Intellectus autem includit sensum. Sed non
de homine per se potest generari vel minimum de alio non generari. Quia si per
accidens imponitur illi non includit albedinem, a qua imponitur alium ut dicitur.
Contra. Si intellectus sensum includit. aut ergo includit illam sicut in se per
accidens aut sicut in se in se. Non primo modo. Quia una ratio non
est inferior ad sensum sicut ratio rationis forma bruti se habet ut inferior ad
sensum. & tunc sequitur quod forma bruti & intellectus erant eundem species. Quia
habent aliquod in se commune. ut sensum; & secundum se differunt. Ergo oportet
differere quod est inconueniens. Si autem secundo modo: tunc non est ratio
sensui unus de alio. non per consequens animal de homine propter talium includendum: Pro-
pterea quia si sic: tunc erat per se tetragonum est trigonum. quia unum alterum
est. Ad oppositum est Aristoteles. Dicit enim quod primus motus mundi per se
est quando substantiam caput indifferens habet, nichil aliud quod est substantiam per
animal in diffinitione hominis cadit. Ergo est per se primo modo.
Ad Questionem dicitur. Quod per se primo modo homo est animal. propter rationem
factam. Intellegendum est tamen rationem rationis: Quod genus & differentia significant di-
versam partem conceptus hominis & in definitione sunt negatio de eundem totum &
quasi. Genus per se & differentia non est quod signat totum tunc illud intellectus
in diffinitione ponitur bis: de eundem de tota ratio tunc per se non est negatio
homo animal. Quia dicitur est ratio hominis & animalis ubi utrumque per se
alio oportet dicere. Quod genus & differentia significant totum conceptus hominis
non determinate. Genus enim determinate significat totum naturam. & differentia
partem formam. Sicut motus diffinitio significat totum conceptus. Tamen motus &

[illegible]

ad hoc enim quod propositio sit per se sufficit quod praedicatum in Subiecto includatur vel ratione formali Subiecti vel ratione materialis, ut sic, homo est animal ratione utriusque homo est animal rationale. Rationis contra primam responsionem concludit verum, concludit enim quod ad hoc quod propositio sit per se non oportet praedicatum in Subiectum includi ratione formali praedicati, nec oportet formale praedicati includi in formale Subiecti quod autem hoc inueniatur hoc aliquando accidit. 2.

QUESTIO XVIII

Quaeritur. An haec sit per se. Animal est homo. quod sic videtur. homo per se est animal ergo animal per se est homo. Intercedens est verum, ergo et consequens. Probatur consequentia per conversionem simplicem. Item sequitur homo est animal quia aliquid quod est homo convertibiliter ergo eodem adito utroque adduc sequitur ergo adita huius conditione per se sequitur. Item per Aristotelem in primo duobus capitulis de per se, illa propositio est per se secundo modo in qua subiectum cadit in definitionem praedicati, sed animal cadit in definitionem hominis ergo haec animal, est homo est per se secundo modo. Item aut est per se aut per Accidens si per se habes propositum: non est aut per accidens quia propositio per accidens dicitur tripliciter. Aut quia accidens accidit Subiecto, aut quia subiectum accidit accidenti, aut quia accidens accidit accidenti, sicut album est Musicum. Sed haec animal est homo, nullo istorum modo

modorum est per accidens quia extremum non est acci-
dens respectu alterius, qd hoc non est per Accidens. Item
Arist. in primo huius positionis hanc propositionem, quae de ne-
cessitate insunt, per se insunt, et hoc probat, quia quia de
necessitate insunt, aut insunt per se, aut per accidens non
per Accidens quia accidentia non sunt de necessitate, s
da necessitate homo inest animali, ergo homo per se in
est animali, qd hoc est per se animal est homo. Item
homo et animal significant eandem essentiam, sed essentia
a inest sibi per se et non per aditum, ergo hoc est p
se, animal est homo. Item aut est per Accidens, si per
se habio propositum, si per Accidens ergo per aditum.
quero tunc de isto adito, aut hoc predicatum bonae
inest per se aut per Accidens aditum si per se eade
ratione standum erat in primo, si per aditum, quare
est de isto adito et sic est praerequisitum in infinitum. It
oppositum, si hoc esset per se, cum per se supponat
de omni, hoc esset per se omne animal est bono, qu
est falsum qd et Antecedens. Item si hoc esset per
se, aut primo modo, aut secundo modo, aut quarto mo
do, quia de tertio non est dubium, quia tertius modus
est modus cendi, et non modus in bancendi non primo
modo quia predicatum cadit in definitione subiecti, s
homo non cadit in definitione animalis, nec secundo modo, q
in secundo modo propositio ponitur de subiecto sic non est in
propositio qd in, nec in quarto modo, quia quartus modus

quod subiectum est causa efficiens predicati sed in alio modo est causa efficiens respectu
 dei. Unde quod hoc non est per se aliquo modo.
 Ad quaestionem de quaestione de hoc non est per se aliquo modo, aliter?
 et cuius ratio est quia si esset per se cum predicatu et subiecto non impos-
 set eadem. Cuiusmodi modo uideretur quod essent per se primo modo
 sed non est per se primo modo quia in primo predicatu cadit in de-
 finitione aliter sed potius est conuersa. Intelligendum est quod pro tempore
 quod per eum in rebus predicatur. Hoc modo quod unum extrinsecum est ac-
 cidentis alteri in rebus sicut per hoc homo est albus, et additum super pro-
 posito ad per accidens tangit. Uno modo quod accidentis accidit su-
 biecto sicut hoc homo est albus. Secundus modo quod subiectum predicatur
 de accidente sicut hoc albus est homo. Et tertius modo quod per
 accidens predicatur de accidente accidentaliter sicut hoc albus
 est muscivorus et dicitur accidentaliter pro tanto quia in ista aliter
 est coloratus. predicatur autem in concreto de accidente in con-
 creto et in non per accidens sed per se quia quod libet in fieri
 rationem quid habet respectu superioris. Secundus modo di-
 citur propositum per Accidentem secundum quod distinguitur contra
 propositionem primo veram, et sic hoc est per Accidentem.
 Socrates habet tres rationes quia hoc non est primo vera. Ter-
 tius modo dicitur per per Accidentem quare per accidens si
 in se facit eandem Essentiam cum subiecto. Verumtamen
 est extraneum intellectui subiecti et hoc modo hoc est
 per accidens animal est homo et subiectum in se per accidens

de superiort: cōtingit enim tūc intelligere superius non intelligendo inferius.

Ad primā rōnem dicit q̄ hec hō per se est aial: non debet pueri in hac: aial p̄ se est hō. nō enim debet pueri simplr sub oī rōne: r̄ rō ip̄e alēs est accepta ab ista p̄dione p̄ se: p̄ se enim p̄ supponit de oī: r̄ iō si p̄ueret simplr. tūc vñ uer salis affirmatiua p̄ueret simplr: r̄ sic seq̄ ret: oīs hō est aial ergo oē aial est hō. Sed hoc est falsum. ergo illa non debet sic pueri simplr cū hac p̄dione p̄ se: sed debet sic pueri: hō p̄ se est aial: ergo aial est hō. sicut hec exclusiua hēt pueri: tñ hō est aial: ergo aial est hō: uel oportet dicē q̄ p̄positiones p̄ se nō p̄uertant p̄pter extraneā rōne quā faciūt modi. uel oportet dicē q̄ p̄uertent nō recētis eisdē modis in p̄uertēte r̄ sua p̄uersa. / Ad aliud dī q̄ p̄ se facit extraneitātē: q̄ supponit de oī: iō nō ualeat q̄ p̄uertatur cū hac p̄dione p̄ se. / Ad formā dī q̄ hec p̄positio: p̄uertibilis eadē addito utrobq̄ ad hoc sunt p̄uertibilia: est intelligēda qñ illud additū nō facit extraneitātē: r̄ ita q̄ nō includit uilitatē uel necessitatē impedientē p̄uertitiōne: sed p̄ se nō sit uilitas tñ supponit uilitatē. / Ad aliud dico q̄ illa p̄positio est p̄ se scdō mō qñ ibi eadē in diffinitione p̄dicatū qd est passio: sed hō nō est passio respectu aialis. iō h̄ aial qd subijctū est in diffinitione eadē: tñ non erit scdus modus. / Ad aliud dico q̄ est per accēs. / Ad p̄bationē q̄ hec diuisio p̄positionis per accēs quā ponit Aristoteles in p̄mo posteriorū intelligēda est de p̄positione per accēs cui vñ uertit mū accētalr inest alteri: ut dictū est in p̄positione. Sed hec: aial est hō: nō est per accēs illo mō: sed est per accēs q̄ p̄dicatū est ēē intellectus sibi: r̄ nō q̄ p̄dicatū est accēs respectu sibiecti uel eodē. / Ad aliud dī q̄ hec p̄positio est uera: q̄ de necessitate isunt p̄ se isunt: qñ illud qd subijctū est natū est subijcti. Sed aial nō est natū subijcti respectu hoīs: iō in talib' nō est p̄positio itelli gēda. / Ad aliud dico q̄ hec p̄positio: q̄ uere est. nulli accidit: est intelligēda accipiendo p̄positionē per accēs illo mō. illud enim qd p̄ se est ut suba: nō accidit alteri sicut accēs accidit sibi: sic intelligit Aristoteles. pōt tñ alteri accidē tāq̄ id qd est extra intellectū sibi. / Ad aliud dicēdus est q̄ h̄ p̄dicatū r̄ subiectū significēt eadē cēnti am: r̄ h̄ nō sequitur talē p̄positionē ēē p̄ se. h̄ hec

est per accēs aial est hō: q̄ per additū ut p̄ hāc hō est hō: sed nō est intelligēdū q̄ hec sit per additū tanq̄ aliqd qd est additū cēntie aialis: q̄ ē eadē cēntia hoīs r̄ aialis: imo est per additum q̄ per aliqd qd est extra intellectū. aial enim sentit colorī mō q̄ hō: nō intelligit pōt h̄ nō intelligat hō: r̄ sic uocādo additū qd est extra intellectum: aial est hō per additū: q̄ per hoēm. / Ad aliud mū per idē: q̄ aial est hō: nō est p̄ se sed per additū ut dictū est. Et cū querit de illo addito aut illi addito inest hō per se aut per additū. Dico q̄ ibi inest per se: q̄ hec est p̄ se: hō est hō. Et cū dī eadē rōne stādū fuit in p̄mo. Dī q̄ nō: q̄ hō nō intelligit: nisi intelligēdo aial: sed aial pōt intelligi r̄ si hō nō intelligat r̄. Questio. r̄.

Veritur An p̄positio sit p̄ se p̄ mō mō in qua p̄dicatū

q̄ tñ r̄ subiectū significat idē: q̄ non videt: q̄ tñ hec ēē p̄ se: hō est h̄manitas que tñ falsa est. / Dī q̄ nō sequitur hāc p̄positionē ēē p̄ se: q̄ p̄m' modus nō est solū ex hoc q̄ subiectū r̄ p̄dicatū significat eadē cēntiā: sed ex b' q̄ eadē cēntiā significat sub modis nō extraneis s̄ hō r̄ humanitas significat sub modis signifi cādū extraneis: mō hō significat per modum p̄creti: r̄ humanitas per modū abstracti. ergo hec nō est p̄ se. / Eodē tāta est repugnācia uel maior iter determinatū r̄ ideterminatū quā iter modū abstracti r̄ p̄creti. sed nō obstante q̄ aial sentit per modū determinatū: hec tñ est uera p̄mo mō: hō est aial: ergo eadē rōne nō obstāte p̄positione iter modū p̄creti r̄ abstracti. hec est p̄ se: hō est humanitas. / Itē hō est abstractū: q̄ denotatiue dī ab eo humanū: ergo ut videt hō nō significat per modū p̄creti: q̄ abstractū nō pōt hēre modū p̄creti: q̄ per te modus p̄creti r̄ abstracti sunt oppositi: r̄ opposita non sunt sibi in eodē. / Itē ad p̄ncipale. si p̄positio ēē p̄ se p̄mo mō ex hoc q̄ subiectū r̄ p̄dicatū significat idē: tūc hec ēē p̄ se: chimera est chimera: s̄l'r nō ens est nō ens. sed hoc est falsum q̄ p̄dicatū alteri p̄ se in cē supponit subiectum ēē. ergo antedēs falsum. ergo. / Ad oppositū in p̄mo mō p̄dicatū cadit in diffinitione indicāte quid subiecti. ergo nullo modo p̄dicatū r̄ subiectum significant idem.

Ad quōnē dī q̄ p̄positio est p̄ se qñ p̄dicatū r̄ subiectū significat eadē cēntiā. uel qñ p̄dicatū in intellectu cēnti

Posterioꝝ

et alii subiecti includit. Sed tñ uera hoc regit. qd illud qd subiecti nati sit subiecti: qd p dicitur p dicitur. Sili regit causa sine qua nō. si q sint modi pportionales sub quibus p dicitur inest sibi. Et p se causa qre ppositio est p se primo mō: est ex hoc q p dicitur cadit in diffinitione sibi. uel est tota q d dicitur sibi: causa sine qua nō est cōsidētia definita modoy significadi.

Ad primam rationē

Ad rōnē cōtra hoc dico q non est illē de modo abstracti et cōcreti: de mō determinati et indeterminati: q modus abstracti est modus sibi quo nomē imponit ad significandū abstractū: ideo talis modus cadit in vnione p dicitur cum subiecto nō tanq̃ illud qd vnit. sed tanq̃ determinata rō sub qua res cuius est modus alteri simpli vnit. Ideo hec est falsa: hō est humanitas. S; modus indeterminati nō cadit in vnione p dicitur cum subiecto nec ut pars vnita: nec tanq̃ determinata rō sub qua vnus alteri vnit: q ille modus est rei soli per cōparationē ad intelligētē: et nō est modus sub quo uor imponit ad significandū: et iō nō oportet hāc esse falsā: hō est aial ppter tales modos extraneos: quia illi modi nullo mō in vnione cadit ut dictum est.

Ad aliud dī q hō est cōcretū et abstractū respectu diuersoy. est enim abstractū respectu humani: et est pcretū rōne humanitatis. et hī nō se quis oppositos modos ē in eodē. q illi modi referunt ad diuersa. Adicēna tñ aliter dī ad rōnē principālē. q humanitas et hō nō idem significat. sed humanitas significat formam per quā hō est id qd est: sed hō significat cōpositū. Ad ultimā dico q hec est p se: chimera est chimera: et sili nō ens est nō ens: pmo mō. non tñ sub illo genē pmo modus p tiner ad demonstratorē: q p dicitur nō est causa sibi: nec cōtra. dī enī respectu sui ipsi nō est causa. Ad pparationē: dī q p se inesse: nō p supponit hoc ē: nisi actualitate extremi ergo et.

Questio. xx.

Queritur

An gen⁹ et differentia plicim vel diuissim sint in pmo mō dicēdi p se. et b est qre an hec sit p se: hō est aial rōnale. q nō uidet. Nos sunt note passionū que sunt in aia. S; alia passio est quā significat aial et quā significat hō sili alia silicudo uel passio quā significat hō et quā significat rōnale in aia. igit ppositio enī et

ans hāc passionē ē illa: falsa est: sed hec est huiusmodi ergo et. minor patet: q ppositio enī et significat de significato. igit sequit q hec nō est p se. Dicet q h alia sit silicudo quam significat hō et aial. tñ hec ppositio non est falsa: q supposito q: quilibet uor significat passionē in aia: illa tñ nō significat absolute: sed qren? si multitudo est signū rei: sicut ofo in scripto nō significat uoces platas nisi qren? uor plata est signū rei. et iō sicut ofo in scripto nō significat illa uocē ēē alia: q tñ significaret falsum. sed si significat illa rē inesse alteri. eodē mō uor plata nō significat hāc passionē ēē illa: sed hāc rē cuius est passio inesse illius rei cui? est alia passio: iō hec est uera: hō est aial rōnale: h; sit alia silicudo subiecti et alia p dicitur in aia. Ad cōtra. si hec uor significaret silicudo dī et p pnti significaret rē: tñ sequerē q quilibet uor ēē analogia seu equiuoca. similiter sequerē q quilibet uor significaret pmo accis: q passio in aia est accis. Sili hoc uato per rōnē habet ppositū: q attributio est rōne pmo significatoꝝ subiecti et p dicitur. pbo: q terminus illud idē subicit et p dicitur primo qd significat pmo. si igit significat quilibet terminus passionē in aia: et alia est passio hois in aia et passio aialis siue rōnalis. iō ppositio que primo significat h de illo falsa est. Ad cōtra ad pncipale. ad hoc q ppositio sit p se: oportet q pcept? p dicitur includat in cōceptu subiecti. sed cōcept? aialis et rōnalis nō includit in hois igit hec nō erit p se pmo mō. pbo minorē. pceptus hois est simplex et cōcept? aialis siliter est simplex et sili rōnalis. sed duo intellect? simplices nō pnt includi in vno simplici igit et. Dicet q h cōcept? aialis et rōnalis sint simplices: sunt tñ simplices q pcept? simplex hois: sed q duo intellect? simplices tertio intellectui simplici includunt in tertio illi: nō est in cōueniēs. Ad cōtra. impossibile est q duo simplicia in quā tñ duo quātūq; sint simplicia: includi in ali quo intellectu tertio simplici. pbo: q intellect? simplex ad que se cōuertit totali se cōuertit. intellectus enim in intelligēdo vni simpli non pōt intelligē aliud simpli: sed intellect? hois est simplex: et intellect? aialis: igit dī includit intellectū hois nō pōt includere intellectū aialis: et eadem rōne nec rōnalis. illi igit duo intellect? sibi vna qilitate in intellectu hois nō includunt et. Ad hoc dicit q illi intellect? qui inter se du o

unt & distincti fm q sunt partes in diffinitione
unt in diffinito modo cōfuso: 2 ideo dicit Ari
stoteles q diffinitio se habet ad intellectus sim
plicē sicut videre uel audire: qd exponit 2 inco
nēsis dicens q duplex est visibile quoddā inuo
lutū: 2 tale cōfuso modo se offert visui. aliū euo
lutū 2 expāsum 2 tale se distinet offert sensui.
Similr auditile quoddā est p̄fusū: 2 quoddā
est distinctus: sed uoces fm q sensui 2 auditui
apparet eo modo diffiniunt. Et ut sic cogno
scunt ab intellectu simplici cōfuso modo: 2 tñ
diffinitio cognoscit ab intellectu simplici mo
do determinato. ideo necesse est ponere q par
tes que includunt in diffinitione magis cogno
scant in diffinitione q̄ in diffinito. aliter nō fa
ceret diffinitio cognitionē de diffinito magis
q̄ contra. Per hoc ad formā q duo intellectus
simplices fm q inter se sunt diuisi 2 distincti in
diffinito icludunt modo p̄fuso. ¶ Eōra. diffi
nito est eadē cū diffinito: igit si in diffinitione
erāt duo intellectus distincti: igit duo intellectus
distincti 2 diuisi eēnt primo idē intellectui vni.
sed hoc non est intelligibile. igit rē. ¶ Ad op
positum est Aristoteles.

Ad questionē dī q partes diffi
nitionis p̄uon
etiam 2 diuisim p̄dicant de diffinito primo mo
do: 2 huius ratio est: q tūc est primus modus
quādo subiectū egredit a principiis p̄dicati si
ne a p̄dicato fm se. qd dicit ppter genus gene
ralissimū. generalissimū enim p̄dicat de p̄e cō
tentis: 2 tñ subiectū non pōt egredi a p̄ncipiis
generalissimis: q̄ p̄ncipiū nō h̄bit. nō enim ha
bet genus supius uel differētiā. Sed subiectus
egredit a generalissimo tanq̄ ex causa. genera
lissimū enim ut substantia que substantia p̄dicat
de hōie: est causa quare hō est substantia. ex hoc
enim est homo substantia: quia substantia inclu
sa in hōie est suba. S; qñ p̄dicant p̄es diffini
tionis de diffinito p̄dictum uel diuisim: illa sūt
eausa a qua p̄gredit subiectū. igit est prim⁹ mo
dus dicēdi p̄e. ¶ Itē per Aristotelis lram qui
dicit q prim⁹ modus dicēdi p̄e est qñ p̄dicatū
cadit in diffinitione indicatē qd est subiectum.
¶ Intelligēdū est tñ ppter rōnes q uor signifi
cās passionē in aīa 2 rē extra. nō dicit signifi
care duo. nō enim significat passionē nisi ut est si
gnū rei: 2 ubi vnus est ppter alterum: ibi est tñ
vnū. ¶ Aliud est intelligēdū ppter scōdā ratio

nem. q partes diffinitionis que sunt diuersi cō
ceptus inter se primo: sunt idē cōceptui speciei
qui vnus est. ita q vnitas ad cōceptum speci
ei refert 2 dualitas ad cōceptum generis 2 dif
ferentie. Per hoc ad rationes.

Ad primā sicut dicebat. q nō sequitur
omne nomē est analogus:
q nomē non significat passionē nisi q̄ signum
rei: vñ nō determinat ibi uor in significādo pas
sionē: 2 id tñ vnū significat. q̄ ubi est vnū pro
pter alterū est ibi dē tñ vnū. ¶ Ad aliud eodem
modo dicit q non sequitur quodlibet nomen si
gnificare accidēs: non enim nomen significat
passionem absolute sed ut est representatiua rei:
2 ideo non significat accidēs. non enim indica
tum est significatū nois per illam passionem:
sed potius illud cultus est illa passio similitudo
¶ Ad aliud dicit q non sequitur ppositionem es
se falsam quālibet. non enim significat pposi
tio vnā passionē esse aliam: sed significat vnā
rem esse alteras: q̄ passionē non significat. nisi
quatenus representat. ¶ Ad aliud sicut dicebat.
¶ Ad aliud in cōtrarium: ut dicebat. ¶ Ad ul
timū patet in positione: q nō est inueniēns ad
quod deducit q̄ duo intellectus distincti sint
primo idem vni intellectui simplici cōfuso: 2 q
ad hoc q illi duo intellectus partiū in diffini
one faciāt cognitionem de diffinito: oportet q
sint distincti quodāmodo ut cōfūsum est prius:
q̄ aliter nō magis facerēt cognitionē de diffi
nito q̄ eōra. ¶ Eōra. si in diffinitione sint duo
intellectus simplices 2 diuersi fm se: equaliter
pōt tota diffinitio intelligi vno intellectu sim
plici. ¶ Dicit q in intellectu simplici sunt gra
dus fm maiorem simplicitatē 2 minorem. ma
gis enī simplr intelligit aīal q̄ rōnale. 2 hoc sim
plicius q̄ aīal abā: 2 tñ oīa illa intellectu sim
plici itelligi p̄nt: h̄ fm maiore 2 minore sūt. p̄
citātē. oportet tñ q qñ talia duo intelligunt in
tellectu simplici. q̄ māle itelligat sub rōne for
mali. 2 ut sic accipit ut vnū quodq̄ rē. Ad. xxi.

Veritur An ppositio negati
ua sit p̄e. 2 videt q
nō. Aristoteles dicit in scōdo p̄yme
nas q̄ hec est p̄ accis: bonū nō est malū. 2 tñ
hec negatiua est uerissima: q nulla ppositio ne
gatiua ē vior illa in q oppositū remouet ab op
posito. ex b̄ arguo sic. Si pp̄ negatiua diffinī
sit p̄ accis multo fortī q̄libet alia erit p̄ accis

Posterioꝝ

et sic nulla erit pſe. ¶ **D**i hic q̄ negatiua hec est p̄ acciſis reſpectu affirmatiue. et q̄ b̄ intelligit Ariſtoteles: et tñ in genẽ negatiuor̄ hec negatiua ē pſe: et quelibet in qua remouet̄ oppoſitū dẽ oppoſito. ¶ **C**õtra. ſi hec negatiua ſit per acciſes reſpectu affirmatiue: tñc depēdet ab affirmatiua: et ſequitur ſi ab affirmatiua depēdet q̄ pōt ſe qui ad affirmatiuā. Igitur a p̄mo: ſi negatiua ſit p̄ acciſis reſpectu affirmatiue: negatiua igitur pōt ſeq̄ ex affirmatiua pſe: ſed b̄ eſt falſum. negatiua enim nō pōt ſeq̄ niſi ex alia negatiua et ex altera affirmatiua. ¶ **D**i pcedēdo q̄ negatiua ab affirmatiua depēdet: et ulterius q̄ ab affirmatiua ſequitur: ſed tñ nō oportet ex ſequitur ex affirmatiua pſe: ſed ex b̄ q̄ ab affirmatiua depēdet pōt ſe qui ex affirmatiua cū alia negatiua. ¶ **C**õtra. ſi negatiua ſequitur ex affirmatiua cū negatiua q̄ro de illa negatiua p̄miſſa: aut eſt abſolute pſe ita q̄ ab affirmatiua nō depēdet. aut nō eſt abſolute pſe. ſi ſic: ſequitur oppoſitū p̄me ratiſonis. vltimū eſt enim p̄us q̄ quelibet negatiua depēdet ab affirmatiua. ſi nō: igitur pōt demonſtrari per affirmatiuā et alia negatiuā. et tñc q̄ro de illa negatiua: aut eſt ſimplr ab affirmatiua nō depēdet aut nō. ſi ſic: ſequitur oppoſitū. ſi nō. tñc ulterius ſequitur ex affirmatiua et negatiua: et ſic in infinitū. ſed b̄ eſt incoſueniẽs. ¶ **I**te ad p̄ncipale: p̄poſitio negatiua pōt reduci ad affirmatiuā ſicut p̄uatio ad p̄itū: q̄ negatio p̄uat affirmatio nẽ. cū igitur hic p̄or ſit ſua p̄uatione: affirmatio p̄or eſt q̄libet negationẽ. igitur nulla negatiua eſt per ſe et p̄mo uera: q̄ affirmatiua p̄us eſt uera. ¶ **I**te in quolibet genẽ eſt p̄mū et minimū qd̄ ē mēſura alior̄: ſed negatiua et affirmatiua ſūt in genẽ enūciationis: ſed eſt incoſueniẽs dicere q̄ negatio ſit p̄mū in genẽ enūciationis. igitur oportet dicẽ q̄ affirmatio p̄rior eſt affirmatiua. igitur erit p̄mo uera et negatiua ex p̄nti. Et p̄firmat rō: q̄ vnūq̄q̄ p̄us eſt idẽ ſibi p̄p̄i q̄ ab alio diſperatū. ſed denotat eẽ idẽ ſibi per affirmatiuā. denotat eẽ diſparat ab alio per negatiuā. igitur affirmatiua p̄or eſt negatiua. ¶ **A**d oppoſitū eſt Ariſtoteles in b̄ libro. ¶ **I**te p̄ncipiū p̄mum eſt maxime uerū pſe. et tñ p̄ncipiū p̄mū eſt p̄poſitio negatiua cuiusmodi eſt illa: nō p̄tingit idẽ ſi mul eẽ et nō eẽ. igitur p̄poſitio negatiua erit maxime uera pſe et p̄mo. ¶ **D**i q̄ p̄ncipiū p̄mū ſignificat rẽ affirmatiuā mō tñ negatiuo et rōne rei ſignificare eſt p̄mo uera et pſe. rōne tñ modi

ſignificādi negatiue p̄ſideratū. nō eſt p̄mū nec p̄pter hoc dicim̄ illā eẽ p̄mā ſed p̄pter rẽ affirmatiuā quā ſignificat. ¶ **C**õtra. ſi nō ſit p̄mum niſi rōne rei affirmatiue. et nō rōne modi ſignificādi: ſequitur q̄ p̄mo pōt aliquid eẽ p̄us. p̄ſis eſt falſum. igitur et aſcendens. p̄batio p̄nti. quālibet rẽ affirmatiuā p̄tingit ſignificare mō affirmatiuo: ſed p̄or eſt illa p̄poſitio qua ſignificat alia res affirmatiua mō affirmatiuo: q̄ illa in qua ſignificat eadẽ res mō negatiuo. igitur p̄ncipio p̄mo poſſet eẽ alia p̄poſitio p̄or. ¶ **D**i hic per interemptionẽ maioris: q̄ rẽ ſignificatā per p̄mū p̄ncipiū nō p̄tingit ſignificare mō affirmatiuo. ¶ **C**õtra illud: quẽcūq̄ p̄ceptū p̄tingit ſignificare. et cuiuslibet mō intelligēdi conſiderat modus ſignificādi. q̄ uox nō determinat ſibi rẽ nec modū ſignificādi. ſed rẽ p̄mi p̄ncipiū affirmatiui p̄tingit intelligẽ mō affirmatiuo: igitur eadẽ p̄tingit ſignificare modo affirmatiuo.

Ad q̄onẽ d̄i q̄ p̄poſitio aliq̄ negatiua eſt uera p̄mo et pſe: tñ quelibet negatiua q̄tū eſt et mō ſignificādi negatiuo poſterior eſt affirmatiua. P̄mū ſic declarat̄ fm̄ Ariſtotelẽ quedā eſt demonſtratio affirmatiua. qdā negatiua: ut dicit̄ in illo cap̄ ubi cõparat demonſtrationes ad iulcẽ: ſed in demonſtratione p̄clo eſt uera pſe: demonſtratio enĩ eſt ex pſe inherētib̄. igitur cū cõclo demonſtrationis negatiue ſit negatiua: alia negatiua erit pſe. Scdm̄ declaro. Illa p̄poſitio eſt imediata ſiue p̄mo uera que eſt pſe uera et que per aliā nō pōt demonſtrari. Sz p̄poſitio in qua negat vnū genus gnāliſſimū ab alio eſt huiusmodi. ſi enim poſſit demonſtrari b̄ eſt in p̄ma figura uel in ſecūda. ſed i neutra pōt demonſtrari. q̄ tñc aliquid oportet accipere ſupra ſubiectū uel ſupra p̄dica tū uel ſupra utrūq̄: ſed nihil eſt ſup̄i iſtis cum ſint gnāliſſima. igitur hec nō pōt demonſtrari. igitur et. ¶ **T**ertiū oſtēdo. Cõmentator recitat rōnes alexandr̄ ſup̄ lib̄v̄ p̄permentias p̄ q̄s p̄bauit q̄ affirmatiua eſt p̄or negatiua et ſūt tres rōnes. Prima ſumit̄ ex pte uocis. Secūda ex parte rei. Tercia ex pte intellect̄. Ex pte uocis ſic. uox affirmatiua ē ſimplicior negatiua p̄p̄ negatio nẽ ſupadditā. igitur affirmatiua rōne uocis eſt ſimplicior negatiua. ſed quāto alia p̄poſitio eſt ſimplicior tāto p̄or eſt. igitur affirmatiua p̄rior eſt negatiua. Alia rō eſt ex pte rei ſed in eadẽ non eẽ p̄cedat eẽ ut in iſtis gnāliſſib̄ et corruptibili-

bus simplr tñ eē pcedit nō eē in diuersis. eē enī pme cāe pus est q̄ nō eē istoz corruptibiliū. sed affirmatio significat eē negatio nō eē. Igit affirmatio p̄or est negatione. Tertia rō est ista. hīc p̄or est s̄m intellectū puatione. puatio enim nō intelligit nisi q̄ suus hīc pus intelligit. affirmatio s̄o significat per modū hīc. negatio per modū puationis. ex istis rōnib⁹ sequitur q̄ negatiua que libet quantum ad modum significandi negatiue posterior est affirmatiua.

Ad rōnē primā dī sicut dicebat tur. Ad primū cōtra B sicut dicebat: q̄ quilibet ppositio negatiua quārū est ex mō suo significandi ex affirmatiua depēdet: et tñ ex B nō sequit q̄ quilibet syllogizari possit ex negatiua et affirmatiua sed aliq̄ et alia nō. ppositio enim negatiua que est p̄se uera et nō p̄mo: cuiusmodi est illa: nulla linea est color: p̄t bñ demonstrari ex vna negatiua et alia affirmatiua: ut ex ista nulla quantitas est color: cuius hac affirmatiua: linea est quātitas. Sicut hec pmissa nulla quātitas est color est p̄se nō p̄mo: et iō p̄t demonstrari ex illa nulla quātitas est quātitas: isto mō. ois color est quātitas: nulla quātitas est quātitas. Igit nulla quātitas est color. In scdo secūde. sed hec. nulla quātitas est quātitas est p̄se uera et p̄mo q̄ hec ulteri⁹ per aliā negatiua demonstrari nō p̄t. Per hoc ad formas dī q̄ hec p̄ntia nō ualer: negatiua quilibet depēdet ab affirmatiua. Igit quilibet negatiua p̄t demonstrari ex vna negatiua et alia affirmatiua: sicut nō sequitur: cognitio p̄ncipioz depēdet ex terminis: ergo p̄ncipia p̄ma p̄nt demonstrari ex terminis. Per B ad primā rōnē dī q̄ quilibet negatiua pmissa quātitatū sit p̄se p̄mo uera quātitas est ex mō significandi negatiue depēdet ab affirmatiua et tñ nō sequit ulteri⁹ ex hoc q̄ possit cōcludi ex affirmatiua. hec enī p̄ntia est neganda hoc depēdet ex illo. Igit p̄t demonstrari ex illo. Ad aliud p̄ncipale dicit q̄ illa p̄bat q̄ negatiua quātū est ex mō significandi negatiue posterior est affirmatiua: et hoc pcedit: et idem p̄bat due rōnes sequētes. Ad rōnes in oppositum qua p̄bant q̄ negatiua sit simplr p̄ma: dī sicut dicebat. Ad rōnē cōtra hoc dī sicut dicebat. Verū int̄elligēdū est q̄ p̄mā p̄ncipiū significet mō negatiuo. Ip̄m tñ equale est quādam ppositione que est quodādam affirmatiua: quia hec nō p̄tingit idē simul eē et nō eē: equale hūc necesse est nō idē eē et nō eē: q̄ nō p̄tingit q̄ p̄

possibili ponit: equale hūc q̄ est necesse non: tñ ppositioni simplr affirmatiue equale nō potest. Ad ultimū p̄ra hoc dicit q̄ quilibet modo intelligēdi corripit modum significandi proportionabilr. Et ad minore dī q̄ res huiusmodi p̄ncipiū nō p̄tingit eē. p̄t intelligi sub mō intelligēdi affirmatiuo l̄z Ip̄m p̄ncipiū nō sed semper intelligat sub mō negatiuo. Ad affirmatiua et negatiua sunt opposita. Igit intelligē rem affirmatiua p̄mā p̄ncipiū sub mō negatiuo: est intelligē oppositū sub rōne oppositi: sed quilibet intellect⁹ talis est falsus: Igit p̄ncipiū p̄imum est falsum. Dī q̄ affirmatio accepta ut res et negatio ut res: sunt opposita circa idē. tñ affirmatio ut res et negatio ut modus: nō opponuntur. modus enī rei nō opponit. mālia enī intelligunt immūliter et hoc nō est intelligē rem rōne oppositi. iō dicēdū est q̄ intelligē rem affirmatiua sub rōne modi significandi negatiue: nō est intelligē sub rōne oppositi: q̄ modus rei nō opponat ut p̄i. Ad auctoritatē intelligit Aristotiles q̄ quilibet negatiua est perse in genere negatiuo: quilibet tñ per accēs est respectu affirmatiue p̄siderādo negatiuas sub rōne modi significandi negatiue: et hoc intelligit Aristotiles hic et in libro p̄permenias. iō dicit Aristotiles hic et in libro p̄permenias non opponuntur eē.

Queritur An sequat hoc p̄se inest hūc: Igit hoc est hoc: q̄ nō videt: q̄ nō sequit hōi p̄se inest humanitas. Igit hō est humanitas: q̄ aīis est uer⁹ et p̄is falsum. Falsitas p̄ntis patet: et accēdēs p̄bat. humanitas aīis inest hōi p̄se aut per accēdēs: nō per accēs. Igit p̄se inest. Hūc dicit q̄ hōi nō inest humanitas. iō nec p̄se nec per accēdēs. Sed cōtra. humanitas uel est q̄ qd totū hōis uel est totū formale in q̄ quid: siue sit siue aliter: humanitas p̄se inest hōi. Itē syllogismus ignorācie est ex immediatis per Aristotiles: sed sequitur ppositio est immediata. Igit p̄se. Igit in pmissa syllogismi ignorācie nō sunt uere nec falsae. Igit nec sequitur: hoc p̄se inest hūc. Igit hoc est hoc. nec etiā sequitur: hoc per accēs inest hūc. Igit hoc est hoc. nō enim sequit albedo inest hōi. Igit hō est albus: q̄ accēdēs p̄t uerificari sine cōsequēte ut posito q̄ albedo inest hōi solū

Posterior

fm dentes. Item non sequitur. aial inest fortis pfe. igitur fortis est aial: qz antecedens potest esse verum sine pte. posito enim qz fortis non sit pns est falsum: qz si fortis non sit: non est aial. et tñ antecedens est verum: qz pñcatu est de intellectu subiecti. aial enis est de intellectu fortis. igitur per se est inest. Ad oppositu pfe est cōditio pñcati et a pñcato nō diuidit nec ab inherētia igitur sequitur pfe inest huic. igitur hoc est hoc. Item sequitur: hoc inest huic per accidens et absolute. igitur hoc est hoc: sequitur enim albedo inest homini absolute igitur homo est albus: igitur sequitur multo fortius: hoc inest huic per se igitur hoc est hoc.

Ad questionem dicitur

qz nō sequitur: hoc inest huic et. Unde tria dico. Prīmū. qz hec pñā nō valet. Secūdo. qz sequitur hoc inest huic pfe. igitur hoc ab illo denotari potest. Tertiū. qz nō sequitur ulterius hoc inest huic per accidens igitur hoc est hoc. Prīmū ostēdo. linee pfe inest punctus in pmo nō vidēdi pfe: et tñ nō sequitur linea esse pñcatu. Similiter triangulo inest linea pfe: et tñ nō sequitur triangulus est linea. igitur nō sequitur hoc inest huic. igitur hoc est hoc. Secūdo ostēdo. sequitur enis triagulo pfe inest linea igitur est triagulus linearis. Similiter inest punctus pfe: igitur linea est pñcatu. sic igitur patet secundū per exēpla: hoc etiā patet rōne in his que insunt per accidens: ut hoc inest huic simpliciter. igitur hoc est hoc. igitur sequitur et illa per eodem: mō: hoc inest huic pfe. igitur hoc est hoc. qz qd pfe inest simpliciter inest. et qñ aliqd inest alii simpliciter in illis tenet: hoc simpliciter inest huic. igitur b est b. Tertiū ostēdo. nō eni sequitur: albedo inest fortis. igitur fortis est alb: qz antecedens potest esse verum si ne pte. verificat eni antecedens si forti insit albedo fm dentes: et tñ pñā nō verificat. Ad vidēdū tñ quō in accidentibus tenet pñā ab inest ad esse sciēdū est qz qdā accidentia innata sunt inesse toti per vnā pte determinatā: et qdā innata sunt inest fm qlibet pte. Exēplū pmi. sic caligatū est inest hōi fm pedē. Exēplū secūdi: albu nātū est inesse toti s; quālibet pte. Accipiēdo accidentia pmo mō seqt hoc inest huic: igitur hoc est hoc. sequitur eni caligatū inest hōi fm pedē: igitur hō est caligat. Accipiēdo tñ accidēs secūdo mō nō sequitur ab inesse ad esse nisi ita sit qz tale accidēs ipsi toti vel salē pñtib; toti siue maiori pti in sit. et iō nō sequitur: albedo inest hōi igitur hō est alb: uli. et hāc determinationē inuit Alibert sup

libz. vi. pñcipior. Propter rōnes itelligēdas est qz tenet hoc in est huic pfe. igitur hoc est hoc: si vnū nātū sit pñcatu de alio. si i alhis tñ nō tenet et iō qz hūanitas nō est nata pñcatu de hōie iō nō seqt hōi pfe inest hūanitas igitur hō ē hūanitas

Ad primā rōnē dī qz pñā non valet:

qz vnū de altero nō est natū pñcatu ppi modos repugnātes sicut in positione dictū est qz non sequitur ab inesse ad esse. Ad aliud dī qz syllogism; ignorācie est ex immediatis in falsitate cuiusmodi est ista: qualitas est quātitas. et sic est ex ppositionib; falsis pfe: non tñ ex ppositionib; absolute pfe. Per hoc ad formā qz nō sequitur syllogismus ignorācie est ex immediatis. igitur est ex ppositionib; pfe. nec sequitur ppositio est immediata in falsitate ergo pñcatu est subiecto pfe: qz si pfe inest: absolute inest. sed sequitur. igitur pñcatu pfe est de sbo. Si tñ talis ppositio est immediata absolute et absolute pfe: tūc sequitur qz pñcatu inest sbo pfe. Sed nō debet dici immediata cū hac conditione false. Ad aliud patet in positione. Ad ultimū dupter est rñsio: vna cōcedit qz hec est per se: fortis est aial: siue fortis sit siue nō: qz pñcatu est de intellectu subiecti. Alia nō cōcedit hanc cō pfe forte nō erit: qz ad hoc qz esset pfe. oporteret qz per eandē cām per quā hec verificat: fortis est rñsibilis: verificat illa fortis est aial. Sed hec nō potest verificari nisi per qz qd subiecti et illud nō est forte corrupto: qz qñ fortis corruptus non hēt qd: qz tunc nō est: et qd est supponit si est. Item tūc nec est hec vera: fortis est aial nec fortis est rñsibilis: qz accidēs reale supponit sibi esse. Et ad pbationē dī qz nō sufficit pñcatu esse de intellectu subiecti igitur est pfe pmo: nisi addat qz pñcatu est de intellectu subiecti tanqz eadēs in eius diffinitione. Sed qñ fortis nō est: aial in diffinitione fortis nō cadit: qz tūc nō hēt qz qd primo nec ex cōsequenti et. Questio. xlii.

Veritur An genus pfe pñcatu

de oia qz sic videtur. quēcūqz significat vnā eēntiā sic se pfe qz vnum de alio pñcatu potest pfe: genus et oia sunt huiusmodi. igitur et. Hic dī qz maior est falsa plus enim regit ad pñcatu: qz idēptitas eēntie. regit eni modi significādi ppositionales sub qd hoc huic attribuit. Ideo diuersa est rō et erranea rōnalis et aialis: sed non est pfe. Contra illud: eēntia est eadē sibi aut igitur pfe aut per additū: si pfe: habet ppositu. si per additū:

a celsipiendo illud additū: illud est tādē sibi ipsi: aut
 igit pte: aut per additū: si p additū pcessus erit
 in infinitū: si pte igit idē pteas essentie sufficit ad
 pteatē. ¶ Itē q extranea rō nō pteat pteatē
 tē videt: magis est extranea rō iter hoīem r aīal
 q iter aīal r rōnale: q hō significat per modū
 determinatū: r aīal respectu hoīs significat per
 modū indeterminatū: s rōnale respectu aīalis si
 gnicat per modū act⁹ r determinatū: r aīal re-
 spectu rōnalis p modū determinatū. Sed ma-
 ior: est extraneitas iter modū idēmitatē r determi-
 nati circa eādē eēntiā: q iter modū determinatū
 r determinatū. Si igit illa rō extranea ipedi-
 ret pteatē: tūc hec nō est pte: hō est aīal: qd est
 falsus. ¶ Itē. hec est pte: ens est vni: r tū diuer-
 sa est rō entis r vni. Similiter hec est pte la-
 pis est pena: r tū diuersa est rō lapidis r pene.
 Nec tūc pōt pphēri nugatio per diuersam ra-
 tionē: q tūc hīc nō est nugatio: aīal hō: q man-
 festū est q diuersa rōne significat illa duo: igit
 diuersa rō nō ipedit nugationē. id oporet dice-
 re q genus r dīa nō significat eandē eēntiā.
 ¶ Propter hanc rationē dicitur aliter: q ge-
 nus r differentia nō significant eandē eēntiā
 genus enī significat pte materialē respectu spe-
 cieri: r differentia significat partē formalem
 q tū est ex pmo intellectu: q cū utrūq significet
 pte per modū totū: id ex pti iporat totū qd si
 gnicat spēs: tū neuter significat determinare
 nisi pte. ¶ Cōtra illd. si gen⁹ significaret pte r
 dīa aliā pte: tūc p dīcatio dīe de specie est de-
 noiatiua per hoc mediū: q ps integralis solū p
 dīcat de toto denoiatiue fm Aristotilē in. vii.
 metaphice r. viii. q: hec p dīcatio nō est vera
 archa est lignū denoiatiue: sed hec est vera ar-
 cha est lignea denoiatiue. ¶ Itē si gen⁹ r dīa si
 gnicat diuersas ptes: cū utrūq p dīcet eēntia
 līe de diffinitio: diffinitio erit vne ptes siue vne
 eēntie eēntialiter: sed hoc est icōueniēs. ¶ Itē
 substantie separe diffiniunt per gen⁹ r dīas: r tū
 in illis nō est ps: q sunt forme simplices. igit
 gen⁹ r dīa nō significat diuersas ptes. ¶ Itē
 ad pncipale arguit in tertia figura. Qis hō pte
 est aīal. oīs hō pte est rōnalis. igit rōnale pte
 est aīal. pmissē sunt vere. igit pte. bonitas pti-
 tie parat. q id pte in demonstratiōe est pte q se-
 quit ex pte ipetitiō: s Aristotilē. igit si pmissē
 sunt vere pte: pte erit perse vera. ¶ Dī q hīc ē
 fallacia accidētis ex variatiōe mediū termini q
 in maiori accipit hō subratione mātis in pce-

ptu hoīs. aīal enī de hōe uerificat sub ratione
 mātis in pceptu hoīs: r in minori rōnale uerī-
 ficat de hoīe sub rōne formalis in pceptu hoīs
 r ita uerificat ille terminus hō: ¶ Cōtra illud:
 ex opposito pconis cū miōri: sequitur repugnā-
 tia maior: igit pte syllogism⁹ fuit bon⁹. Acci-
 pio enī oppositū pconis ut hoc. nullū rōnale ē
 perse aīal. sumat minor que pus: oīs hō est per-
 se rōnalis: r sequit. igit nullus hō perse est aīal
 in secūdo pme. Ille syllogism⁹ est bon⁹. igit p
 or. ¶ Itē q hō nō variet fm talē acceptionē v
 det: q talis termin⁹ sic supponit suū significa-
 tū sicut ipm significat: sed ille terminus signi-
 ficat suū significatū sub rōne formalis in cōce-
 ptu. igit tūc supponit suū significatū sub rōne
 formalis in pceptu. nō est igit vice talē varia-
 tionē in hoīe q pōt accipi sub rōne mātis i ma-
 iori. r sub rōne formalis in minori. ¶ Ad pma
 illarū dī q in syllogismo pueruio: nullū rōna-
 le pte est aīal rē. est fallacia accidētis sicut pus i
 syllogismo affirmatiuo. ¶ Cōtra in diffinitio-
 bus fm substantiā nō cadit accidētis fm Aristotē
 lē in elēchis. Sed oīa illa tria. aīal: rōnale: r hō
 sunt indiuidua fm ibam: igit in istis termis nō
 pōt cadē accidētis. ¶ Itē: idē est pncipiū cogno-
 scēdi se r suā puationē: sed syllogism⁹ affirma-
 tiuus cōparat ad negatiuū in eisdē terminis si
 cut hīc ad puationē. igit est pncipiū cognoscē-
 di bonitatē in syllogismo negatiuo. sed ille syl-
 logism⁹ est bon⁹ sine variatiōe. oē rōnale perse
 est aīal: oīs hō perse est rōnalis. igit oīs hō pte
 est aīal. igit syllogism⁹ negatiuus in eisdē tmi-
 nis r in eodē ordie erit bonus sine variatiōe.
 igit rē. ¶ Itē fallacia accidētis est ex variatiōe
 alicui⁹ termini r in pma figura maxime ex uari-
 atione mediū termini. sed in illo discursu. nul-
 lū rōnale perse est aīal: oīs hō perse est aīal: nō
 est variatio alicui⁹ termini: q hō r aīal accipiū-
 tur vniiformiter sicut rōnale qd est mediū vni-
 formiter accipit: q sub ea rōne qua dīa vere p
 dīcat de hoīe q: ut sic est ps diffinitio hoīs. si
 militer ut dīa est: vere ab eo remouet aīal cum
 hac p dītione pte: q cū hac p dītione sibi extrane-
 at. igit qlibet termin⁹ vniiformiter accipit. non
 igit est variatio. ¶ Itē ad pncipale. rōnale pte
 est ens. igit rōnale pte est aīal. aīas uerū est: ga-
 ens pte est de intellectu cuiuslibet. igit ptes. pu-
 batio ptiē: q si rōnale pte est ens: aut igit ens
 qd est sba: aut ens qd est accētis. non ens qd est
 accētis: q accētis nō est pncipiū formale diffinitū

Posterior

di sibi. Igitur rationale est ens sibi, et tunc ulterius querendum est aut est substantia corporea aut incorporea, non incorporea: quia non est tunc principius formale spiritus corporis. Igitur est substantia corporea et sic descendendum est quousque deveniat ad aial. Igitur rationale per se est aial. ¶ Hic dicitur quod rationale per se est ens quod est suba: sed substantia dicitur tripliciter: simplex et composita. Simplex adhuc est duplex scilicet materia et forma. tunc rationale est substantia simplex que est forma: et illa substantia non est genus nec dividit per species. Sed sola substantia composita est genus et illa non predicat per se de rationali. ¶ Contra illud: quod de substantia que est forma an illa est in plus quam substantia composita que est genus: aut in minus: aut equalis ambigitur. non potest esse in plus: quia tunc est aliquid plus generalissimo vniuerso: sed hoc est falsum: nec potest esse equalis: quia tunc essent duo generalissima substantie. oportet igitur quod sit sicut in minus: sed de quocumque predicat per se illud quod est in minus: de eodem predicat illud quod est in plus sed per se substantia que est forma per se predicat de vniuerso: et illa est inferius respectu substantie compositae ut patet: igitur substantia composita que est genus per se predicat de vniuerso. ¶ Item probatur ex dictis quod substantia que est forma est genus: quia substantia que est forma per se per se predicat de rationali: et illa eadem substantia eadem ratione per se predicat de irrationali. Igitur rationale et irrationale sunt vniuerso. quia iter se diuersa sunt et in aliquo pueniunt ut in substantia que est forma. Igitur sunt vniuerso: differentia enim sunt illa secundum Aristotilem in. vii. metaphysice. quoniam inter se diuersa sunt: aliter tamen idem entia: sed talia sunt species. Igitur rationale et irrationale essent species substantie que est forma. Igitur substantia que est forma erit genus. ¶ Item posset probari quod substantia nullo modo est genus. Aristoteles probat quod ens non est genus quia ens per se predicat de vniuerso secundum aliquam eius significationem. Sed per se substantia secundum aliquam eius significationem predicat per se de differentia. Igitur substantia non est genus. Si tu dicas quod hec forma arguendi non valet. tunc forma Aristotelis arguendi non valebit. ¶ Item ad principale. rationale per se est sensibile. Igitur rationale per se est aial. antecedens est vniuerso quia ultima vniuerso includit omnes preedentes secundum Aristotilem in. vii. metaphysice. ¶ Dicitur quod processio antecedente: negando consequentia. et ratio negatiōis est quia in aiali sunt duo ut intellectus sensibilis: et intellectus corporis superioris uel substantie. unde de his rationale per se includat sensibile non tamen includit genus quod est intel-

lectus aialis per se. id non valet consequentia. ¶ Contra preceptum aialis est indiuisibilis eo quod percipit ab intellectu simplici qui est indiuisibilis: sed in diuisibile ubi est semel se totum est. si igitur aliquid preceptum aialis includat in rationali: totum quod est in illo conceptum per se in rationali includit. ¶ Item materiale percipit sub ratione formalis: cum igitur rationale includat sensibile quod est formale in aiali: et consequenter includit male in aiali: et sic per consequens consequentia erit bona. ¶ Item processio antecedente: habet propositum principale: quia si rationale per se est sensibile: eadem ratione irrationale per se est sensibile. Igitur rationale et irrationale sunt vniuerso ut prius argutum est: quia in aliquo sunt diuersa: et in aliquo pueniunt. et ulterius. Igitur sunt species respectu sensibilis. et ulterius sequitur quod sensibile sit genus: et sensibile per se predicat de vniuerso. Igitur genus per se predicat de differentia. ¶ Ad principale. Aristoteles in. vii. metaphysice arguit. quoniam aliqua duo sic se habent quod vniuerso accidit alteri: tunc utrumque accidit tertio. hac maiore accipio: si genus per se accidit differentie: igitur utrumque accidit tertio. Igitur hec erit per accidentem hoc est aial rationale: si hec sit per accidentem: rationale est aial. prius est falsum ut patet quia per Aristotilem est in primo modo dicti per se. ¶ Dicitur hic quod propositio quam accipit Aristoteles in sua ratione videlicet illa quoniam aliqua duo sic se habent quod vniuerso intelligitur quoniam ex talibus duobus non fit vniuerso per se et essentialiter sicut hic: hoc est albus. Sed genus et differentia faciunt vniuerso essentialiter: quia genus est in potentia essentiali respectu differentie: et differentia habet rationem actus essentialis. ideo ex his fit vniuerso essentialiter et per se. sed sic non est de homine albo. ¶ Contra illud. quia Aristoteles in. vii. illo. sic arguit. dissolutis. b. et a. manet. b. et manet. a. et non manet hec syllaba ba: in hac igitur syllaba ba aliquid presuit quod nec fuit. b. nec fuit. a. et huiusmodi erit forma huius syllabe ba. Similiter arguo in proposito. dissolutis genere et differentia manet intellectus generis et manet intellectus differentie: et non manet intellectus diffinitionis. Igitur in diffinitione aliquid presuit formale quod nec fuit intellectus generis nec intellectus differentie. igitur differentia non est essentialis actus respectu generis et formale. ¶ Item manente causa manet effectus. Sed extraneitas inter rationem generis et differentie fuit causa quare per se non predicatur de differentia: sed in extremo huius propositionis: homo est animal rationale: manet eadem causa: quia eadem extraneitas. igitur hec

[illegible]

et sic definitur esse duo entia. Item proba quod p[ri]mo p[ro]p[ri]et[ate] in
idem speciei per auctoritates Arist. in 1° lib. in illo capitulo
Monstratib[us] aut[em] h[ic], Et q[uod] p[ri]mo est i[dem] p[ri]mo diversis speciei
ebat, igitur ad se p[ri]mo i[dem] homin[um]. Item Arist. in 1° Metaph[isicorum].
dicit quod si genus non fuit comparationis, quia in genere la-
tent multae equivocationes, igitur genus equivoca est ad diversitas
speciei, igitur inest p[ri]mo cuiuslibet speciei sunt et q[uod] inest p[ri]mo
cuiuslibet significato. In quo n[on] est p[ro]pter quod speciei sunt
nisi 7. Metaph[isicorum] p[ri]mo tunc est cuiuslibet speciei sunt in diversis speciei
diversa in se illud q[uod] est p[ri]mo. Et opposit[um] se vult Arist. Illud
de quo p[ro]p[ri]et[ate] p[ri]mo p[er] se, aut e speciei, aut Individuum p[ri]mo. Et si quis
p[ro]p[ri]et[ate] p[er] se de diff[er]entia, unde al[iter] p[ro]p[ri]et[ate] multa creatura consp[eci]t. Et falsu[m]
igitur et anti[quum] ora su p[ro]batur, supposito quod definitio sit p[ri]mo
idem definitio, nec diminuto, nec aliquid superflue designat aliud
a conceptu speciei, tunc bene totu[m], ad ratione inest p[ri]mo homin[um], s[ed]
homo non est eadem f[aci]ta bis repetita, igitur ad ratione non f[aci]t ea q[uod]
entiam repetitam, quia tunc non esset p[ri]mo ea q[uod] definitio, igitur in ea
diff[er]entia rationale scilicet diversum. Entiam p[ri]mo, dicitur enim, sortis
est ad ratione derivat[um] q[uod] sortis est ratione al[iter] ex p[ri]mo derivat[um], simi-
liter q[uod] sortis sit animal p[ro]pter q[uod] si ratione (si al[iter] sit p[er] se in
telle[ct]u ratione. Et non derivat[um] quod sortis sit igitur al[iter] p[ro]pter ratione
quod p[ro]p[ri]et[ate] scaturit p[er] al[iter] q[uod] tunc est et t[er]m[in]i al[iter] essentia eadem, q[uod] est
con[tra] suppositu[m] q[uod] sortis in hoc quod est rationale, et aliquid animal
ne in sortis est unum al[iter] n[on] igitur unum al[iter] est multa al[iter] p[ro]p[ri]et[ate]
fac[ile] sup[er]est falsu[m], quod p[ri]mo p[er] se p[ro]p[ri]et[ate] de diff[er]entia.
Ad quaestionem si quod p[ri]mo p[er] se n[on] p[ro]p[ri]et[ate] de diff[er]entia
et p[ro]p[ri]et[ate] in hoc p[ro]p[ri]et[ate] creatura est in omnibus modis dicit
de p[er] se quod illud subijciat quod natu[m] est subijci et simi-
liter q[uod] p[ro]p[ri]et[ate] quod natu[m] est p[ro]p[ri]et[ate] sed rationale n[on] est
subijci respectu al[iter] nec respectu homin[um] quia in quali p[ro]p[ri]et[ate] in
t[er]m[in]i utriusq[ue], ideo hoc non est in aliquo modo de p[er] se. Item hoc

hoc id inductum non predicatur per se primo modo, quia predicatum est totius intellectus subiecti nec intellectu subiecti includitur, quia dicitur
tam rem scant al et rationale. Nec est per se secundo modo, quia subiectio
calet in defensione predicati. Nec tertio modo, quia tertius modus est
dus essendi et non predicandi. Nec quarto modo, quia subiectum non est
efficiens causa subiecti producti, per nullo modo est per se. Intelligitur
enim propter rationes quod genus et species non determinat scilicet id est
species, al et rationale, non scilicet determinat totum illud quod scilicet est
modo per se, quod enim scilicet per al vel pars materiam in conceptu
dicitur, ut totum id quod est compositum ex subiecto et anima sensitiva.
Species scilicet partem formalem hominis ut illam perfectionem qua perficitur
subiectum sensitivum et determinat illam partem scilicet, in communem
scilicet partem non per modum partis sed per modum totius, id est exenti
et determinat utrumque scilicet totum quod significatur per dicitur
Per hoc ad rationes

Ad. PRIMAM sicut ultimo dicitur quod genus et species dicitur
et scilicet dicitur partem et non eam esse, quia hic definitio
non esset eadem definitio. Et aliud memorandum sequeretur quod
in quibus definitione esset negatio ut praerogativum est. Ad primam
id est hoc dicitur, quod dicitur est pars integralis, quodam accepta per
modum partis, et talis pars non potest de toto predicari modo
nominativus quoniam hoc est falsa, homo est caput. Sed hoc est
vera homo est capitatus, et talis pars est realis et aliquo modo
est pars integralis. Aliqua pars sui rationis quod scilicet per mo
dum totius et talis pars predicari potest de toto primo, cuius
modi partem scilicet al, licet non al scilicet per materiam hominis
non enim scilicet per modum partis sed totius, et id potest predicari
de hoc primo, et hoc est quod dicitur est, quod genus non potest
conferre est totum predicatur non de toto quia totum scilicet exenti
Intelligendum est quod rationale predicatur de hoc

propter quod denominatur et hoc quod predicatur in quale. Sed non simpliciter denominatur
tunc predicatur cum sit de substantia subiecti nulla in se nisi modo quod non est denominatur
ua simpliciter. **Quodammodo** in predicatio enim denominativa est quod res designat
accidentis subiectum denominatur. Ad aliud dicitur quod non sequitur inueniatur esse duo
substantia. quia tam genus quam differencia in predicato accipitur ut totum et non subiectum
in partibus, ut ita illud totum predicatur ego dicitur. Et genus accipitur sub ratione dicitur
et id non sequitur speciem esse distinctam substantia ex hoc quod est finitudo de specie
dicatur quia ut genus sub ratione dicitur accipitur sic dicitur convenienter facit
quia est conceptus speciei. Et in illo conceptus differat a seipso a conceptu
speciei accidentali ex hoc quod conceptus est forma et negatur distinctus ut est
conceptus speciei confusus. Ad aliud dicitur quod intelligentia sunt aliquammodo
tunc ut componemur esse in substantia, et ita ab substantia accipitur genus, et ab eo
accipitur differencia et illa res concludit quod non qualibet forma scilicet partem for
malis in se, quod est forma in ipsis in se. Ad aliud ut dicitur
Ad aliud contra hoc, quod est bonum supponatur sub ratione rationis temperantia
libet proponere ubi supponit tanquam sub ratione dicitur, et non dicitur
formalis illa, quod est in rationis in se est ea positiva quare per
caturum dicitur per se nescit. Ad inpositiva que est in se est conceptus
atio in se et non conceptus rationis. Ad aliud dicitur dicitur quod in illo
dicitur Negativus nullus variatur. Et variatio sit in dicitur affirmativus
etiam est conuersus et in eodem termino ut in illo termino bonum quod illi
nisi variatur in affirmativus, dicitur in falsa non est affirmativus evidenter ne
potest in in dicitur affirmativus ut per se. Et dicitur variatio in in negativus dicitur
libet assignari in affirmativus respectu cuius est conuersus. Et quod dicitur falsa ut
dicitur in bonum est species. Dicitur est forma. Et dicitur est species ex variatione
huius termini eodem modo in dicitur Negativus qui est affirmativus conuersus huius
termini non est species. Dicitur est forma. Et dicitur non est species variatio est in eodem
termino quod prius ut in illo termino bonum et sic dicitur variatio non potest
merito assignari in dicitur Negativus. Sed si assignari in dicitur affirmativus
Affirmativus tunc est principium quod est in termino sua negatione sicut rectum
est iudex sui et obliqui. Dicitur est ex parte illa variatio in est in dicitur

In illo negativo dicitur in assignari in affirm. et oppos. sibi ad q. eorum ut illi termini
sunt. Ad primam rationem in hoc dicitur in diffinitionibus ad d. q. d. s. p. intelligitur q. in
diffinitionibus sibi rationem hoc dicitur in q. b. q. n. d. extranea dicitur in illis non cadit accensio sibi
istis est talis ex enumeratione id illa auctoritas non est ad propositum. Ad aliam
dicitur q. in affirm. dicitur illo dicitur rationale quod si in illis potest debellare capere potest
ma. utrinque, tenet in hoc maxime ut si in illis potest debellare capere potest
et Rex. Si aliquid nescit illi cui minus videri nescit illi cui magis videri sed
al. magis videri nescit illi cui se qua rationale, idcirco si rationale per se nescit per locum
a. nescit et al. nescit illi per se per primam maxime. Per hoc ad formam q. q.
consequenter affirmativa tenet per locum a. minori et non per locum a. toto in quantitate
te, non dicitur q. d. s. p. affirmativa. q. d. s. p. negativum in variatione. Ad aliam dicitur
quod hoc variatio est in aliquo termino, ut in illo termino sibi, ut p. dicitur est
quia variatur in comparatione ad rationale. et alia illa in variatio non tenet
exterior assignari in illo neg. sibi affirm. respectu cuius est conuersio ut in
illic omnis hoc dicitur al. sibi illud una est ratio. In prima figura solum est fal
la conuersio ex uariatione medij termini quia ex eius uarietate est
utitur dicitur. Sed ille dicitur nulli rationale ad q. d. in prima figura,
igitur variatio sola erit in medio termino rationale. Quod dicitur q. d. s. p.
falsa non est opus in prima fig. accensio oppos. ad, ex uariatione medij. Sed sufficit
quod sit ex uariatione medij vel aliarum extremi. V. g. sic est falsa conuersio
sortes non est opes. Sortes est homo. ut hoc non est opes et ex uariatione terminorum
medij, ut sortis, sibi ex uariatione medij utinon extremis, ut huius terminorum
homo, hoc non in nati ut comparatur ad sortem de acceptum per supposito sortis
ut p. dicitur, ut in solum hoc dicitur acceptum per intentionem ut comparatur ad hoc
p. dicitur opes et illa uariatio fit in nati extremitate. Illi ad dicitur sicut
quod in toto defensionem nulli rationale per se est al. et est variatio in medio ter
mino quia in uere remouetur al. in hac conuersione per se a rationale per quibus
scato diffinitio. sibi q. determinate scato quoniam in nati, ut per rationale
sibi quod scato per nati rationem. et ita uariatur rationale in nati. et nati
omnis illud terminus subiicit ut p. dicitur illud quod scato et sub eodem
modo. Sed oppos. se rationale scato quoniam per medij totius oppos. subiicit

paterem qd modis totius sic p'dicat. Hic d'r qd sub p't determinato
 t'n p'de qd dicat qd modis totius et sub p't qd modis totius. Et h' ut hoc co
 cedat, uera, nullu' i'nalit' p' se est al' accipi' ronalit' formis sub d'isti
 cto scato, l'z id totius sic sine quo non, id id fortis p'dicatioe saluaz
 co'ubi qd, l'z id sine qua non, non mapeat. Ad aliud p'ncipale sub dice
 batur, quod suba composita est q' singl' in linea p'dicamentali, suba in qz
 est forma id e' p' in p'attributionem, et absolute dicit q' q' suba quod
 est forma equalis est ambitus ad suba quod est p'ns. Et cu' d'r, quod tunc
 essent duo p'ncipalissima in eodem p'dicato, non t'n s'q' q' duo p'dicantia
 in p'ns substantis. Coordinatis n' diff'at redun' ad coordinatio' generalis
 d'mi directam, sub q'ns gualissima quod e' suba et forma attributionis int
 ad subam composita. In eo non s't duo gualissima p'ima simp't quia de
 nup' de attributione ad alteru' suba in p'ns p'dicationem equa p'ima
 Ad alia q' p'bat quod suba quod est forma, ut p'ns ad ronalit' et in ronalit', d'r q'
 ronalit' d'ist' p'de considerat. In eo de p'ns imponit ab ultimo quod p'ns
 in n' suba et sic nulla forma sup'orem includit, in suo intellectu. Hic in
 p'ns q' imponit a ronalit' p'fectionis in p'ns q' aduenit suba q' est p'ns gualissimum in
 illo modo includit cos p'ioris d'ias. Per hoc ad formam q' ronalit' p'ns ac
 ceptum et in ronalit' ad comenit in suba q' est forma t'q' in eo unius eo p'di
 cabili de ip'i totu' q' est suba quod e' forma t'q' et sic suba q' e' forma non
 ad p'ns respectu illoru' 2 mo co'cedo q' suba quod est forma t'q' respectu
 um s'nd ut d'ia s'nd ut p'ns s'nd ut collaterales. Ad aliud q' p'ns p'bat (in
 non q'ns p'ns, quod ad aliquid cui' scatum q' de d'ia p'dicat, p' de et h' id
 conuenit quod e' ubi nullo modo p'ns q' d'ia. Eodem modo conuenit, nup'
 p'ns q' suba q' ad aliquid cui' d'iatu' non p'ns respectu ronalit' et in
 ronalit' uel saltem ut scat p'fectionem ultimam in d'ia et ut imponit ab illo
 ultimo quod q' suba q' est forma p'dicata de ronalit' sic concepto inteli
 ud p'dicat in ronalit' ut p' d'ia et co'ceptu' d'iatu' est cap't. Ad aliud ut d'i
 abutur. Ad p'imum co' Aliud dico quod conceptus alit' p'ns in d'ia p'ns
 p'ns quod conceptus ab intellectu simplici no' h' p'ns in d'ia p'ns s'nd ut
 conceptus suba quod est p'ns gualissimum q' in intellectu simplici p'ns multi
 p'ns et q' non totu' est in intellectu simplici cor aliquid p'ns in intellectu in intel
 lectu ronalit' et p'ns p'ns et aliquid non ut p'ns p'ns. Ad p'ns
 quod minor est uera de d'ia p'ns q' nullo comp'm s'nd p'ns q' p'ns in intellectu

medium in suo intellectu includit quod et dicitur. Sed aliud modo facit, conueniens
nate includit formale in conceptu alio quod includit al per se. Sed hoc non quilibet
proprio sed per se. Quod quid est in intellectu per se. Sed hoc non quilibet
in conceptu. Sed includit formale in conceptu alio quod includit al per se. Sed hoc non quilibet
forma subit includit formale in conceptu alio quod includit al per se. Sed hoc non quilibet
et aliud non est includit formale in conceptu alio quod includit al per se. Sed hoc non quilibet
optat. Sed aliud non est includit formale in conceptu alio quod includit al per se. Sed hoc non quilibet
et illa rationem importat per se. Sed hoc non quilibet
dicitur. Sed hoc non est facta ad rationem simpliciter quod est per se. Sed hoc non quilibet
et quia ratione variat per se. Sed hoc non quilibet
et comparat, comparat, animi ad simpliciter ut dicitur. Sed hoc non quilibet
bini ut al ut dicitur. Sed hoc non quilibet
Sed primo hoc dicitur quod est. Sed hoc non quilibet
quia dissolutio bini et a, manet b. et a, et non manet b, ut aliquod
ut forma per se in b, et non in fuit b. nec a. Sed hoc non quilibet
elementa corporis quod forma. Sed hoc non quilibet
non est forma in per se. Sed hoc non quilibet
lus illis totaliter quod rationem ad rationem rei. Sed hoc non quilibet
per se. Sed hoc non quilibet
ad rationem ad rationem quam per se et dicitur. Sed hoc non quilibet
et dicitur per se quod est per se. Sed hoc non quilibet
dicitur non manet tunc. Sed hoc non quilibet
non si dicitur ad rationem per se. Sed hoc non quilibet
conceptus dicitur et est. Sed hoc non quilibet
quantum est de se non est per se. Sed hoc non quilibet
tia non potest intelligi in per se. Sed hoc non quilibet
subest conceptus per se. Sed hoc non quilibet
et hoc est ab illa dissolutio non potest. Sed hoc non quilibet
est per se et demonstratio. Sed hoc non quilibet
spectu dicitur sic istis dissolutio non manet. Sed hoc non quilibet
a quod est illa. Sed hoc non quilibet
manet b. manet et a. Sed hoc non quilibet
nab b, tunc quod aliquod formale per se. Sed hoc non quilibet
tunc quod quod ad rationem per se. Sed hoc non quilibet
et cum quod in sua ratione inclinat ad corpus. Sed hoc non quilibet

mens animi a. corpore si in se fuit perfectio corpus totum in se. Ex parte illa dissoluta in
et omnia ab invicem adducit conceptus. Unde h. aliquid nichilominus ad conceptum primum itaque ad propinquum ad
tunc animi sui anima nichilominus ad corpus ideo non oportet ponere aliquid formale in diffinitione totius
qz anima h. maneat per se dissoluta non tamen maneat quin deat nichilominus ad quod. Ad idem. qm illa
sola anima non maneat in extraneitate qz ex anima et ratione fit unum quantumlibet extraneum. Et alius
et magis hac animam? necesse est qd. Ad probandum tamen q. Aristoteles supponit illud qd. subiectum q. nati. et
subiectum illud. hoc probatur q. nati. est subiectum et hoc supposito qz dicitur qd. in nati. et qz
ex oppositis pro se ratione non est natura subiecti respectu aliter nec dicitur qz fiat per medium qd.
et coexistens. Sed non qz qz dicitur qz se ratione. Ad hoc illa ratione. h. homo ad alium
dicitur qz h. dicitur natura non est in se diata nec immediate qz respectu aliter in ordinem suum
sub et super in genere. Unde q. subiectum in nati. subiectum et sic ratio non est immediata ad for
ma q. hoc aditus propter naturam sufficiens est qz subiectum q. nati. est subiectum in non
in proposito. Ad alium in dictis. Ad primum contra hoc q. primum corpus h. sunt duae
considerationes in se tamen ut comparatur ad seipsum facit per se totum. Et quoniam consi
derantur seipsum omni conceptu sub tota altera ideo non dicitur quod quae sunt dicitur
ita ad alium dicitur q. aliquid esse primum in alteri duplici intelligentia. Primo qz
diata non quodlibet subiectum nec a contra et illo modo seipso est eorum seipso primum
et quod non. Hoc modo dicitur aliquid esse primum in alteri qz in subiecto coexistens
non est aliquid medium ordinem in eorum quod et illo modo primum est primum in diversis speciebus
qz in se dicitur et primum primum non est aliquid quod non dicitur in quod dicitur ad alium dicitur
qz quod quod illud q. determinate sciat totum sciat per materiam speciei per modum
tamen totum et illa quod totum est experiri in diversis speciebus rebus. tamen
contra sciat totum et in hoc quod est diversum in diversis speciebus rebus et in seipso
hoc quod est diversum non in diversis speciebus et sic sciat qz quod primum et equum. Ad
hoc in speciebus in se illa equum non in seipso. Logica in seipso
nat rem sub uno sed in intentione. et hoc subiectum rebus per se in se ipso diversum
in diversis speciebus tamen apud Logica quod in seipso. Ad alium dicitur q. Aristoteles
dicit quod quod in se ipso per eum quod ut in se ipso est et sic est in se ipso
quod primum facit et dicitur quod quod primum in se ipso in se ipso
mutat rem significat totum et sic in se ipso est propter suas species. Certe q.
hoc in se ipso primum et determinate significat partem et ad com
tem et ex consequenti totum tamen quodlibet quodlibet est. Ad alium
quia in determinate habet et dicitur significat in ordinem

ordinem. ¶ Hic dicit q non sequitur genus esse analogum. non enim significat totum ex impositione. Sed q gen^{us} partem significat per modum totius: et illo modo totius ducimur in cognitionem totius cōcomitater. ideo dicim^{us} genus significare totum pcomitater. Sz hoc nō est pprie significare siue ex impositione. sō non est analogus. sed sic significare est repitare quodāmodo. sicut capitulum significat caput determinate per modum tñ totius. et ex modo cōcernēdi totus significat hñs caput ex pñt: et sic totū. Sz bñ nō est significare pprie. Ad. vii. li.

Clertur

An differētia inferior ncladat differētiā superiorem pñe. ut an hec sit pñe: rōnale est sensibile. q non videt. Boetius in diuisionebus docet artem diffinēdi et dicit q ad diffinēdum speciem sumēdum est pñmo suum gen^{us}: et ipsum diuidēdum est per differētiās immediatas: et illa differētia que speciei cōuenit adhuc est diuidēda per alias differētiās: et sic quousqz deueniat ad differētiā ultimā. et sic gen^{us} superius cum oibus differētijs spñ cōueniētib^{us} debet poni in diffinitione spñ. et exēplificat de noie. Facta enim diuisione diffinit nomen sic. Nomen est uox significatiua rē. Sed si differētia inferior includeret superiorem: in tali diffinitione eēt nugatio: q differētie superiores expresse ponunt in tali diffinitione: et per te in differētijs inferioribus includunt. bis igit in eadez diffinitione replicant. et ita erit nugatio aīal rōnale. q aīal icludit sensibile in suo intellectu. similiter rōnale icludit sensibile per te. igit implicite ponit bis sensibile in diffinitione. igit nugatio est. ¶ Hic dicit q non sequitur q hic sit nugatio: aīal rōnale. q in rōnali tñ implicite ponit sensibile. ad hoc autem q eēt nugatio oportet idem bis expiimi: et non tñ replicari implicite. ¶ Cōtra Aristoteles in sexto topicorū docet inuestigare nugationem ponēdo diffinitionem nois pro noie. Ponit igit diffinitio illoz noīum pro istis noib^{us}: et sic ex it certa nugatio ¶ Ad principale. Aristoteles in secūdo huius dās artem diffinēdi: dicit q quilibet pars diffinitionis est in plus q diffinitus: totum tamē equale et pueribile. et ponit illud exēplum trinari^{um} est numerus impar primus utroqz modo. Sed si differētia inferior includat omnes superiores: tñ differētia inferior: non esset in plus q

diffinitum sed cōuertibile. Oporter igit dicere q differētia inferior non icludat superiores differētiās. ¶ Item si rōnale icludit sensibile: cum tñ non icludit ipsum pueribiliter. sequitur q icludit ipsum et aliqd ultra. rōnale igit est cōpositum ex sensibili et re addita. sed quantum docet q unum est cōpositum ex duobus unum est actus et reliquum potētia. Sed a potētia pot accipi genus et ab actu differētia. igit rōnale icludit genus et differētiā in suo cōceptu pñmo. sed omne tale est spēs. igit differētia erit spēs qd est incōueniēs. ¶ Item qua rōne rōnale icludet sensibile in suo intellectu: eadem rōne irrōnale icludit sensibile in suo intellectu. tñ ergo in sensibili cōueniūt. Et manifestū est q inter se differūt. igit sunt differētia: qd patet fm Aristotelem. v. metaphysice. Differentia sunt quēcūqz sunt alicui idē entia et inter se sunt differētia. Sed oia differētia sunt spēs. igit rōnale et irrōnale eēt species: et per se sequens diuersa eēt species. ¶ Hic dicit q ille due rōnes cōcludūt q illud qd est differētia respectu unⁱ: sit species respectu alterius. Et sic q rōnale cōparatum ad aīal siue ad hominem est differētia: sed cōparatum ad sensibile est spēs. Sed ex hoc non sequitur q differētia sit spēs nisi incidēte fallacia accidētis. ¶ Cōtra si rōnale sit species respectu sensibilis: tñ habebit differētiā. quere de illa differētia aut est spēs respectu superioris differētie aut nō. si non eadem rōne fuit nādam in pñmo. si sic quero tñ de differētia ei^{us}. aut est spēs respectu superioris differētie: aut nō. si sic pcellus est in infinitum. si non eadem rōne nādam fuit in pñmo. ¶ Item si rōnale icludit pñe sensibile et significat tanqz spēs eius tñ non est pcedere in infinitum in pñdicatis substantialibus fm Aristotelem in pñmo hui^{us}: erit deuenire tñ ad aliqd generalissimum differētiarum substantie. igit in substantijs erūt duo generalissima. et si hoc duo erūt generalissima substantie. et ita plura q decem erūt predicamenta. ¶ Hic dicit cōcedēdo q duo sunt generalissima in substantijs: una substantiarum in media coordinatione: et alia differētiarū collateraliz rē. Tertium pot ēē generalissimum aliarum differētiarū ex alio latere. unde q sic sint plura generalissima in substantijs non est incōueniēs hoc collateralit. Sed ex hoc non sequitur q plura sūt pñdicamenta in substantijs: q generalissima differen

Posterior

clarum hñt eñdem modum pdicadi cum suba que est gnñlissimum in ordine medio: & ad illò reducunt per attributionem. ¶ Contra hoc. ex ista rñsione sequit q quãtitas & suba non faciunt duo pdicamēta: q generalissimū quantitas habet eñdem modum pdicadi de suis pñtibus: sicut gnñlissimum sube de suis. Sñt generalissimum quãtitaris hñt reduci ad generalissimum sube sicut posterius ad prius. Si igit ille due cōditiones cōcludūt vñum eē pdicamētum: tñc vñum eē pdicamētum sube & quãtitaris. ¶ Item si sic: tñc in differētijs erit vnus generalissimuz aliud a generalissimo in medio ordine. igit sñt vñum specialissimum & intermedia erūt genera. Sed ista tria generalissimum specialissimum & intermedia pñtūt pdicamētum. si igit in substantijs & differētijs sube sint diuersa gnñlissima: specialissima: & intermedia ut innuit rñsio. igit erūt diuersa pdicamenta. ¶ Item gnñlissimum differētiarum est alteruz a generalissimo subarum in medio ordine per te: & manifestum est q non est differēs ab eo: q tñc gnñlissimum eē spēs: igit erit pñe diuersuz a gnñlissimo sube. sed duo generalissima per se diuersa arguit duo pdicamēta. igit in substantijs sunt duo pdicamēta cōcesso hoc q duo sūt gnñlissima. ¶ Ad principale. si sic impossibile est fieri diffinitionem. pñs est falsum. igit & añ cedēs. pño pñtiam. quero aut diffinitio debet dari ex genere infimo ut ultima differētia: aut ex genere remoto & ultima differētia. nō pōt dari ex genere primo primo & ultima differētia. si differētia inferior includat superiorem: q tunc in quibet diffinitione eē nugatio. q sic dīcēdo: animal rōnale. aīal includit oēs differētijs superiores: & similē rōnale per te. igit bis idem intellectus includit in diffinitione. Nec pōt dari ex remoto genere & ultima differētia: q per Aristotilem secūdo huius. diffinitio debet explanare oīa pdicata in qd de diffinitio. sed differētia inferior: explicite non ponit differētijs superiores nec genus primum ponit illas: q generalius. igit ex genere primo & ultima differētia non pōt diffinitio fieri. ¶ Ad oppositum. Boetius dicit in diuisionibus q sufficit diffinire ex duobus terminis & exponit scīpm sic ex genere pñmo & ultima differētia. Sed talis diffinitio non valeret si ultima differētia includeret oēs differētijs superiores: q per Aristotilem in scdo huius in

diffinitione debet poni oīa pdicata in qd exisse vel implicite. ¶ Item sñm Aristotilem in pdica mētis eōe est generibus & differētijs vñu oē pdicari. Sed vñu oē pdicari est pdicari sñm nomen & sñm diffinitionem. igit differētia hñt diffinitionem. Sed nihil diffinit nisi spēs specialissima vel subalterna: q sola spēs diffinit sñm Aristotilem scdo huius. igit oīa est spēs respectu altius alterius superioris. sed spēs includit genus igit differētia inferior: includit superiorem. ¶ Item sñm Aristotilem in. viii. metaphisice. differētia dicit totam subam rei. igit rōnale includit sensibile & oēs differētijs superiores: q omnia illa sunt de intellectu subali pñs. ¶ Item per Aristotilem ibidem. ille dñe sunt pñe: qñ repetit toties idem intellectus quoties ille ponunt in ordine. sicut explicat. Et hec est quedam regula ad cognoscēdum dñas pñe. Sed rōnale & sensibile sunt dñe pñe. igit idē intellectus bis repetit: sicut dicto sensibile rōnale. Sñ hoc non est nisi inferior includat superiorem. ¶ Item Aristoteles dicit ibidem q l3 dñas color pñonatur et inferior postponat adhuc eē nugatio. q: repetitio vnus intellectus. ut sic dicto: bipes hñs duos pedes: q in substantijs non est ordo. id ut videtur nugatio. Dicit ulterius q diffinitūz est ex primo genere & ultima dñas: qd non eē vñs nisi ultima includeret pcedētes. ¶ Item hec est pñe: hñs est aīal. Sñ ad hoc q aliq pñposito sit pñe pñmo mōs: ponit q formale in subiecto includat formale in pdicato & mñle mñle. igit rōnale qd est formale in hoīe perse includit sensibile quod est formale in animali. igitur &c.

Ad questionem dicitur

q rōnale & sensibile pñt duplī pñiderari. Vñ mō sñm q rōnale imponit ab ultimo gradu pñfectionis in hoīe: & sensibile ab alio gradu. & isto mō dñas inferior non includit superiorem: q iste gradus non est ille: sed ab illo distinctus. Alio mō pōt rōnale pñiderari. non sñm q imponitur ab ultimo gradu siue ultima forma sed sñm q imponit a tota pñfectione in hoīe que pñficit substantiam qd est genus gnñlissimum. & illo mō rōnale includit sensibile & oēs dñas pcedētes: q in illa tota pñfectione includit pars. ¶ Intelligēdum tñ ppter rōnes q accipēdo rōnale ut imponit ab ultima forma seu ab ultimo gradu: sic sufficit diffinire cum primo pñmo genere & uli

ma dīa: non tñ sufficit diffinire ex genē primo
 2 ultima dīa: sed euz genē pmo 2 oib' alijs dif-
 ferētīs inter medijs. Non autē ex genē primo 2
 oibus alijs differētīs. Primū ostēdo sic. ulti-
 ma dīa cum genē illo primo includit oia alia
 p̄dicata in qd de specie. lz enim ultima dīa im-
 posita ab ultimo gradu fm se non includat su-
 periores dīas: genus tñ primum cui addit in-
 cludit dīas oēs supiores. 2 ideo sic est sufficiens
 diffinitio. tñc enim est sufficiens diffinitio qñ ag-
 gregat in se oia que p̄dicant in qd 2 cēntialr de
 diffinito. Secundū patet. diffinitio enīz debet
 includē oia p̄dicata cēntialia de diffinito 2 illa
 includē fm Aristotilem in scōdo p̄uius. Sz ge-
 nus p̄mum non ponit dīas supiores: nec dīa
 ultima accepta ab ultimo gradu ponit illas ut
 dictum est. non igit est sufficiens diffinitio ex ge-
 nere primo 2 ultima dīa. Sed illo mō oportet
 diffinire ex genē pmo 2 oibus sic ut dicit Boe-
 tius. Tertium patet qz genus primum inclu-
 dit oēs dīas supiores. si ergo ex genē primo 2
 oibus differētīs fieri diffinitio: tñc in diffinitio-
 ne erit nugatio. 7 Aliud est intelligēdum qz si
 dīa ut rōnale accipiat a tota p̄fectione speciei.
 illo mō non p̄tingit diffinire ex genē primo 2
 dīa illa. nec ex genē primo 2 oib' differētīs.
 Sed cōtingit diffinire ex genere pmo 2 ultima
 dīa. Primum istoz patet: qz si ex genere priori-
 mo 2 ultima dīa illo mō accepta ēēt diffinitio:
 includit oēs dīas p̄cedētes. sūt illa dīa inclu-
 dit oēs dīas p̄cedētes 2 ita bis idēz diceretur.
 Secundū patet per idēz qz tñc esset nugatio: qz
 genus primum includit oēs dīas p̄cedētes.
 Tertius patet qz diffinitio debet aggregare in
 se oia p̄dicata cēntialia 2 non plus. Sed ex ge-
 nere primo 2 ultima dīa diffinitio p̄stituta ag-
 gregat in se oia cēntialia p̄dicata de hoīe: qz ge-
 nus p̄dicat primum māle de hoīe lz per modū
 totius: 2 dīa accepta a tota p̄fectione includit
 totam p̄fectionē generis que aduenit sube que
 est genus gnālistimum: 2 per p̄ns sic ponit oia
 p̄dicata cēntialia. 7 Aliud est intelligēdum qz
 differētia accepta a tota p̄fectione ut rōnale: lz
 sit differētia hoīs uel aīalis: tñ est spēs respectu
 dīe supioris ut respectu sensibilis. 2 etiam in
 illa ordinatione differētiarum duo sunt gnālis-
 sima collateralia ita qz in p̄dicamēto sube est
 unum gnālistimum. i. corporeum ex vna pte. et

incorporeum ex alia pte. 2 est aliud gnālistimum
 subarum. 2 ita tria generalissima: non tñ tria p̄-
 dicamēta: qz gnālistima dīarum reducuntur
 ad gnālistimum subarum qd est intermedium
 tanqz intrinsecum illius generis 2 p̄p̄ia p̄se-
 ctio. 2 non tanqz extrinsecum sicut quantitas
 reducitur ad substantiam.

Ad primam rōnem dicit qz Boeti-
 us intelligit qz diffini-
 tio est dāda ex genē pmo 2 oibus differētīs ac-
 cipiēdo dīas a diuersis gradibus: 2 sic ultima
 differētia non includit p̄cedētes. 2 ppter hoc nō
 seq: ut qz tñc erit nugatio. 7 Ad aliud dicit qz i
 illa diffinitio: aīal rōnale: non est nugatio si ra-
 tionale accipit ab ultimo gradu: qz sic non inclu-
 dit differētiās p̄cedētes. Si autē includeret sic
 p̄cedo qz hic ēēt nugatio. Sed sic nō est hec dif-
 finitio. 7 Ad aliud dicit qz ultima differētia cō-
 uertibilis est euz diffinitio 2 etiam est in plus sū
 diuersa tñ rōne: qz aliqd ēē in plus respectu al-
 terius est duplr. Alio mō qz est in plus quo ad
 ambituz suppositoz: 2 sic differētia inferior: nō
 est in plus. Alio mō dicit aliqd in plus alio: ga-
 simplici. 2 illo modo quilibet differētia est in
 plus qz diffinitum: 2 cum hoc fiat qz differētia
 ultima sit cōuertibilis quo ad ambitum suppo-
 sitoz. 7 Ad alias duas rōnes sicut dicebat qz
 differētia inferior est spēs respectu supioris: ut
 rōnale est spēs respectu sensibilis: lz respectu ho-
 minis uel aīalis sit differētia. 7 Ad p̄mum con-
 tra hoc: qz rōnale ut est spēs sic accipit a tota p̄-
 sectione 2 significat totam p̄sectionē hoīs que
 aduenit sube que est genus gnālistimum: 2 illo
 mō spēs est 2 hēt differētiām que accipit ab ulti-
 mo gradu: 2 non a tota p̄fectione. Et cum que-
 rit an illa differētia hēat aliam differētiām aut
 non. dicit qz non. Sed non sūt eadem rōne in
 itādūz in primo: qz hec dīa que non hēt aliam:
 accepta tñc est ab ultimo gradu: 2 sic est differē-
 tia qz nullo mō est spēs. ideo dīam non habet.
 Sed dīa alia que est spēs accepta est a tota p̄se-
 ctione: 2 hēt aliqd in quo puenit cum alia dīa:
 2 aliquid in quo differit. ideo dīam pōt habere.
 7 Ad aliō sicut dicebat qz est aliquod gnālisti-
 mum differētiarum diuersum a gnālistimo sū
 stātiarum intermediarum: 2 tñ non legur qz
 sint diuersa p̄dicamēta. Nā hec p̄ntia non ua-
 let: duo sunt generalissima uel tria: igit tot sūt
 p̄dicamēta subarum: qz gnālistima dīarum re-

Posterioꝝ

ducunt ad gñāliſſimum ſubſtā in medio ordi-
ne: ſicut poſterior ad pꝛiꝛ inſectū. ¶ Ad alia
pꝛa hoc. Ad pꝛiꝛā dī qꝫ hic eſt fallacia acci-
ſit. Iter illas coordinatiōes ſūt diuerſa gñāliſſima
et ſpecialiſſima: et intermedia. Igitꝫ diuerſa pꝛi-
camenta. non enim hoc ſufficit. ſed regitꝫ qꝫ
vnuꝫ non reducat ad aliud tanqꝫ inſectū eſt.
¶ Ad aliud. qꝫ hic eſt fallacia pꝛiſtis. hoc gñāliſ-
ſimum puta corpeum eſt diuerſum a gñāliſſi-
mo qđ eſt ſubſtātia. Igitꝫ ſunt pꝛiꝛcīpīa diuerſoꝝ
pꝛiꝛcāmētoꝝ. hoc enīz non ſufficit. ſed regitꝫ qꝫ
vnuꝫ ad aliud non reducatꝫ ut pꝛiꝛcītum eſt.
¶ Ad aliud dī qꝫ non eſt ad pꝛiꝛſitam. qꝫ perſe
cauſa qꝫ corpeum et incorpeum faciūt vnuꝫ pꝛi-
cāmētum non eſt pꝛiꝛ hoc qꝫ vnuꝫ redu-
catꝫ ad alterum: ſed hoc eſt cauſa: qꝫ vnuꝫ re-
ducitꝫ ad alterum ut inſectum et eſſentialis pꝛi-
ſectio. Quātitas aut eſt totum extrinſecum ſub-
ſtātie: et eſt pꝛiꝛ pꝛiꝛectio acci-ſit. Igitꝫ et. ¶ Ad
ultimum pꝛiꝛcīpale dī negādo pꝛiꝛtiam: dīa in-
ſerior includit ſupioꝝem pꝛiꝛ. Igitꝫ non eſt poſſi-
bile diſſinire. ¶ Ad pꝛiꝛationem dī qꝫ qñ queritꝫ
aut cōtingit diſſinire ex pꝛiꝛo genē et ultima diſ-
ſerētia: aut ex pꝛiꝛo. dī qꝫ acci-ſit dī rōnale fm
qꝫ imponit a tota pꝛiꝛectiōe hoc eſt fm qꝫ inclu-
dit dīas pꝛiꝛcedētes ſic cōtingit diſſinire ex pꝛiꝛo
genē et ultima dīa ut dictum eſt in poſitione.
¶ Ad pꝛiꝛationem dī qꝫ adhuc diſſinīto erit ſuf-
ficiēs ſz pꝛiꝛcata eſſentialia non ponantꝫ explicite
in tali diſſinītiōe: tamē ſimplicite et hoc ſufficit.
¶ Ad rōnes in oppoſitum. Ad pꝛiꝛam dī qꝫ au-
toritas boetii pꝛiꝛbat qꝫ ultima dīa fm qꝫ impo-
nit a tota pꝛiꝛectiōe cum pꝛiꝛo genē ſufficit ad
diſſinīdum: qꝫ ſic includit oēs dīas pꝛiꝛcedētes
et hoc cōcedit. Si enim boetius intelligeret qꝫ
ſufficeret ex pꝛiꝛo genē et ultima dīa ut impo-
nit ab ultimo gradu falſum diceret. ¶ Ad ali-
qꝫ dīe pꝛiꝛdicant vniuoe. Sed pꝛiꝛdicari vniuoe
eſt dupler. Vno mō qñ pꝛiꝛdicat ſupius de perſe
inferiori. ſicut hō de illo hoīe. et illo mō dīe ac-
cepte ab aliquo diſtincto gradu: non pꝛiꝛdicatur
vniuoe. tñ dīe accepte a tota pꝛiꝛectiōe ſic pꝛiꝛt
vniuoe pꝛiꝛdicari. Alio mō dī pꝛiꝛdicari vniuoe
qđ pꝛiꝛdicat eſſentiam rei vel pꝛiꝛem eſſentie: ſic oēs
dīe pꝛiꝛdicant vniuoe: et etiam gñāliſſimum qđ
nullam hēt diſſinītiōem ſic pꝛiꝛdicat vniuoe: ſz
ſic pꝛiꝛdicari nō eſt pꝛiꝛdicari fm diſſinītiōē. ¶ Ad
aliud dī qꝫ illa ratio pꝛiꝛbat qꝫ dīa accepta a tota
pꝛiꝛectiōe includit ſupioꝝes: qꝫ dīa ſic accepta

ordinata cum alia ſupioꝝi facit nugationē fm
intellectum ariſtoteiſ. ¶ Ad aliud dī qꝫ illa cō-
cludit idem. Intellectꝫ enim Ariſtoteiſ eſt qꝫ
cōtingit diſſinire ex pꝛiꝛo genē et ultima dīa ac-
cipiēdo ultimam dīam a tota pꝛiꝛectiōe. ut ſic
dicēdo: hō eſt ſubſtātia rōnalis. ¶ Ad aliud qꝫ
ad hoc qꝫ pꝛiꝛpoſitio ſit pꝛiꝛo mō non opoꝫet qꝫ
formale in ſubieꝫto includat formale in pꝛiꝛdicā-
to ſed hoc acci-ſit: qꝫ pꝛiꝛe cauſa eſt ex hoc qꝫ to-
tus cōceptꝫ pꝛiꝛdicari in pꝛiꝛceptu ſubieꝫti includit.
Et ſic qđ eſt formale in pꝛiꝛdicato includit in for-
mali ſubieꝫti: ſicut hō eſt rōnalis. Sed aliquā-
do eſt pꝛiꝛpoſitio pꝛiꝛe pꝛiꝛo modo in qua materia
le ſubieꝫti includit formale pꝛiꝛdicari: ſicut hic hō
eſt aīal. aīal eſt materiale in cōceptu hoīis. et idē
includit formale in hoc pꝛiꝛdicato aīal et. Ad. rrv.

Veritur An aliquod acci-ſit
perſe pꝛiꝛdicet de ſubie-
cto. qꝫ non videtꝫ. ſubieꝫtus cōparatꝫ ad
acci-ſit in rōne cauſe materialis. Sed cā mate-
rialis eſt illud quo res pōt eē et non eē eſt enim
in potētia cōtradictionis: Igitꝫ ſic ſubieꝫtum cō-
paratꝫ ad paſſionem ſub potētia ad ipſm et ſuum
oppoſitum. non igitꝫ paſſio neceſſario ineſt ſuo
ſubieꝫto: et per ſequēs de ſubieꝫto non pꝛiꝛdicatꝫ
pꝛiꝛe: qꝫ qꝫ pꝛiꝛe inſunt de neceſſitate ſunt. ¶ Hic
dī qꝫ ſubieꝫtum cōparatꝫ ad paſſionem in rōne
duplicis cauſe: ſicut dicit Thomas ut in rōne
cauſe materialis et in rōne cauſe efficiētis. ¶ Aīal
ſz cauſa materialis qꝫtum eſt de ſe ſit in potētia
cōtradictionis: non tñ ſequitꝫ paſſionem poſſe
ineſſe et non ineſt ſubieꝫto. ¶ Cōtra per ariſtote-
lem in ſectiō pꝛiꝛiſicopꝫ: impoſſibile eſt cauſam
materiale et efficiētē cōcurrere in eodem. et
ratio eſt qꝫ impoſſibile eſt idem eē in potētia et
actu reſpectu eiusdem. ſi igitꝫ ſubieꝫtum reſpe-
ctu paſſionis hēt rōnem cauſe materialis: non
hēbit rōnem cauſe efficiētis. ¶ Aliter dī ad rō-
nem qꝫ ſubieꝫtum reſpectu paſſionis hēt rōnes
cauſe materialis. ſed ex hoc non ſequitꝫ qꝫ poſ-
ſit eē ſub paſſione et non eē: qꝫ materia pꝛiꝛtens
ad ſpēm non eſt pꝛiꝛcīpium quo res pōt eē et nō
eē: ſed materia pꝛiꝛtens ad indiuiduꝫ tñ. ¶ Cō-
tra. materia qꝫtum eſt de ſe eſt in potētia paſſi-
ua nullum actum in ſua eſſentia includēs. Sed
ois determinatio eſt rōne alicuius actꝫ quē de-
terminat. Igitꝫ materia pꝛiꝛtens ad ſpēm qꝫtum
eſt de ſe non pōt eē ſufficiēs cauſa quare paſſio
neceſſario ſpēm ineſt. ¶ Aliter dī ad rōnem qꝫ ſpē

tes respectu passionis. hęc rōnem cause mate-
rialis et cause formalis. rōne cause materialis:
spēs recipit passionem. rōne cause formalis de-
terminat passionem sibi inesse. ita q̄ suum op-
positum non possit inesse. Sed subiectum nō hęc
rōnem cause efficiētis. non enim est intelligibi-
le q̄ hō efficiat risibile in eo. Sed illud idem
agēs qd̄ causat hōiem causat risibile effectiue
posteri^r tñ fm nām. / Contra. si subiectum hęc
rōnem cause mālīs respectu passionis. igit hęc
potētie passiuę rōnem. si hęc rōnem cause for-
malis hęc rōnem potētie actiuę. igit in eodem
sūt eēt potētia actiuā et passiuā respectu eiusdē
qd̄ videt eē in cōueniēs si poneret in eodem cau-
sa mālīs et causa efficiēs respectu eiusdē. / Ad
pncipale subiectum pcedit passionem. vbi gra.
Intelligi pōt hō non intelligēdo passionem.
igit pōt intelligi sū opposito passionis. sed qñ
cūq̄ subiectum pōt intelligi sub opposito p̄di-
cati: p̄dicatum nō necessārio inest subiecto: nec
per p̄ns p̄se. igit passio non pōt p̄dicari p̄se de
subiecto et multo fort^r nullum aliud accidēs.
Item per Aristotilem. suba pcedit oē accēs
dissimilitudine et tpe. S; q̄ tpe pcedit alterum nō
p̄se respicit ipm. suba igit vltimē pcedit oē ac-
cidēs. igit nullum accēs p̄se p̄dicat de subiecto
Hic vī q̄ Aristotiles intelligit q̄ suba sepata
pcedit oē accēs tpe: cuiusmodi est p̄ma causa:
suba tñ mālīs non pcedit tpe accētis. / Contra
illud: Aristotiles declarat q̄ suba pcedit omne
accēs tpe ex hoc q̄ suba separabilis est: sed mani-
festum est q̄ p̄ma causa non est separabilis ab ac-
cidētib^r nec inseparabilis: q̄ cum accētib^r non
est nata vniri. et illud vī separabile qd̄ est natū vni-
ri. igit de p̄ma causa non pōt Aristotiles intel-
ligē. / Aliter vī q̄ Aristotiles intelligit hęc p-
positionem suba pcedit oē accēs: de accidente
eōi et non de accētē p̄prio. accēs enim p̄prio
simul est tpe cum subiecto cui^r est p̄prio. Sed
accēs eōi est posterius ut in plurib^r. / Contra
illud sic Aristotiles probat q̄ suba pcedit oē
accēs cognitione: tpe et dissimilitudine. ex hoc q̄
accēs dissimilit^r per subam. sed manifestū est q̄
accēs p̄prio dissimilit^r per subam. igit suba p-
cedit omne accēs p̄prio et eōi. / Dī q̄ per
illud medium Aristotiles non pbat nisi q̄ oē
accēs pcedit dissimilitudine: et non tpe. / Contra
illud. supponit q̄ Aristotiles loquitur logice et
vniuocē de suba et accētē. Si igit suba fm vī-

suntionem pcedit accēs p̄prio: et etiam suba
pcedit accēs tpe non equocē. igit eadem suba
non equoca sed vniuoca pcedit oē accēs tpe et
dissimilitudine. / Hic vī q̄ suba quātum est de se
pcedit omne accēs: q̄ suba quātum ad suum
existē et eē tpeale non indiget accētē. accēs tñ ad
suum existē indiget suba ideo accēs p̄dictū est
cum suba: p̄pterea indiget sube. Breuiter: Ari-
stotiles intelligit q̄ suba quātum est de se pce-
dit accēs sic tpe q̄ non indiget eē tpeali accide-
tis: cum hoc tñ fiat q̄ suba et accēs simul sine
tpe per accēs ex hoc q̄ accēs quātum ad eē tē-
porale: indiget existē sube. / Contra illud. hec ra-
tio non pcludit q̄ suba pcedit accēs tpe sed so-
lum natura ex hoc q̄ suba non indiget accētē
sed eēduerfo: et non plus sequit^r q̄ q̄ suba pōt
est accētē fm nām. / Item q̄ suba et accēs sūt
sint tpe ostēdit. Suba est causa accētis: et causa
et effectus sunt simul tpe et non sunt. igit suba
est simul cum accētē et non est. / Ad oppositū
est Aristotiles dicens fm modū eē qñ subiectū
cadit in eo qd̄ qd̄ est passionis: sicut linea cadit
in dissimilitudine partis uel imparis. Sic igit pa-
ter q̄ substantia cadit in dissimilitudine passionis: et
passio p̄se de subiecto p̄dicatur.

Ad questionem dī q̄ aliquis
accēs p̄
dicat p̄se de subiecto et secūdo mō. et ratio est.
q̄ tūc est p̄positio p̄se secūdo mō qñ p̄dicatur
egredit^r a p̄ncipiis subiecti que sunt p̄ncipia spe-
ciei fm q̄ spēs est et non in diuīdūm fm qd̄ in-
diuīdū: sed sic risibile se hęc respectu hominis.
egredit^r enim risibile a p̄ncipiis hoīs ininsece
que sunt ininsece hoī fm q̄ hō est et non in q̄
tum ille hō et iō rōnabil^r p̄se p̄dicat de hoīe. et
hęc tres angulos de triāgulo: et sic de alijs.

Ad rationem contra hoc dicitur
sustinēdo rōnes
expositoris sicut dicebat. Et ad rōnem contra
hoc vī q̄ causa mālīs et efficiēs non cōcurrūt
in eodem loquēdo de efficiēte per trāsmutatio-
nem: et hoc intelligit Aristotiles. Sed alio mō
est causa efficiēs per quādam emanationem et
sic subiectū includit cām efficiētē respectu
passionis: q̄ passio emanat de subiecto et de ta-
li causa efficiēte per emanationem non intelli-
git Aristotiles ibi: q̄ sic possibile est vnum et
idem sub diuersa rōne. hō enī hęc rōnem cause
materialis respectu risibilis in quātū recipit e

Posterioꝝ

subiecti tali passioni. In quantum tñ illa passio a subiecto egreditur sic hñt sñm ut hñ rñne cause efficiētis per emanationem. ¶ Susinēdo secūdam rñsonem pōt dici ad rñonem ptra hoc q spēs non necessitat sibi passionē inesse rñne cāe mālīs tñi. tñ ut materia spēi determinat p formam sic pōt necessitare passionē sibi inesse. Et coincidit cum gñra rñsione. Id dico sicut tertio dicebat. ¶ Ad rñonem ptra hoc. dñ q nō est incōueniēs aliquid in se includē potētiam actiuā z passiuam (loquendo de potētia actiua forme) immo hoc est necessariū. sicut enīz cullibet materie cōrñder forma ipsam pficiēs: ita cullibet potētie passiuē cōrñder potētia actiua z in eodem in quo est materia z forma. sequitur enim si forma pficit mām. igit pficē pōt: sed materia pficit. igitur pfici pōt. Loquēdo tñ de potētia actiua efficiētis z de potētia passiuā māe: sic non pcurrit in eodem respectu eiusdem. ¶ Ad aliud per interēptionem huius pñtie. subiectus pōt intelligi nō intelligēdo passionē. igit pōt intelligi sub opposito passionis. cui rñ est q hñ pñt est causa risibilis. si igit intelligat hoīem eē hoīem z non tñ intelligat ipm eē nō risibile ex hoc q intelligit ipm non eē risibilem ex pñt in telligit ipm non eē hoīem: q pñtia passio z efficiēs pcomitantē se fm eē z nō eē. z ita ex pñt in telligit hoīem eē hoīem z non eē hoīem: qd est impossibile. Sicut hoc patet per Porphyrium. dicit enim q est differētia inter accñs pñtium z accñs psequēs indiuiduum in hoc q accñs pñtium sic se hñt ad subiectum q subiectum nō pōt intelligi sub opposito illi. s subiectum pos sit intelligi non intelligēdo illud. Sed de accñs re cōi alter est. subiectū enim pōt intelligi nō in telligēdo accñs cōe. etiam pōt intelligi sub opposito accñtis cōis. possum enim intelligē et hñ opem nitētem cādore sine incōpossibilitate intellectuum. Sed non possum intelligē hoīem eē non risibile sine incōpossibilitate. Uocō enīz accñs cōe qd pñtetur subiectus rñne pñtionū mālūm z non rñne forme spēi. ¶ Ad aliud sicut dicebat. ¶ Ad pñm ptra hoc. q ex hoc q suba quo ad eē suum tpale non indiget eē tpali accñtis: sequitur q non solum pcedit quātum est de se accñs natura: sed etiam q sit pñtēpore. Ad dñ sint simul hoc est per accñs ut rñne indi gentie accñtis. ¶ Ad aliud dñ q suba in quātus est causa accñtis z accepta sub rñne cāe sic si

mut tpaliter est cum accidēte. Suba tñ que est causa non cōsiderata sub rñne cause quātus est de se pōt eē sine accidēte. ita q accidēte non indiget: q tñ sint simul hoc est per accñs. ¶ Alter pōt dici ad rñonem q substātia pcedit omne accidēs in aliquo tpe. loquēdo de substātia que est genus. q alia est substātia que sine accidēte pōt eē. sicut patet de substantiis sepatis. z ideo substātie fm genus non repugnat q pcedat qd libet accidēs tpe: q qd repugnat generi repugnat speciei siue non pōt inesse speciei. si enim habere alas repugnat aīali non pōt inesse aī. ideo sequitur q substātie fm genus non repugnat pcedere quodlibet accidēs tēpore. Et hoc intelligit Aristoteles. q tamen alia substātia simul tēpore sit cum accidēte hoc non est ratione substātie vnde substātia est: sed hoc est ratione alicuius alterius. ¶ Et per hoc patet ad rationem quādam positam ptra rñsonem pñtem: q substātia fm genus separabilis est sic. s. q sube fm genus non repugnat separari. Vnde non oportet q separabile accipiat pñeo quod actu vñtur: sed extēsiue pōt accipi rñ. Ad. xvi.

Teritur at subiectum cui inest per se. z videt q sic: q si eē instātia hoc eē de accidēte cōi ut album. sed de illo non est instātia igit rñ. Probo minorem. album inest alicui subiecto ut homini. aut igit pñt aut per additum. Si pñt habet ppositum. Si per additum ut per supñcīt: quero de illo. aut album inest illi addito pñt: aut per additū. si pñt habet ppositū: q album hñt subiectus aliqd cui pñt inest. Si per additū pñt erit in infinitum. ¶ Itē si album non hñt sñm pñt cui inest: nō magis iesset huic sbo q illi. aut eūdemq alteri. cum igit huic sbo inest z non illi: tñc in sbo hñt cām per quam sibi pñt pōt inesse. ¶ Itē per Aristotilem in. vii. mēb. q suba pcedit oē accidēs: suba cadit in diffinitione cuiuslibet accñtis. Sed tñc arguo sic. Sedus modus dicēdi pñt est qñ subiectū cadit in diffinitione accñtis: dñ q intelligit qñ cadit in diffinitione accidētis pñt tñi z non in diffinitione accidētis cōmuni. ¶ Cōtra illud. Aristoteles per illud cōcludit hanc vñtūalem: q substātia pcedit omne accidēs. Sed pñtio vñuersalis non sequitur ex medio particulari. igit hoc medius est ulē. igit intelligit q suba cadit in diffinitione

cuiscuq; accessit. Ad oppositū est Aristoti
les qui dicit q. que neutraliter insunt accidentia
sunt. ut musicū & alia: accessitia igit coia ut illa
nō hnt subiectū cui p se insunt.

Ad qonē dī qd nō ē mō quō demō
rō est qd aristotēlis dicit qd que neutrālī infunt
accidentaliter infunt ut albi: musicū. igit album ē
musicū nō sunt accidētia p se sed per accidēs.
Iuxta qd ē intelligēdū qd qdlibet accēs causēt
ex vniōe forme cū materia sūm aristotēlī p^o p^o p^o
tōz: qd qdlibet accēs sit in ente in actu tanq^o i
sbo: qd nec in materia nec in forma cū non sine
entia: sed pncipia entis: tñ nō oportet qd qdlibet
accēs p se iſte sbo. Iuxta qd ē intelligēdū qd que
cū accētia infunt sbo totali tñ ab extrinſeco: sic
albedo causat a frigore: nigredo ab elu: ē accē
dētia illo mō nō infunt p se sbo. ē hui^o rō est qd
accidēs p se est accēs p ptiū. Sed accēs p ptiū
est qd soli spēi ē oī ptiō sub specie iest. Sed ta
lia accētia que infunt tñ ab extrinſeco: ptiū inē
multis spēb^o. Alio mō accēs causat ab intrinſe
co ē hoc tripliciter. Et tertio mō rōne cōplērio
nis. Accidēs pmo mō est sicut qditas: ē tale
accēs nō est accidēs p se ppter rōne que data ē.
Qditas enim nō iest soli spēi sed multis spēb^o.
Accēs tertio mō qd causat ex cōplēione est ut
albedo: nigredo: que causant ex qditate^o pmiis:
etiā qditates pme que ex diuersa cōmīſtione cau
sant diuersimode talia accēdētia nō sunt accē
dētia p pte ppter rōne dictā: qd multis spēb^o
sunt. Accidēs secūdo mō qd psequit cōpōſiti
rōne pſpecifice forme est accēs p se. tale enī solas
spēm psequit ē oīb^o ptiōis sub specie iest: ē sem
per. sicut riſibile se hēt respectu hoīs: ē hē tres
angulos respectu trianguli. effect^o enī nō exce
dit eām. Id sicut forma hoīs nō est in asino aut
in alijs spēb^o: ita riſibile in asino nō repit. Sili
sicut forma pſpecifica hoīs in quolibet supposi
tō repit: ita riſibile. qd posita p se cā ponit ē ef
fect^o. ¶ Aliud ē intelligēdū ppter rōnes qd ac
cidēs p se inē sbo pōt ē dupliciter. Alio mō
dī aliqd inē sbo p se qd nō p sūm mediū: ē illo
mō qdlibet inē p se alicui sbo. Alio mō dī ac
cidēs inē p se: qd egredit a pncipio formali ipſi
us ſubiecti. ē sic solas p pta paffio inē p se. Pri
mus modus nō pntet ad demōſtratorē: tñ se
cūdus pntet. Itō dicitur in cōſeſſa qd hēc est p

se hō est alb⁹: nō tñ p̄tinet ad demōstrationsē.
ois enī demōstratio est ex p̄positionib⁹ p̄se: sed
nō p̄uertit. nō enī ois p̄positio p̄se p̄tinet ad
demōstratorē. Per hec ad rationes.

demolitore. per hoc ad rationes.

Ad primā dī q̄ q̄libet accidēs tēt
pse ita q̄ nō per mediū: t̄ hoc pcludit rō. nō tñ
er hoc sequit̄ q̄ q̄libet accidēs tēt sbo pse sīt
demolitor utit̄ pse. ¶ Ad aliō dī q̄ multa ac
cētia que sunt in sbo hnt cām intrinsecā pp quā
sbo sunt. er s̄ nō seqt̄ q̄ sūt sbo pse sīt demō
litor: utit̄ pse. demolitor: enī dī passōnē in
eī subiecto pse qñ psequit̄ subiectū rōne forme
specificē t̄ nō rōne p̄ditiōnī materialī sicut al
bū est in cigno. ¶ Ad aliud dī q̄ in diffinitione
nō sequit̄ q̄ accidēs pse ict̄ alicui subiecto . ad
hoc enim q̄ pse insit subiecto oportet q̄ sequat̄
subiectū rōne forme specificē. vñ causī q̄re acci
dētia diffiniunt̄ per subiecta est q̄: etia illa sub
iecta nō inueniunt̄. sicut q̄stas nō inuenit̄ extra
corpus. similes nō inuenit̄ extra nasum. Sed tñ
nō sunt p̄re accidētia talīū subiector: q̄ talia
accidētia cōsequunt̄ rōne p̄ditiōnī materialī
nati t̄ nō ratione forme: quia si sic omnis na
sus esset finis.

Questio. xxvij.

tus efficit finis. accidens. 127.
¶ Q^{uo}d **¶** Cetero An accidens possit predicari
 de alio accidente tanq^{ue} de suo
 secundo modo dicendi p^{er} se. q^{uo}d nō videt. Si
 accens p^{er} se predicat de alio: quero an illa duo acci
 tia sint alteri^{us} coordinationis aut eiusdē. Si eius
 dē: tūc est p^{ri}m^{us} modus dicendi p^{er} se nō secūdu
 sicut hic: albū est coloratū. Si alterius: tūc hec
 possit ēē p^{er} se secūdo mō q^{uo}d tūc est eāle: 2us secū
 do mō. q^{uo}d nō videt. ¶ 3^{er}ū secūdo mō dicendi
 p^{er} se subiectū cōparat ad p^{re}dicatū in rōne dupli
 cis cause: ut in rōne cause materialis 7 efficien
 tis. Sed vñū accidēs nō est causa efficiens re
 spectu alterius accidētis: q^{uo}ia efficiēs 7 ois ef
 fect^{us} est p^{er} se existēs: tale nō est accidēs. nec est cā
 mālis: q^{uo}ia accidēs nō pōt ēē subiectū accidētis.
 ¶ 3^{er}ū si accidēs p^{er} se predicare de alio: sequerē
 q^{uo}d vñū accidēs hiet duo subiecta: p^{re}sequens est
 saluū. Igit^{ur} 7 antecedēs. p^{ro}batio cōsequētie. sub
 stātia est subiectū oīum accidētū: q^{uo}ia accidē
 tia sunt in p^{ri}mis substātiis s^{ecundum} Aristotēlem p^{re}di
 camētis. similiter accidēs est subiectū alterius
 si vñū de alio p^{re}dicat p^{er} se secūdo modo. Igit^{ur}
 tur sequit^{ur} q^{uo}d vñū accidēs habet duo subiecta.

Posterior

¶ Ad oppositum est Aristotiles dicēs hāc esse
pse secūdo mō triāngulus hēt tres angulos. ⁊
tū triāngulus est accēs. Dicit etiam in principio
hūius q. triāngulus est passio lineę. pbat enim
in geometria q. sup quālibet lineam datam cō
tingit triāngulum eglaterum collocare. igit accē
ciēs pōt p̄dicari de alio accidēte scđo modo.
¶ Item Aristotiles in tota logica p̄cludit pas
siones de intētionib⁹ secūdis: ut de enūciatio
ne ⁊ syllogismo. q. intētionēs secūde sunt sub
iectum logice de qb⁹ logica p̄siderat passiōes.
⁊ tū illa sunt accēs. igit accēs pōt p̄dicari de
accidēte pse. q. p̄clo in demōstratione est pse.

Ad questionem dī q. vnum ac
ciēs pōt p̄di
cari de alio pse scđo mō ut patet in hoc exēplo.
triāngulus hēt tres ⁊. numerus est par vel im
par. Et hūius rō est q. secūdus modus dicēdi
pse est qñ subiectum cadit in diffinitione passio
nis. in quo subiecto est causa formalis respectu
hēre tres ⁊. ⁊ triāngulus cadit in diffinitione ip
sius qđ est hēre tres. igit hīc est scđus modus
igit accēs de accēte pōt p̄dicari pse. ¶ Intelli
gēdum tū ppter rōnes q. duplī pōt accipi s̄b
iectum. Vno mō dī subiectum supportās qđ
est pse exis. ⁊ illo mō accēs non est pse exis
nec subiectum respectu alicuius passionis s̄z so
la suba. Alio mō dī aliqd ēē subiectus eo q. tū
mediate est susceptivum siue medium quo ac
ciēs in suba recipit. ⁊ illo mō vnum accidens
pōt ēē subiectum alteri⁹. sicut quātitas est sub
iectum respectu q̄lratīs. ⁊ triāngulus respectu
hēre tres ⁊. Sed in hoc differūt q. in quātita
te non est causa formalis respectu q̄lratīs: sicut
in triāngulo est causa formalis respectu hēre tres.

Ad primam rationē dī q. ac
ciēs de accēte p̄dicat pse secūdo mō tūc sunt
alterius coordinationis. Sed ex hoc non sequi
tur q. hēc sit pse quātum est egle. deficit enim
p̄ditio requisita: q. in quanto non includit causa
formalis respectu q̄līs. ¶ Ad aliud q. vnum ac
ciēs pōt ēē subiectum respectu alterius: non
ita q. sit supportās. sed potius est subiectus q.
immediate susceptivus. sicut superficies respectu
coloris se hēt. Sic non est inconvēiens. Incon
veniens tū ēēt q. vnum accēs hēret duo substā
tia supportāria ⁊ non ordinata. ¶ De hoc qđ tā
git in p̄ma rōne q. subiectum hēt rōnem cause

efficientis patet in p̄cedēte qōne q. vel nō hēt rō
nem cause efficientis. respectu passiōis: vel si hēt
hec est per quādā emanationem ⁊ nō per trans
mutationem ⁊. Questio. xxviii.

Clertur An passio hīs subie
ctum p̄prium inest el
pse. q. non videt. Impar inest nume
ro tanq. p̄prio subiecto. ⁊ tū non inest ei per se.
igit ⁊. Prima ps patet. q. impar inest numero
non per aliqd extrinsecum. igit numerus est p̄
prium subiectum respectu imparis. Aliā par
tem p̄bo. si impar pse inest numero: cum pse p̄
supponat de omni: tūc oīs numer⁹ ēēt impar.
p̄clo est falsa ⁊ non minor. igit maior. ¶ Item
sicut se hēt rectum ad lineam ita impar ad nu
merum: sed linea est p̄prium subiectū respectu
lineę recte. igit numerus est p̄prium subiectus
respectu imparis. ¶ Item natus est p̄prium sub
iectum respectu simi: ⁊ tū non pse p̄dicat de na
so: q. tūc hēc ēēt vera oīs natus. est simus. igit
accēs hīs p̄prium subiectum non inest s̄bo pse.
maior patet q. natus cadit in diffinitione simi
fm Aristotilem in. vii. meth. S. solā cadens
in diffinitione accētis est eius p̄prium s̄bm. igit
natus est p̄prium s̄bm simi. ¶ Item hēc minor
patet alter. Illud s̄bm a cui⁹ p̄ncipijs egredit
accēs qđ natum est subiecti respectu accētis est
s̄bm p̄prium illi⁹. S. natus est nat⁹ subiecti re
spectu simi: etiam a p̄ncipijs nasc egredit simū
igit natus est p̄prium s̄bm respectu simi. ¶ Ad
oppositū. si s̄bm est p̄prium respectu accētis:
accēs est p̄prium respectu s̄bi ⁊ eōverso: q. p̄
pila passio ⁊ p̄prium s̄bm non excedūt se inul
cem. Sed accēs p̄prium pse p̄dicat de s̄bo cui⁹
est p̄prium. igit eadem rōne s̄bm hīs p̄prium pse
p̄dicat de eo. ¶ Item qñcūq. accēs a p̄ncipijs
s̄bi causat p̄cise ⁊ sufficienter: tūc p̄dicat illud ac
ciēs de s̄bo scđo mō dicēdi pse. S. qñ accipit
s̄bz p̄prium respectu accētis: tūc a s̄bo p̄prio ⁊ es
p̄ncipijs suis sufficient ⁊ p̄cise egredit passio.
igit passio hīs p̄prium s̄bm pse de eo p̄dicat.
Ad qōne dī q. accēs hīs s̄bm pro
prium p̄tines ad spēm
pse de eo p̄dicat. accēs tū hīs s̄bm p̄prium qđ
est individuū non pse p̄dicat de illo quō demō
strator utit p se. Primū patet: q. tunc est scđus
modus dicēdi pse qñ accēs p̄dicatum de s̄bo
egredit ex p̄ncipijs s̄bi p̄tincit⁹ ad nām sp̄s.
igit accēs hīs s̄bm p̄prium qđ est sp̄s pse p̄.

dicat de illo scdo mō. Scdm patet. hec enī nō est pfe. Ille hō est alb⁹. albus enim et si psequat in diuiduū: b non tamē rōne forme ptenētis ad spēm causabit: sed rōne additionum māliuz que accidit uere spī. ¶ Intelligēdūz tū est q sūm cōparat ad accētis tripli in rōne cāe. Vno mō cōparat in rōne cāe diminute. Scdo mō in rōne cāe supflue. Allo mō in rōne cāe pēise. In rōne cāe diminute accēpī sūm sicut forma respectu hēre tres: qz l3 figura remota remoueat hēre tres. tū figura posita non ponit sufficēter hēre tres. Allo mō cōparat in rōne cāe supflue sicut Ysocheles respectu hēre tres. Et enī Ysocheles cām hui⁹ passionis in se icludat ex b3. Includit triāgulu: tū sup additōiam triāgulo que nihil facit ad hēre tres. et ita se hēre Ysocheles in rōne cāe supflue. S3 triāgulus se hēt in rōne cāe pēise respectu hēre tres. et hui⁹ causa est q hēre tres pmo inest triāgulo: qz remoto aliquo qd ptenet ad triāgulu: ut remota figura uel termino remouet hēre tres. et posito triāgulo: ponit etiam hēre tres. tū dico q passio cōparata ad sūm qd hēt rōnem cāepēise pfe et pmo de illo pdicat. et tale sūm ppiū est respectu passionis. S3 de pētīs sub tali sūo pdicat ppiā passio pfe s non pmo: qz qd pfe ict supiori pfe inest inferiori: l3 non pmo.

Ad primā rōne vī q numerus non est ppiū sūm respectu imparis: qz numerus excedit hāc passionem impar: et ppiū sūm non excedit ppiām passionē. ¶ Ad pbatōne. vī q impar inest numero per aliqd extrinsecū: qz inest numero per aliqd extrinsecū: qz inest numero per aliqd extrinsecū. dicit enim Aristotiles in elēchis q iseriora sūt extra supiora: qz in intellectu supioris non ponunt iseriora. et ita accidit supiorib⁹. ¶ Ad aliud vī q rectū inest lineē nō tanq sūo: sed inest lineē sūm se et absolute eēt. ppiū sūm respectu recti: tūc oīs lineā eēt recta: et eadē mō impar ict numero nō tanq ppiū sūo: sed numero scto pus inest: ut alicui spī numeri. ¶ Cōtra illud: si impar inest alicui spī numeri pmo. qro aut inest ternario aut qternario. et sic de alijs. Sed qua rōne ict vni pmo eadē rōne ict alteri. igit nulli ict pmo. qz qd per supabūdiāta vī vni soli puenit. ¶ Di hic q ipar nō pmo nō inest ternario nec qternario ut pcludit rō. S3 pmo ict

alicui spī subalterne que ptenet sū numero: qz ex quo oē gen⁹ diuidit immediate p duas dīas. et quelibet dīa adueniēt generi cōstituit spēm. igit pmo diuidit numer⁹ in duas species tū et vni illarū spēm ict pfe tanq ppiā passio et alij ipar tanq passio. S3 ille due spēs sunt immediate. ict accidit error: qz per Aristotile sedes error est qn passio creditur ict inferioribus pmo ppter b q cōe cui passionē ict est innotatū. ¶ Ad aliud vī q natus nō est ppiū sūm simi et ad pīmā pbatōne vī q illud qd cadit in diffinitōe alteri tanq sūm primū: illud est sūm ppiū respectu accētis. S3 natus nō cadit in diffinitōe simi tanq ppiū sūm: sed natus quodā mō sct. et ict nō est ppiū sūm. ¶ Ad aliam pbatōne vī q natus nō est natū subiecti respectu simi: qz natus nō subiecti respectu simi nisi per pceptū suū ut per natus sct. et qz per aliqd qd est extra intellectū nati qd ponit simi: subiecti natus respectu simi. et ict sūm accētis. vñ hec est sūm accētis natus est simus et uliter qn colius subiecti respectu min⁹ colis. natus enim excedit ambitū suoz suppositoz. ict et. ¶ Cōtra illud dicit Aristotiles in pmo hui⁹ q hec est sūm se. l3 gñū est albū: et hec est per accētis: albū est lignū. et tū lignū nō est ppiū sūm albi s possibile est q excedat. ¶ Ad b dīcēdū q aliquā ppositionē eēt sūm se est duplī. uel absolute: uel in cōparatiōe. Absolute qn ppiū sūm subiecti respectu sue passionis uel inferi⁹ respectu supioris. In cōparatiōe: qn sūm subiecti respectu accētis. ¶ Per b ad formā vī q hic lignū est albū: est s3 se in cōparatiōe ad hāc albū est lignū: qz ex b q lignū est nō subiecti sūm aliqd aliud alteri⁹ generis: sed albū subiecti totali sūm alteri⁹: ut sūm sūm. et ict respectu alteri⁹ sūm se. ¶ S3 hec est pfe: lignū est albū nō tū simpli s3 se. sūm nec illa natus est sim⁹: nec illa aīal est hō. qz in nullo illoz subiecti respectu alteri⁹ qd est natū subiecti. Tu dicit q aristotiles supponit q subiecti qd natū est subiecti in demonstratiōe: quēadmodū lignū et pdicatū quēadmodū albū: qn ex huiusmodi sūt demonstratiōes. supponit igit Aristotiles q lignū subiecti sicut illud qd natus est subiecti respectu albi. ¶ Dīcēdū q Aristotiles nō itelligit lignū pfe: sed lignū cōtractū. uel per lignū intelligit aliqd subiectū m propius respectu albi si possibile est album habere subiectū m propius pmo et. ¶ Questio. xxix.

Deritur An vnum oppositoꝝ pſe pſediceſ de altero.
 q ſic videſ. hec eſt pſe mutabile eſt im
 mutabile. ⁊ illa ſunt oppoſita. pbo maiorē. de
 mutabili eſt ſcia. S; illud de quo eſt ſcia eſt in
 ſe ppetuū ⁊ incorruptibile. Igit mutabile eſt ppe
 tuū ⁊ per pſis mutabile eſt imutabile. ¶ Item
 hec eſt pſe: nō ens eſt ens. ⁊ tñ in illa pſediceſ op
 poſitū de ſuo oppoſito. antedēſ patet per Ari
 ſtoſilē in q̄rto. Dicit enim q̄ ens pſediceſ pſe de
 ſubā ⁊ acciſte ſicut de puationib; ⁊ negationi
 bus. ¶ Dic dī q̄ nō ens eſt ens in intellectu uel
 ſignificatione. S; ſic nō pſediceſ oppoſitum de
 ſuo oppoſito: q̄ nō ens reali ⁊ ens in ſignifica
 tiōe nō opponunt. ¶ Eōra hec eſt uera nō ens
 in ſignificatione eſt ens in ſignificatione: q̄ nō
 ens in ſignificatione ſignificat: ⁊ illa ſunt oppo
 ſita. Igit oppoſita pſe pſediceſ de ſe. ¶ Itē hec eſt
 pſe. multitudo eſt ens. ⁊ ens ⁊ vnū pueritū.
 Igit hec eſt pſe: multitudo eſt vnū: ſed multū ⁊
 vnū opponunt. Igit rē. ¶ Dic dī q̄ vnū dī ou
 pliciter. vnū qd eſt pncipiū numeri. ⁊ vnū qd
 eōuerſū cū ente. Et ſic dī triplē: vnū genē: vnū
 ſpecie: ⁊ vnū numero: ⁊ totidē dī multitudo ſi
 bi oppoſita. ⁊ ſic dī ad ſormā q̄ vnū nō dī de
 multo ſibi oppoſito. S; vnū genē pſediceſ de
 multo ſpecie: ⁊ illa nō opponunt. ſilr vnū ſpe
 ciē de multo numero. ¶ Eōra accipiēdo mul
 tū genē: illud multū eſt ens. Igit eſt vnū: quia
 ens ⁊ vnū puerunt. Sed multū genē non eſt
 vnū ſpecie nec vnū numero: q̄ ſub illo nō cōti
 neſ. Igit oportet dicē q̄ multū in genē eſt vnū
 in genē: ⁊ illa ſunt oppoſita relatiua ad idē. Igit
 oppoſitū pſediceſ de oppoſito. ¶ Itē hec eſt pſe
 pueniētia ſunt dīſa ſecō mō: q̄ ſbm eſt cauſa p
 dicati. ⁊ tñ pſediceſ oppoſitū de oppoſito. Igit.
 pbo maiorē pueniētia icludit multa ſed hec
 eſt pſe multa ſunt dīſa. Igit rē. ¶ Dic dī q̄ pue
 niētia nō icludit multa pſe: q̄ multū eſt ſbm
 quodamō reſpectu pueniētiū. S; ſubiectū de
 acciſte nō pſediceſ pſe: iō hec nō eſt pſe: puenien
 tia ſunt multa: ſ; hec ſit pſe: multa ſunt dīſa: q̄
 tñ hec nō eſt pſe pueniētia ſunt multa. iō nō ſe
 quit q̄ pueniētia pſe ſit dīſa. ¶ Contra illud ex
 hac rñſione ſequr ppoſitū. ſi multa ſit ſubie
 ctū reſpectu pueniētiū tūc hec eſt pſe: multa ſūt
 pueniētia: ſed multū eſt ſpēs diuerſa. pueniētia
 eſt ſpēs vnī. ſed illa ſunt oppoſita. Igit oppoſi
 tū de oppoſito adpue pſediceſ. ¶ Itē alī pbat q̄

hec ſit pſe: pueniētia ſunt dīſa. oīs oppoſitio eſt
 diuerſitas pueniētia eſt oppoſitio. Igit oīs pue
 niētia eſt diuerſitas. pmiſſe ſūt p ſe uere. Igit cō
 cluſio. Tūc arguo ſic. ſi abſtractum pſe pſediceſ
 de abſtracto ⁊ cōcretū pſe de pcreto: ſi Igit cō
 ueniētia eſt pſe diuerſitas: pueniētia ſunt pſe
 diuerſa ſiue dīſa. minor patet: q̄ oppoſitio pſe
 eſt ens. ſed diuerſitas ⁊ idēitas ſunt pſe diſfe
 rētie entis: ſed oppoſitio nō eſt idēitas. Igit eſt
 diuerſitas. minor patet: q̄ oīs relatio eſt oppo
 ſitio: oīs pueniētia eſt relatio. Igit oīs pueniētia
 eſt oppoſitio. ¶ Dic dī q̄ hec minor ē falla oīs
 pueniētia eſt oppoſitio. ¶ Ad pbatōnē dī q̄ in
 hac pbatōe eſt fallacia acciſtis: q̄ in maiori ac
 cipit relatio ut eſt nomē ſecō intentionis ⁊ nō ut
 eſt gen⁹ gnāliſſimū ſiue nomē pme itētionis: q̄
 ut eſt gen⁹ gnāliſſimū nīl de eo pſediceſ pſe: ſ;
 in minori accipit relatio ut eſt nomē pme intēti
 onis ſiue gen⁹ gnāliſſimū. cū dī q̄ pueniētia
 eſt relatio. ⁊ iō nō eſt idēitas mediū. Et iō falla
 cia acciſtis. ¶ Eōra illud. qñ eſt fallacia acciē
 tis tūc ſi pmiſſe accipiant cū reduplicatione al
 tera pmiſſarū erit falla. ſ; hīc utraq; illarū pre
 miſſarū cū reduplicatione erit uera. hec enī eſt
 uera: oīs relatio in q̄tū relatio eſt oppoſitio: ⁊
 hec ſilr: pueniētia in q̄tū pueniētia eſt relatio.
 Igit nō eſt fallacia acciētis. ¶ Itē hec ppoſi
 tio: oīs relatio eſt oppoſitio uera eſt. Igit hīc cō
 ſēta ſub ſe de qb; uere dī. pueniētia p̄tinet ſb re
 latiōe. Igit hec eſt uera: pueniētia eſt oppoſitio.
 ¶ Itē fallacia acciſtis eſt ex b; q̄ idē itellect⁹ ſm
 ſubam uariat per diuerſos modos accipiendi.
 S; itellect⁹ pme itētionis ⁊ ſecō nō eſt idē ſm
 ſubam. Igit nō erit falla cia acciſtis ex hoc q̄ in
 maiori eſt oppoſitio ſecō itētiōis: ⁊ in minori p
 me: ſed pot⁹ erit fallacia equocationis. ¶ Ad op
 poſitū vnū oppoſitoꝝ eſt corruptiū alteri⁹ ⁊ p
 pſis nō eſt alteri⁹ cauſa. S; in ppoſitiōib; pſe
 uel ſbm eſt cauſa pſedicati uel pſedicati eſt cauſa
 ſbi. Igit vnū oppoſitoꝝ de alio nō pſediceſ pſe.
Ad qonē dicēdū q̄ vnū oppoſitorū
 nō pſediceſ de alio nec per ſe
 nec per acciſis. ⁊ hui⁹ rō eſt: q̄ vnū oppoſitorū
 eſt alteri⁹ corruptiū. Igit de altero nō pſediceſ p
 ſe. Per b; mediū in ppoſitionib; pſe vnū extre
 mor eſt cauſa pductiua alteri⁹ ⁊ nō corrupti
 ua. ¶ Intelligēdū tñ eſt q̄ oīs oppoſitiones in
 cludūt p̄dicationē tanq; oppoſitionē ſimpliciſſi
 mā: ſicut patet inductiue. oppoſitio puationis ad

dictu ielu dicit dictione circa sibi habile. Et eni
 no oē sit eēū uel vidēs: tñ oē ens natū videre
 qñ natū est vidē est eēū uel vidēs. Silt opposi
 tio pñia includit: qñ in oppositione pñia vñi ex
 tremoz est pñiatuū ē destructiuū alteri. Verū
 tñ sup addit dictioni et oppositioni sibi pñatio
 nē et habitū aliquā nām in utroqz extremo. Et
 enim nigrū sit pñatio albi tñ in se est alia natu
 ra pñatiua. est enim spēs pñe in genē et vñuo
 ce. Et vñuocatio generis in diuersis spēs nō
 est figmentū. oportet igit q accipiat ab alia nā
 pñatiua in qlibet spe. nigrū igit hēt aliquā na
 turā pñatiuā. Et nō terminatā siue ita pñectā sic
 albi. Silt relative opposita includit dictione
 nē: qñ pñ accipit a potētia actiua: silt a potētia
 passiua. sicut igit in eodē nō est possibile silt esse
 potētia actiua et passiua respectu eiusdē: ita im
 possibile est patrē et filiū eē in eodē sibi q ad in
 uicē referunt. ielu dicit igit dictione: qñ pñ non
 est silt: nec eōtra sibi q referunt ad inuicē.
 distinguit enim relatio per suū fundamētum.
Ad primā rōnē dicit q mutabile
 nō est pñe imu
 tabile. Et ad pñationē dicit q ex hoc q mutabi
 le est scibile sequit q mutabile est pñetuz per
 habitudinē ad suā passionē que est pñm esse a
 termino a quo et pñm eē in termino ad quem.
 Verū tñ mutabile in se nō est imutabile. et ideo
 rō nō plus pñudit nisi q mutabile sit imutabi
 le ut est subiectū passionis vltis q sit est subie
 ctū scie. Ad aliud dicit sicut dicebat. Ad rō
 nē pñra hoc dicit pñcedēdo hāc: nō ens in signifi
 catione est ens in significatione: sibi nō ut oppo
 nunt sibi ut equoce accipiunt. ens enim in signi
 ficatione est equoce. iō possibile est nō ens in si
 gnificatione eē nō ens in significatione alio et
 alio mō. Ad aliud dicit sicut dicebat q multū
 oppositū vñi qd est gen? gnālistimū est nō ens:
 et opponit dictione ei: et iō illud multū non est
 vñi: qñ nō pñt opponi vñi in genē pñie. pñia eni
 sunt in genē. nec relative: pñpter eādē rōnē: nec
 pñatiue: qñ pñatio est in eodē genē in quo est hī
 tus. Silt pñatio est ens aliquo mō. Sequitur
 igit q dictione. et tale multū nō est ens. Ad
 aliud sicut dicebat. Ad rōnē cōtra hoc dicit q
 hec nō est pñe: pñuētia sunt multa: qñ non sibi
 est qd natū est subiecti. nec illa multa sunt eōue
 niētia. Et cū dicit pñdicat pñpñia passio de subiecto.
 Dicit q multū nō est subiectū pñpñia respectu cō

ueniētium: qñ multa excedūt pñuētia sicut na
 sus simū: iō sicut hec nō est pñe: nasus est sim?
 sic nec alla. Silt pñt q est subiectū pñpñium
 non alio mō pñpñia est. nisi qñ receptiuum respe
 ctu illi. sicut superficies respectu albedinis. non
 enim hēt eām efficiētē uel formalē respectu dis
 ferētie sicut regis ad secūdū modū dicēdi pñe.
 et ideo nō pñe est. Ad aliud dicit q hec mi
 nor est falsa. pñuētia est oppositio. Et ad pro
 bationē dicēduz q pñe est fallacia equocationis:
 qñ in maiori cū dicit oīs relatio est oppositio. hec
 est uera ut relatio significat intētionē secūdā
 q de re pñe intētionis que hēt rōnem generis
 gnālistimū nō pñt aliqd supius pñe intētionis
 pñdicari pñe: qñ gnālistimo nō hēt est pñs. Simi
 liter nec aliqd supius in abstracto secūde inten
 tionis pñdicat pñe de re pñe intētionis: qñ hēc
 sit uera suba est genus: tñ hec est falsa: substan
 tia est generalitas. euz igit oppositio simplr si
 gnificet in abstracto: nō pñdicat pñe nec aliquo
 mō de relatione uere nisi relatio significet rem
 secūde intētionis. sed in minori est uera sibi q
 relatio significat re pñe intētionis et sic est fal
 lacia equocationis. Cōtra rōnē de multo
 et vno pñt argui. simplr oppositū vñi qd est ge
 nus gnālistimū uere sit ei dictione oppositū:
 sicut nō ens generalissimū enti generalissimū
 tñc arguo sic. de quocūqz pñdicat vñi pñertibi
 liū et reliquū pñdicat. Sed multuz oppositū
 vñi qd est generalissimū et non ens tale genera
 listimū pñuertunt: qñ eidem cōtradictorie op
 ponunt: cum igit hec sit uera: albedo est non
 ens qñ non ens est generalissimū substantie. albe
 do tñc est multa pñs est falsum. igit et albedō.
 Hic dicit pñcedēdo cōtentionem: qñ albedo est mul
 ta sibi q illud multū est oppositū generalissi
 mo et nō ens entitate generalissimū. Et si argu
 atur pñra hoc q multū oppositū vñi. gnālisti
 mo cōponit q vñionib? igit est ens. qñ illud est
 ens cū pñtes sunt entes. Dicit q multuz qd
 est cōpositū ex generalissimū nō cōponit ex pñi
 bus. vñ equoce est ibi multitudo et multitudo i
 genē. Aliter dicit pñpter hāc rōnē q vñū gene
 ralissimū nō hēt multū sibi oppositū nisi in spe
 ciebus. vñ rō pñcipalis supponit falsum q aliqd
 sit multū et oppositū gnālistimo sub sua gnāli
 tate: qñ si est multū ei oppositū nō pñt esse ei op
 poni pñie nec relative nec pñuatiue. opponere ē
 ergo ei cōtradictorie: et sic sequit q albedo est

muleū uel q̄ chimera eēt muleū. qđ uidef in cō
ueniēs. 2 ideo ficut relatiua dicunt ad aliqd nō
in gnāliſſimo: q̄ tūc eſſent duo gnāliſſima ad
aliqd. Sed dicunt ad aliqd in ſuis ſpeciebus:
ita multa oppoſitū vai qđ eſt trāſcēdēs nō op-
ponit ei in gnāliſſimis ſed in ſpēb⁹ gnāliſſimi p̄
uatiue q̄ ad modū: Priē vō q̄ ad rē 2c. 2d. xxx.

Queritur An inherētia ſit de eſ-
ſentia accidētis. q̄ ſic
uidef. accidēs inheret. aut igit pſe aut
per additum. ſi pſe habet ppoſitum. ſi per ad-
ditum cum illud additū non poſſit eē ſubſtātia
(q̄ accidēs non inheret per ſubſtātiā) oportet
q̄ illud additum ſit accidēs. tūc quero de il-
lo accidēte: aut inheret perſe aut per accidēs. ſi
per accidēs cum ſit ens. tūc quero aut inheret perſe
aut per additum 2 ſic redit rō. ¶ Item ſi inheret
ſubiecto per aliqd additū: tūc ex ſbo 2 acci-
dēte fieret vnum per quādam colligationē uel
per aliquā formā tertiā qđ eſt p̄ra Ariſtotilē in
vij. meth. dicit enim q̄ ex ſubiecto 2 accidēte ſit
vnu: q̄ vnu illarū eſt act⁹ 2 aliud potētia: 2 non
eſt alia cauſa querēda. ¶ Itē ſi accidēs inheret
ſbo per aliqd additū qđ eſt forma illoꝝ: tūc ſe-
queret q̄ forme eēt forma: qđ ipſoat Ariſtoti-
les: q̄ tūc eēt pceſſus in infinitū in cauſis for-
malib⁹. ¶ Itē ſeqtur q̄ forma eēt cōpoſitū: eēt
enī accidens quodā māle vniu⁹ cū ſbo p formā
tertiā. ¶ Itē qua rōne ex albo 2 hoīe fieret vnu
per additū: ita eadē rōne ex illo addito (cū ſit ac-
cidēs) 2 hoīe fieret vnu per accidēs. 2 ſic erit p-
ceſſus in infinitū. ¶ Itē i eē accidētis eſt ſuū eē.
igit ſua eēntia eſt ſua iherētia. ¶ Itē accidēs
nō pōt itelligi ſine habitu dīe ad ſubiectū: ſed p
Ariſtotilē. vij. meth. ptes p̄nētes ad ſpecies
ſunt ſine qb⁹ ſpēs itelligi nō pōt. Si ergo acci-
dēs itelligi nō pōt ſine habitu dīe ad ſubiectū:
hīudo ad ſubiectū eſt de ſua eēntia. Sed talis
hīudo eſt ſua iherētia igit 2c. Itē accidēs diſ-
ſinit per ſuū ſubiectū igit iherētia accidētis ad
ſubiectū eſt de eēntia accidētis. ¶ Itē accidens
uō eſt ens niſi q̄ entis: per Ariſtotileſ in ſeptio

meth. q̄ illud qđ eſt ſubſtātia eſt. igit habitu dō
accidēs ad ſubiectū eſt de eēntia accidētis. ¶ Ad
oppoſitū. Si iherētia ſit de eēntia: hīc eēt nuga-
tio accidēs iherēs: q̄ ſemel ponit inherētia ex-
preſſe: 2 ipſicite ipſoat per accidēs. bis igit po-
niſ idē. ¶ Itē ſi ſic nō poſſet aliqd accidēs ſi-
gnificari in abstracto: q̄ ſi accidēs illud qđ eſt i
heret tūc nō poſſet ſignificari per modū nō i
herētis. ſiue per modū abſolutū: q̄ nec pōt per
modū abſolutū itelligi. ¶ Itē eē nō eſt de eēntia
ſubſtātie. igit in eē nō eſt de eēntia accidētis:
¶ Itē in eē accidētis pcludit in demōſtratione
per Ariſtotilē: ſed ſua eēntia nō pcludit: q̄ ipſo-
ſibile eſt per ariſtotilē ſecūdo hui⁹ demōſtrare
qđ gdeſt. igit nec eēntia demōſtrare poſſum⁹.
igit iherētia accētis nō eſt ſua eēntia. ¶ Itē qđ
pōt p̄ma cā cū ſecūda pōt p̄ma cauſa pſe. ſed p̄
ma cā cū ſuba p̄iculari pōt pducē accētis. igit
p̄ma cā ſine ſuba pōt accētis pducē. 2 ſi ſic ihe-
rētia ei⁹ ad ſubſtātiā non eſt eius eſſentia: q̄
tunc non poteſt produci ſine ſubſtātia.

Ad qōnē dī q̄ iherētia eſt de eſſentia
accētis. uerſitū diſtinguiſ
de iherētia. Inherētia pōt vno mō denotare
vniōnē iter ſubam 2 accidēs. 2 illo mō iherētia
nihil eſt niſi ei⁹ eēntia: q̄ iter accidēs 2 ei⁹ ſbm
nullū eſt mediū. ſed ex hīs ſit vnu: q̄ vnum eſt
act⁹ aliud potētia. Alio mō pōt itelligi iheren-
tia entitas accētis in ſbo: 2 de illa adhuc diſtin-
guiſ q̄ quedā eſt iherētia que eſt actualis exiſtē-
tia accētis in ſbo: 2 alia eſt iherētia que eſt hīu-
do accētis in ſbo. Prima non eſt de eēntia: q̄
nihil pōt itelligi ſine illo qđ eſt de ſua eſſentia.
Sed accētis pōt itelligi ſine actuali in eē. ſic enī
ſuba itelligi pōt circūſcribēdo eē exiſtē ſuſſe et
fore. Ita accētis pōt itelligi in eē actuali: circū-
ſcribēdo eē tpale. pceptui enī accētis accidit eē
tpale. Secūdū declarat: q̄ ens diuidit imedia-
te per ens cōparatū 2 abſolutū. accētis eſt ens.
igit eſt abſolutū uel cōparatū. Si igit circūſcri-
bas accētis ab hīitudine ad ſbm: tu ponis accētis
eē ens abſolutū. 2 ita ponis accētis eē ſubas. Et
hoc patet per exēplū ariſtotil. dicit enī q̄ accētis
hīitudine hēt ad ſubam: ſicut ſanū in urina ad
ſanū in alali. Sed ſanū in urina nihil eſt niſi p
hīitudine ad ſanū in animal. igitur accidens
nihil eſt circūſcripta hīitudine ad ſubam. hī-
tudo igitur ad ſubam eſt de eius eſſentia. ¶ Itē
Ariſtotileſ in ſine ſeptimi meth. ducit ad hoc.

Inconueniens: q: passio eēt sepabilis, sed hoc non eēt inconueniens nisi hūdo ad subam eēt de cēntia passionis, per hoc ad arguēt in oppositū.

Ad primum

Si notatiter sic hic est nugatio albedo inherēs: q: inherētia habitualis per utrūq: expmī. Si accipit picipiālī sic nō est nugatio: q: non importat eadem inherētia utrobīq: q: albedo importat inherētia hūituaalem: hic picipium importat inherētia actualem. / Et dicitur illud d. inherēs ut est nomen et ut est picipiū nō differre in significato: sed tñ in mō significādī. Inherēs enim ut est nomen significat sine rēpore: ut est picipiū cum rpe. bis igit ponit idē significarum, igit est nugatio, nec diuersi modi eruant: q: tñ hic non eēt nugatio: homo aīal / Hic oportet dicē q: inherēs ut est nomen et ut est picipiū non significāt idem. Et ad rōnē pncipalē oportet dicē q: hic sit nugatio siue sit nomē siue picipiū. / Ad aliud dī q: albedo significet inherētia: nō tñ repugnat sibi significare p modū absoluti: q: res mō nō repugnat, mālē enim pōt significare et intelligi imāliter siue ulter. sīr dīa sube cēntialī est qd: et tñ mōdus q̄lis hēt. Per h ad formam negāda est hēc pñtia, si inherētia sit de cēntia, igit non ptingit significare accēs absolute siue per modū absoluti, possum enim intelligē accēs quodā mō pscindēdo sibi: et quodā mō ut pcrnit et significare, uerū itelligi suba pcomitātē: q: accēs intelligit sicut est ens: q: ut est ens mouet intellectum. S; accēs non est ens nisi q: entis, igit accēs non intelligit nisi ex pñti intelligat suba. / Ad aliud dī q: sube duplex est eēt, s. eēt cēntie et eēt crīne, eēt cēntie est de cēntia, eēt crīne nō est de cēntia. / In esse crīne nō est de cēntia. / Ad aliud dicēdum q: qd accētis in demōstratione de sbo pcludit sicut suum inē. Et ad pbationem cum dī q: qd est non demonstrat, dicit q: Aristotiles intelligit qd qd est sub rōne qd qd est demōstrari non pōt: q: diffinitio in q̄tuz diffinitio p̄supponit. Illud tñ qd est diffinitio et essentia rei pcludit sed non sub rōne cēntie siue rōne diffinitionis. Dicit enim Aristotiles in pmo hū: q: diffinitio quedā in pncipium demōstrationis: et quedā p̄clo: et quedā est demonstratio sola positione differēs. / Ad aliud dī q: pī

ma causa cum scda pōt facē accēs esse, uerū si pma causa sine scda non pōt facē accēs, et sic lterimī mīor, rō iterpñdis ē pmo q: pma causa est agēs ulē, sed agēs ulē indifferēs est ad effectū p̄ticularē, et ita quātum est de se ad nullū determinat, si igit debeat p̄duci effectū p̄ticularē res oportet q: per agēs p̄ticularē determinetur agēs ulē ad effectum, et per p̄ns non pōt p̄ducere effectū p̄ticularē ut accēs sine suba. Alia causa est si pma causa possit per se p̄ducē accēs sine scda ut sine suba: tñ scda causa eēt superflua in ordine cārū, hoc est inconueniens, pñtia patet: q: supflūū est facē per duo illud qd fieri pōt per vnum et eodem mō. / Et dicitur illud arguit, si pma causa cum suba possit facē accēs et cum pma causa non pōt h facē p se: tñ pma causa cum scda est p̄fectior et p̄fecti agēs q̄ p se: et ita pma causa p se non eēt p̄fectissima causa. / Hic dī q: accētis et gnābilia et corruptibilia cēntia sunt in quātum sunt huiusmodi a p̄fectione, et iō p̄fectio cause non pōt pcludi ex p̄ductione tallum effectū, facē enim imp̄fecti onē: nō arguit p̄fectionē i causa sed magis imp̄fectionem. Et h igit q: pma causa cum scda siue suba facit accēs et tñ pma causa p se non pōt facē: nō arguit q: pma causa cū scda sit p̄fectior q̄ pma p se, posse enim facē imp̄fectiones non est posse: s; magis non posse. / Et dicitur illud accipio illud est qd p̄fectionis est in accidēte, et tñ arguo: qd qd p̄fectionis pōt pma causa cum scda pōt pma p se, sed causa pma cum suba pōt facē eēt accētis: igit pma causa sine suba pōt facere eēt accētis. / Hic dī q: eēt accētis non est p̄fectionis: q: eius eēt est eēt inē, et pma causa nō pōt accēs facē inē sine suba iō nec eēt. / Contra illud, si eēt accētis eēt actuali subiecto inē: et tñ facē accēs eēt et non inesse: eēt facē inē p̄p̄sibilia: q: hoc eēt facē accēs eēt et non eēt simul, et illa non hñt rōnem facti respectu accēs: et per p̄ns pma causa non possit facē accēs eēt et tñ aliter non inesse. Sed hoc est falsissimū sicut patet in corpore xpi. / Dicit q: qd qd sit de accidēte qd est in corpore xpi sine subiecto: tñ de intēione Aristotilis non est q: accēs sit sine sbo. / Contra hoc, siue hoc sit de intēione Aristotilis siue non, hoc est dubium, saltem hoc non est repugnās alicui pncipio p̄bie et est in se uerū, igitur hic est magis sustinēda rō. / Propter rōnem iam dictam dicēdum est q: inherētia accēs

dētis actualis non est de cētia accētis. sū ē esse accētis nō est actuali subiecto in esse. Inherētia tñ fm aptitudinem est de cētia. Prīmū patet: q̄ p̄ma causa non pōt facē icōpossibilia. p̄ma causa pōt facē accētis ē tñ in sbo non ē sicut patet de quātitate. Igit accētis ē tñ fm in subiecto non ē non sunt icōpossibilia. ē igit accētis non est totali sbo in esse. t per hoc patet q̄ inherētia actualis non est de cētia. Secundū mēbrum patet: q̄ accētis non pōt intelligi nisi p̄comitātē intelligat subiectū: nec etiā diffinit sine sbo. sed hoc non est nisi q̄ aptū est sine sbo: q̄ si nec hēret actualitatem nec aptitudinem ut ēēt in sbo: non magis diffiniretur per sūm q̄ ecōtra. Igit accētis cēntialr aptū natum est in cē subiecto. Inherētia igit fm aptitudinem est de cētia accētis. ¶ Intelligēdūz tñ est q̄ accētis pōt hēre duplex ē. Unū ē nāle qd sibi debet si cedat nāe. pp̄le: sicut graue si dimittat nāe pp̄le est deorsum. Alio mō pōt hēre ē p̄ter nām: sicut graue dētum sursum hēt ē sursum p̄ter nām. Quō ad cē p̄mū accētis est in subiecto actuali ē. Quō ad secūdū ē accētis ē pōt: tñ non in subiecto esse actuali. sicut graue siue sit sursum siue deorsū aptū natum est ē deorsum. ita accētis siue hēat ē nāle siue p̄ter nām: tñ aptū natū est ē in subiecto. ¶ Intelligēdūm tñ est q̄ non segtur: aptū natū est ē in subiecto: ergo est in subiecto uel pōt ē in subiecto sicut non segtur cecus apt̄ natus est vidē: igit videt uel pōt vidē. ¶ Ecōtra illud. ē accētis est in esse per Aristotilem. Igit si ponit accētis ē tñ non in esse ponetur icōpossibilia. ¶ Item si inherētia fm aptitudinem sit de cētia accētis: quero an illa aptitudo sit tota cētia: uel ps cētie accētis: uel extrinsecum. non cētia tota: q̄ non segtur aptitudo. igit accētis non est pars cētie: q̄ tñ accētis ē cōpositum ex diuersis cētijs. si sit extrinsecum ab cētia accētis: igit accētis in sua cētia erit qd absolutum t non cōparatum ad subam. cui p̄positum dicit Aristotiles. ¶ Ad p̄mū illoz patet in positione q̄ existē accētis non est quocūq̄ mō ē in subiecto: sed existere actuali t mēle qd sibi debet si pp̄le nāe dimittat est q̄ in subiecto sit actuali. Sed non est de cētia sic actualiter in cē subiecto sed ē in subiecto fm aptitudinē: sicut ē graue p̄ter naturā non est actuali ē deorsum. Sed tñ ē graue p̄

ter nām cōdictum est ē deorsum fm aptitudinem: non q̄ ē sursum actuali sit ē deorsum fm aptitudinem: sed illa duo ē sunt p̄dicta. ¶ Ad aliud dī q̄ illa aptitudo est modus cēndi. sicut enim aptitudo ad deorsum non est aliqd de cēntia grauis. sed est modus sū quo cēntia grauis ad deorsum inclinā. ita aptitudo huius inherētie non est qd de cēntia accētis: sed est modus cēndi sub quo cēntia accētis ad subiectū inclinā. nec aliquam cōpositionem facit cum accētē: q̄ modus non est ens pp̄le. ideo cōpositionem rei cuius re non facit. Tñ ad sōmam. dicēdū q̄ non segtur. Aptitudo non est intrinsecum qd cēntie accētis. igit cēntia accētis est absolutum. lz enim sit extrinsecum non tñ est extrinsecum sicut res alterius generis. lz est extrinsecum cēntie sicut modus sine quo nō est cēntia. t sō non segtur q̄ cēntia sit absoluta: q̄ semp sub tali accipit. Tu dicit q̄ cēntia accētis non est ille modus sed p̄ter cō fm nām. igit possum circūscribē cēntiam a mō per intellectum. q̄ huius pōt absoluti a posteriori. quero tñ in illo p̄ori an cēntia accētis sit a subiecto absoluta uel cōparata. Si absoluta. igit cōceptus accētis erit p̄cept̄ subiecti. non est cōparata: q̄ tñ circūscripto mō hēret alium modum per quem cōpararet: uel oportet dicē q̄ cēntia accētis fm se sine aliquo mō sit cōparata t sic non inheret accētis fm talem aptitudinem cēntialiter sed sine. ¶ Hic dī q̄ possibile est absolute per intellectus cēntiam accētis a mō aptitudinis: sed non a modo ut modus est: sed a modo ut accipit ut res. An enim cēntia per intellectum absoluti a suo mōtunc accipit modus ut res: sed semp adhuc intelligit cēntia sub illo mō ut modus est. t ita cēntia accētialr pōt intelligi non intelligēdo aptitudinem. q̄ sic accipit modus ut res. non tñ pōt accipi nisi sub habitudine: q̄ a pp̄lo mō ut modus est absoluti nō pōt: q̄ statim in absoluteione modus accipit ut res: t ideo qñ querit cum circūscribit cēntia accētis a mō: aut est absoluta aut cōparata. Si cōparata: q̄ lz absoluti a mō accepto ut res: nō tñ absoluti ab aptitudine ut modus est. Et cum dicit cēntia est p̄ter fm nām modo ut modus fm nām. igit pōt absoluti a mō ut modus. negāda est p̄ntia. ¶ Ad rōnes. ¶ Ad primam p̄ra hoc. dicit q̄ accētis inheret subiecto p̄se non primo modo ita q̄ inherētia actualiter

fit de eſſentia: nec ſecundo mō: nec aliquo modo
ptinente ad demōſtratorem: ſed ineſt pſe ita q̄
non per medium. ſicut ſup̄ficies eſt alba non
per aliq̄ ſubiectum medium. ¶ Ad alias rō-
nes que pbāt q̄ accidēs non inheret ſubiecto
per aliq̄ accidēs medium: cōcedēde ſunt: q̄
ex accidēte ⁊ ſubiecto fit vnum: q̄ hec eſt potē-
tia ⁊ illud actus: non per aliq̄ medium vnies
ut dictum eſt. ¶ Ad aliud cum arguit eiuſ eſ-
ſe eſt in eſſe ⁊ cōcedum eſt q̄ eē accidēs: nō eſt
actualiter in eſſe ſed ſm aptitudinem. pōt enim
accidēs eē lz non actualiter inſit ut dictum eſt.
⁊ ideo inherētia actualis nō eſt de eſſentia. ¶ Ad
aliud dicit q̄ accidēs non pōt intelligi ſine ſub-
ſtātia: ſed huius cauſa nō eſt q̄ eiuſ eē ſit ac-
tualr ſubiecto in eſſe: ſed cauſa eſt q̄ inheret ſm
aptitudinem: ſive quia aptum natum eſt in eſ-
ſe. ¶ Ad aliud ſimilr: diſſinit enim per eiuſ ſub-
ſtātia non q̄ eiuſ eē ſit actualr in eſſe ſubiecto:
ſed q̄ eiuſ eē nūle eſt actualiter in eſſe ſubiecto:
⁊ etiam q̄ ſemp aptum natū eſt in eſſe. iſte due
rōnes ſufficiūt ad hoc q̄ per ſubiectum diſſini-
atur. ¶ Ad aliud q̄ accidēs non eſt ens niſi q̄
eſt ſm aptitudinem. per hoc enim diſſert a
ſubſtātia q̄ ſubſtātia non depēdet ab accidente
nec ſm actum: nec ſm aptitudinem. ſed lz acci-
dēs in eſſe non depēdet a ſubſtātia ſm actum:
ſemp tñ aptum natum eſt in eſſe: ſi cederet na-
ture pprie. ¶ Ad rōnem alterius poſitionis.
Ad p̄māz de ſano in urina dico q̄ Ariſtotileſ
intelligit q̄ ſicut ſanum in urina non eſt ens ni-
ſi per hūitudinem ad ſanū in aīali: ita acciſ non
eſt ens niſi q̄ aptum natū eē in ſubā. vñ ſitū-
do eſt ſani in urina ad ſanum in aīali ⁊ acciſ
ad ſubā ſm aptitudinem non tñ tener ſitū-
do ſm actum ita q̄ actualr ſit acciſ in ſubā b
non oportet. ¶ Ad aliud cum dī oē ens aut eſt
abſolutum aut compatuz. Dī q̄ acciſ eſt ens
compatum: ſed non ppter hoc q̄ inheret ſm
aptitudinem. ¶ Ad aliud cum dī q̄ paſſio in-
ſepabilis eſt. Dicēduz q̄ Ariſtotileſ hēt pro in-
cōueniēti q̄ paſſio ſit ſepabilis a ſubā ſm apti-
tudinem: ſic enī ſubā ſepabilis eſt ab accidēte.
q̄ tñ acciſ ſit ſepabile a ſubā ſm actum nō ha-
bet Ariſtotileſ pro incōueniēti ⁊ c. 2. 2. 2. 2. 2.

Clariſur

An tertio modus ſit
modus inherēdi. q̄
ſic videt. Ariſtotileſ ponit moduz p-
ſeſtatis ppter demōſtrationem: ſed modi pti-

nētes ad demōſtrationem ſunt modi inherēdi
igif ⁊ c. ¶ Hic dicit q̄ Ariſtotileſ non ſolū po-
nit modos ptinētes ad demōſtrationem: ſed
ponit alios modos ut ex illis declarat modos
neceſſarios ad demōſtrationem. ¶ Cōtra. ſi po-
neret alios modos q̄ ptinētes demōſtrationi:
eadem rōne haberet ponere plures modos q̄
quatuor: q̄ hec eſt pſe: hō eſt hō: ſed nullo illo-
rum quatuor modoz quos ponit Ariſtotileſ.
¶ Non p̄mo modo: q̄ p̄dicatum non eſt diſſini-
tio ſubiecti nec pars diſſinitionis. Nec ſecūdo
modo ut pater. Nec tertio modo. Nec quarto
manifeſtum eſt. Similr hec eſt pſe: ſup̄ficies
eſt alba: ⁊ tñ nullo illoz modoz. Similiter per
Ariſtotilem. negatiua eſt pſe. ⁊ tñ nullo illorū
modoz. Similr ſunt multi modi pſeſtatis no-
minati in .12. methaphiſice qui non pſe ſunt ali-
quō illoz modoz. igif Ariſtotileſ eſt inſuffici-
ens. uel oportet dicere q̄ ponit ſolum modos
ptinētes demōſtrationi. ¶ Item pſe tertio mo-
do idem ſignificat q̄ ſolitarie. ſed hec eſt inhe-
rētia quomodo ſubſtātia ſolitarie eſt ens: ſicut
ſubſtātia eſt ens non in alio. igif pſe tertius mo-
dus dicit modum inherēdi. ¶ Item quod im-
poſſibile eſt ſignificare: impoſſibile eſt intellige-
re. ſed impoſſibile eſt ſignificare eſſe perſe in eſ-
ſe ſubiecto ſine attributione ⁊ inherētia. igitur
impoſſibile eſt intelligere ſubſtātiā eſſe per ſe
ſine inherētia intellectuali. igif tertius modus
qui eſt modus eſſendi ſm quem dicimus q̄ ſub-
ſtātia eſt ens perſe: eſt modus inherēdi. ¶ Ad
oppoſitum eſt Ariſtotileſ ⁊ oēs expoſitores.

Ad questionem dicitur

q̄ tertius modus non eſt modus inherēdi ſed
eſſendi. ⁊ huius ratio eſt q̄ modus inherēdi
eſt quādo in ſubiecto includitur cauſa predica-
ti uel e contra: uel quādo predicatum ineſt ſub-
iecto p̄mo ita q̄ non per aliam cauſam ſicut
hic: homo eſt homo: iſſis tribus modis ſolum
modus pſeſtatis eſt modus inherēdi. ſed in il-
lo tertio modo non predicat aliqd de aliquo.
igif tertius modus non eſt modus inherēdi.
eſt tñ modus eſſendi: q̄ ſubſtātia non eſt per ha-
bitudinem ad aliquod p̄dicatum. q̄ lz nullus
intellectus eē nec aliqua p̄dicatio: ſubſtātia eē
ſolitarie uel non depēdens ab accidēte. Sed ac-
cidens non eſt perſe tertio modo. accidēs enim
eſt in alio ⁊ ab alio depēdet.

Ad primā rōnem dī q̄ tertius mo-
 dus p̄inet ad demōstratorem: non tñ est mo-
 dus inherendi: sed p̄s̄tatis in tertio modo est
 subiecti in demōstratione puta sibi solitarie et
 absolute in se acceptum non ut ad p̄dicatū; cō-
 parat. Nā p̄s̄tatis tertio modo nec est subiecti
 in cōparatione ad p̄dicatū nec cōtra. ¶ Ad
 aliud dī q̄ p̄s̄tē ē non pōt attribui substantiē ni-
 si per inherētiam. hoc cōcludūt ille due rōnes
 ultime. q̄ p̄s̄tatio p̄s̄tatis non pōt alicui attri-
 bui nisi per inherētiam siue cōparationem. sed
 hoc accidit tertio modo. p̄s̄tatis enim in tertio
 modo est subiecti absolute ut substantiē nō in cō-
 paratione ad p̄dicatū: q̄ illa p̄s̄tatis non est sub-
 iecti in cōparatione ad p̄dicatū: nec p̄dicatū in
 cōparatione ad subiectum. iō nō est modus in-
 herēdi. ¶ Cōtra duo dicta in positione pōt ar-
 gui. Dictum est p̄mo: q̄ substantia est p̄s̄tē tertio
 mō. Cōtra illud. si substantia materialis ēē p̄s̄tē
 non ēē per causam efficiētē. p̄s̄tē est falsum.
 igit r̄ accedēs. p̄s̄tatis patet: q̄ p̄s̄tē in tertio mō
 ut dicitur in cōmuniōis excludit causam cōpartici-
 pem quācūq̄. ¶ Hic dī negādo p̄s̄tatis. Ad rō-
 nē dī q̄ p̄s̄tē excludit causāz comp̄ticipē sed nō
 quācūq̄ sed aliquādo efficiētē. aliqui mate-
 riales r̄ aliqui ēē in subiecto. P̄mo mō soluz
 p̄ma causa est p̄s̄tē. Secūdo modo intelligētia.
 Tertio mō substantia materialis. ¶ Cōtra illud
 substantia materialis est p̄s̄tē per exclusionē cau-
 se efficiētis ut videt sicut dicit boetius: ēē est p̄-
 p̄ia opatio entis sicut viuē viuētis. sed p̄p̄ia
 opatio est a cōposito tanq̄ a causa efficiēte. igit
 ēē efficiē a substantia mālī. non igit substantia est
 per causam extrinsecā. ¶ Item si substantia nō
 cōparet ad suū ēē in rōne causē efficiētis. igit
 soluz cōparet in rōne susceptiui. Sed si sic. cū
 ratio susceptiui sit illud quo res pōt ēē r̄ nō ēē
 manēte susceptiuo sicut materia pōt ēē r̄ nō ēē
 sub forma manēte eētia materie: tūc posset sub-
 stantia mālī ip̄a manēte ēē r̄ non ēē. sed hoc est
 incōueniēs. igit oportet dicē q̄ substantia mate-
 rialis sit causa efficiēs respectu sui ēē. ¶ Ad p̄n-
 cipale. si substantia sit p̄s̄tē. aut igit p̄ma aut secū-
 da. nō secūda: q̄ tūc ēē ponē ydeam platonis.
 non p̄ma: q̄ eadez sunt p̄ncipia eēndi vñq̄q̄
 r̄ distinguēdi ip̄m ab alio. si igit substantia p̄ma
 p̄s̄tē sit. igit p̄s̄tē distinguat a quibet alia suba rē.
 r̄ si sic: igit p̄s̄tē distinguat a platone. r̄ sic per cō-

sequēs specificē. oīa enim p̄s̄tē r̄ non per addi-
 tum est specificā. ¶ Itē p̄ra secūdu qd dī in
 positione cum dī accidens non est p̄s̄tē tertio
 modo. cōtra hoc. Ad abstrahit a substantia in
 significādo: intelligi pōt a substantia abstrahē-
 do: r̄ per p̄s̄tē in eēndo a substantia nō depēdet.
 q̄ enim hō pōt intelligi non intelligēdo s̄c̄. iō
 pōt hō ēē cum hoc q̄ s̄c̄ nō sit. sed aliqd ac-
 cidēs ut accidēs abstractum: significat abstra-
 hēdo a substantia. igit pōt intelligi r̄ ēē sine sub-
 stantia. igit non depēdet a substantia. accidēs igit
 est p̄s̄tē tertio modo sicut substantia. ¶ Ad p̄mā
 illorū sicut dicebat. ¶ Ad p̄mā rōnem contra
 hoc: dī q̄ quo ad hoc est simile q̄ sicut in viuē-
 te p̄supponit viuē anteq̄ a viuēte p̄cedat aliqd
 act̄: ita in eētia p̄supponit ēē qd est actualiter
 entis anteq̄ aliqd accidēs a substantia egrediat
 iō de subiecto in demōstratione p̄supponit qd
 est r̄ quia est. ¶ Ad aliud fm boetium sup p̄di-
 camēta q̄ suscipe est accipe aliqd ab extrinseco
 agere per trāsmutationēz sicut illa inferiora ac-
 cipit causālitatem ab extrinseco: sed q̄ aliqd
 sic est susceptiuum: oportet q̄ in ip̄o p̄supponat
 ēē anteq̄ suscipiat. iō illo mō loquēdo de su-
 sceptione sicut loq̄tur boetius: non pōt substan-
 tia materialis suscipe suū ēē: q̄ tūc ante ēē hē-
 bit ēē. Si vō extendat suscipe ad illud qd est in
 aliquo ab extrinseco r̄ ab intrinseco: sic substan-
 tia suscipit suū ēē: sed tūc mō sequit̄ ulterius
 ex hoc q̄ substantia mālīa manēs posset ēē r̄ nō
 ēē: q̄ ēē cōparet ad substantiam tanq̄ p̄ma eius
 actualitas sine qua existē non pōt. ¶ Ad aliud
 p̄ncipale: dī q̄ tam substantia p̄ma ēē secūda cō-
 siderate sub rōne sub qua sunt p̄s̄tē tertio mō q̄
 neutra depēdet ab alia sicut accidēs a subiecto.
 ¶ Ad p̄batōnes p̄ra hoc. ad p̄mā. q̄ nō est
 ponē ydeam platonis et illa r̄s̄sione. non enim
 ponit secūda substantia existē separatim a p̄ma. i-
 mo non ponit q̄ habeat aliud existē q̄ p̄ma sub-
 stantia cuius opposituz posuit plato. posuit enīz
 ip̄am existē imaterialiter sicut intelligētia. ¶ Ad
 aliud dī q̄ hoc p̄positio per idem p̄ncipiu alī
 qd est r̄ distinguat ab alio: intelligēda est de p̄n-
 cipio distinguēdi per accidēs: cuius est q̄titas
 q̄titas enim est p̄ncipium distinguēdi vñq̄ in-
 diuiduū ab alio. r̄ tñ non est p̄ncipium eēndi.
 ¶ Al p̄r dī q̄ sicut substantia p̄ma ab alia di-
 stinguat per quātitatem: ita est per quātitatem
 entitate indiuidui. substantia enim indiuiduat p̄

quāritatē. ¶ Ad aliud q̄ accūs significat abstrahēdo a suba: s; hoc pōt duplī intelligi. Alio mō qd significet siue intelliget nō cōintelligēdo subaz nec ut hui⁹: 2 illo mō ipōssibile est accūs intelligi abstrahēdo a suba. accūs enī nō pōt itel ligi nisi intelligat suba s; bitudine qua est accūs illi: q; accūs nō est ens nisi q; entis. 2 iō nō itel ligit nisi ut entis. Alio mō pōt accūs intelligi abstrahēdo a suba s; q; accūs intelligit nō ut ē suba isomās: siue ut est idē cū suba quodā mō: 2 sic intelligit accūs abstrahēdo a suba sicut albe do. Albu enim intelligit ut subaz p̄cernēs tanq̄ qd idē cū suba: q; uere pōt dici q; b est b. S; albedo pōt intelligi solū ut sube est 2 nō qd idē 2 b est suū intelligi per modū abstracti 2c. 2d. xxxij.

Queritur An quare⁹ modus sit
q̄ modus iherēdi. q; nō
videt: q; in ppōne modi iherēdi illud
qd p̄dicat p̄se attribuit sbo. s; in q̄to mō p̄di catū nō attribuit sbo sed efficiē. s; efficiēs 2 s; b; nō coincidūt. Igit 2c. ¶ Itē ubi est modus ihe rēdi p̄dicatū iest sbo. S; in q̄to mō p̄dicatuz nō iest sbo. ergo 2c. 2 p̄bo minorē in q̄to mō. Illud qd subiectū est causa efficiēs respectu p̄di cati: 2 qd est causa efficiēs respectu alicui⁹ nō est s;bm respectu illi⁹: sicut patet in exemplo nālī. si ignis agit in aquā efficiēdo calorē: calor est ab igne tanq̄ ab efficiēte s; nō est in igne tanq̄ in sbo s; in aq̄. ¶ Itē q̄r⁹ modus est modus cādi. Igit nō iherēdi. ¶ Ad oppositū. p̄se dīc cām s; p̄ cām efficiēte p̄nt fieri demōstrationes. Igit p̄se ut est modus iherēdi pōt ipōtare cām effi ciētē. ¶ Itē expōstio: est ad oppositū.

Ad q̄onē dicit pōt sicut dicit 2bo. q; q̄r⁹ modus est modus ihe rēdi: q; in sbo icludis causa efficiēs respectu p̄dicati: q̄i enī hec p̄ditio p̄se est vni⁹ extremi in cōparatiōe ad aliud tūc est modus iherēdi. S; in q̄to mō p̄se est p̄ditio vni⁹ extremi ad aliud. q; in sbo est causa p̄dicati. ¶ Intelligēdū tā est q; s;bm est duplex: ppōnis: 2 s;bm respectu accūs tis. in quolibet mō dicēdi p̄se illud qd subiectū est s;bm ppōnis respectu p̄dicati: nō tñ opōter q; in quolibet mō dicēdi p̄se sit illud qd subiectū s;bm respectu p̄dicati eo mō quo s;bm subiectū accūs. 2 iō in q̄to mō sic dicēdo: intersec⁹ iteri te. ppter interseciōē: illud qd ponit a p̄se s;bi est s;bm. ppōnis: nō tñ est s;bm respectu p̄dicati si cut suba respectu accidētis ut in s;bo mō. Dic

enī est q̄r⁹ modus: ignis per calorē calefacit: 2 tñ calefacē nō est in igne sicut in sbo: s; sicut in efficiente: sed est in calefacto tanq̄ in subiecto quia actio est in passio tanq̄ in subiecto.

Ad primā rōnē dī q; minor est falsa: p̄dicatū enī attribuit sbo ppōnis in q̄to mō: s; nō attribuit semp alicui sbo qd est s;bm accūs. Et cū dī q; efficiēs 2 s;bm lectū nō coincidūt. dī q; s;bm nālē qd patit: 2 ef ficiēs qd agit in idipm passum: talia nō coinci dūt in eadē actione. tñ s;bm ppōnis 2 efficiēns respectu p̄dicati p̄nt coincidē. ¶ Ad aliud per idē. ¶ Ad ultimū rōnē iterimēdo p̄ntia: quia modus cādi nō dilatat a mō iherēdi: sed ponit illū. 2 inconiēsis tñ vult dīc q; q̄r⁹ modus est modus cādi 2 nō iherēdi. ponit enī uti duos modos iherēdi ut primū 2 secūdū 2 tertium essēdi 2 quartū modū causandi. 2d. xxxij.

Queritur Atz p̄mo p̄supponat
q̄ p̄se. 2 b est q̄r⁹ an scq̄
tur: hoc est p̄mo: Igit perse. q; nō videt.
hec est p̄mo uera: fortes est hō: 2 tñ nō p̄se: q; p̄se p̄supponit de oi: 2 hec nō est de oi. Igit non legitur 2c. ¶ Itē hec est p̄mo: sup̄ficies est alba. q; albu iest sup̄ficies 2 nō per aliud mediū. 2 tñ hec non est p̄se: tñ q; p̄se p̄supponit de oi: 2 hec nō est de oi. tñ q; s;bm excedit p̄dicatū. Igit 2c. ¶ Itē hec est uera. triāgulus h̄t tres p̄mo. Igit tur 2c. ¶ Itē qd p̄mo iest vni soli inest p̄se: qd p̄ se inest oi iest. s; qd iest vni soli nō iest oi. Igit 2c. ¶ Ad oppositū. Primo supra p̄se addit imēdi ationē 2 adequatiōē. S; seq̄ p̄dicatū imēdiatē i est sbo 2 ei est adequū. Igit p̄se iest. Igit seq̄: p̄mo iest Igit p̄se iest. ¶ Itē si iesser p̄mo 2 nō p̄se alicui sbo: tūc per accūs iesser illi. S; illa sūt i cōpossibilla q; p̄dicatū sūt p̄ sbo 2 tñ p̄ accūs.

Ad q̄onē dī q; hec p̄ntia en bona. s; est p̄mo Igit p̄se: p̄p̄ p̄mā rō nē in oppositū. p̄mo enim supra p̄se addit imē diationē 2 adequationem ut tactum est.

Ad primā rōnē dī q; hec p̄ntia ē bo na: fortes p̄mo est hō. Igit p̄se. 2 p̄ns uerū sicut aīa. Ad p̄batōē dī q; p̄ se p̄supponit de oi ubi subiectū termin⁹ cois: s; in p̄posito supponit termin⁹ singularis. ¶ Ad aliud q; hec: sup̄ficies est alba: nō est p̄mo uera sicut p̄mo p̄nter ad p̄clonē demōstrationis. q; p̄clō in demōstratione dī esse p̄mo uera ex b q; accūs nō excedit s;bm nec ecōtra. Sed sup̄

Posterioꝝ

ficles excedit alba. Si nec est hec pmo uera: superficies est colorata: q colorati nō egrediūt. & pncipis intrinsecis superficie. Et ad pbationē dē negādo hāc pñcia: alba uest superficie nō p mediū. igit pmo plus enī requit. Itā requit q alba a pncipis superficie egrediat. & q si sit coeque. Si tñ oleat eē pmo siue pte: nō ē eo mō quo pte pmo pñet ad demonstratiōē. Ad aliō q hec est uera triāgulus hēt tres pmo. s; tñ ly pmo nō est hulusmodi ps pñcati: s; ē modus quo pñcati uest sbo. & sō bñ segtur q triāgulus hēt tres pte. s; nō sequit q sit pte: triāgulus habet tres pmo: q ly pmo nō ē ps pñcati. Ad aliud v; q ista nō repugnat hēre tres uest v; i angulo & soli triāgulo. ulitas enī refert ad indi uidua & exclusio ad spēs. & ideo qd solū uest mō: pōt inē oī: q qd inest soli spē: pōt inesse oī id iduo eo q nō referunt ad idē zc. Ad. rrrllj

Veritur

An hec sit uera. ois triāgulus hēt tres pmo. q nō uidet. qlibet singlis est falsa: ergo hec ē falsa. añs patet. q; hec est falsa. ysocheles hēt tres pmo: & sic de alijs p. Añs. Bu te v; q qlibet singlis est uera. qd sic declarat. Pmo nō est dispositio rei que iheret se. nec est dispositio iheretie. sed est dispositio iheretis fm q iheretis est. Pmo patet. q si eēt dispositio rei que iheret fm se. tñc ista rē psequet. in cō uersione. & tñc segtur. hō est aial pmo. ergo aial pmo est hō. Scdm patet. si esset dispositio iheretie: tñc faceret ppōnē modālē. qd falsū ē. ergo est dispositio iheretis fm q ē iheretis. tñc v; q hēre tres s; b mō psequit oēs triāguli: nō s; q est q rōne: s; s; b determinata rōne ut s; b rōne triāguli. & sic qlibet singlis est uera. Sing les sunt iste. ysocheles inqstū triāgulus hēt tres: & sic de alijs. Ad istud. si b sit uerū. iste triāgulus inqstū triāgulus hēt tres pmo. eadē rōne pōt eē uerū: for. inqstū hō est spēs. tñc fontes inqstū hō nō ē spēs. Bu te v; q nō ē sile. q ysochelli fm se aliquo mō uest hēre tres. s; fonti nullo mō uest spēs. & sō fonti s; b rōne fontes: nec sub rōne hōis ei puenit b pñcati. Ad. pbo q ly fonti re pugnet spēs s; pñcia rōne: q tñ possit puenire s; b rōne hōis. b pñcati: ēt iāc minate uelocitatis: repugnat cuilibet motui pñciali fm se: q p. Añs. l. vii. pñcoz. qlibet motus pñcialis ē determinate uelocitatis. & p pñs sibi repugnat eē iāc minate uelocitatis: q cui puenit vñ oppo

sitoz ei repugnat alteri. ergo eē iāc minate uelocitatis puenit cuilibet motui sub rōne gnāl mor: q p. Añs. vi. pñcoz. motus s; b rōne motus pōt uelocitari & tardari i infinitū. Itē si ille triāgulus inqstū triāgulus hēret tres pmo ergo triāgulus nō hēret tres pmo. pñs ē falsū ergo & añs. pñcia patet. q qd pmo uest iheret nō pōt uesti supiori p. p. Añs. p. bui. imo si b credat accidit tui error. Itē. si iste triāgulus hēret tres zc. eadē rōne iste triāgulus hēret tres s; b est falsū: q qd p supabū dātiā v; vñ. soli puenit pmo v; p supabū dātiā: igit zc. Bu ic v; q hēre tres pmo: uest hūc triāgulo & illi sub rōne triāguli. sed nō sub pñcia rōne. vñ nō est icōueniens q passio inest multis pmo acceptis sub rōne cois respectu cuius illa est passio ulis. Incōueniens tñ est q vna passio pmo in sit multis acceptis sub pñcia rōne. Ad. Cora. si hec passio inest hūc triāgulo & illi sub hac pñtione pmo. qro aut uest istis pmo ut duo sūt: aut ut vñ sunt in triāgulo. si inest istis ut duo sunt: cora b est q vna passio nō uest multis pmo ut multa sunt. si ut sunt in triāgulo vnum. Cora. ut sūt vñ in triāgulo in illa vñitate. nō sūt aliud a triāgulo. oleat ergo q hēre tres iste pmo istis duobus sub rōne triāguli: nō est q pñcati inest suppositis pmo: sed cōi. ergo nō est q libet singularis uera. Ad oppositū. hec est pmo in demonstratiōe ergo est imediata. ergo pmo uera. ergo ois triāgulus hēt tres pmo. Bu te v; q ly hec sit pmo in demonstratiōe: ois triāgulus zc. nō segtur q pñcati uest sbo imediate dispositio signo uli: sed segtur q pñcati inest sbo absolute. & sō segtur q hec sit pmo. triāgulus hēt tres zc. pmo non tñ hec ois triāgulus zc. Cora pbo q hec sit pmo ois triāgulus hēt zc. q ois triāgulus hēt tres. aut ergo pmo aut nō pmo. si pmo habet ppo sūū. si nō pmo: ergo hoc pñcati inest alicui pñ. aut ergo uest alicui pñ sbo uliter dispositio q triāgulo. aut alicui sbo nō uliter dispositio. nō pmo mō. q nō est aliqd s; b uli dispositio cui hēre tres inest pñ q triāgulo. nō scdm mō q tunc ex pñciali siue in dēssinita seqret ulis. Itē ostēdo q illa triāgulus zc. nō sit pmo uera: q ppositio pmo uera est imediata. s; hec nō ē imediata. ergo hec nō ē pmo pte. pmo minorē. Illa triāgulus hēt tres zc. pñ pbari p diffinitionē triāguli tanq p mediū. g. cā hēt mediū

per qd pōt pbari nō ē imediata. ¶ Huc dī qd il
la triāgulus zc. est imediata. sed distīguit de p
pōne imediata. qdā est imediata imediatiōe cāe
z qdā imediata imediatiōe sibi. Tūc dī qd illa ē
imediata imediatiōe sibi: nō caule. ¶ Cōtra istō
hec triāgulus hēt tres. demāf per diffinitionē
triāguli: isto mō oīs figura recti linea cui? āgu
lus extrīfec? est cōlis duob? āgulis trīseclis hēt
tres. triāgulus est huiusmōi figura ergo zc. in
ista demāfōe hēc tres pūs pōicaf de diffinitio
ne triāguli tanq? de subiecto qd de triāgulo
ergo hec triāgulus hēt tres nō est imediata l
mediatione sibi qd pūs inest alteri sbo qd hūic.

Ad qōnē dī qd hec est uera: oīs triāgu
lus hēt tres pmo. z hui? rō
est: qd hec est pōlo in demāfōe. sed pōlo in de
māfōe est p? z imediata imediatiōe sibi l3 nō i
mediatiōe cāe. ergo hec est uera: oīs triāgulus
hēt tres zc. ¶ Intelligēdū tū est pp rōnes: qd l3
alīqd sit pētū sub aliq? sicut suppositū sbo cōi
abolute: uerūti respectu alicui? pōicaf tale sup
positū ēneaf cōi. vbi gfa. l3 fontes sit ppe suppo
sitū hōis: tū ut hō sibi cōi respectu hui? pōicari
spēs: fontes ēneaf hōi. iō hēc ē fallacia accētis:
hō est spēs. fontes est hō. ergo fontes ē spēs. sūtr
et illa pte: l3 yfocheles sit ppe pētū sub triāglo:
ut tū triāgls cōpat ad hoc pōicafū hēc tres zc.
prio: sibi ēneaf yfocheles sub ppta z absoluta
rōe. z iō nō seq? oīs triāgls hēt tres prio: ergo
yfocheles hēt tres prio. uerūti qd hec est ulis.
oīs triāgls zc. z distribuit nō imobilis. iō opor
tet descedē ad aliq? singlaria z debet sic fieri de
scēdus. oīs triāgls hēt tres p?: g? yfocheles i3
tū triāgls bz tres p?. z qlibz singlaris ē va sic ulis
ad primā iā dicitū ē. Sūtr
cui iste singlaris respēdū

Ad rōnes istū ulis. iste triāgls inqētū triāgls hēt tres p?:
z sic de aliis. ¶ Ad secūdā sic dicebat qd nō est
sūtr pp duo: qd ad h? qd pōicafū iste ididuo sbo rō
ne cōis due pōitōes regunt. Una qd illō pōi
catū illi cōi iste pte z prio z nō p accēs. Alia qd
illō pōicafū nō repugnet sbo: sic est in illa. yfo
cheles inqētū triāgls hēt tres prio. qd h? pōicafū
nō repugnat yfocheles sbo qētū rōne simplr. h?
pōicafū iest triāglo ppe prio z nō p accēs. Sz i
illa: fontes inqētū hō est spēs: est defect? i uerac?
pōitōe. spēs enī repugnat soti sub qētū rōne
sūtr hōi nō iest pte sed p accēs. Jō l3 hec sit va
iste triāgls inqētū triāgls zc. nō tū hec est uera:
fontes inqētū hō est spēs. ¶ Ad aliō s? b? dī qd ē

iffinitē uelocitatis nō repugnat motui pōicula
ri sub qētū rōne: qd l3 sub rōne sibi pōicari re
pugnet: tū sub rōne gnālī mot? sibi nō repugē
Et ad pbatōnē cū dī cui iest vni oppositōz zc
hēc intelligēdū sub eadē rōne: qd appōita debet
referri ad idē. sed ēē dēfīnate uelocitatis sub
rōne pōicari: z ēē idēfīnate uelocitatis sub
rōne gnālī mot?: nō accipit s? eadē rōne. iō nō
opponunt ad iūicē. z iō nō seq? mot? pōicari
est dēfīnate uelocitatis. ergo sibi repugnat ēē
idēfīnate uelocitatis. ¶ Tūc sic et pte alia. l3
soti sub rōne pōicari repugnet ēē spēs: tū sub
rōne gnālī hōis sibi nō repugnat. ¶ Ad h? dēfī
est supia qd sub qētū rōe sibi repugnat ēē spēs.
sub rōne ppta certū est. Sūtr sub rōne hōis:
qd hōi nō iest spēs nisi p accēs z ēē ut sic fontes
ēneaf. ¶ Alī alr pōt dici ad illā rōnē de motu
qd glībet mot? pōicari pōt pōiderari in se ut
est qd pōitū z succēssuū. Et sic nō repugnat
sibi uelocitari siue tardari usq? ad īfīnitū. sed o
mō pōt pōiderari p cōparatiōnē ad dēfīnate
mouēs z mobile z isto mō sibi repugnat ueloci
tari: qd nō uelocitaf nisi ēē m? vtrū z pōitū
mouētis z mobilis. An est dicēdū qd nō repu
gnat motui pōicari uelocitari in īfīnitū s? rō
ne cōis. Et sic pōicari motui inest ēē dēfīnate
uelocitatis z īdēfīnate uelocitatis p pōitū
ad diuersa ut pūs dicitū est. ¶ Ad aliā rōnē dī
cēdū est qd l3 yfocheles inqētū yfocheles iest hoc
pōicafū hēc tres pmo. nō seq? qd nō iest triāglo
Et ad pbatōnē cū dī qd īpōssibile est idē īesse
duob? pmo. uerūti est sub ppta rōne. uerūti pos
sibile est idē īnē duob? pmo dūmō vni s? rōne
alteri? vñ respectu pōitatis nō sūt duo: qd ubi
vñ est pp alterū ibi tū vñ. ¶ Ad aliud sic dī
cebat. ¶ Ad rōnē s? b? dicēdū qd yfocheles z yfo
pleuros ut suscipiūt hoc pōicafū hēc tres prio
quodā mō sūt vñ: z quodā mō duo. vñ respe
ctu pōitatis: qd hoc pōicafū sub hac dēfīnate
tione prio suscipiūt ut pueniūt in vna rōne triā
guli z quodā mō sunt duo qd diuersa subiecta
diuersarū pōitōnū. ¶ Cōtra hoc qd tu dicit
si hec ēē uera yfocheles inqētū triāgulus ha
bet tres pmo: tūc demōstratio ulis nō ēē po
tior qd ēē pōicari: qd per rōnē eadē passio
prio inest vniuersali z pōicari siue singula
ri. ¶ Huc dicit qd non obstat hoc demōstratio
vniuersalis est potior: quia l3 eadem passio pri
mo inest vniuersali z singlari: tamen diuersa
ratione: qd vniuersali iest absolute: sed singlarī

Posterioꝝ

test si rōne sui cois. & id uis possit est q̄ p̄scu
laris. / Sustinēdo aliā p̄tes dī. q̄ hec est falsa:
ois triāgulus zc. q̄ sua p̄radictoria est uera &
etiā sua p̄ria. / Itē si ois triāgulus hēret tres p̄
mo tūc hēre tres p̄mo iēset cuilibet singulari p̄
mo: q̄ hoc significat hec. p̄positio. S; si habē
tres insit huic triāgulo p̄mo: ergo nō illi p̄mo:
q̄ qd per sup̄abū dātā dī vni soli puenit: ponē
ergo q̄ hec sit uera. ois triāgulus zc. est ponē i
possibilia. / Ad p̄mā rōnē sicut dicebat q̄ hec
est imediata & p̄mo uera. ois triāgulus zc. s; ex
b nō sequitur q̄ ois triāgulus hēret tres p̄mo. illa
enī imediatio siue p̄ritas in illa p̄pone. nō est p̄
pter b q̄ p̄dicatū p̄mo iest s̄bo sub isto mō: s; ex
b q̄ p̄dicatū p̄mo & imediata s̄bo absolute p̄ce
pto iest. vñ hec est uera: triāgulus hēret tres p̄mo
/ Ad p̄mā p̄tra b cū querit. ois triāgulus zc.
aut ergo p̄mo: aut nō. dī q̄ non p̄mo: q̄ alicui
alteri iest b p̄dicatū p̄mo hēret tres. triāgulo enī
nō disposito. si ergo ulli inest hec passio hēret tres
p̄mo. & cū lēretes ergo per illam triāgulus zc.
Dōt p̄bati illa: ois triāgulus zc. dicēdū q̄ nō
sequitur. / Ad aliud sicut dicebat q̄ hec: triāgu
lus hēret tres: est imediata imediatione s̄bi s; nō
imediatioe cāc sicut dicebat. / Ad rōnē cōtra
b dī q̄ duplex est s̄bm. qdā est s̄bm respectu
accētis. & qdā s̄bm p̄pōnis. vñ illa rō contra
hāc r̄ssionē p̄bat q̄ hēre tres inest alicui subo
p̄pōnis ut diffinitioni triāguli p̄us dī triāgu
lo: & b est p̄cedēdū. uerū nulli s̄bo accētis in
est hēre tres p̄us dī triāgulo. & hēre nō inest dif
finitioni triāguli tanq̄ s̄bo accētis s; tanq̄ cōi
per qd p̄bat hēre tres de triāgulo. / Contra q̄
hec sit falsa triāgulus hēret tres. p̄mo: p̄bo: q̄ p̄
positio idiffinita est falsa cui q̄libet singlis est
falsa. sed illa est falsa iste triāgulus hēret tres zc. &
sic de alijs. Si dices q̄ iste singlis sunt uere:
tūc hec uis erit uera. ois triāgulus hēret tres p̄
mo: qd est negatū: cū ergo oēs singlis sint fal
se hec idiffinita erit falsa. / Huic dī q̄ hec non
est idiffinita. triāgulus hēret tres p̄mo. sed est sin
gularis sicut illa hō est spēs. q̄ hēret triangulus
suppositionē simplicem: & ut sic extraneat cuili
bet supposito: & id h; singulares sint falsae: nō tū
oportet ulem eē falsam. Contra: p̄dicatū reale.
ergo nō restringit triāgulo ut sit pro intēctione
ita q̄ nō pro supposito. / Itē hec pōt eē cōclō
in demonstratiōe: ergo p̄dicatū attribuit subo
per cōparationē ad suppositū. / Itē p̄dicatū

distās est. ergo nō restringit p̄dicatū ad excepti
onē aliquā. / Ad p̄mā istoz dī q̄ hoc p̄dicatū
hēret tres: est p̄dicatū reale. uerū hoc p̄dica
tū hēret tres dispositū hac p̄ditione p̄mo est intē
tionale: q̄ p̄se & p̄mo: sunt intēctiones sēde sicut
spēs. / Ad aliud. q̄ triāgulus hēret tres zc. pōt
eē p̄clō in demonstratiōe & id p̄dicatū attribuit
s̄bo per cōparationē ad suppositū. S; ista triā
gulus hēret tres p̄mo nō est p̄clō in aliq̄ demon
stratione: q̄ hec est singularis & de singlis in
quātū hūlusmodi non est scia per 21. Re. / Ad
aliud dī q̄ id qd est distās p̄pōt pōt ad acceptio
nes saltim nō sub ea rōne qua est distās: q̄ di
stātia nō est causa restrictionis. S; causa restri
ctionis ad intēctionē est q̄ p̄dicatū est intēctio
le: & id sub rōne gnālī intēctionis pōt restringē
re s̄bm ut accipiat pro lēctione & eadē rōne s; b;
lēctionale restringit p̄dicatū ad intēctionē ut si
dicat spēs est hō. q̄ aliter in p̄uersione esset ua
riatio suppositionis sic cōuersa: homo est spec
es: ergo species est homo zc. Quēctio. xrv.

Meritur Circa primū errorē
an passio hēretis sup
positū alicui? cois h̄ctis vñcū suppo
siti insit illi supposito p̄mo ut an passio lune
p̄mo insit huic lune. q̄ sic videt q̄ aliq̄ duo ali
quā rē significat & sunt eiusdem ambib? quo ad
supposita: q̄qd inest vni p̄le & p̄mo inest p̄se
& p̄mo alteri. s; luna & hec luna idē significat
& eiusdē ambib? sunt: q̄ neutri alterū excedit.
ergo si aliq̄ passio insit lune p̄mo: iest p̄mo hu
ic lune. / Hinc dī q̄ l; luna & hec luna signifi
cāt eadē rē & sint eiusdē ambib? nō tū sequitur q̄
si vna sit passio p̄mo & alia sit passio. Ad hoc
enim q̄ aliq̄ passio insit s̄bo p̄mo oportet q̄ s̄b
iectū sit ule & ita passio p̄mo inest lune. nō tū p̄
mo inest huic lune. / Cōtra uisitas & p̄riculari
tas nō se h̄it in rōne susceptiui nec in rōne par
tis susceptiui respectu passionis. nō enim b co
tum aggregatū: luna uis suscipit passionē: s;
luna tū. ergo uisitas nō p̄fert ad p̄seitatem nec
p̄ricularitas ipedit. / Itē in finonimis cūq̄q;
passio inest vni p̄mo & alteri p̄mo. eadē enī pas
sio que inest lapidi p̄mo inest petre: & ita tū dis
ferunt per diuersas rōnes. ergo diuerse rōnes
nō impediūt q̄ si aliq̄ passio insit lune q̄n insit
huic lune cū sint eiusdē ambib? sicut lapis & pe
tra. / Itē sequitur: luna ergo hec luna: & econtra
q̄ oppositiū p̄ritis nō stat cū antecēdet. ergo pas

ho primo inherēs vni uest alteri pmo. Ad op
positū est. Ad hē dicit qd iste error est qd cōe nō
hēt nisi vñū suppositū. 7 credit qd passio ulis 7
pmo inherēs uli: pmo insit illi supposito.

Ad qōne dī qd passio pmo inherēs cōi
hūi vnicū suppositū: nō in-
heret illi supposito pmo: hui? rō ē: qd passio cō
segitur sōm pmo sōm qd sōm aprū natū est pōlea
ri de plurib? s; hec luna nō est apra nata pōlea
ri de plurib? Luna tñ l; nō hēat nisi vnicū suppo
sitū actu nec possit hēre nisi vnicū (spedit enim
ex ordine vniuersi: qd meli? per vñū est facē qd p
duo si possit fieri per vñū eque bñ iueritū luna
apta est pōleari 7 plurificari in multa supposita.
iō passio pmo inest lune: quetū pmo nō uest
huic lune. / Intelligēdū tñ est qd ad b qd passio
psequat sōm pmo: regit qd sōm hēat rōne cāe
respectu passionis: tñ nō qūtercāq; sōm enim
pōt ēē causa respectu accētis triplī. Vno mō
sōm pōt ēē causa supflua: sicut yfocheles respe
ctu hēre tres: yfocheles enim ipū sōo respectu
hēre tres supaddit dītam: que dīta supfluit in
pducēdo tres. Alio mō sōm hēt rōnem cāe di
minute respectu accētis: sicut figura respectu
hēre tres: qd nō segitur: hec est figura: ergo hēt
tres. Tercio mō sōm hēt rōne cāe pōle respe
ctu accētis: sicut triāgulus respectu hēre tres.
triāgulus enim addit illud qd est diminiūtū in
figura 7 pōdit illud supflūū qd est in yfochele
respectu hui? passionis: hēre tres. 7 iō hēt rōne
cāe pueritiblis siue adeqte. 7 iō hēre tres pmo
psequitur triāgūlū. 7 b est qd Ad hē dicit diffiniē
do passionē. Vniuersale sic dicēdo qd euz pōe 7
de oi sōm qd ipm est. 7 hec pōditio sōm qd ipm ē re
perit in passione respectu sōi qñ sōm est in rō
ne cāe respectu passionis. sōm qd ipm est: est sōm
cām pōlām 7 adeqte. / Aliud itelligēdū est qd
triplī ptingit errare in assignādo passionē ulēs
qui tres modi pnt patē sic artificiali: qd cōe cu
lus est passio aut hēt tñ vñū suppositū aut ml
ta. si tñ vñū: 7 assignet illa passio primo inesse
illi vñi supposito: tūc est pmo error. Si cōe hē
at plura supposita aut ergo ipm est inoiatus: p
pter ambiguitatē sui: aut noiātū pōt suā certi
tudine si sit inoiatū 7 pcedit passio illi? inoiatū
pmo inē suis inferiorib? sic est scōus error: ut
si credat hec passio: cōmutabilī: ppositonari: p
mo lincis 7 numeris inē pōt hoc qd cōe itoz
cul? est hec passio est inoiatū pōt suā ambiguit

tatē: sic est scōus error. Si aut cōe hōis multa
supposita sit noiātū: tūc est distinguēdū ulter?
qd aut est dīta certa eius ad suppositū. 7 sic non
est aliq causa erroris: tūc enim possum? scire qd
passio que inest cōi pmo nō inest supposito pō
mo nec ecōtra. Si vñ dīta nō sit certa: tūc ē ter
tius error ex hoc qd credit qd passio que uest pō
mo inferiori: pmo insit superiori uel ecōtra.

Ad primā rōne dicēdū qd l; luna 7
hec luna sint eqūlis ambi
tus: nō tñ oportet passionē inherēte primo lune
inē primo huic lune: qd l; sint eqūlis ambit? ma
teriali: nō tñ sunt eqūlis ambit? formali: qd for
me lune non repugnat multiplicari per multa
supposita: siue nō repugnat lune s; suā formā.
Sed huic lune repugnat ex sua forma: mālter
tñ sunt eiusdē ambit? sed b est ppter impedi
mētū ordinis vniuersi. Quid enim vniuersi in
tēdit qd meli? est: 7 meli? est facē per vñū qd per
duo si possit fieri per vñū. 7 iō ppter ordinem
vniuersi est tñ vna luna. / Ecōtra istud. Intelli
gētia nō est apra nata multiplicari per mltā sup
posita: qd intelligētia est forma imālis totalis: qd
nec est materia pōficiēs nec esteducta de potētia
māe: ergo solum in intelligētiis non est error: si
passio sit assignata supposito pmo que pmo cō
uenit cōi: / Huic oportet dicē qd passio inherēs
intelligētie si assignet huic intelligētie pōt ad
huc ēē error: qd passio psequitur sōm sōm qd ulē
est. 7 hec intelligētia nō est ulis iō huic intelli
gētie cōe nō inest primo. Et tūc oportet rōdere
ad rōnes ptra primā rōne. / Ad primā dī qd
l; ulitas nō sit pars pcept? ingredies suscep
tū passionis: est tñ illud sine quo passio nō in
est primo sōo 7 iō pōt cōferri ad hoc qd passio
pmo inest lune 7 tñ nō primo huic lune. / Ad
aliud dī qd diuerse rōnes pcedēdi ulē 7 singula
re sunt magis intranea 7 magis coherētia pce
ptui uli 7 singulari qd diuerse rōnes in sinono
mis. Dicit enim Ad hē. qd si aliqd nomē impona
tur ad significādū ulē sub rōne ppria: 7 singu
lare sūl hoc erit equoec. Et iō l; passio vna pōt
sit primo inē lapidi 7 petre: nō tñ vna passio po
tēst inesse pmo vniuersali 7 singulari. / Ad ali
ud dī qd segitur mālter. Luna ergo hec luna:
qd in re nō est luna nec pōt ēē nisi ista. tñ nō seg
tur formali qd luna inqūatū est ex forma sua nō
hēt repugnātiām ut in multis inueniat. est enī
apta nata pōleari de plurib? idēo nō segitur for

Posterioꝝ

maliter. Ad pbationē dī q̄ opposituz p̄ntis
nō stat cū ante q̄tū est ex mātū q̄tū est ex for-
ma pōt stare: q̄ q̄tū est ex forma significatiōis
ista pōt simul stare. luna mouet ⁊ hec luna non
mouet. sicut ista hō currit ⁊ fontes nō currit. id
p̄ntia nō est formalis sed mālīs ⁊c. Ad. xxxij.

q̄ **Clertur** circa secundūz errerē:
an passio possit iesse p̄
mo suppositis alicui? cois h̄ntis plura
supposita. q̄ sic videt. p̄io gn̄tio iest hūic hōi
z illi ⁊ nō p̄mo hōi: q̄ spēs nō gn̄tur ut hō p̄-
mo: s; per accēs. per Al. vj. mei. h. ergo pos-
sibile est accidēs iesse suppositis p̄mo cois h̄n-
tis plura supposita. / Hic dī q̄ gn̄tio nō iest p̄
mo isti hōi nec illi: nec p̄ iest alicui sp̄i. / Con-
tra. q̄libet accidēs iest alicui p̄mo. aut ergo cōi
aut singulari. / Hic dī q̄ h̄ passio iest alicui cōi
p̄mo sed nō iest sp̄i ut hōi: sed iest hūic cōi qd̄ ē
cōpositū ex p̄ris: q̄ illud p̄mo est gn̄bile ⁊ cor-
ruptibile. / Cōtra acc̄ ⁊ opationes sunt p̄mo
circa singularia per Al. p̄ methaphisic. gn̄-
tio est opatio: ergo est circa singularia ⁊ nō cir-
ca cōe. / Itē si gn̄tio sit p̄mo circa hoc cōe cō-
positū ex p̄ris: ergo p̄mo iest sp̄i qd̄ est negatū
p̄o p̄ntia: q̄ cōpositū ex p̄ris b̄dcat de pluri-
bus i numero ⁊c. ergo est spēs. ergo si p̄mo iest
cōpositū ex p̄ris p̄io iest sp̄i. / Itē q̄ro an cō-
positū tale sit suba uel accēs aut aggregatū. si
suba cū nō sit gen? gn̄l: s̄mū: nec dīa: est spēs
ergo si cōpositū ex p̄ris p̄mo gn̄tur: spēs p̄io
gn̄tur. / Itē si sit accidēs: tūc accidēs p̄io ge-
nerat q̄ est p̄ra Al. vj. Ad accēs enī est altatio
⁊ nō gn̄tio p̄p̄e. Si sit aggregatū: hoc nō pōt
ē: q̄ ens per accēs nō generat per Al. vj. septio
p̄hicoꝝ. illud enī p̄t gn̄tur qd̄ est per se ens. p̄
accidēs nō est p̄t ens: ergo videt q̄ gn̄tio p̄io
iust singulari. / Propterea dī aliter ad rōnē: q̄
gn̄tio nō iest p̄mo cōi nec nature ut est in hoc
p̄mo in q̄tū hoc r̄stinguī ab illo: sed iest natu-
re que est in hoc ⁊ in illo. / Cōtra. gn̄tio aut l̄
est cōi p̄mo aut singulari. q̄ iter cōe ⁊ singulare
nō est mediū. si ergo gn̄tio nō iust cōi p̄mo ut
huiusmodi. ergo p̄mo iest singulari. Sed sin-
gulare s̄m q̄ tale est numero diuersum ab alte-
ro ergo ⁊c. / Itē gn̄tio iest hūic hōi ⁊ illi. sed
nō pōt iest hūic p̄mo: q̄ tūc nō iest illi: q̄ iste nō
ē ille. q̄ qd̄ p̄ supabūdatiā dī vni soli puenit. er-
go gn̄tio iest alicui p̄io repto in hoc ⁊ in illo qd̄
est negatū. / Itē ad p̄ncipale. dīa est iter acci-

dēs p̄p̄iū ⁊ accēs cōe per Porphyriū: q̄ accē
dēs p̄p̄iū p̄mo iest sp̄i. accidēs s̄o cōe p̄mo in
est idiuīduo. sed cō accēs ip̄erēs s̄o cui p̄mo i
est h̄c cām in s̄o: q̄ aliter nō magis ietvni s̄o
iecto q̄ alteri. ergo albedo in s̄o cui p̄mo inest
h̄c cām necessariā: ergo est ei? passio. pōt ergo
passio inest plurib? p̄mo alicui? sp̄i h̄ntis plura
supposita. / Itē q̄ro aut passio iest plurib? sup-
positis p̄mo aut cōi p̄io. si pluribus suppositis
h̄o p̄positū. si cōi p̄io: q̄ro de illo cōi. illud iest
plurib? suppositis. aut ergo iest illis p̄io: aut p̄
aliq̄ aliud cōe. si per aliq̄ aliud cōe ēt p̄tē-
sus in īfinitū. Si plurib? suppositis iust p̄io: ea
dē rōne stādū fuit i p̄io. Passio ergo v̄is pōt
iess plurib? suppositis p̄io. / Hic dī q̄ passio
iest plurib? suppositis nō p̄io sed per aliū cōe:
ut per sp̄m: ut r̄stibile iest font: p̄io tñ hōi. S; spēs
iest plurib? illis suppositis p̄io. Si l̄ ge-
nus iest plurib? sp̄b? p̄io: q̄ ibi est stat? ⁊ non
est rō eadē q̄re stat? nō fuit in p̄io. / Cōtra illō
p̄ eadē nāz p̄segtur spēs sua supposita p̄ra ⁊ ēt
passio illa eadē. si q̄ spēs p̄io iust diuersis sup-
positis. passio p̄io pōt iess eadē: q̄ p̄ eadē cāz
Ad oppositū ē Al. vj. dī enī q̄ sedus error ē
q̄si aliq̄ cōe est īnotatū h̄ntis multa supposita ⁊
credit q̄ illa passio p̄io iust illis suppositis.

Ad qōnē dī q̄ passio pōt nō iest idiuī-
duis p̄io. hui? rō est q̄ pas-
sio p̄segtur naturā sp̄i s̄m se: q̄ a nā sp̄i s̄m se
egredit illa. Sed nature sp̄i accidit multipli-
cari per mltā ei? diuersa idiuīdua. idiuīdua enī
per q̄ritare multiplicat ⁊ alias p̄ditiones mā-
les: sed nature sp̄i accidit p̄ditiones māles tō
multitudo idiuīduoz accidit nature sp̄i. pas-
sio ergo p̄sequēs naturā sp̄i per accēs p̄sequit
multa p̄io idiuīdua: q̄ naturā sp̄i p̄mo p̄segtur
cui accidit multitudo. ⁊ iō suppositis nō in
est p̄mo. / Intelligēdū tñ est q̄ aliter p̄sequit
passio plura supposita. spēs ⁊ genus suas spēs
ul? spēs sua supposita. passio enī nō p̄sequit sua
supposita. sed p̄mo naturā sp̄i tanq̄ cām a
specie. Sed gen? nō p̄segtur suas spēs tanq̄ cā-
tū a sp̄b? sed tanq̄ specierū cā: q̄ ex genē ⁊ dīf-
ferētia causat ⁊ tñ sp̄s. iō gen? pōt per eādē
modū p̄segt diuersas spēs: q̄ s̄m illud qd̄ est cā
diuersarū specierū. Passio tñ nō segtur p̄mo
plura idiuīdua: q̄ ab idiuīdis nō causat ut plu-
ra sunt. sed a nā sp̄i que idiuīdis multiplicat ⁊
p̄ causat passio ⁊ iō nō segt idiuīda nisi p̄ accēs

Ad rōnes ad p̄mam dī sicut ultimo dicebat q̄ generatio non cōsequitur p̄mo ulē abstractū a singularibus: q̄ per A se gnātiōes et opatiōes sunt circa singularia, sed gnātiō p̄mo cōsequitur singulare p̄sequitur enim nām in hoc et in illo. Sed cōseq nām in hoc pōt ēē duplī. Uno mō q̄ cōsequat nām in hoc inq̄atū hoc est: et isto mō genera tiō nō cōsequitur nām in hoc: q̄ si cōsequeretur nām in hoc inq̄tum hoc: nō p̄sequeret nām in illo: q̄ illud nō est hoc. ergo gnātiō nō cōsequi tur nām in hoc inq̄atū hoc ita q̄ hecēctas sit causa positīua. Alio mō dī cōseq nām in hoc: ita q̄ hecēctas sit causa sine qua nō: et nō cau sa positīua. et isto mō gnātiō p̄mo cōsequitur na turā hoc: hoc est cōsequitur nām que nō est sine hoc: et sīlī cōsequitur nām in illo: ita q̄ nō sine il lo: et utrāq̄ p̄mo. A si per A se gen^o p̄mo pōt inēē diuersis sp̄ibus. ita gnātiō p̄mo pōt inēē diuersis indiuiduis nō tñ inq̄atū distincta sūt p̄positiōes, sed p̄ eo q̄ gnātiō cōsequitur p̄mo nām que est in hoc et que est in illo: et ita genera tiō quodā mō est ulis nō simplr: q̄ non ut est ulē abstractū: q̄ ulē abstractū sic nō cōcipit in q̄atū hoc positīue nec sub hoc: sed ita q̄ hecēctas sit causa sine qua nō, sed nāe tāta inest p̄ mo gnātiō p̄tingēter nō inq̄atū hoc nec inq̄ tum illud: s̄ō fm qd est ulis non tñ p̄tingit sine hecēctate et iō singularis est simplr. Exēplum pueniēs ad hoc est de visu per A se in fine se cūdi hui^o. Dēsus quodā mō est ulis: ut visus respectu coloris. non simplr ut certū est: q̄a sic sensus ēē intellect^o. sed est ulis eo mō quo di cetum est. Et u dices ergo est ponē mediuz in ter ulē et singulare. Et dī q̄ nō sequitur. Sed tñ q̄ sit ponē mediū inter ulē et singulare. sīlī qd p̄cipit inq̄tū hoc. sed inter simplr ulē et simplr singulare: nō est mediū. natura enim que in b p̄mo generat: nō est simplr ulis: sed est simplr singularis. est tñ ulis fm qd q̄ nō cōcipit inq̄ tū hoc positīue. Et ad rōnes p̄ra hoc. Ad p̄i mā Jā pater q̄ gnātiō nō est alicui^o p̄mo cois sed est singlis: sed nō quocūq̄ mō est ipm sin gulare sed sicut dictū est. Et ad aliud dī q̄ ge neratio nō est hui^o inq̄tū hoc nec illi^o inq̄tū il lud. S; est culusidā nāe in hoc et in illo. et ideo quodā mō est ipsius ulis sed nō simplr ulis s; est culusidā nāe que nō est sine hoc. natura enī sp̄i nō generat sine q̄litate et q̄atitate non tñ

generat. ut quāta est nec q̄lis. ita q̄ dicat eām positīuā. Et ad aliud p̄ncipale dī q̄ l; accidēs cōe p̄sequat indiuiduū p̄mo. nō tñ est propriā passio eius. Et ad p̄batiōē p̄ra: dī q̄ p̄t eām in s̄bo rōne culus magis inest vni q̄ alteri. S; illa causa nō est intrinseca nāe sp̄i. sed ex ali quo addito nāe sp̄i: ut ex cōplerione uel alijs p̄ditiōib^o mālibus que p̄mo cōsequunt indi uiduū. et ideo accēs cōe nō est passio. Et ad ali ud sicut dicebat. Et ad rōne cōtra hoc dī q̄ na tura sp̄i inest plurib^o indiuiduis fm se. passio nō inest indiuiduis fm se sed fm nām sp̄i et iō nego hāc p̄itiā. sp̄es et passio insunt suppositis per eādē formam ergo eque p̄mo: q̄ forma per quā sp̄es inest indiuiduis est intrinseca speciei. Sed forma per quā passio inest suppositis nō est intrinseca passioni: sed addit sibi: sicut natu ra sp̄i nō est intrinseca passioni sed est res sibi addita quia res alterius generis. Ad. xrvij.

Veritur An cognoscēs vnum
q̄ quēq̄ triāgulum
cognoscat triāgulū simpliciter. q̄ sic vi det. cognoscēs p̄clonem in demōstratione co gnoscit simplr. sed cognoscēs vnuquēq̄ trian gulū cognoscit p̄clonē in demōstratione. ergo cognoscēs vnuquēq̄ triāgulū cognoscit sim pliciter. p̄bo minorē. Et solū demōstratione est illa in qua p̄dicat passio ulis de s̄bo sicut est in p̄posito. Et huic dī q̄ minor est falsa. sed hec ē p̄clō in demōstatiōe. Et triāgulus hēt tres rē. ois enī distribuit p̄ suppositis inq̄tū p̄ticipant nāz cois. S; vnuq̄q̄ distribuit p̄ suppositis ut nūerata sūt. s; nūeratio accidit ut vnu ē disti ctū et alterū nāe sp̄i de q̄ p̄t scit passio. et iō q̄ cognoscit vnuquēq̄ triāgulū nō cognoscit nī si s; accēs. et iō hec nō ē p̄clō i demōstatiōe. S; illa ē p̄clō: ois triāgulus rē. q̄ de suppositis in q̄tū icludūt nām sp̄i scit passio. Et illud: b si gnū ois: distribuit tñū i sua supposita. Sīlī b signū vnuq̄q̄ et nihil inouat circa tñū cū sine dictiōēs officiaibiles. g^o eodē mō ē vna p̄clō in demōstatiōe sic alia. Et si vnuq̄q̄ distribuat p̄dicatū p̄ suppositis ut nūerata sūt et distincta tūc hec ēē plures. vnuq̄q̄ triāgulus rē. q̄ tē p̄ plurib^o attribuit p̄dicatū. Et Jā se dicit. Scire aut opīnamur vnuq̄q̄q̄ vnuq̄q̄q̄ nō distribuit p̄ suppositis ut nūerata sūt et distincta q̄ ut sic res nō scit et tē ita A se ēē falsa. Et si sic tunc hic esset p̄titiō p̄ncipiū. vnuq̄q̄q̄

Posterioꝝ

homo currit. ergo iste homo currit: q̄ in ascedēte
fit distributio pro illo sub ppria rōne et eodem
mō accipit in pte. ¶ Itē cōtra aliud dictum.
ostēdo q̄ ois nō distribuit pro suppositis ut cō
ueniūt in nā spēi: q̄ si sic hec eēt uera: ois hō est
spēs. ¶ Itē hec eēt falsa. ois hō est alb⁹. q̄ sen
sus eēt ois hō in quātū hō est albus. sed hoc est
falsum ergo rē. q̄ vtiā est inter accis eōe et ac
ciēs. ppriū in hoc q̄ accis ppriū primo inest
spēi: cōe primo inest indiuiduo. ¶ Itē hec esset
falsa. ois hō est indiuiduū. cū tū quelibet singu
laris sit uera. ¶ Item ad principale. qui cogno
scit oēm triāgulū cognoscit simplr per A. B. C.
sed qui cognoscit vnūquēq̄ triāgulū. cognos
cit oēm triāgulū simplr. ergo rē. Huic dicis
q̄ minor est falsa. ¶ Cōtra. sequitur tu cognoscis
vnūquēq̄ triāgulū. ergo oēm. q̄ oppositū pte
quēis insert oppositū asitis. Sequitur enim. nō
cognoscis oēm triāgulū ergo aliquē triāgulū
nō cognoscis et hoc est oppositum asitis. ¶ Ad
oppositū ē A. B. C. dicēs q̄ si aliq̄ mōstrēt vnū
quēq̄ triāgulū mōstratione vna aut altera q̄
duos rectos habet. non cognoscit triāgulū q̄
duos rectos habet nisi sophistico modo.

Ad q̄onē dī q̄ qui cognoscit vnūquē
q̄ triāgulū nō cognoscit tri
angulū simplr sed sophistico modo. sicut dicit
A. B. C. et hui⁹ rō est q̄ quilibet inferius addit ali
qd supra supius q̄ extraneas supiori ut spēs su
per genus addit vtiā q̄ generi extraneas.
Sic indiuiduum supra spēm addit pdictiones
males que nature spēi extraneas. q̄ indiuidua
multiplicant per istas cōditiones males. quia
multiplicatio est ex pte mōe. Sed multiplica
tio accidit nāe spēi. ergo cōditiones males na
ture spēi accidit. ¶ Aliud intelligēdus est: q̄ b
signū ois distribuit terminū in suppositis: sicut
q̄ supposita includūt nām spēi: et hoc signum:
vnusquisq̄ distribuit pro suppositis in quātū in
cludūt aliqd extraneū nāe spēi. Et hoc arguo.
passio perse scit de natura spēi. sed vnusquisq̄ di
stribuit pro suppositis. nō ut includūt nām spe
ciē. ergo de vno quocq̄ triāgulo nō scit hec pas
sio hēre tres pte sed per accis et sophistico mō:
q̄ vnusquisq̄ distribuit pro suppositis ut addit
cōditiones males. que nāe spēi extraneantur.
¶ Propter rōnes intelligēdus est q̄ duplex est
abstraccio. vna est a materia et suppositis: sicut
hō abstrahit ab illo. hōie et ab isto et a materia

ut ab hōie albo et ab hōie nigro. Aliā ab hō et in
grū prius sequunt subm in rōne pdictionū mā
liū. Aliā est abstraccio a suppositis sed nō a ma
teria: sicut hō ab hō abstrahit a suppositis ut ab
illo hōie et ab isto. sed nō a materia: q̄ albi cō
sequitur passionē males sibi. Duplici isti abstra
ctioni consider duplex signū distributuum: q̄
termino cōi abstracto a suppositis et a materia
consideret hoc signū ois. q̄ hoc signū ois distri
buit terminū in supposita que sunt hoc aliqd: et
hoc est ut includūt nām spēi. Sed hoc signum
vnusquisq̄: consideret termino cōi abstracto a sup
positis: sed nō a materia: q̄ distribuit pro ipis
ut sunt sillon et nō hoc aliqd. ¶ Itē intelli
gēdū q̄ hō hoc signū vnusquisq̄ distribuat p sup
positis ut mātā sunt per cōditiones males: ue
rūm sub aliq̄ coitate sub qua distribuit ois. q̄
ois distribuit pro suppositis ut pueniūt in natu
ra spēi. Sed vnusquisq̄ ut nāe spēi extraneatur.
Sic tū ut pueniūt i aliquo allo cōi māli abstra
cto solū a suppositis et nō a materia et sic ponit
q̄ quelibet ppositio ulis est vna ubi ponit hoc
signū ois. et ubi hoc signū vnusquisq̄. Ex istis se
quēs est q̄ hoc signū ois: solū addēdū est sub
ppositionū in q̄ pdicata cōtialē insunt sbo:
ut ois hō est aial. Sed hoc signū vnusquisq̄: ad
dēdū est in pdicationib⁹ accitib⁹ ut vnusquisq̄
hō est albus. Et rō hui⁹ est: q̄ pdicata cōtialia
primo insunt nāe spēi et nō indiuiduis. et pdica
ta accitialia primo insunt indiuiduis et non in
quātū includūt naturā speciei: et hoc loquēdo
de accidentibus communibus.

Ad primā rōnē dī sicut dicebat
¶ Ad primā cō
tra: patet in positione q̄ hoc signū vnusquisq̄
nō distribuit pro suppositis ut includūt nām
spēi: et iō nō pot hec: vnusquisq̄ triāgulū et esse
pelo in demōstratione vti nō sufficit q̄ sibi ac
cipiat respectu passionis sub quocunq̄ mō ad
hoc q̄ fiat pelo demōstrationis: Sed si debeat
accipi sibi signo uli sub hoc signo ois accipitur
¶ Ad aliud dī q̄ A. B. C. extēdit hoc signū vnū
quodq̄ ad b signū ois. vti ut eo pro b signo
ois. ¶ Alii sciēdū est: q̄ hō ois debeat distribuere
sibi in cōparatione ad pdicatū cōtialē. Sic
hoc signū vnusquisq̄ in cōparatione ad pdicatū
accitiale. q̄ tū abutit et ptra. ¶ Ad aliud. q̄
nō est petitio principii: hō vnusquisq̄ distribuat p
suppositis sub pdictionib⁹ māliū: q̄ nō distri

buit p illis absolute et si ppositio non habet sed ut
pvenit in aliquo cōi abstracto a suppositis is
nō a mō. Itē hic nō est pntio: oīa hō ē alb⁹. g⁹
iste: qz nō pcedit ab eodē supposito ppositis sū
p pā rōne accepto: ad illud idē. Ad aliud de
vnitate ppositis vī p idē: q nō sūt distributio p
suppositis cōplecti sū rōnib⁹ ppositis p sū signus
vnusqz: sū ut pvenit i aliquo cōi eo mō quo
est dictū. Ad aliud vī q nō seqt hāc rē vērā:
oīa hō ē spēs: q spēs p accis p dīcat de hōie 2
nō pte iō spēs nō pvenit suppositis hōis inquā
tū icludūt nām hōis. 2 iō hēc ē vērā. sed q hīc
tres pte p dīcat de triāgulo: iō hēc est vērā: oīs
triāgulus hēt tres rē. p dīcatū enī inest suppositis
ut icludūt nām triāguli. Ad aliud: q ille rō
nes: pbat q hēc nō sūt p vērā siue pte: oīs hō ē
alb⁹: q pōt rē vērā p accis. uel pōt vici q nō se
quit illas ēē impossibiles qz abutit h signo oīs: 2
tales pcedim⁹. Ad aliud p idē. Ad aliud sic
dicebat. Ad rōne ptra b: q hēc pntia nō ua
let. cū cognoscis vnūquēqz triāguli ergo oēs.
sūt nec ex opposito seqt oppositū nō cognoscis
oēs. ergo aliquē nō cognoscis. Vel nō oīs triā
gulus: ergo aliqz triāgulus nō: q hēc. aliquis
triāgulus nō hēt tres. opponit hūc. vnusqz
triāgulus rē. Circa qō scīdū est q b signus
aliqz: equoce sumit fm q hēc aliqz triāgulus
nō hēt tres: dīcit hūc. oīs triāgulus hēt tres
2 hūc: vnusqz triāgulus rē. q aliqz pīculat
ad oppositū duplī. Vno mō ad suppositū qd ē
b aliqd: isto mō hēc aliqz triāgulus nō rē. dī
cit hūc: oīs triāgulus rē. Alio mō pīculat ad
suppositū qd ē sūt totū: q A Re. uocat sīlonon.
isto mō dīcit hūc qd ē vnusqz. Ad tūc ad
formā vī q hēc: aliqz triāgulus nōn hēt rē. ut
cōtradīcit hūc: vnusqz triāgulus rē. nō seq
tur ad hanc nō oīs triāgulus rē. Ad. xxxviii.

Veritur

q An signū ulc distribu
at tminū sū pā rōne
suppositoz aut sū rōne tminū cois. q
sū rōne pā suppositoz videt p A Re. q cogno
uit vnūquēqz triāguli nō cognouit simplr: sed
fm accis. sū si b signū vnusqz distribueret p
suppositis sū rōne cois: tūc cognoscēs vnūquē
qz triāguli cognoscer simplr: q tūc triāgulus
cognoscit hēre tres simplr. q hēre tres cogno
scit. de suppositis triāguli inestū pvenit i nā
triāguli: ergo signū distribuit tminū sū pā rōne
suppositoz. Itē scia passionis de sūo vī scia
simplr: Sed scia simplr ē qn hēt scia sū pā rō
ne: b signū ergo oīs: distribuit tminū sū pā rōne

2 nō tūl: q: scire i uli ē scire fm qd. cū ergo hē
rēt tres simplr sciat de triāgulo oī. ergo scit de
triāgulo sū pā rōne: b signū. ergo oīs: distri
buit p suppositis sū pā rōne suppositoz. Itē
signū reducit tminū ad actū p eis que fuerit i
tminū potētiāl. Itē triāgula sū pā rōne fue
rūt potētiāl i tminū cōi. ergo signū distribuit ter
minū p suppositis sū pā rōnib⁹. Itē qd
actualr seqt ad alterū: actualr i illo icludif. sed
singulare actualr seqt ad ulc. seqt enī. oīs hō
currit. ergo iste: ergo singlre actualr pōt i uli.
signū ergo ulc distribuit tminū i supposita sub
pā rōne. pbo maiorē. si enī aliqd actualr sit
hō: 2 tū nō actualr icludif sū potētiāl: ergo po
tiro vno pōt alterū nō poni. 2 p pns ad vnū nō
seqt alterū. si ergo nō actualr icludif: nō actua
liter seqt: ergo ex opposito: si actualr seqt: actu
alit icludif. Ad oppositū si fuerit distributio
p suppositis sū pā rōne suppositoz. ppositio
ulis ēē plures: q actualr 2 sū pā rōne p dīca
tū plurib⁹ attribuit. Dī q ex b nō seqt q sine
plures: q uor ē vna. Adtra. vnitas 2 plurali
tas pte respiciūt itellectū. si ergo in ppōne uli
sint plures itellectū: ppōn 2 sū pā rōne: pposi
tio erit plures. Si tu dicis q sū plralitas 2 vni
tas hēant pte referri ad itellectū: tū uor ē illd si
ne quo nō est pluralitas siue vnitas. Vt enim
vna ē illud sine quo ppō nō est vna: 2 sine pluri
b⁹ uocib⁹: nō ē ppō plures. Adtra. A Re. lo
quēs de pluralitate ppōn in uoce: nō disti
nguit iter multitudinē 2 pluralitatē uocū. Cū er
go hēc ulis ppō sit multipler: sic oportet te cō
cedē: si fiat distributio p suppositis sū pā rōne
suppositoz ut accipit sū vnitate uocis. ergo qli
bet ppō ulis ēē plures pluralitate in uoce. er
go oportet pcedē q qlibet ppō sit multipler si
ue plures: uel oportet pcedē q nō fiat distribu
tio p suppositis sū pā rōne suppositoz. Itē
si sit tūc cognitio pncipio demfationis cogno
scit demfatio in actu 2 sū pā rōne: qd est ptra
A Re in hūc pmi pncipio: anteqz aliqd sit indū
cē. pntia patet: qz in pcone scit p dīcatū de sūo
sū pā rōne. si ergo i pncipio demfationis fiat ei
distributio p suppositis sū pā rōne: tūc eodē mō
scit pco i pncipio suo 2 i se: qz utrobqz sū pā
rōne. Itē si fiat distributio sub pā rōne sup
positoz. tūc emptimema erit syllogism⁹ uel nō
erit pntia: quoz utrūqz est icōueniēs. g⁹ 2 aīo.
pbatio pntie. ex uli iter sua singularis. Aro er
go aut ē pntia aut nō: si sic: 2 in uli sit distribu
tio p singlī sub pā rōne. ergo singulare seqt ex

Posterioꝝ

us. et eo qd hec sunt: seqt ergo syllogistica. ergo si fiat distributio p suppositis sb ppa rōne tūc aut nō erit pntia. aut si sit talis pntia erit syllogismus: et ita empirimatica erit syllogismus.

Ad qōne dī q signū ulē distribuit terminū nō sb ppa rōne suppositoꝝ. sed sb rōne finiti cois. hui' rō ē pus tate: q si fieret distributio p suppositis sb ppa rōne: qlibet ppō ulis ēēt plures et p pns nō syllogism' et tūc pīret syllogism' et etiā p dicitō: in ul' sb' qd ē icōueniēs. ¶ Intelligēdū tñ est ppf rōnes q illa tria se hnt fm ordinē. Pī' enī est potētia illi' singlris in finio cōi nō distributo. Pōtētia ē act' singlris i finio cōi distributo. Itē tñ act' icōplet' ē. Tērtio ē act' singlris ppī' ēz q sb ppa rōne accipit. potētia pmo ē pura potētia act' ppī' singlris ē pur' act'. S; singulare i cōi distributo est icōplet'. et est act' et potētia respectu diu' et foz. est enī act' respectu potētie singularis i finio nō distributo et p distributionē reducit ad actū. et itē act' ē simplr: potētia respectu act' ppīi sb ppa rōne: Sicut patet: si dicat ois hō currit: nō iporat illa fontes currit p hāc nisi i potētia et ētute: sed in illa: fontes currit: fontes accipitur sub ppa ratione.

Ad primā rōne dī q cognoscēs vnū quēq triagulū hēre tres: nō cognoscit triagulū simplr. et hui' causa nō ē sicut rō pcedit ppf b q i illa: vnusq; triagulus et distribuit triagulus i suppositis pēse sb ppa rōne suppositoꝝ. S; causa pus dicta ē iō nō cognoscēs vnūquēq; triagulū et cognoscit ipm fm accēs: q b signū vnusq; distribuit fininā i supposita ut pueniūt i aliquo cōi: nō in cōi qd ē nā spēi qd abstrahit a suppositis et a cō ditiōib' māi' sb' ēz ut pueniūt i aliquo cōi māi' abstratto a suppositis: s; nō a mā sic patet i pcedēti qōne. Et q itē pditiones māles cōneatur nāe ipēi: iō cognoscēs vnūquēq; triagulum cognoscit triagulū sephistico mō et fm accidēs. ¶ Ad aliud dī q passio scilicet de sbo sub ppa rōne sicut rō pcludit. S; nō seqt passio scilicet sb ppa rōne de sbo: ergo scilicet de sbo sb ppa rōne suppositoꝝ: s; scilicet sb ppa rōne sb i sic scire passio nē de suppositis nō ē scire i uli qd Al' vocat fm qd: q de singlib' fm q singularia sunt: nō pōt aliqd sciri nisi ēz accēs: et iō de hīs nō scilicet passio ut icludat nām spēi. ¶ Ad aliud q signū reducit finin ad actū p suppositis ad que fūit in potētia. s; nō ad actū cōpletū: q sic ēēt plures: s; ad actū icōpletū cū quo actu icōpleto fiat po

tētia ad singlre sb ppa rōne: et iō signū nō distribuit finin p suppositis sb ppa rōne ut dictū ē i pōstioe. ¶ Ad aliud q hec pntia nō ualet: singulare actu seqt ad ulē. igit i uli i actu icludite loquēdo de actu cōpleto singlris: loquēdo tñ de actu icōpleto i ipso icludite. rō iteremptions pntie ē q: pntia empirimatica nō seqt gfa significatiōis. tñc enī ēēt pntia syllogistica: q seqtur p cōlo et q hec sūt. S; ita tenet gfa rei. et iō l; singulare sequat actu ad ulē: q tñ nō rōne significatiōis cōplet' ē rōne rei: iō nō oportet q actu cōpleto ponat singulare et i significatiōe ulis: s; icōplet' et ētute. ¶ Et ad pbatōne pntie: dī q oppositi nō seqt: q stat sū q actu seqtur: et actu nō cōpleto ponat: s; potētia et ētute si illa potētia nō ē ad opposita: et iō rō rei semp ad ulē; seqt singlre empirimaticē. Ad. xxxv.

Veritur igit de necessitate: quā pntia facit Al' Be. q nō videt. Dupl' es p se ē alba: et tñ nō seqt igit de necessitate ē alba: q pns ē falsus et ahs uerū. ahs patet: q supficies ē alba: aut igit p se aut p additū. Si p se habet ppositū. Si p additū. adhuc illud additū denotat supficiē. qro tñc aut igit p se aut per additū. Si p additū pcessus crit in finitū. Si p se cadē rōne nā dā fuit i pmo. ¶ Itē b falsum ptingēs p se ē falsus: q p dicitū cadit i diffinit' one sūt: et tñ nō ē de necessitate falsus. igit et p batio falsitatis pntis. Si b falsus ptingēs de necessitate ē falsus: igit de necessitate ē nō uerū. a finio i finio ad negatiū et ulter'. igit nō pōt ēē uerū: q ista equalēt. et ulter' seqt. igit ē impossibīle. igit a p' si b falsus ptingēs de necessitate ē falsus: igit b falsus ptingēs ē impossibīle. pns falsus. igit ahs. ¶ Itē hec ē p se: fontes ē mortalis siue corruptibilis: nō tñ ē necessaria. igit nō seqt b iest p se. igit b de necessitate iest. ¶ hīc dī q seqt fontes est mortalis: igit de necessitate ē mortalis: et pns uerū ē sic ahs. ¶ Cōtra. si fontes de necessitate ē mortalis siue corruptibilis: fontes nō pōt ēē nō mortalis: et si sic nunc moriet. pns ē falsus. igit et ahs. De cūda pntia patet: q ex opposito seqt oppositi: q si fontes sit mortu' fontes p' nō ēē mortalis: q qñ ē mortu' nō ē mortalis: et seqt nō ē mortalis: igit nō de necessitate ē mortalis: igit pōt nō ēē et c. ¶ Itē ista: fontes de necessitate ē mortalis ponit opposita. igit nō ē uera s; impossibīlis. ahs patet: q necessariū pntis nō ēē. et mortale ponit posse nō ēē: et ista opponunt. ¶ Itē se

quid: fontes de necessitate et mortalis: igit de necessitate et. pns et falsus: igit et ahs. pntia patet: qz accis reale alicui inel sbm p supponit et. mortale et accis reale. / Ad pma illaz ronu d qz hec fontes de necessitate et mortalis: no ponit opposita: qz hec et necessitas diminuta. necessitas eni respectu mori et necessitas diminuta. et io illa necessitas no ponit no posseno et. / Contra illud. siue illud sit uerū uel no nihil ad rōnē: qz pcessa et hec pntia. fontes pse et mortalis: igit de necessitate et mortalis. et Albe itelligit illā pponē q pse isit de necessitate isit de necessitate absoluta. cū igit hec sit pse: fontes et mortalis (ut cōcessus est) igit hec erit necessaria pse absolute. / Itē. qz hic no sit necessitas diminuta videt: qz modus necessitatis et modus cōpōnis et no extremi. igit no et immediata dīspō extremi nec ecōtra. igit ab extremo no diminiuit nec ecōtra qz eni mortuū no et dēmiatio imēdiata hoīs sic dicēdo hō et mortuū: mortuū enī diminiuit ab hoīe. sequit igit qz si hic sit necessitas absoluta. igit de necessitate et mortalis sic in aliis. / Itē si ppō dicret necessaria diminute pp extremus additū: tūc hec est necessaria: fontes de necessitate currit: qz qd currit de necessitate currit. uel salte hec et uera: fontes de necessitate et: qz sic mortale hoīs plegē necessario dū existit: ita et plegē hoīs necessario dū existit. Alidē igit qz hec no sit necessaria necessitate diminuta: fontes et mortalis. / Itē qz hec sit impossibilis videt: qz ponit opposita: qz necessitas i b a ptingētia distiguit. qz ppō ptingēs et qz sit uera pōt tū et falsa. igit si ppō sit necessaria et semp uera ita qz p nullo i stātū uel tpe pōt et falsa. igit si fontes de necessitate et mortalis: fontes semp et mortalis et no pōt no et mortalis. S; si sit mortalis pōt no et: igit adhuc ponunt opposita. / Alr dī ad rōnem qz hec: fontes et mortalis: nec et pse nec necessaria: et istācia est uana. / Cōtra. qz sit pse pōt pbari tripliciter: qz qd pse iest supiori pse iest iseriori (s; no pmo) mortale pse et pmo iest supiori ut aial: igit tū iest iseriori pse ut fozt. minor patet: qz mortale et qdā accis iperēs hūe et illi. S; no hūe pmo nec illi pmo: qz si hūe pmo no iest illi. eadē rōne si iest illi pmo no iest hūe pmo. igit pmo iest alicui cōi repro i illo et i b. b; no pōt et nisi aial. igit aial pmo iest mortale. / Itē Albe l. r. methaphisice dicit qz corruptibile et icorruptibile sūt dīe fm subam. igit eadē rōne mortale et mortale eēt dīe fm subaz. S; dīe subales pse pdicant de spēs et de pētīs qb isit. igit

mortale pse pdicat de fonte. / Itē illa ppō et p se qn i sbo et cā pdicat. S; fontes hēt cām lritin secā respectu mortalis. igit et. minor patet: qz i fonte et mā et mā et pncipiū quo res pōt et et non et. / Itē ppō et necessaria qn pdicatū plegē cōceptū sibi necessario: accipio tūc fonte ut et sil totū ut pcpit cū pditōib; mālib;. S; ita sūt cā corruptibilis: qz ut pus hūe et mā et qz res pē et et no et. igit hec et necessaria: fontes est mortalis siue corruptibilis: qz ut fontes pcpit cū cā corruptōis. / Itē. ostēdo qz hec sit necessaria: qz seqt: si fontes de necessitate est mortalis. igit fontes de necessitate et imortalis. pns et necessitas. igit ahs. pntia patet: qz pditionalis p supponit suū ahs et qd p supponit ponit. igit p hanc pditionalē ponit suū ahs. et qd ponit seqt. seqt igit qz pntia sit bona. pbatio ahs. Una enim pditionalis accipit loco ahs qz uera et. seqt enī fontes de necessitate et mortalis: igit no pōt no et mortalis. et ulteri: igit semp et mortalis. et ulteri: igit nunqz erit mortuū: igit de necessitate et imortalis. igit a pmo: si fontes de necessitate et mortalis: de necessitate et imortalis. / Itē hec et simplr pse ut pus pbatū et. igit necessaria. / Itē hec et pse: oīs hō et aial: et tū no et necessaria. ahs patet: qz pdicatū cadit i intellectu sibi. minor patet: qz ex illa oīs hō et aial: seqt illa: fontes et aial: pns et ptingēs. igit et ahs: qz ex necessario no seqtur ptingēs: qz hec sit ptingēs for. et aial. patet: qz fontes pōt et et no et ut et suppositū aialis: qz sub rōne singlris et suppositū: et s; illa rōne pōt et et no et. igit s; rōne suppositi pōt et et no esse. igit pōt no hēre rōne suppositi respectu aialis. et p pns hec erit ptingēs fontes et aial: qz aliqui fontes est suppositū aialis et aliqui no. / Hic dī qz duplex et singlre: singlre qd et b aliqd: et singlre qd et s; lono. singlre pmo mō no et corruptibile. aliqd singlre et corruptibile. Pmo mō fontes et suppositū aialis: sed mō no. / Cōtra quicūqz aliqua duo sūt pūctra i re necessario corrupto vno necessitū et aliqd corrupti. S; b aliqd et sil totū: in re et necessario pūctra: qz no et ponē nāz spēs erit sic sic ponit Plato pter singlia. igit corrupto s; lono necessario corrupti b aliqd (s; p accis) et tūc ulteri s; rōne qz b aliqd et sūptū. igit corrupti s; rōne suppositi. / Ad oppositū et Albe. pbat eni qz demfatio et ex ppōis necessariis: qz et ex ppōib; pse. et accipit hāc pponē: qz p isit de necessitate isit. b patet i demfatiōe: qz ppō pse sic demfator utit pse: aut et pōlo demfatiōis aut pncipiū. S; pōlo seqt qz sit necessaria: qz qd

Posterior

scilicet impossibile est aliter se habere per definitionem eius quod est scire, scilicet per demonstrationem, igitur et. **Silr:** si per positionem per se sit principium demonstrationis: adhuc est necessaria: quia necessitas personis non est nisi ex necessitate principiorum: cum igitur scilicet per demonstrationem sit necessaria: principia erunt necessaria: quia necessarium non scilicet nisi ex necessariis. **scg** igitur hec est per se. **g** uel: loquendo de plenitudine quod pertinet ad demonstrationem. **U**bi sciendum est ut si uerum est: quod plenitas sumit duobus modis. **U**no modo ut pertinet ad demonstrationem. **A**ccipit plenitas alio modo ita quod predicatum inquit sibi non per modum: sic est hec plenitas: superficies et alba. et ille habet quatuor. **S**ed de talibus non considerat demonstrator: in suis demonstrationibus. et de talibus non habet hec propter intelligi: que plenitas in sunt de necessitate in sunt.

Ad primum argumentum patet per id quod nunc ultio dictum est in positione quod illud exemplum non est intellectus. **A**l. **sc** **A**d secundum: ubi quod hec est uera: falsus contingens de necessitate est falsus. **A**d probationem: cedit omnis plenitas usque ad hanc: falsus contingens non potest esse uerum: igitur est impossibile: quia omnis plenitas predicatus habet falsum contingens accipit ut per suppositum falsi. et ita comparat ad predicatum ut quod in omni plenitas iterum dicitur. **S**ed cum iterum igitur falsus contingens est impossibile: accipit falsus contingens ac si accipit per modum denotantis ut quod: et ita interpretat quod est quod. **E**t ad probationem: ubi quod hec propter: quod non potest esse uerum est impossibile: distinguenda est ex eo quod si quod potest referre copulatum siue icopulatum. **S**i referat copulatum: sic est uera: quia illud copulatum quod non potest esse uerum est impossibile. **S**i referat icopulatum: ut puta habet falsus contingens: quod est quantitas copulatum: sic intelligendo probationem falsa est. et ideo non ualeat hec plenitas: habet falsus contingens non potest esse uerum. igitur habet falsus contingens est impossibile. **T**u dices. hec est definitio impossibilis. **I**mpossibile enim est quod non potest esse uerum. **D**i quod hec non est definitio impossibilis: sed est definitio sibi siue signi. **U**bi iste est sensus. illud copulatum quod non potest esse uerum est impossibile. **E**t ideo illud. hec est uera: falsus contingens est contingenter falsus quia predicat idem de se. igitur illa est falsa: falsus contingens de necessitate est falsus: quia contingens non est necessarius. **H**ic ubi quod iste sit nec predicat idem de se: falsus contingens est contingenter falsus. **E**t contra. **C**ompat quod ad quod. **D**i quod falsus contingenter denotat falsus contingens. et ad ipsos: compat ut quod. quia si contingenter significatum ad uerbali comparat ad contingens significatum notat ut quod: hic est nugatio: iste est bonus. et uult ubi ad uerbali et nomine significatum idem conueniunt. **S**ed habet falsus igitur et. **A**d aliud. quod hec sortes est mortalis nullo modo est per se: quia mortale si-

ue sequitur per aptum nato morti siue propter potentiam ad moriendum: si denotat aliquid pertinet ad defectum spiritus. et ideo non predicat per se forte nec de homine eodem modo quo denotat uult per se. **Silr:** primo inest supposito sibi rōe est existens et non nāe spēs. et ideo non est per se sit passio. passio enim non sonat defectum: quia passio catur a nā spēs. **S**ed defectus quibet est rōe ad dicit nāe spēs. **Silr** passio primo inheret nāe spēs igitur et. **I**ntelligendum tū est quod hec: sortes de necessitate est mortalis: distinguenda est (supponendo quod mortale accipiat per potentiam ad moriendum) ex hoc quod necessitas potest dici inevitabilitate: uel ex hoc potest dici perpetua ueritate. **P**rimo modo: hec est necessaria: sortes de necessitate est mortalis: quia sortes inevitabiliter morietur. sic sol inevitabiliter orietur cras. **S**ecundo modo hec est falsa sic illa: sol spiritus orietur cras. et huius rōe est quod hec ponit opposita: quia si sortes de necessitate est mortalis: sortes tempore est mortalis: si sic. igitur spiritus est. **Silr:** si sortes de necessitate est mortalis: est mortalis: et si est mortalis. igitur tunc potest mori. et ita potest non esse aliquo tempore. **S**ed illa non stat sit: fortes per omne tempore est et per aliquo tempore potest non esse quod est ex maiori. **Silr** si sortes de necessitate est mortalis non potest non esse: quia quod de necessitate est in potentia ante actum et spiritus nunquam potest esse actu. et si est mortalis potest non esse. igitur ponunt opposita. **S**i igitur hec est uera: fortes de necessitate est mortalis: si quod necessitas accipit per inevitabilitatem per aliquo tempore. **S**ed si quod necessitas accipit per perpetua ueritate: sic est falsa includens opposita et icoposibilia. **I**ntelligendum quod si mortale denotat aptum nato morti sic est hec uera: fortes de necessitate est mortalis: quia siue sit siue non: aptum nā est mori. et hoc patet ad rationem quod est necessarium et quod licet non. **A**d rationes quod probat quod hec non est uera: sortes et. dicendum est ad primam negando plenitudo: fortes de necessitate est mortalis. igitur non potest non esse mortalis. simpliciter loquendo sed quia ante seget esse uerum. quia necessitas quod est inevitabiliter non ponit non posse non esse per omne tempore: sed ponit non posse non esse per aliquo tempore. **E**t ad probationem cum ubi quod necessitas ponit non posse non esse. ubi quod si non ponit absolute: sed per aliquo tempore vel minato. **P**er hoc enim differt a necessitate quod est perpetua ueritas. **A**d aliud. ubi negando hanc plenitudo: fortes de necessitate est mortalis. igitur de necessitate est (accipiendo necessitatem sicut prius) si tunc sequitur. igitur fortes de necessitate est per aliquo tempore uel minato sed non simpliciter. **A**d illas que probant quod illa: fortes de necessitate est mortalis: diminuit necessitas per additionem huius termini mortale: cedit de se. et tunc quodammodo necessitas equo- ce respectu necessitatis que est perpetua ueritas siue

alterius rōnis. ¶ Ad rōnes p̄tra sc̄dam: n̄sio-
hē que p̄bat q̄ hec sit simpl̄ p̄se et etiā necessa-
ria. Dī ad p̄mā q̄ mortale nō p̄se ict̄ p̄mo: aīali
hec p̄mo hūc iduīduū in cōtū est. B̄ nec illi in-
quātū est illud ut rō p̄bat nec aīali cōi abstra-
cto ab hīs. S̄z p̄mo inest aīali nāe in hoc et i
illo que nō est sine hoc nel illo: hec ceitas tñ nō
est causa positiva. ¶ Ad aliud. q̄ corruptibile et
icorruptibile nō sunt dīe subales: q̄ corrupti-
bile sonat in defectū et posse nō ēē. s̄lī et mortale
S̄z dīa subalis cōducit ad ēē rei. tō hec nō sūt
dīe subales. S̄z Aīe ictelligit q̄ hec p̄suppo-
nūt dīam subalē et specificā in illis in q̄b̄ inest:
q̄ corruptibilita (ut ista īferiora) et sube separe al-
teri? sp̄i sunt iō subalī differētī. ¶ Ad aliud. q̄
hic est fallacia p̄tīa: mortale inest fort̄ per cām
ītrinsecā. igit p̄se. nō enim oē qd̄ ict̄ per cām in
ītrinsecā inest p̄se. S̄z qd̄ inest ībo per cām nāe
sp̄i ītrinsecā vñ natura sp̄i ict̄ ībi p̄se. S̄z mor-
tale nō inest fort̄ per cām ītrinsecā fort̄ ut hō ē
s̄ per cām p̄nērē ad iduīduū et per mām idu-
īduāle ut in dīuīduata est. ¶ Ad alias ratiōes
que p̄bat q̄ hec sit necessaria. Dī ad p̄mā q̄ for-
tes ut est sīlonon ictudic cām necessariā reipe-
ctu mortalis s̄m talē necessitatē que est īeuitabi-
līter. iō sequitur q̄ hec sit necessaria necessitate
que est īeuitabilitas: nō tñ hēt mortale cām per
p̄ctūā in forte: q̄ qī imaginat q̄ mortale hēat
cām p̄petuā in forte imaginat īncompossibila.
Imaginat enim q̄ fortes sit semp in potētia aī
actū ad moriēdū: et ita q̄ semp sit. imaginatur
enim forte hēre potētā ut aīqñ nō sit: q̄ si for-
tes est mortalis. fortes est in potētia ut aliquā-
do moriat̄: et sic per p̄is ut aīqñ non sit. ¶ Ad
aliud dī negādo p̄tīa: q̄ aīcedēs p̄ditionalis
nō segur ad cōditionalē: q̄ vītas cōditionalis
p̄sistit in hītu dīne p̄tīa ad aīcedēs. Sed hītu
do hūi? ad hoc nō ponit aīis actuali nec p̄is
actuali. iō neutrū segur. ¶ Ad p̄bationē dī
negādo hāc p̄tīa: aīcedēs in p̄ditionali sup-
ponit igit ponit per p̄ditionalē tanq̄ per p̄is:
q̄ īnātia est s̄i dico: hō mortuus: mortuū p̄is-
supponit hōiem sicut dīspōsītio dīspōnibile: et
tñ nō seḡ hō mortuū est igit hō est. ¶ Ad aliud
patet q̄ nō est p̄se. ¶ Cōtra illud fundamētū rī
rōnis qd̄ est q̄ hec fortes de necessitate est mor-
talis est īmpossibilis ut necessitas dicat p̄petuā
ueritatē: q̄ ponunt opposita. Cōtra illud est vna
p̄positio. igit nō ponunt opposita. aīis patet q̄

hec est vna fortes est mortalis: q̄ modus īnhe-
rētīe non facit pluralitatē. p̄tīa patet: q̄ plura
ut plura nō claudunt in vno intellectu. S̄z op-
posita sub rōne quā sunt opposita sūt plura: igit
ut opposita s̄m q̄ talia nō claudunt in vno in-
tellectu. Sed p̄positio vna intellectu vnuū hēt.
igit si hēc sit vna nō includit opposita. ¶ Itē si
includit opposita: aut igit utrūq̄ sub rōne cōis
qd̄ falsus est: q̄ p̄dictorīis nihil est cōe. aut vñ
sub rōne alteri? et tñ non seḡrēt opposita: s̄c
nec seḡr. sc̄io me nihil scire igit nihil sc̄io: q̄
oppositū reflectū supra suā oppositū dīminuit
ab eo. nec utrūq̄ sub p̄prie rōne ponit: q̄ tunc
hec ēēt plures. igit hec nullo mō ponit opposi-
ta. ¶ Itē. modus rei nō repugnat: sed de neces-
sitate ip̄ortat modū īnherētīe. igit nō repugnat
mortali. et b̄ arguo qd̄ p̄positio ponit op̄posi-
ta tñ ponit opposita rōne aliquoz mālū repu-
gnātū positoz in p̄positione. sicut hic: sc̄io me
ēē lapidē: q̄ hic ponit scire p̄ hoc qd̄ dico sc̄io.
p̄ hoc q̄ ponit me ēē lapidē ponit me nō scire.
S̄z in illa p̄pōne nō sunt duo talia: q̄ modus
rei nō repugnat. ¶ Itē hec: fortes est mortalis:
nō ponit opposita s̄ vñ intellectu. Dī igit illa:
fortes de necessitate ē mortalis ponit opposita
igit h̄ est rōne modi necessitatis. sequit̄ igit q̄
modus necessitatis ponit alterū illoz. S̄z h̄ est
īcōueniēs: q̄ īcōpletū nō ponit cōpletū. ¶ Itē
seḡr. fortes est mortalis igitur de necessitate
est mortalis. aīis possibīle est. igit et p̄is. p̄tīa
patet per Aīe in de celo et mūdo. oē corrupti-
bile de necessitate corūp̄et. igit mortale de ne-
cessitate moriet̄. Eadē rōne seḡr de necessita-
te moriet̄. igit de necessitate ē mortalis. ¶ Itē
si rōne mālū repugnātū illa poneret opposi-
ta: tñ illa poneret opposita: p̄ngēs de necessi-
tate est p̄ngēs: et mortale de necessitate ē mor-
tale. ¶ Ad ista dī ad p̄mā q̄ illa rō p̄cludit ue-
rū. p̄positio enim vna nō ictudic opposita: nisi
extēdam? claudē ad claudē in virtutē. S̄z p̄p̄e
debem? dicē q̄ ponit opposita si ita sit q̄ oppo-
sita sequant̄. Et ad p̄bationē cū dī q̄ vñ? itelle-
ct? nō claudit duos: uerū est p̄prie loquēdo. ue-
rū vñ? intellectu p̄t̄ duos in vīre claudē. s̄z h̄
est extēdēdo claudē. ¶ Ad aliud. q̄ hec p̄pō vna
est. et cū īfer̄ igit nō ponit opposita. negāda est
p̄tīa. Et ad p̄bationē cū q̄rī aut ponit op̄po-
sita s̄b p̄prie rōnib? et. Dī q̄ ponit opposita s̄b
rōne cōis. Et ad p̄bationē. cū dī q̄ p̄dictorīis

Posterioꝝ

nihil est eode uerū est fm pdicationē: tñ pdictori
is aliqd est eode coitate aūtis. Etā hīs que sūt
pdictoria aliqd est eode coitate pdicationis: pos-
sūt enī pdicare aliqd pdicari de utroq: tñ s; q
pdicāt nihil est eode ipīs fm pdicationē uni-
uocē. ¶ Tu dices: hec ppō: sortes de necessita-
te est mortalis: eque pmo ponit opposita. Igitur
plures est. ¶ Dī q: nō sequitur. Inātia enī est in fili
q: hoies currāt sūl ponit plura tñ nō est plēs.
eodē mō ppō ponēs opposita vna est: qā nō pī
mo ponit opposita. s; pmo ponit vnū intellectus
ad quē sequunt opposita ex pñti. ¶ Ad aliū. q:
in illa: sortes de necessitate est mortalis: ponunt
duo mātā rōne quoz ponent opposita. Et ad
pbatōnē cū dī q: modus rei nō repugnat. dī
q: modus s; se nō repugnat rei. vñ ille modus
necessitatis t mortale in se pñderata nō hñt ali-
quā oppositiōnē. uerū tñ fm q: modus necessi-
tatis est dispō siberē tē significat extrema vñ-
rī pio alī tpe: iō er pñti ponunt opposita. nō rōe
illoz māliū in se pñderatoz: s; rōe pperue vita-
tis q designat er b; q: hñt vñt s; tali medio.
¶ Ad aliud. q: hec: sortes est mortalis: nō ponit
opposita. tñ illa ponit: sortes de necessitate est
mortalis. Et cū dī: b; est rōne modi: pcedit. Et
cū iserf. Igitur modus ponit vnū oppositoz ppo-
sitiōnē. dī q: nō sequitur. s; enī modus mediāter
sit illud rōne cui? ponit cōpleri: nō tñ est illud
qō ponit. Et si est quoz: s; nō qō. S; tota ppō ē
illud qō ponit opposita: q: rōne vñ? incōpleri
ponit vnū: t rōne alteri? ponit alterū oppositiū.
sicut patet in b; crepō. tu scis te eē lapidē. ¶ Ad
aliud. q: hec ppō est uera: sortes de necessitate
est mortalis ut necessitas dicit pperuā vitatē: t
sic nō sequitur ad hāc: sortes est mortalis. sequitur
tñ fm q: necessitas dicit leuitabilitatē. Et ad p-
batōnē. dī q: hec ppō: nō corruptibile de neces-
sitate corruptē: intelligēda est de necessitate que
ē leuitabilitas: nō tñ que est pperua vitas. t illo
mō pcedēdū est pñti. ¶ Ad aliud. q: hec nō in-
cludit opposita. ptingēs de necessitate ē pñgēs
q: hic cōparat idē ad seipm: t idē respectu sui-
ipī? sicut cū dī: hō est hō: hō pdicat in qd de
hoies dicit qd. t iō hec nō ponit opposita: nec il-
la: mortale de necessitate est mortale: pñt eādes
cām t rōnē. Illa tñ ponit opposita: sortes de
necessitate ē mortalis: hic enī mortale nō cōpa-
rat ad seipm nec ad sortē ut qd: s; ut qle s; mō
necessitatis. t iō hic ponit pñt opposita s; nō in
alijs. ¶ Ad aliud pncipale. q: hec est pñt: oīs hō

est aial t est necessaria: t etiā illa ille hō ē aial. In-
telligēdo p illā hoies b; aliqd distinctū ptra filo-
non. t cū pbat q: b; aliqd sit corruptibile p acci-
dēs: pcedat. S; ulteri? cū dī q: suppositū aialis
rōne suppositi corrupti pñt per accidēs: negāda est
pñtia. Ad pbatōnē dī q: hic est fallacia acci-
tis: nā ut est b; aliqd est suppositū: t nā ut est b;
aliqd est corruptibile p acci: s; igit suppositū s;
rōne suppositi est corruptibile p acci. pñtia ē
negāda: q: s; diuersa rōne est suppositū t corru-
ptibile p acci: q: nā hñs modū cēndi quo ē b;
aliqd est corruptibilis p acci. pñt b; q: nā sub
illo mō cēndi pñt s; mō cēndi ipī? s; non: s;
nā hñs modū b; aliqd est suppositū: nō q: cō-
ligit cū s; non b; aliqd dī s; q: includit nā: cōez
s; non fm q: vnū idēduū māliū ab alio vi-
stinguit: s; ut sic cēneat sibi pñctio cū qbu sit-
bet que sunt causa corruptionis. S; est supposi-
tū eo q: includit cū cēntiā quā includit suū cōe ut
hñt bitudinē ad suū cōe ut bitudo hui? qō est b;
aliqd inest siue res sit siue nō sit. iō manet sup-
positū siue sit siue nō. Et si rō hui? qō est b; ali-
qd absolute t rō suppositi cēnt totali eādē cir-
cūscribēdo bitudinē rō pelu dēret. Ad. xl.

Veritur Vtrū p mediū cōtin-
gēs possit sciri neces-
sariū: q: sic videt. hec est necessaria: lu-
na eclipsat: est sit celo demonstratiōis. t b; scit
p b; mediū: tra opponit iter solē t lunā. s; b; est
mediū ptingēs. Igitur necessariū scit p mediū cō-
tingēs. ¶ Itē. In hīs que sepe sūt celo scit: t p
pñs est necessaria: s; media sūt semp ptingētia
q: que frequēter sūt nō sūt necessaria. ¶ Itē se-
quit hō alb? est aial. Igitur hō est aial. hic pñs ne-
cessariū iserf ex ptingēti t aīti. Igitur necessariū
scit p mediū ptingēs: q: effect? scit p eāz t celo
ē effect? pmissaz. Igitur. ¶ Ad oppositiū ē Ad. x.
Ad qōnē dī q: necessariū nō pōt sciri
per mediū ptingēs: t hui? rō
est q: necessariū imutabile est. S; imutabilitas
pñonis necessarie est ex imutabilitate alicuius
cāe. S; ptingētia nō hñt vitatē imutabilē. Igitur
ptingētia nō pñt ē cū pñonis necessarie. Igitur. ¶
Ad primū argumentū. q: hec: luna
eclipsat: ptingēs est. t et-
iam illa: tra iter ponit int solē t lunā. t vltier. ea
que frequēter sunt ptingētia sunt t nō necessa-
ria. Dicit tñ Ad. x. q: ut ueniat in demonstratio-
nē necessaria sunt. t Lincol. hoc exponit dīcēs
q: ut ueniat in demonstratiōnē accipiunt cū cir-

estatis est qbus necessitant. ubi gra. qneunq
ponit terra inter solē & lunā eclipsat. Sed qn
eūq luna cadit in vmbra terre interponit terra
inter solē & lunā. Igit rē. Sic igit pater qualiter
que frequēter sunt in se ptingētia tñ ne-
cessaria sunt ut ueniūt in demonstratiōe. Ad
aliud per idē. Ad tertiū dicēdū q necessaria
nō sequitur per mediū ptingēs. & cū dī. Infert p
mediū ptingēs. igit scit per idē. pntia nō ualet
S; tñ sequitur q mediū ptingēs est cā illatiōis
pconis necessarie & si nō pssideret ut ptingēs
nō tñ ē cā necessitatis in pclusionē rē. Ad. rli.

Veritur

Verū pōlo necessaria
posset seq syllogistice
ex pmissis ptingētib. q nō videt. cō-
tingēs est indifferēs ad cē & ad nō cē: necessariū
est determinatū ad cē. igit rē. sicut nec ex disti-
ctua sequitur eius altera pars. Itē ptingens
est mediū inter necessariū & impossibile. & ex con-
tingētī nō sequitur impossibile. igit eadē rōne ex
ptingētī nō sequitur necessariū. Itē effect' non
excedit cām. pōlo est effect' pmissarū. igit si p-
misse sunt ptingētes pōlo erit ptingēs & nō ne-
cessaria. Itē pōlo sequitur ppter pmissas: sed
ppter ptingēs nō est necessariū. igit necessariū
nō sequitur ppter ptingētia siue ex ptingētibus.
Itē dī q pclusio ex ptingētib' sequitur non p-
pter qd: hoc est ppter cām: q pmissē ptingen-
tes nō sunt cause pconis necessarie. Sed tñ
sicut ex falsis sequitur uerū. Itē dī. ex falsis seq-
tur uerū eo q hec sunt. igit ex falsis sequitur ue-
rū ppter qd. eodē mō igit ex ptingētib' necessa-
riū. Itē sequitur hō est albus. igit hō est aial p-
pter qd. sicut enim illa: hō est aial. sequitur ad il-
lam: hō est hō: ppter qd tanq ad vnā cām vi-
tatis: ita ad istā hō est alb' tanq a causa vitatis
nō enim dī causa vitatis q actu uerificat: s; q
illa cēt uera si ppositio cui' est causa cēt uera si-
ue poneret vitatē in pōne cui' est causa: tūc ex
ipossibili sequit' necessariū ppter qd. igit eadē rō-
ne ex ptingētī. Ad oppositū est Al. dicēs q
ex ptingētī seqt' necessariū si ē nō ueris uerū.

Ad qōne
dī q necessariū syllogistice
pōt seq ex pponib' ptingētī
b'. seqt' enī oē qd est albū est hō. ois hō est alb'.
igit rē. pmissē sūt ptingētes & pōlo necessaria.
Intelligēdū tñ ppter rōnes q pmissē ptingē-
tes pnt dupl' pssiderari. Vno mō rōne ptingē-
tie que est in pmissis. Alio mō rōne dispōnis

terminor. Pōlo mō ex ptingētib' nō seqt' pōlo
necessaria pp qd nec eo q hec sunt. Scdo mō
ex pmissis ptingētib' seqt' pōlo necessaria eo q
hec sunt. S; tñ q ptingētia pmissarū adiungit
dispōnit tminor que ē cā necessaria iserēdi pōlo.
nē. id ē necessariū seq ex ptingētib' q est. & co-
dē mō dī uerū seq ex falsis sed nō pp qd sequit'
pōlo necessaria ex ptingētib'. q: dispositio tmi-
nor ut ē cā necessaria iserēdi pconē cōneat pti-
gētie. Alī hic ē fallacia accētis: pōlo necessaria
sequitur necessario ex istis pmissis: & ille pmissē
sūt ptingētes. igit pōlo necessaria seqt' necessa-
rio ex ptingētib'. loquēdo de pse de pconē sic
loquit' Al. in li' elēphoz assignat hic fallaciā
accētis. ois triāgulus hēt tres rē. ois triāgu-
lus est figura: igit ois figura hēt tres rē. figu-
ra enim accidit triāgulo fm q habet tres.

Ad primā
rōne dī q illa pbat q ex
pmissis ptingētib' fm q
sūt ptingētes nō seqt' pōlo necessaria & b' cōces-
sus ē. Ad aliud patet p idē q ptingēs s; rōe
ptingētis ē mediū inter necessariū & impossibile. &
illo mō sic ex ptingētī nō sequitur impossibile sic nec
necessariū seqt' syllogistice. Verū q rōne dis-
positiōis tminor (nō ex eo q ē ptingēs) pmissē
sūt cāe pconis necessarie: id ex illis ut sic seq-
tur pōlo necessaria eo q hec sūt. nō ptingit autē
repire aliquā dispōnē tminor ut ex eo q ē ptingēs
sequat' impossibile. Ad aliud dī q effectus
nō excedit cā: & ex b' nō seqt' necessariū. s; ex pti-
gētī s; q ptingētia sūt: seqt' tñ necessario ex dis-
pōne tminor. Ad aliud dī eodē mō sic pus.
Ad rōne p b' q pbat q pmissē ptingētes rōne
dispōnis tminor iserūt pp qd & eo q hec sūt pōlo
nē necessaria: cū b' stat tñ q respiciēdo ad pti-
gētiā nō iserūt pconē pp qd. Et eodē mō ē dī
cēdū de pmissis falsis respēctū pconis uere. sicut
de impossibili respectu pconis necie rē. Ad. rli.

Veritur
Atq accēs cōcēniūt
modi ē albū necessa-
rio p dicit' de sbo ut sic dicēdo: hō ē al-
b': uel cign' ē alb'. q nō videt. q Al. pōnit q
demonstratio est ex pponib' pse q: ex necessariis. si
igit tales ppositiones eēt necessarie eēt pse.
pns ē falluz: q albū nō est accēs ppiū cigni.
igit de eo nō dī pse. Itē dī q nō seqt' ē neces-
saria igit pse nisi ubi sibiicit qd natū ē sibiicit: hec
enī ē necia. aial ē hō: & tñ nō ē pse. S; cign' nō
ē ppiū sbo respectu albi idēce nō ē pse. Ad. rli.

illud. si alibi necessario inest cigno: hinc igitur in ei-
gno sue inheretie cam necessaria. Sed quoniam in h
fecto est causa respectu accis tunc tale accis p
se inest sbo. igitur hec est pte. cign^o est alb^o si sit ne-
cessaria. ¶ Itē si hec est necessaria: cign^o est al-
bus. tunc est scibilia: s; hec nō est scibilia: cuz al-
bū nō sit ppria passio s; accis cōe per Porphy-
riū. ¶ Ad oppositū. hec est necessaria: fontes est
quāt^o. et tū qd est accis cōe. igitur et. q; sit neces-
saria. pbo: q; pcept^o quāt psequit^o. pceptū for-
tis: fontes enī pcepti nō pōt sine quātō et qū. igitur
est necessaria. ¶ Itē accis isepabile isepabile i
est sbo. igitur necessario inest sbo. tū accis isepa-
bile pntet sub accite cōe: q; accis cōe diuidit^o
in accis seipabile et isepabile sicut dicit Porphy-
ri^o. igitur accis cōe necessario inest sbo. ¶ Itē p
Albe in li^o ptoz hec est vera. cign^o est alb^o de
necessitate: et tū albū est accis cōe. igitur et. asis
pater p Albe. q; Albe in li^o ptoz ostendit q; ex
altera de ptingēti ad utrālibet et ex altera de ne-
cessario nō ualet pinctio in scda figura. et h de-
clarat per instātiā in terminis. q; cū tminis sic
dispositis et. stat utis negatiua de necessario i
hīs terminis: ptingit nullū hōiem ēē albū uel
oēm. de necessitate ois cign^o est alb^o. et stat cum
istis pmissis q; de necessitate nullus cign^o ē hō
S; Albe nō instaret nisi pmissis ēēt uere pos-
set etis aligs dicit q; Albe nō litat si alia pmissa
rū ēēt uera: q; totū incōueniēs qd tūc sequit^o se
quif ex falsitate pmissis. igitur hec est uera: de ne-
cessitate ois cignus est alb^o et ex itēione Albe.
¶ Hic dicit q; Albe itelligit hāc ēē uerā nō abso-
lute: s; dū existit. albū enī primo inest singulari
bus sub rōne existit: et iō nō est necessaria abso-
lute nisi dū singularia existit. ¶ Contra h tūc nō
ēēt necessaria absolute: fontes est scibilia. scibilia
enī nō inest forti nisi sub rōne existit. Si igitur
albū inest uoliter cigno: igitur aliquā cām hēc i ci-
gno rōne cul^o inest cigno. et qū pscatū in sbo
hēc cām necessariā necessario inest sbo: igitur hec
est uera: ois cign^o ēē. maior pater: q; si albū non
haberet causam in cigno: non magis inestet ci-
gno q; alicut alteri ut curuo.

Ad quonē dicitur duplici. Una via ē q; hec
est necessaria: ois cign^o ē alb^o et al-
bus: sicut pater ex pcessu Albe in li^o ptoz. Si
dicit q; Albe instat per illā. Dis cign^o de necessi-
tate est alb^o: nō q; uera sit s; per ipsam dat itelli-
gere unā uerā. ¶ Contra hoc est q; si instātia debe-

at ēē ex utrisq; ueris: ex maiori ptingēti et minori
ri de necessario: aut igitur accipit mediū in scda
figura accitale: cuiusmodi est albū: aut accis.
ppriū: cuiusmodi est scibilia: aut aliq; pscatū
tū cōntiale. Si accipit tmin^o accitatis pro me-
dio cuiusmodi est albū: pscatū: q; hec sit
uera. Dis cign^o est alb^o de necessitate uel Albe
nō instat. Si accipit termin^o cōntialis pro me-
dio sine accipit ppriū tūc semp illa de ptingēti
accepta erit falsa. hec enī est falsa: ptingit oēm
hōiem ēē aial siue scibilia. nullo igitur mō potest
Albe instare in terminis ptra illā cōmitionem
nisi ita sit q; pscatū qd accipit in scda figura
pro medio sit termin^o accitatis sumpt^o a qūta
tib^o. ¶ Intelligēdū tū ē q; albū nō dicit accis rō-
ne q; nullū hēat sūm ppriū: s; pscatū q; ab ex-
trinseco inducit in sbo. Si tū inducit a causa
intrinseca ut a cōplexione sicut qdā uolūt: sic est
accis ppriū. Inest enī albū tanq; ppria passio
alicui sbo qd repit in cigno et nui. vñ illi subo
pmo inest tanq; ppria passio. S; cigno et nui
nō inest primo albū: s; pte s; nō pmo. et per hoc
dicit q; hec est necessaria: cign^o est alb^o: sicut p-
ter etis scibilia est: pōt enim albū pcludi de ci-
gno per illā cām que cōiter repit in cigno et in
nue. ¶ Contra hāc viā arguit sic per Porphyri-
um qū albū et nigra sunt accitia coia s; q; ac-
cidēs cōe distinguit ptra ppriū. s; accidēs illo
mō est fm q; pōt abēē et adēē sbo. igitur albū non
inest necessario sbo. ¶ Hic dicit q; Porphyri^o itel-
ligit q; albū est accis cōe fm q; albū iducit ab
extrinseco. i. a qūtaribus ut a calore et frigidita-
te et. sic albedo et nigredo resultat ex huiusmo-
di qūtaribus. fm tū q; iducit ab intrinseco. i. a cō-
plexione: sic est accidēs ppriū. ¶ Contra illud.
albū ē qūtas scda causata a primis. igitur tale
accidēs cōsequit cōplexionē: sed cōplexio pri-
mo est indiuidui. igitur albū primo inest indiui-
duo. Sed accidēs pprius primo inest spēi. igitur
albū non est accidēs ppriū s; inducat ab intrin-
seco. ¶ Hic dicit q; albū cōtegitur cōplexionem.
Et cum dicit q; cōplexio est passio singularis.
dicit q; nō: sed est alienius mālis in hoc et in il-
lo. An albū nō inest singulari primo: sed alieni
cōmuni primo: sed nō cōi qd est natura speciei
abstracta a cōditionibus materialibus: sed in
est euidaz quod est quodāmodo species per ac-
tributionem: q; est quasi quodāmodo mālius in-
ter nām cōm et indiuiduā. et sic quodāmodo

spēs nō uere. / **Q**uātra istud. albū vnusocuz est ad albū iductū ab extrinseco ⁊ ad albū iductū ab intrinseco: s; albū iductū ab extrinseco nō est ppria passio alicui: igit nec albū iductū ab intrinseco. / **A**d aliud oportet dicē q; nō sunt tota vnū rōnis ut comparant ad cās: q; albū cātū ab intrinseco nāle est sbo: q; a nā ppa causat ab intrinseco. albū vō iductū ab extrinseco est pter nāz sibi. / **A**d vī ad qōnē. q; accētia coia ut albū ⁊ nigrū nō pdicantē necessario de sbo. ⁊ hūī rō ē q; sōm absoluta rōne pōt ēē albū ⁊ nō ēē albū. q; idē fontes q; ad itellēctū qui ē albū ipso exīte ad huc ipso nō exīte nō ēē albū. ⁊ tū manet itellēct? idē fontes qui pūz fuit: q; ēē: fuisse: ⁊ fore: accidit itellectui fortis. igit hec est ptingēs: fortis est albū. ⁊ eadē rōne: cignus est albū: q; talia accētia non sūt sōis nisi fm q; exīstūt: s; accidit exīstē sōis: q; fortis pōt non exīstē: ⁊ per pūz fortis siue cign? pōt ēē albū ⁊ non ēē albū. tales igit nō sūt necessarie. igit non necessarie nisi vñ subiecta exīstūt. / **A**d pma rōnē in oppositū vī q; fortis ut est pte suppositū hōis itelligi potest sine quātitate: q; in itellectu fortis non est quātitas. / **T**u dices. accipio fortē ut est silonō sic nō pōt itelligi nisi itelligat quāt? igit hec ē necessaria: fortis est quāt? / **D**i q; talia accētia coia nō sūt subiectis rōne pceptū sed eis in sūt vñ exīstūt. ⁊ iō negāda est hec pūtia: silonō nō pōt itelligi sine quātō. igit quātū de eo necessario pdicat: q; plus regit. regit enī q; silonō actuali sit ad hoc q; quātū de eo necessario pte dīcet. / **A**d aliud. q; accētia dicunt īsepabilla nō ppter b q; pceptū sibi necessario pcomitant s; dicunt īsepabilla q; sbo manēte nō pnt separari. ⁊ sic albū īsepabile est a nīue: nō q; album de necessitate psequat nīue: sed q; nīue exīte non pōt albū separari. / **A**d aliū sicut dicebat. / **A**d rōnē ptra b: q; nō est sile de rīsbile ⁊ albo. albū enim pmo nām psequitur ut exīstīt: ⁊ sic pmo singulari iest. s; rīsbile iest pmo spēi. Per b ad formā. q; rīsbile nō psequitur fortē sub rōne exīstēte: s; sub rōne nāe spēi. / **A**d nltimū q; albū in sbo hēt aliquā cām rōne cui? necessario iest cigno vñ cign? est: q; albū psequitur talē cōplerio nē. s; q; illa causa nō est intrinseca nāe speciei: s; illa causa pīnet ad īdiuiduū pmo: iō tale accidēs nō hēt in sbo cām necessariā absolute: s; solus pro aliquo tpe. / **A**n ad formā. accēs hīs cām necessariā in natura spēi pmo absolute ne

cessario psequitur subiectū: sicut rīsbile hominē: sed accidēs habēs cau sam necessariā in īdiuiduo primo: non inest necessario ⁊c. **Ad. xlii.**

Veritur **A**trū dialectica sit scientia cois. q; nō videt
q; **S**cia vī cois a coitate sibi: s; sōm dialectice est syllogism? qui nō est cois pdicatiōe ad subiecta altorū sciarū / **I**te. scia distinctio nē ⁊ denoiatiōe caput a fine: s; finis dialectice nō est cois imo picularis. igit ⁊c. minor patet: q; finis dialectice est opinio. opinio autē distinctio ptra sciam: ⁊ per pūz est finis picularis. / **I**te methaphisica est scia cois. igit nō dialectica. pūtia patet: q; si utraq; ēēt cois ad oēs scēntias: tūc sic duo ēēt eque coia in scēntijs. dialectica igit nō erit cois. / **I**te demonstratiua est cōmunis ad oēs scēntias. nō igitur dialectica. / **A**d oppositū est Aristoteles.

Ad qōnē vī q; dialectica est scia cois sicut vult **A**z. / **E**st tū sciendū q; scia vī cois duplr. Vno mō coitate sibi. Alio mō coitate applicationis. **P**rio mō methaphisica est scia cois: q; pīderat ens qd ē eōe ad oia subiecta oīum sciarū. **S**ecdo mō dialectica est cois. dialectica enī est de syllogismo tanq; de sbo. **S**ed syllogism? est cois coitate applicationis. pōt enī applicari ad sōm cuiuslibet scē: q; quelibet scia utit syllogismo. **E**t iō vult **A**z. q; dialectica cū sit īnqīstīua ad oīuz methodorū principia viam habet.

Ad primum argumētū. vī q; scia pōt ēē cois coitate applicationis ⁊ tū picularis picularitate finis **E**t sic dialectica est picularis in pīcādo: tū est cois coitate applicationis ad oēs scias. pōt enī opinio in qūlibet scia cārī per syllogismū dialecticū. / **A**d aliud q; methaphisica est scia cois coitate sibi in pīcādo. **S**ed dialectica est scia cois nō coitate sibi: sed applicationis. ⁊ ita diuersimode est hec cois ⁊ illa. / **A**d aliud. q; eque demonstratiua est scia cois coitate applicationis. sicut enim in qūlibet scia pīngit arguere dialectice ex pbabilit? cois? ita in qūlibet scia pīngit arguere demonstratiue ex pūis. **A**n i b q; utraq; applicat oībus utraq; est cois. applicat tū diuersimode ⁊ i b differt ⁊c. **Ad. xlii.**

Veritur **A**trū in demonstratiue possit ēē receptio. q; nō videt: q; per **A**z. sicut sensibilia

Posterior

sunt nota sensui sic intelligibilia sunt nota intellectu. Sed sensus non decipit circa sensibilia. igitur nec intellectus circa principia intelligibilia. igitur 22. Confirmat ratio: quia dicitur Aristoteles. circulus est figura: hic potest esse deceptio. sed si describatur pulvis non est deceptio. sic enim manifestum est quod circulus est figura et poema homeri non est circulus. eodem modo principia demonstrationis de se sunt nota intellectui. igitur in illis non potest esse deceptio equivocatio: nec aliquid alia in dictione est. Item quod in demonstratione non sit aliquid deceptio per fallaciam extra dictionem est videtur. quia si aliquid fallacia esset in demonstrativis esset fallacia propriis: quia fallacia accipitis non potest in illis accidere: quia prima dicitur de medio per se et mediis de tertio per se. Nec accidit fallacia secundum quod et simpliciter. quia demonstratio est ex ultimis et sic inducitur per alias. Si igitur accideret fallacia esset fallacia propriis. Sed illa accidere non potest quia fallacia propriis non est in terminis peritibilibus. demonstratio est ex peritibilibus. igitur in demonstratione non ponitur propriis. Item in illis circa que non pergitur errare non cadit deceptio. sed circa principia demonstrationis non pergitur errare. per Aristoteles. In tertio methaphisice igitur 22. Ad oppositum. In demonstratione sunt syllogismi falsigraphi. et in illis est deceptio. igitur 22.

Ad quoniam non est in demonstrativis quanta est in dialecticis: aliquid tamen potest esse quod non ratio patet per quatuor causas. Prima quia in demonstrativis arguitur ex ultimis et ita excludit emptumema et inductionem et quilibet alia species argumentationis. Sicut ex transeat omnes loci extrinseci. et hec est una causa quare in demonstrativis minor est deceptio quam in dialecticis. Dialecticus enim urit omnibus istis modis arguendi. Alia est causa quod demonstratio est ex paucioribus et certioribus quam syllogismus dialecticus: quia in demonstrationibus non pergitur augere media nisi in latum vel in post assumendo. Sed in dialecticis pergitur augere media istis modis et multis aliis modis. Tertia causa est propter hoc quod demonstrationis principia sunt nota intellectui sicut sensibilia sensui. et ideo minor est deceptio quam in dialecticis. Quarta causa est quia in demonstrativis facilius est resolutio in prima principia. Et hiis omnibus sequitur quod in demonstrativis scilicet minor est deceptio quam in aliis: quia sicut Aristoteles recitat scenes ostendebat quod ignis generat in multiplicata analogia. quia enim hec propositio est bona. si aliquid ge-

nerat multiplicata analogia cito generat. ideo erit didit scenes quod hec compositio esset bona. ignis cito generat: igitur generat multiplicata analogia: hic tamen incidit fallacia consequentis.

Ad primum argumentum dicitur quod principia demonstrativa de se sunt nota intellectui: unde in illis secundum se non accidit deceptio tamen ex alia circumstantia potest esse deceptio: ut forte ex hoc quod intellectus non est bene dispositus. Ad alios dicitur quod in demonstratione potissima non accidit propriis. tamen in demonstrativis non potissima potest accidere fallacia: accipitis et propriis ex ignorantia syllogisticis. Quia enim in demonstratione potissima arguitur ex peritibilibus: ideo ibi non est propriis: ibi arguitur ex contra. Et tamen aliud vitium ut forte circulus. Sed in demonstratione non potissima accipiuntur aliqui termini non peritibiles: et in talibus si arguitur ex contra erit fallacia propriis: sed tamen in demonstrativis secundum quod talia sunt non est aliquid deceptio. Ad aliud. quod hic circa principia prima non pergitur errare que sunt simpliciter prima: tamen circa principia specialia ducuntur scilicet pergitur errare. Sicut enim dicitur Aristoteles. quedam sunt principia que prima sunt in aliquid scilicet: et tamen non oportet adiscere illis consentire. Alii supposito quod circa principia non continetur errare: tamen in modo deducendi ex premissis per se non potest esse error: in demonstrativis. veritatem minor est quam in dialecticis 22. Questio. xlv.

Veritur circa hanc ipsam Aristoteles. si affirmatio est causa affirmationis et negatio negationis. quod sit falsum videtur. quia ignis est causa caloris: et aliter non ignis non est causa non caloris: quia sol est non ignis: tamen sol est causa caloris. Item homo est causa alacris: et tamen non sequitur quod non homo sit causa non alacris: quia tunc sequitur asinus est non homo ergo asinus est non alacris. Ad oppositum est Aristoteles.

Ad quoniam dicitur quod duplex est causa: quidam per se: alia non per se. Provenit de causa primo modo: tunc illa propositio est vera si affirmatio 22. ut patet in exemplo Aristoteles. si enim habere pulmonem est causa respirandi: tunc non habere pulmonem est causa non respirandi. quia habere pulmonem est causa respirandi. et alius causis non tenet.

Ad primum argumentum dicitur quod si ignis est causa caloris et dante sua ita illud quod non habet virtutem ignis non habet causam caloris. Sed enim que sunt calida sunt calida virtute propria calidi quod est ignis. Vel potest dici quod ignis

nō ē cā pēssa caloris: q̄ sol tanq̄ ignis cāt calo-
rē. ¶ Ad aliō. q̄ hō nō ē pēssa cā aialis. s; pēssa
cā aialis est suba aiala sensibills. Ad. xlvj.

Veritur

q̄ utrū deficiēte sensu
deficiat r̄ scia fm illū
sensu. q̄ nō videt. Intellect⁹ in quo ē
scia ē v̄r supior: q̄ sensus r̄ por: s; p̄us nō depē-
det a posteriori. ergo cognitio intellectua nō de-
pēdet a cognitōe sensitiua ergo r̄. ¶ Itē itelle-
ct⁹ intelligit se r̄ suā opationē r̄ etiā itēides scē-
das. S; ista nō cadūt sb sensu: ergo de hīs pos-
set ēē scia deficiēte sensu. ¶ Hic dī q̄ l; ista non
cadūt sb sensu: tñ cadūt sb intellectu. nec oportet
q̄ sb sensu cadūt: q̄ illa que intelligunt directe i
intellectu cadūt sb scia: s; que intelligunt i intellectu
reflexo nō. ¶ Cōtra A. se i l.° de sensu r̄ sensato
oīno nō intelligim⁹ qd̄ sensu nō cōprehēdim⁹. er-
go si lēctōnes scēde nō cadūt sb sensu ergo nec
sb intellectu. ¶ Itē lēctōnes scēde intelligunt p re-
flexionē ergo intelligunt posteri⁹ q̄ res. s. p̄me in
tēctōnis. logica ergo que ē de itentōnib⁹ scēbis
posteriori erit i ordinē scēay q̄ scia realis ut me-
thaphisica siue phica qd̄ videt falsus. ¶ Item ad
pncipale: cecit h̄it scēay: r̄ tñ deficit eis sensus:
ergo non oportet q̄ deficiēte sensu deficiat r̄.
¶ Item aia sepata h̄t sciam: tñ caret sensu. er-
go r̄. S; l; sube sepate carēt sensu: r̄ tñ habent
sciam. ¶ Ad oppositū est A. se dīcēs q̄ refici-
ente sensu deficiat r̄ scientia. ergo r̄.

Ad qōnē dī q̄ sic sic dicit A. se. r̄ hu-
ius rō est: q̄ scia ē cognitio
acq̄sita p demfationē. demfatio ē ex ulibus. er-
go scia nō est sine cognitione uli. S; cognitio
ulius nō ē sine cognitione sensitiua. q̄ cognitio
ulius est p iductionē: r̄ iductio ē singlū quorū
ē sensus. ergo a pmo scia nō est sine cognitione
sensitiua. ¶ Intelligēdū tñ ē pp rōnes. q̄ l; v̄r
intellectus sit por v̄rūb⁹ sensitiuis: tñ quodam
mō depēdet a v̄rūb⁹ sensitiuis. oēs enī v̄rutes
sensitiue ordinate sunt ad intellectū. p̄us enim
apphēdit spēs a sensib⁹ exteriorib⁹: r̄ postea a scēu
cōi: tertio a fantasmatē: q̄rto ab intellectu. r̄ ita i
tellect⁹ in cognoscēdo aliquo mō depēdet a po-
tētijs: q̄ p illas deferat ad intellectu possibillē. Et
loquor de intellectu fm q̄ cognoscit p spēs acq̄-
sitas: q̄ de intellectu sepato alia rō ē. ¶ Tu dīcīs:
intellect⁹ ē v̄r imālis. ergo nullo mō a potētijs
sensibillib⁹ depēdet cū sint mālēs. ¶ Dī q̄ itelle-
ct⁹ ē v̄r imālis p rāto q̄ nō utit organo corpeo

i opando. An ē v̄r imālis pōt dīct duplī. Uno
mō: q̄ nō ē pfectio mār: r̄ sic itellect⁹ nō ē v̄r
imālis. Alio mō: q̄ nō utit organo corpeo in
opando: r̄ isto mō itellect⁹ est v̄r imālis. q̄ tñ ē
pfectio mār id aliquo mō a potētijs sensitiuis
depēdet. id enī frenetici nō h̄t v̄rū dīcāt q̄ sen-
sus est male disposit⁹ r̄ id etiā itellect⁹ ex p̄nti.
S; l; i dormiēdo itellect⁹ nō iudicat: r̄ h̄ q̄ sen-
sus ligat. S; l; qdā op̄i sunt mār. qdā inepti:
r̄ hui⁹ causa nō ē fm se: q̄ itellect⁹ fm se non est
magis disposit⁹ nec min⁹: q̄ nō suscipit magis
nec min⁹ fm se. s; causa est q̄ in hōie vno q̄ in
alio est complexio melior. Dīgit enim A. se. q̄
molles carne apti sunt.

Ad primū argu mētū sicut iā dictus
ē. q̄ itellect⁹ a sensibillib⁹
quodā mō depēdet. ¶ Ad pbatōnē dī q̄ p̄ius
aliquid alio pōt ēē duplī. Uno mō gnātione r̄ p
lectione: sicut suba pcedit accūs quātū est de se
tpe r̄ natura. Alio mō pfectiōe s; nō gnātione:
sicut itellect⁹ fm se pōt ē sensu. Tertio mō gnā-
tione s; nō pfectiōe. sic aial p̄us ē hōie. Tūc dī-
co q̄ p̄us ē altero pmo mō ab altero nō depen-
det. qd̄ tñ scēdo uel tertio mō ab alio depēdet. r̄
sic itellect⁹ a sensu depēdet pōt. ¶ Ad aliō sicut
dicebat. ¶ Ad rōnes p̄ra h̄. ¶ Ad p̄mā vico q̄
A. se. i de sensu r̄ sensato loquitur r̄ dīct q̄ oīno
nō intelligim⁹ de nūro sensibillib⁹: qd̄ nō p̄us ca-
dit i sensu. ¶ Ad aliud q̄ nō sequit q̄ logica sit
posteriori scia ordie doctrine q̄ alie. ¶ Ad pba-
tōnē: cū dī. res p̄me itēctōnis pmo itelligūtur:
dīq̄ triplex ē opatio itellect⁹. Una ē itelligētia
simplici. alia ē cōpositio uel diuissio. r̄ quo ad
illas duas opationes res p̄me itēctōnis sunt no-
te p̄us intellectui q̄ scēde. Tercia ē opatio discursi-
ua a p̄missis ad p̄clones. r̄ ille discursus ē itē-
ctio scēda: r̄ est acc̄ rōnis p̄ quē uicimur i cogni-
tione p̄mār itēctōnū r̄ aliarū sciarū. r̄ ideo
quo ad hūc actū logica est p̄r r̄ ita p̄r quātū
ad doctrinā: q̄ p discursū doctrinamur. ¶ Ad
aliud dī q̄ ppositio itelligēda ē de hīs qui ca-
rēt sensu a naturate. ¶ Ad aliud. q̄ aia sepata
cognoscit ea que cognoscit ab hīs discursu r̄ nō
p spēs acq̄sitas. S; hec ppositio itelligēda est
de hīs que acgrunt per discursum r̄ eodē mō
dicēdū est ad ultimum r̄. Questio. xlvij.

Veritur

q̄ utrū vnitas sciētie sit
ex vnitate generis sibi:
q̄ nō videt. ens est sibi cuiuslibet sciē:

Posterioꝝ

et tñ scie hz se sūt plures et diuerse ergo et. maior
patet: q̄ de nō ente nō est scia. hic dī q̄ ens sub
eadē rōne nō est s̄bm cuiuslibet scie: q̄ ens rō-
nis est s̄bm logice: et ens inq̄tū mobile est s̄bm
nālis scie. et ens sub absoluta rōne est s̄bm me-
taphysice. et tñ nō est idē subiectū cuiuslibet scie
¶ Contra rō mobilis est rō entis: q̄ mobile est
ens. et similiter p̄siderare ens sub rōne mobilis
est p̄siderare ens sub q̄dā rōne entis: et per p̄s
nālis scia nō differt a metaphysica sed solū uar-
iant scie per diuersas rōnes s̄bi. ¶ Itē si scietie
uariet ex hoc q̄ s̄bm siue ens uariat s̄m diuer-
sas rōnes solū. Et scie secant ut res: hoc est q̄
eorū subiecta que sunt realia sequit q̄ scie nō di-
uersificarent nisi s̄m rōne et nō realiter qd̄ est in
cōueniēs. ¶ Itē ad p̄ncipale. metaphysica ē vna
scia: et tñ est de plurib⁹. est enim de substantia q̄-
tate et sic de alijs. ¶ hic dī q̄ metaphysica est
ex plurib⁹ entib⁹. est tñ de vno subiecto. q̄ oīa
entia h̄nt attributionē ad substantiā: et sic metha-
physica est de vno subiecto qd̄ est vnū vnitate at-
tributionis: et hoc sufficit per A. h. iii. metaphy-
sice. ¶ Contra. decē sunt gnā p̄ma. cū ergo sūt
p̄ma nullā h̄nt attributionē ad alterū: q̄ si sic
eēt aliqd̄ p̄s p̄mis: ergo nō est dicē q̄ metha-
physica est de decē generib⁹ per attributionē ad
substantiā. ¶ Itē q̄titas s̄m illō q̄ est ens ab-
solutū. sed metaphysica est de q̄titate s̄m illud
q̄ est. ergo metaphysica est de q̄titate hz q̄ est
ens absolutū. et per p̄s nō p̄ attributionē ad
substantiā. maior patet q̄ si q̄titas s̄m illud q̄
est eēt cōparatū tūc eēt q̄titas ad aliqd̄ q̄ non
est vtrū. ¶ Ad oppositū est A. h. dicēs q̄ vni-
tas scie est ex vnitate generis subiecti.

Ad q̄onem dī q̄ sic cuius rō est: q̄a
sicut se h̄nt potentia ad
subiectū: ita scia ad subiectū. sed vnitas potētie
est ex vnitate subiecti. sicut vnitas potētie visive
est ex vnitate coloris. potentie enim distinguit
per subiecta per A. h. secūdo de aia. ergo vni-
tas scie est ex vnitate generis subiecti. ¶ Intelli-
gēdū tñ. q̄ nō oportet ad vnitate scie genus s̄b-
iectū eē vnū vnitate p̄dicationis ad oīa que pri-
nent in scia. Sed sufficit q̄ sit vnū hz analogiā
sicut ens est subiectū potētie intellective: ita q̄ p̄-
mū ens q̄ est substantia est subiectū intellectus: et
oīa alia entia per attributionē ad substantiā. ita
de ente q̄ est substantia est p̄mo metaphysica et
oib⁹ alijs entib⁹ s̄m qd̄ h̄nt attributionē ad sub-

stantiā. et ita sequit q̄ nō oportet genus subiectū
eē p̄dicabile de oib⁹ que determinant in scietia.
Sed sit cōe q̄ oīa in illa scia habeant attributio-
nē ad ip̄m. Et p̄ueniēs exēplū ponit A. in conie-
ctis. sicut enim est de arbore q̄ ei sunt radices que
sunt ei⁹ p̄ncipiū sic ei⁹ sunt rami exeuntes ab
arbore. et ab vno exeunt alij rami quousq̄ fiat
multitudo ramorū: ita est in s̄bo scie. q̄ ei⁹ sunt
p̄ncipiū et ab ip̄o egrediuntur passiōes que de ip̄o
sciunt per p̄ncipiū. Id manifestū patet in geo-
metria. ubi p̄o celo est p̄ncipiū celonis subse-
quentis et sic sic vna celo. et ab illa celone fiunt
alie et sic quousq̄ fiat integritas scientie oīa illa
h̄nt attributionē ad genus subiectū.

Ad primū argumētū sicut dicebat.
¶ Ad rōne p̄tra hoc: p̄ce-
dit q̄ rō mobilis est quedā rō entis: q̄ nihil est
q̄ possit s̄berfuge rōne entis. vtrū rō entis s̄b
qua p̄sequit ens q̄ est gen⁹ in metaphysica: et rō
illa entis que est rō entis mobilis: q̄ equiuoce
sunt rōnes entis. et id̄ per illā rōne entis sufficiē-
ter diuersificat scia nālis a metaphysica. ¶ Ad
aliud dī q̄ nō segtur sciam diuersificari solum
s̄m rōnes. q̄ ille diuerses rōnes entis per q̄s di-
uersificat scia nō sunt diuersimode solū s̄m cō-
siderationē intellect⁹. sed in re: hec rō nō est illa:
modus enim eēndi entis inq̄tū mobile nō est
modus eēndi absolute inq̄tū est qd̄ in se. ¶ Ad
aliud p̄ncipale sicut dicebat. ¶ Ad p̄mū contra
hoc dī q̄ hz q̄titas sit p̄mū i suo genē: ita q̄ in
illo genē non h̄eat aliqd̄ p̄s: nihil tñ p̄hibet ip̄-
suz reduci ad aliqd̄ p̄s alteri⁹ generis. Vn cū
dī q̄ tūc eēt aliqd̄ p̄s p̄mo. Dicēdū q̄ hoc nō
est icōueniēs in diuerso genē. substantia entis est
p̄mū ens ad qd̄ oīa entia siue oīa gnā accidētia
reduci h̄nt. ¶ Ad aliud dī q̄ nō segtur q̄titate
eē ad aliqd̄ hz attributionē h̄eat ad substantiā. nō
enī quilibet attributio siue cōparatio fac ad ali-
qd̄. sed solū cōparatio ad terminū. Sed tñ cō-
paratio ad subiectū nō facit aliqd̄ ens ad aliqd̄.
Per hoc ad formā dī q̄ hec maior. q̄titas s̄m
illud qd̄ est: est ens absolutū: vtra est distingū-
do absolutū p̄tra cōparatū ad terminū relatio-
nis. vtrū ip̄m est cōparatū ad subiectū: q̄ ac-
cidēs s̄m illud qd̄ est: substantie est. accidēs enī
non est ens. nisi quia entis.

¶ Explicat q̄ones p̄mi libꝛi posterioꝝ.
Sequitur q̄ones secūdi. Ad. xlvij.

Meritur de verita

q te hui? q sic falsa videt. q de cōtin-
gētib? q corruptibilib? sūt qōnes z
tū nō sunt vere scia q de pīgētib?
nō ē scia ergo zc. / Hūc dicit Linceo. q qōnes
in gnālī sunt eqles nūero hīs que vere scim? i
gnālī: tū in spālī nō sunt eqles hīs qēcūq? vere
scim? in spālī. / Cōtra. eqle genē z nūero: vīsti
guant? sē hūc sicut idē genē z idē nūero. Di-
cere ergo q qōnes nūero sūt eqles hīs qēcūq?
vere scim? z dicē q ille qōnes sunt eqles genē
nō videt pueniēs exposito. Exponit enī vñā
mēbrū p alterū. / Itē ad pncipale qōnes sūt i
finitē z pōnes scite sūt finite. sed q īfinita nō
sūt eqlia finitis q ibi nō ē certitudo ergo zc.
/ Itē illud qō qrit est dubiū. q p Boetii qō ē
dubitabilis ppositio. s; illud qō scit ē certū er-
go zc. / Itē scia pīnet ad demōstratorē: s; ad
demōstratorē nō pīnet interrogatio nec qō: nō
enī interrogat s; sumit qd per A. / Dic vñ q
ad demōstratorē nō pīnet interrogare de pmissis
z h itēdit A. Ad cū tū pīnet interrogare
de pōne z ad pōnē pīnet scia: z ita ad idē
pīnet interrogatio z scia. / Cōtra b: si demon-
strator interroget de pōne: tūc ptingit adiscē-
tē nō credē: q p A. pōlo p b a pōne z suppo-
ne dīfere: q nō oportet adiscēre assentire illi de
quo sit qō: sed hēitare pōt de vna pte z de op-
posito. z ita non oportet adiscēre credere qō est
ptra Aristotilē. / Ad oppositū est Aristotiles.

Ad questionem dī q qō-
nes sūt
eqles numero zc. Tuius rō est q: ppositio sci-
bilis nō ē pse nota in vitate nec i falsitate: q: p
positio scibilis ē illa cui? scia acgrit de nouo p
cām: s; talis nō ē pse nota i vitate: q: si sic eius
scia nō acgreret de nouo. nec pse nota i falsita-
te: q: de nō ente nō ē scia: ppō ergo scibilis nō
ē pse nota: nec ē simplr ignota sic īpossibilia de
qb? nō pōt ē scia: ergo ppō scibilis talis ē de q
scia acgrī pōt post dubitationē: ita q ipsa pūs
sit dubitata z postea p pncipia nota fiat scia er-
go zc. / Intelligēdū tū ē q: ppō scibilis nō est
qribilis tali mō q ab eodē sit scita z dubi: ara q
sic nō ēēt nota z certa respectu eiusdē. S; ipa est
pūs dubitata ab adiscēre: z postea p pncipia no-
ta pse debite applicata ipsa sit certa z eadē qō
que est scita ab vno z interrogabilis a b alio: z
hoc non est inconueniens.

Ad primū sicut dicebat. / Ad rōnē
z b: vñ q ille determinatio-
nes genē z numero nō referunt ad idē: sed hec
determinatio in gnālī referēda ē ad pōnes: z hec
determinatio numero referēda ē ad eqlicitatē: z ita
patet q intellect? ē iste. Qōnes acceptē in gnālī:
sūt eqles nūero hīs que vere scim? in gnālī: z
sic ē ppō vera. / Ad scdm pncipale dico q p
positiones nūero īfinitē sūt: z sic de illis nō intē-
dit Aristotiles: s; solū de qōnib? i genē. Sīlī i
telligēdū q: ptingētū ut ptingētia sūt ppō: nō
ē qō: sicut nec eoz ē scia: q: oīs qō ē qō mēdī si
ue cāe: s; ptingētia ut talia sūt nō hnt cām eoz.
tū de hīs que sunt ptingētia qōnes sūt. ut qre
uadis romā? Rūdet. ut recupem sanitatē. De
isto ptingētī sit qō. ppf b q hēc quādā cām or-
dinatā que ē itēta a uadēte. z isto mō ptingēs q
ri pōt: z etiā sciri p talē cām: s; talis scia nō pī-
net ad demōstratorē. / Ad aliud dico q illud
qō qrit dubiū ē qrit de se. Cū b tū fiat q: eq-
les sunt qōnes hīs que vere scim?. q: eadē nūe-
ro ppōnes que pūs fuerūt dubie posteri? sunt
certē p ppōnes notas. / Ad aliū sicut dicebat.
/ Ad illud z b: dico q nō oportet adiscēre ere-
dere pōnē anteq? p demōstratōes pse cōclu-
dant: s; pmissas credē debet q: sunt pse note:
uel qñ ex pmissis determinato mō applicatis in-
fert pōlo: tunc adiscēs credit pōnē: sed prius
nō oportet nec hoc itēdit Aristotiles. Ad. xlii.

Meritur An si est sit qō. q nō
videt. oīs qō aliqd p-
supponit: s; qō si ē nīblī psupponit er-
go si ē nō ē qō. Probo minorē. Si si ē aliqd p
supponit: tūc psupponeret qd ē. S; qd ē nō p-
supponit: q: psupponit si ē: ergo nō psupponit
a si ē. / Itē illū qō pēgnosceit an demōstratio
nē nō ē qribilis: q: oē qribilis ē scibilis. S; si est p
supponit an oēm demōstratiōē: q: de sbo pēo
gnosceit si ē z qd ē. / Itē si ē qrit de aliquo: q-
ro an qrit idē de seipso an aliud de alio. si idem
de seipso tūc nō ē qō: q: p A. qrit qre hō ē hō
nīblī ē qre. Si qrit aliū de alio: tūc qō talis nō
ē simplr s; cōposita. Quia qō simplr ē qñ il-
lud qō qrit nō ē alteri? cēntie sicut dīc Linceo.
/ Itē si hīc qrit aliud de alio. tūc ē pōtē de-
mōstrari: q: ē hēret in sbo cām qre īsepabilī
ei iest z ē fm se aliud ab eo cui? est ergo est de-
mōstrabile. / Ad oppositū est Aristotiles.

Ad qōnē dī q si ē qō: qō patet ex itē
dīc A. dīc enī q si est: est

Posterior

qđ simplr. et b̄ legtur qđ n̄ ē qđ simplr. et est
qđ simplr sicut dicit Thomas pp b̄ q: nō p̄di
cat ē certū: sed fm̄ X̄inco. dī qđ simplr. qđ rō
forme et rō rei subiecte et rō et forma rei p̄dicare
nō sunt due s̄ vna: et qđ cōposita ē cū forma. et
rō rei subiecte et p̄dicari sūt due sicut hic est qđ
an hō sit risibilis. ¶ Intelligēdū tñ ē qđ ad qđ
nē tria regnāt et ista sufficiat. C̄ primū ē qđ id
de quo qđ sit dubitabile qđ ē de se. C̄ sēdō
ē qđ q̄ribile aliqd supponat. C̄ tertiū ē qđ ip̄s
hēat mediū p qđ demonstrari possit. Itē tres
p̄ditiōes seludunt l̄ hac p̄ditiōe si ē: qđ ē qđ
ē de se dubiū ē: qđ p̄tigit scire qđ s̄ḡtur p hircō
ceruū et tñ dubitare an sit. s̄l̄r si ē sup̄pōit qđ
ē: nō qđ sit simplr. s̄ qđ sit rei. s̄ qđ sit qđ s̄ḡtur
p nomē: s̄l̄r si est h̄t mediū p qđ possit demō
strari. ¶ Juxta qđ ē intelligēdū qđ duplex ē ē. qđ
dā ē ē sibi et aliud cōpassiōis. Et sibi nō h̄t me
diū rō. nec ē demonstrabile. qđ de sbo p̄cognosci
tur qđ sit et qđ ē an oēs demonstratiōē. Et sic
passiōis ē demonstrabile: qđ ē passiōis ē seise:
et seise passiōis sbo demonstrat et p̄ diffinitionē
sbi tanq̄ p mediū: et p̄ diffinitionē passiōis.
ḡ si ē qđ cū h̄t p̄ditiōes regitras ad qđ nē.
Ad primū argumētū dico qđ qđ si est
aliqd supponit. Nō pre
supponit tñ qđ sit rei: s̄ qđ sit qđ s̄ḡtur p nori:
qđ enī rei supponit si ē ut argutū ē. et iō a si est
nō supponit. ¶ Ad aliud patet p dicta i pōne
qđ de sbo p̄cognosci si ē et qđ sit. et iō de sbo nō
pōt qđ ē. Et sic tñ passiōis pōt ē q̄ribile. ¶ Ad
aliud dī qđ ē qđ sit de eo cui? ē: nō sicut totaliter
idē sibi nec sic totalr dīuerfus. S̄ qđ sit tanq̄ ali
qd reducibile ad gen̄ illi cui? ē ut si sit ē sbe ad
subam. Si q̄ritatis ad q̄ritatē: et sic de ceteris
generib̄: ita qđ nō p̄dicat ē qđ ē alteri? ḡnis. et
ē qđ simplr. Et p̄dicat ē fm̄ adiacēs: qđ ē sic
vlt̄ Thomas: ē reducibile ad gen̄ illi cui? ē ē.
¶ Ad aliud patet qđ hic nō qđ sit totalr aliud: vñ
nō ē demonstrabile de eo cui? ē: qđ ē in sbo sup
ponit ē: et iō ē sibi demonstrari nō pōt: nec illud
qđ sit p̄p̄le. Si tñ qđ sit: h̄ nō ē ut fiat notū p de
monstratiōē: s̄ ut aliq̄ alla via notificet. sed ē
passiōis qđ sit et idē demonstrat. ¶ Videt tñ X̄in
co. alr̄ dīcē. qđ ē cultu sibi alterius a p̄ma cau
sa demonstrari pōt de eo cui? ē excepta sba qđ est
gn̄alissimū. ipsa enī suba nō h̄t diffinitionē: qđ
nō h̄t gen̄ sup̄l̄: et iō de suba que ē gn̄alissimū
nō demonstrat ē: nec de p̄ma cā eadē rōne. qđ p̄
ma cā nō ē in genē qđ ē: ē ē cā cēntia. et sic est

sbi: et cōpassiōis q̄ribile ē et etiā seibile: exceptis
hijs que dicta sūt. ¶ Ad rōnē dico qđ ē simplr
sbi demonstrat p diffinitionē sibi de sbo: tñ esse
sbi scōplere an demonstratiōē p̄cognosci et p̄
supponit: tñ enī p̄cognosci ē. sbi scōplere qđ
ip̄m cognosci p aliq̄ accētia siue p descriptio
nē: et tale ē p̄cognosci anteq̄ p̄cognoscat qđ
rei. Et cū b̄ puenit Alr̄. vij. meth. et p̄mo de
ala. et scōo p̄u. Dicit enī qđ accētia magnā p̄e
p̄serit ad cognoscēdus qđ qđ rei. et tñ cōplere
sbi per diffinitionē sibi acq̄rit. et sic patet qđ alio
mō ē p̄cognosci et supponit et alio mō qđ sit:
Sic ergo patet p ip̄m qđ qđ sit an b̄ ē: nō qđ sit
aliq̄ forma de alia: et iō ē qđ simplr. nec totalr
idē ut dictū est: qđ tñ nō ēēt questio. Ad. l.

Veritur An qđ sit qđ. qđ non
videt: qđ ē qđ sit qđ sit
seibile p qđ ē: qđ illud qđ sit sit p dif
finitionē idicātē qđ ē: et illud qđ sit sit sit. S̄
qđ ē nō sit p mediū qđ ē qđ qđ sit: eadē rōne
illud qđ qđ sit sit sit p aliud qđ qđ sit sit sit p
cellus in istū. ¶ Itē ē q̄ribile ē seibile: qđ nō
est seibile: ergo nec q̄ribile. p̄bo minorē. Si qđ
ē seibile. sciret p cāz: s̄ n̄b̄l ē itim? rei qđ s̄
qđ qđ sit ergo qđ qđ sit nō h̄t cāz itiricē p quā
possit sciri. ¶ Hic dī qđ qđ ē qđ qđ sit sit sit al
ud qđ qđ sit passiōis. Ad qđ sit sibi qđ nō pōt
qđ nec sciri: qđ de sbo p̄cognosci qđ sit et sic per
Alr̄. Quid tñ passiōis querit: et illud sit per
diffinitionē sibi. ¶ Cōtra istud. Primo ostēdo
qđ qđ qđ sit qđ sit pōt et etiā sciri: qđ p̄tingit ali
quē cognoscē ē et dubitare de p̄ncipijs idicātī
bus qđ: et postea p̄tingit cognoscē p̄ncipijs indī
cātia qđ: sicut puer cognoscit bouē ē: et tñ p̄nc
cipia bouis cēntalia ignorat: et postea ista p̄nci
pia idicātia qđ cognoscit: sed illud qđ est p̄mo
ignotū et postea notū ē q̄ribile et etiā seibile. er
go qđ sit sit: q̄ribile et etiā seibile. qđ tñ qđ sit
sit notū p qđ notū ergo seibile est. ¶ Itē qđ qđ
passiōes nō possit sciri videt: qđ p Aristotilem
Ad qđ sit nō pōt demonstrari: qđ sic fieret p̄ci
tio p̄ncipijs. ergo qđ qđ passiōis demonstrari nō
pōt. ¶ Itē. oīs qđ est qđ mediū siue cāz p Ar
istotile. S̄ qđ qđ: nō est qđ mediū: qđ ip̄s qđ
nō est mediū siue causa. ergo qđ sit nō est qđ.
¶ Itē qđ sit supponit si est ut est qđ. sed qđ ē
idē est qđ cēntia uel ip̄am supponit: qđ tñ nū
la rosa erit nō possit cognosci qđ est rosa: er
go qđ sit nō est qđ: ut qđ uerā cēntia rei notifi
cat. ¶ Itē qđ sit sit a suppone et p̄titione in b̄

q. in qōne nō oportet adscēre p̄sentire p̄ti op-
ponētis quā intēdit opponēs. Sed pōt ēē p̄rie
opinōis sed in eo qd̄ qd̄ nō p̄nt opponēs
et r̄idēs ēē p̄rie opinōis. ergo qd̄ est non est
qd̄. Admōr paret q. qd̄ qd̄ est nō ēē qd̄ dialectica.
ergo in qōne qd̄ est nō p̄nt ēē opinōes p̄rie.
sed t̄si erit vna p̄s sustinēda. ¶ Itē si qd̄ est ēē
qd̄: idē ēē dubitabile et suppositū. p̄ns est fal-
sum ergo et ascedēs. Probatio p̄side. q. qd̄ est
supponit si est. Si igitur dicit q. qd̄ est qd̄
tunc qd̄ est supponit a si est. q. ēē uel est cēntia
uel imēdiate p̄ns qd̄ dicitur: s. qd̄ p̄legit qd̄ dita-
tē ipsam supponit. ergo ēē supponit qd̄ dita-
tē. Si ergo dicit q. qd̄ est sit qd̄: idē erit dubi-
tātū et suppositū. ¶ Hic dī q. nō legitur: q. est
aliud qd̄ est qd̄ dubitātū. et qd̄ est suppositū
a si est: q. qd̄ est uerū est dubitātū. Sed qd̄ est
uerū nō supponit a si est. Si est enim solū p̄-
supponit qd̄ est qd̄ s̄gitur per nomē et ita aliud
qd̄ supponit et aliud q̄rit. ¶ Cōtra: Illud non
soluit: q. ēē uel est qd̄ dicitur uel imēdiate p̄legit
tū qd̄ dicitur uerū. ergo ēē supponit qd̄ dicitur
uerū et nō solū supponit qd̄ s̄gitur per nomē.
¶ Itē ēē distinctū p̄legit ēē distinctū: ergo ēē
supponit entitatē distinctā. et hoc nō est qd̄ dita-
tātū significat per nomē t̄si. Sed qd̄ est rei: er-
go supponit uerū qd̄ dicitur rei. ergo si est sup-
ponit qd̄ est. ¶ Aliiter dicit Linceo. q. qd̄ est pre-
supponit si est cognitū p̄ accēntia. Quid est t̄si p̄
supponit a si est: s. q. qd̄ est cognoscit per p̄nci-
pia cēntialia. vñ ēē dupl̄ cognoscit. Ano mō
per accēntia. Alio mō per p̄ncipia cēntialia. An
per hoc ad formā argumētū dicit pōt. q. qd̄ est
dubitātū s. q. supponit ēē cognitū per p̄nci-
pia accēntialia. et ip̄m est suppositū ab ēē cōple-
te cognitū per p̄ncipia cēntialia. et q. idē sit p̄re-
suppositū et dubitātū nō est incōueniēs. ¶ Con-
tra si ēē cognitū cōplete supponit qd̄ est t̄si ēē
p̄ qd̄ est pōt demonstrari de eo cui? est: sed hoc ē
falsum. per Aristotē. q. de s̄bo p̄cognoscit qd̄
est et si est. et qd̄ p̄cognoscit an demonstrationes:
demonstrari non pōt. ¶ Ad oppositū est A. R.
Ad qōne dī q. qd̄ est qd̄ sicut dicit
Linceo. et hoc s̄o est: q. qd̄ du-
bitari pōt et q. ēē cognitū acq̄ri pōt. Docet enī
Aristotē uenari qd̄ qd̄ est. ergo et. Dicit q.
qd̄ qd̄ est s̄bi nō q̄rit: q. de s̄bo tanq̄ de s̄da
mēto in demonstratione p̄cognoscit qd̄ est et si ē
ut dicit A. R. Quid est t̄si p̄ns q̄rit potest:

et ip̄m pōt sciri de s̄bo p̄ distinctionē s̄bi. ¶ In-
telligēdū t̄si est q. qd̄ est p̄tractū s̄bi rōne qua est
qd̄: sic nō querit ita q. sub illa rōne sciat tanq̄
p̄clusum in demonstratione q. sic ēē p̄ctio p̄n-
cipij ut dicit Aristotē. Quid est t̄si queritur
ut per aliquā aliam viā fiat notū ut per viā di-
uisiua: sicut docet Aristotē. et innoscit tan-
q̄ mēdū: nō t̄si tanq̄ p̄clusio i demonstratione.
illud t̄si qd̄ est qd̄ non acceptus sub illa rōne ut
qd̄: sed m̄le pōt demonstrari per qd̄ formale:
ita q. hoc demonstrat inesse illi cuius est sed nō
sub ratione qua est quid.

Ad primū argumētū dico q. qd̄ sub
rōne qua est qd̄ nō queri-
tur per mēdū nec demonstrat q. sic ēē p̄ctus
in infinitū. ¶ Ad aliud dico q. qd̄ subiecti non
regit nec scit per demonstrationē sub ea ratione
qua est qd̄. ¶ Rōnes que p̄bāt q. qd̄ est pōt de-
monstrari postea soluent. ¶ Ad aliud p̄ncipale.
dī q. oīs questio est questio medij: nō ita q. ip̄s
demonstrat per mēdū. dicit enim est q. quid est
sub rōne qua qd̄ est querit: nō ita q. ipsum sciat
per demonstrationē tanq̄ cōclusio. sed aliq̄ alia
via ut dicitur est in positione. ¶ Ad aliud dico q.
qd̄ qd̄ est ut est uera quidditas rei: supponit si
est: sed non ēē actuale distinctū cōtra fuisse uel
fore sicut argurum est. sed supponit ēē aliud
sicut postea videbit. ¶ Ad aliud dicit Linceo.
¶ Ad rationes cōtra hoc: dicit s̄m sententiam
eius q. quid est pōt demonstrari de subiecto per
eius qd̄ quid est: quia potest dubitari: si conti-
net sub alia specie. ¶ Ad auctoritatē Aristoti-
lis: dicit q. de subiecto p̄cognoscit quid est et si
est: non cōplete. sed p̄cognoscit esse notum per
p̄ncipia accēntialia: et ēē isto modo non demon-
strat esse. sed demonstrat esse notum per p̄nci-
pia accēntialia s̄m ipsum. ¶ Aliiter dicitur
q. quid est presupponit esse confusum: sed ip̄-
suz quid presupponit esse distinctū: et ita aliud
esse presupponit et aliud esse cōsequit: s. il-
lud fore sit idem cum p̄iori. Questio. li.

Queritur An est esse et existere sic
de essentia: q. sic vi-
det. Auctor: de causis dicit pro p̄ma
rerum catarum est esse: sed qd̄ est p̄imum in re
bus causatis est cēntia. ¶ Itē Cōmētor: dicit
q. hoc est p̄blema de genere hō est: sed genus
est de essentia illius cuius est. ergo et. ¶ Item
ratio Cōmētoris est ad hoc. Homo est: aut

Posterioꝝ

ergo p se aut per additūz. si p se habet ppositū. si per additū quero de illo addito: illud additū est: aut ergo p se: aut per additū. Si p se eadem rōne fuit instādū in pmo. Si per additū sic erit pcessus in infinitū. ¶ Hic dī q. hō est per additionem: et illud additūz est p se. et nō eadem rōne stādū est in pmo: sicut in fili patet: hō disgregat per albedinē: et albedo disgregat p se: et non est eadem rōne stādū in pmo. ¶ Eōra si illud additū sit p se: ergo eē est de eēntia illi? additū et sic hērem ppositū q. esse est de eēntia illi? cui? est. ¶ Item quero de illo addito aut est eēntia? ipm eē: aut picipiās eē. Si sit ipm eē: tūc hō est p se: q. non per meditū. Si sit picipiās eē: cum oē picipiās eē sit cōpositūz distinctum numero ptra alterum: sequitur q. hō est aliud cōpositum distinctū numero ab hoīe. S; hoc est impossibile q. hō non est per eēntia tē alteri? cōpositū numero sicut sor. nō est alb? per albedinē. Pla. ¶ Alr dī ad rōnez q. hō est per additū. Et cum dī q. illud additū est. dī q. nō: q. illud additū nō est. sed est illud quo aliqd aliud est: sicut forma nō est sed est picipiās eēnti cōpositū. ¶ Eōra: illud additū nō pōt eē pū renihil: q. tūc hō eēt per pure nihil ergo illud additū aliquo mō est ens: et quod dī ens: totī ens vī eē: per Aristotilē. ergo illud additūz est. ¶ Itē q. tūc demoiative p dī cas de re. p pili generis: bñ enī dī linea est quāta: ergo eadē rōne eē pōt p dīcari de quocūq. qd aliquo mō est ens: ergo idē additū quo hō est h; nō sit eēntitate cōpositū: tñ aliquo mō est: sicut forma est eēntitate picipi. ¶ Itē ad pncipale: ens est de cuiuslibet eēntia: per Aristo. et ens et eē idē signē: ergo eē est de eēntia cuiuslibet. ¶ Hic dī q. ens est duplex. ens nomē. et ens picipiās. Ens nomē ē de eēntia cuiuslibet. sed ens picipiās nō. Pmo mō nō est uerū q. ens et eē signē idē: s; bñ scdo mō. ¶ Eōra illud: ens nomē et ens picipiās significāt idē: s; differāt in mō signādi: s; ens picipiās et eē idē significāt: ut pcessus est: ergo ens nomē et eē idē signē. ¶ Hic dī q. ens nomē et ens picipiās signē s; distincto mō: et ille modus s; est q. ens et eē significēt idē ut ens est picipiās: q. utriq. signē ut mēsurata tpe: tñ ens nomē et eē nō significāt idē: q. ens nomē nō significāt ut tpe mēsuratā. S; ens picipiās et eē significāt ut mēsuratā tpe: et ideo nō sunt de eēntia. ¶ Eōra illud: si ens picipiās nō sit de eēntia: q. mēsurat tpe: tūc nō eēt hec necessaria: hō ē ens

aiat: q. hic ponit ens aiat ut tpe mēsurat de homine et ut sic nō est de eēntia p te. ¶ Itē ad pncipale. gnātio terminat ad subz solū tanq. ad p se tminā: et gnātio p se tminat ad eē: et eē sba rei. ¶ Hic dī q. gnātio nō tminat ad eē: sed ad subz sub eē. ¶ Eōra illud: gnātio est a nō esse ad eē p Aristotilē. ergo gnātio p se terminat ad eē. ¶ Itē si gnātio terminet ad subam sub eē: et p te eē est aliud ab eēntia: ergo gnātio tminat ad ens p accēs: ergo ens p accēs p se generat qd est ipossibile. ¶ Itē ad pncipale. si eē non sit eēntia rei: tūc eē sit in eēntia: eēntia erit in potētia respectu cuiuslibet qd est in ea qd est altēz a sua eēntia. sed pns est falsūz. ergo et ascedēs. falsitas pntis patet: q. si eēntia sit in potētia ad eē: aut ergo i potētia actiua ul passiua. Si actiua: tūc eēntia hēret eē anteq. eē: q. qd est in potētia actiua respectu alteri? eē hēt respectu illi? Si in potētia passiua: tūc eēntia manēs posset eē et nō eē. q. potētia passiua est potētia p dīctionis. ¶ Itē si esse sit aliud ab eēntia eē imēdiare psequat eēntia: ergo eē de eēntia pōt demōstrari. pns est falsūm. ergo et asis. Eōsequētia falsitas patet: q. in demōstratiōe psupponit qd est et si est: et qd psupponit nō demōstrat: ergo esse nō demōstrat: q. p dīcatū est de p se intellectu sibi. ¶ Ad oppositū si eē eēt de eēntia rei: hec eēt necessaria hō est: pns est falsūz ergo et asis. ¶ Itē si sic: tūc intelligēs te nō eē uel hoīem nō eē intelligēt icōpossibilia. ¶ Itē eēntia abstrahit ab eē fuisse: et fore. ergo eē de eēntia nō est: q. illud a quo aliqd abstrahit nō est de eius eēntia.

Ad qōnē dī q. eē existē nō est de eēntia de eēntie nō est dubitatio. Rō hui? ista. Illud qd pōt intelligi sine alio nō icludat illd i sua eēntia: Eēntia pōt intelligi non intelligēdo esse. ergo et. hec patet filr: q. eēntia abstrahit ab esse fuisse et fore. sicut ergo fuisse et fore nō sunt de eēntia: ita nec eē. ¶ Intelligēdi tñ est ppter rōnes: q. eē existē nō psequit eēntia pmo: sed pmo psequit idēduū. Individuū enī p se et pmo existit: eēntia nō nisi per accidens.

Ad primū argumētū vico q. auctoꝝ de causis intelligit perse actū pmo: et nō existē. An intellect? est q. pma rerū creatarū est eē: h est pma creatarū est act?: si ē patet de intellectu et nō loquitur hic de eē qd est existere. ¶ Ad aliā auctoritatē q. Cōmētatoꝝ intendit q. h est p dīcatū gnāle: hō est. An p problema

de genere: scilicet predicatum generale cuiusmodi est predicatum transcendens. Ad aliud quod hoc est per se ita quod non per medium habens esse. si scilicet est per additionem ut per esse: esse est tamen illud quo aliquid est tamen illud esse non est ita quod sit habens esse. An tunc ista simul fiat: quod hoc sit per se ita quod non per medium habens esse et tamen hoc est per additionem tamen per aliquid quo aliquid est et non per additionem quod est ita quod sit habens esse: sed per additionem quod est principium essendi. Ad rationes contra hoc. prime rationes contra principia legebantur: quod illud esse non est tamen habens esse. sed tamen principium quo compositum est. Ad aliud sicut dicebas hoc est concessum. Rationes contra secundam rationem. probatur quod illud per quod hoc esse est aliquid quo modo: hoc est processum simpliciter: quod illud esse est: non tamen habens esse: sed tamen principium quo compositum est. Ad aliud sicut dicebas. Ad rationem contra hoc sicut probatur. Et ad aliud contra hoc. dicitur quod sic dicendo hoc est ens aial. Ens ipse efficitur per aial: et ideo quodammodo fiat per exigentiam aialis: et ideo non est hoc contingens: hoc est ens aial: hoc est ens contingens: hoc est aial ens: quia in ista aial specificatur per ens: ita quodammodo per esse tale mensuratur: et ideo hoc est contingens. hoc enim potest esse aial ens et non ens. Alter potest dici et melius quod ens nomen et ens principium: non signat idem: quod ens nomen significat puram entitatem rei siue quidditatem: sed ens principium signat rei existentiam que est extra entitatem et illi essentialiter accidit. Per hoc ad formam principalis rationis sicut probatur quod ens principium et esse idem signat, sed tamen ens nomen et esse non significat idem. sicut nec ens nomen et ens principium signat idem. et ideo hoc ens nomen sic de entia: tamen esse non est de entia. nec ens principium. Ad aliud sicut dicebas. Ad rationem contra hoc dicitur quod hoc generatio terminatur ad substantiam sub esse: non tamen terminatur ad ens per accessum: quod esse non est res alterius generis ab entia: sicut album est alterius generis ab hoc. Esse enim est in eodem genere cum eo cuius est per reductionem. An esse non est habens esse: ideo non est in genere per se: substantia sub esse non facit ens per accessum sicut hoc album. Ad aliud cum dicitur quod generatio est a substantia non ente ad substantiam sub esse. Ad aliud principale quod entia est in potentia ad esse. Est enim in potentia passiva: quod potest existere et non existere. Accidit enim sibi existere. Et cum dicitur ergo entia manens potest non esse: dicitur quod non oportet

quod entia manens possit non esse: quod entia manens existit: et tamen existit esse. Sed tamen entia manens entia potest esse vel non esse. Ad aliud cum dicitur quod esse est entia: posterius entia: procedit. Et cum iterum: ergo esse se presupponit entiam. dicitur quod esse existit presupponit entiam secundum aliquem gradum essendi: non tamen presupponit entiam existit. Ad aliud. quod hoc esse non sit de entia: non tamen potest demonstrari de entia. Ad huius probationem. dicitur quod non sequitur entiam nisi per accessum. Primo enim sequitur individuum cuius est esse existit. Et quod non sequitur entiam secundum se et primo ideo de entia demonstrari non potest. Similiter non est res alterius generis nec per se ens in genere: ideo non potest demonstrari. Questio. lii.

Veritur ponatur si est quod non videtur: quod de rosa et nunc possumus scire quod sunt nulla rosa existit. ergo quod quod est non presupponit si est. Dicunt quod rosa ista bene concludit quod quod est non presupponit esse existit: presupponit tamen aliud esse. Contra. quod de illo esse quod presupponit. aut est esse entie: aut esse existit: aut aliquid tertium. Ad esse entie: quod si quod est presupponeret: esse sentie: presupponeret seipsum: quod est inconueniens. Nec presupponit esse tertium quod non est tale ut videtur: solum ergo presupponit esse existit. Item ad principale. esse distinctum consequitur distinctam entitatem: quia ab unitate distincta causatur. ergo esse presupponit quidditatem. ergo quod est non presupponit esse: quod tunc in suppositionibus esse circulus. Item esse est posterius entia: ergo esse entiam siue quod est presupponit non ergo contra. Item quod est non presupponit illud quod sibi accidit: sed quidditati accidit esse sicut fuisse et fore. ergo quod est non presupponit esse. ergo res. Ad oppositum est. Ad hoc. dicitur enim quod querentes quod est ignorantes si est: nihil querunt: quod non est nemo scit: quod est sic patet de tragelapho.

Ad quonem dicitur si est: sicut dicitur Ad hoc. quod de non ente nullus scit quod est. Nullus enim scit quod est tragelaphus. sed solum quod signatur per nomen. ergo antequam scias quod est oportet quod cognoscas si est. hoc non est quod est actualiter entis: cum non sit de entia: verumtamen sine entia non potest esse ergo res. Intelligendum tamen propter rationes quod est non presupponit esse entie: quod tamen idem presupponeret se ipsum. nec presupponit esse existit: quod esse existit est primo ipsi singularis. et tale accidit ipsi quod: quod quod est: est quod medij. et etiam quod si est. sed medij in

Posterior

demfatisse est ule: ergo qd est 2 et si est sit pmo
ulis: 2 no ipi? singularis. Et eē crisse est ipi? sin
gularis pmo, ergo qd est no p supponit eē crisse
pmo: sed qd est p supponit tertiu eē qd est actua
liter entis 2 illō eē qd est actualiter entis nihil ali
ud est nisi qdā gradus eēndi vni? eēntie distin
cet? ptra aliū gradū alteri? eēntie, quē gradū hēt
eēntia eus est. An iste gradus eēndi p supponit
de oī qd est qd: 2 illud eē est quodā mō nō eē p
hibitiū in rerū natura, siue eē in hitu / sic dicit q
dā? nō esse crisse, 2 pp hoc dicit q de tragela
pho nullus scit qd: q nō licet esse sic in hitu. i.
aliqū gradū eēndi in reb? / Aliud est itelligē
dū ppter secūdu argumētū: q eē dupliciter co
gnoscit. Uno mō per mediū accidentale, sicut
nos cognoscimus celū per accidētaliā 2 per ef
fectū. Alio mō cognoscit eē per mediū eēntiale
ut qn cognoscit per quod qd est: Ito secundo
mō esse cognoscit distingere 2 p supponit qd est a
quo caput distinctionē. Primo mō eē cognoscit
tur p fuso mō 2 icōplete, 2 isto pmo mō qd est p
supponit si est: 2 qd est p supponit eē cognitum
mō p fuso: Sed secūdo mō eē acceptū p suppo
nit qd est, 2 loquor de eē qd est actualiter entis:
siue gradus eēndi, 2 nō de eē qd est crisse.

Ad rōes patet per hoc.

Ad pma patet qd est illud eē qd p supponit, 2 p
hoc patet ad rōnē ptra hoc 2 sic ad duas pmas
p supponit enī aliqō tertiu eē qd nec est eē eēn
tie nec eē crisse qd mēsurat tpe. / Ad aliud p
cipale patet in pōne q eē distingere cognitū p sup
ponit qd est: cū hoc tū fiat q qd est p supponat si
est idistincte cognitū. / Ad aliud q eē est poste
rius eēntia siue qdditate: 2 iō cōpletū eē 2 com
plete cognitū qd est p supponit, eē tū cognitū in
distingere nō p supponit in cognoscēdo quid est.
/ Ad aliud q eē crisse accidit eēntie: 2 illud nō
p supponit, eē tū qd est actualiter p pteritas entis
nō accidit eēntie: ita q possit eēntia eē: 2 illō si
bi nō inē imo semp eēntiā psequit: sicut postea
parebit. / Ad rōe eē quod est actualiter eēntie est
posterior eēntia: sed pū nō depēdet a posteriori
ri, ergo eēntia pōt eē 2 nō eē loquēdo de isto eē.
/ Ad istud dī q: 2 eē qd est actuale sit posteri?
tū ipm est illud sub quo eēntia est. Est enim po
sterius sicut modus eēndi est posterior eo cui?
est modus. An neganda est hec pūta. Est eē
posterior eēntia sicut modus determinat rei.

ergo res pōt eē 2 nō eē, q: est modus determinat
tus: sine quo res nō pōt eē siue itelligi. / Ad rōe
dictū in pōne arguit, dictū est enim in positōe
q eē scit per mediū accidentale 2 tale eē est qd p
supponit a qōne qd est. / Ad illud dī: Si eē co
gnoscit per mediū accidentale: aut ergo cognoscit
tur per mediū accidentale qd est eē: aut p pūm
nō p mediū accidentale eē: q: accēs eē nō ma
gis hoc subiectū denotat q illud, ergo per acci
dēs eē nō pōt sciri hoc subiectū eē, nec per acci
dēs p pūa: q accēs p pūa p supponit subiectū
eē ergo per accēs p pūa non scit subiectū esse:
/ Hic dī q: eē scit per accēs p pūa 2 et per acci
dēs eē: marie q accēs eē est notū apō sensū:
2 oīs cognitio oriū hēt a sensu siue a cognitōe
sensitiva: uerū per accētia nō scit eē distinctus
sed eē p fuso: q ad eē p fuso: alliculus cognoscit
dū sufficiat accētia coia: k non sufficiat ad co
gnoscēdū eē distinctū. Si per accēs p pūa co
gnoscit esse p fuso m tū: 2 per qdditate subiectū
cognoscitur esse distinctum. Quēstio, lili.

Veritur An eē qd est actualiter
eēntie sit de eēntia. q
sic videt: q ens nomē 2 eē qd est actua
lit eēntie significat idē. s ens nomē est de eēntia
ergo eē qd est actualiter eēntie: 2 eē crisse nō sit de
eēntia. / Itē rō cōmentatoris pus allegata est
ad hoc, q: hō est: aut ergo p se: aut per additū?
Si p se: habet ppositū: si per additū processus
erit in infinitū. / Itē si eē nō sit de eēntia: tū eēn
tia est in potētia ad eē, q: eēntia est in potētia ad
quodlibet qd est in ea pter eēntiam: sed pū est
salū, q: aut est in potētia actiua ul p passiua. Si
in potētia actiua: tū eēntia eēt anteq eēt. Si i
potētia passiua: tū eēntia possit eē 2 non eē: lo
quēdo de eē qd est actualiter entis: q: potētia
passiua est potētia p dictionis. / Itē si eē nō sit
de eēntia: ergo est aliud: ergo demfari potest.
/ Itē si sic: tū eē accēs 2 per pūa p suppone
ret sūm eē. / Itē si sic: tū eē possit itelligi sine
actualitate. / Ad oppositū est Boetius dicens
q in oī qd est citra pūm: alio est qd est: 2 quo est
ergo qd est eēntia: quo est esse, ergo eē est
aliud ab essentia.

Ad qōnē dī q eē qd est actualiter en
tis nō eē sit de eēntia, bui? pōt
eē duplex rō. Pūa q: eēntie modus eēntie. Mo
dus aut rei nō est de eēntia. / Itē si eēntie actus
insecus eēntie: 2 et ipi? eēntie est vni? act? eēntie

classis: ut forma sballis: tunc unius compositi essent
duo actus subales compositi, sed duo actus subales co-
positi: facit duo composita. ergo unius compositi est
duo composita quod est inconueniens. patet ergo quod est
quod est actualiter entis non est de eentia sic nec est ex
sue: Ita tamen duo est sunt distincta: quia est quod est actu
ali entis primo preest eentia: et est proprium esse ipsius
eentie: sed est exsue primo preest ipsum ididui. Et
est unum non possit esse sine reliquo: potest tamen intelligi
sine reliquo. Nec oportet quod sint vna in reliquo:
cum non ita sit proprium esse ipsius ididui et.
apparet tamen quod illa duo esse sint unum propter
hoc quod in re sunt coniuncta

Ad primam rationem videtur quod ens et esse
non sunt idem. Et si intelligatur esse quod triplex est esse.
Esse eentie: et esse quod est actualiter eentie: et esse ex
sue. Esse primo modo ens nomen idem sunt, secun-
do modo et tertio non sunt idem. Ad illud comen-
toris sicut prius: quod hoc est preest: quod non per aliud ad
idui quod est huius esse: vni non est medium iditer esse et
homoem qui est huius esse: sicut nec iter illud quod est
illud quo aliquid habet esse. sic ergo patet aliter esse pre-
se, sed non sequitur ulterius. ergo esse est de essentia.
quod est nec predicat de eentia primo modo: quod non est
de eentia (ga non est distinctio nec per distinctio-
nem nec aliquid eentie) Nec secundo modo ga sic predicat
preest aliquid accides de subiecto quod in subiecto
presupponit esse: sed esse non est accides quod non est ens
proprie: sed modus eendi. et ideo est in eodem genere in
quo est eentia per reductionem et non est in genere pre-
se: vni hoc est preest: hoc est: sed non sicut pertinet ad
demonstratorem. Ad aliud quod eentia est in poten-
tia passiva. Et cum dicitur quod potentia passiva est poten-
tia dictionis. Dico quod duplex est potentia passiva:
una est ididui et illa est dictionis. Vult
enim Aristoteles in vii. quod materia prius ad ididui est prin-
cipium quo aliquid potest esse et non esse. quia pro illa materia est
sub quanto et aliter: et aliterates sunt principium corruptio-
nis. Potentia tamen prius ad species non est potentia dictionis:
quia materia prius ad species non est principium quo
aliquid potest esse et non esse. Ad aliud. quod si esse sit aliud
ab eentia: tamen demerari non potest: quia non est acci-
des compositi in genere. et ideo non est passio demerabi-
lis. non enim est huius esse: sed quo aliud esse habet. Ad aliud.
quod si sit aliud ab eentia non tamen est accides: non
enim est huius esse: ideo nec suba: nec accides. Ad aliud
quod si esse non sit de eentia. tamen eentia non potest intelligi
nisi sub esse. pertingit tamen intelligi subam non intelligi

do esse: sed tamen eentia semper intelligitur sub esse. Sicut
pertingit intelligi materia non intelligendo forma.
ga distincti preest sunt: et diuerse res. Ita tamen non
potest intelligi nisi sub huiusmodi ad forma. et ca. que
eentia intelligi non potest nisi sub esse est ista. ga esse est
modus eentie sine quo eentia non potest intelligi: non
tamen est de eius essentia et. Sed quod dicitur mi-
natus est modus ipsius essentie: ideo sine illo
intelligi non potest. **Questio. liii.**

Queritur an omnis

questio sit questio medij: quod non videtur.
Sic omnis questio querat medium: erit prees-
sus in infinitum: quia cum quero utrum hoc sit:
quero an sit medium. et ulterius cum quero an
sit medium. quero ulterius medium. Si igitur
omnis questio sit questio medij: sic erit prees-
sus in infinitum. Item si omnis questio sit questio
medij. quero an omnis questio querat medij: de
seipso: aut medium de alio: aut aliud de me-
dio. Non primo modo quod querere idem de seip-
so nihil est querere. Nec medij de alio: quod que-
res distinctiones de distincto adhuc est querere
idem de seipso: et medium et distinctio sunt ea-
dem: nec est querere aliud de medio propter ea-
dem rationem. Similiter propter aliam rationem
quod distinctio que est medium in demonstratione
ne demonstrari non potest. ergo non est queribile:
quia queribile et scibile sunt eadem in numero.
Item si omnis questio sit questio medij: tunc que-
stio si est esse questio medij. Et per consequens esse
posset demonstrari. quia si esse haberet medij per
illud posset demonstrari. Item illud quod presup-
ponit non est quod sit ille: sed medij presupponit in ali-
bet questione. ergo medij non est queribile. er-
go et. Ad oppositum est Aristoteles.

Ad questionem dicitur

quod omnis questio est questio medij. huius ra-
tio est: quia questio querit aliquid quod est dubium
et postea scibile certificatum per medium: sed quod
est certificatum per medium: medium presuppo-
nit per quod certificatur. ergo et. Item Aristoteles
probat hoc inductiue: quia omnis questio est que-
stio cause et causa et medij idem sunt. ergo et.
Ad idem: patet per inductionem Aristoteles. quia questio
si est: et questio quod est quod sit aliquid medij.
quia si queratur utrum luna eclipsetur. quero an ecli-
psis habeat aliquod medij. Sicut propter quid

Posterior

querit cam: ut manifestu est ex mo querendi: sed qd est: ppter qd: sint eade(n) enis differu(n) nisi in mo querendi: Id e(n)im querit fm re: sed qd ppter qd querit mediu(m) z cam: ergo qd qd est: ergo simpli ois qd querit mediu(m) z cam. ¶ In telligendum tñ est qd qd ppter qd alio mo querit mediu(m) qd qd si est: qd qd si est vel qd est querit an sit aliqd mediu(m) nō ex mo querendi sed cō comitater: sed qd ppter qd querit mediu(m) ex mo querendi. Sili in alio est oia qd qd si est vel qd est querit absolute de medio: s; qd ppter qd pssupponit mediu(m) esse z qrit discretionē medij.

Ad primum argumētū dī q omnis questio est qstio medij ut per mediu(m) fiat nota de eo qd queritur. Non tñ querit de medio tanq; de subiecto hoc est qd mediu(m) esset subiectū de quo medius querit. Per hoc ad formam. Si querat an luna eclipses: quero an sit mediu(m). i. est. ego quero an sit mediu(m) per qd fiat notitia de illo questio: sed non quero an mediu(m) sit tanq; querēs mediu(m) eē de medio tanq; de subiecto. z ideo non est pcessus in infinitū. ¶ Ad aliud. q. questio nec querit mediu(m) de seipso nec aliud de medio nec mediu(m) de alio. Non enim querit aliud de medio questio tanq; de subiecto questio z ideo nullo istorum modorū querit: sed querit mediu(m) tanq; per illud fiat notitia passionis de subiecto. ¶ Ad aliud dicit q. questio si est est questio medij. z tamen demonstrari nō potest per illud mediu(m): qz non est cns habēs esse in aliquo genere: sed est illud quo aliud est: unde non querit ut demonstrat: sed querit ut aliq; alia via fiat notum. Linco. tñ vult dicere q. eē demonstrat per diffinitionem rei. ¶ Ad aliud q. ois questio pssupponit mediu(m) z ideo sequitur q. nulla questio querit mediu(m) ita q. illud mediu(m) demonstrat: sed questio dicit querere mediu(m) ut per illud mediu(m) fiat dubitabile pus notum. Per hoc ad formam dicit q. hec cōse quētia non valet. ois questio pssupponit mediu(m). ergo nulla questio querit mediu(m) sub hoc intellectū ut per idē mediu(m) fiat notitia. vnde questio ppter quid aliqd mediu(m) pssupponit. ¶ Tu dicit q. questio q. est querit utruz sit mediu(m): z ita quomōd nīhil pssupponit. Dicendum q. pssupponit mediu(m) saltem eē fm aptitudinem: q. querit utrum sit aliqd medius in actu: sed questio ppter quid discretionem medij que

rit z actualitatem medij pssupponit. **Ad. lv.**

Veritur An quodq; possit demonstrari. q. sic videt per **Al. 2.** q. quodq; fm mām demonstrat per quodq; fm spēm ergo zc. ¶ Item innotescit nobis per demonstrationem. ergo pot demonstrari. alicedēs patet per **Al. 2.** q. in cognoscendo si est non innotescit qd est. ergo quid est innotescit per demonstrationem. ¶ Itē omne dubitabile est demonstrabile z scibile: q. questiones sunt eāles numero zc. sed qd est est dubitabile. ergo zc. Minor patet q. illud est dubitabile qd pus est ignotum z postea sit scitum siue notum. Quodq; est pus nobis ignotus: ut patet in pueris: postea sit notum per mediu(m) notius. ergo est dubitabile. ¶ Item quodquid de ignoto sit notum per mediu(m) notius ergo est dubitabile. ¶ Item qd de ignoto sit notum per mediu(m) notius pot demonstrari. sed quodq; est de ignoto sit notum per aliqd mediu(m) notius ergo zc. Minorem pbo: q. quodq; est de ignoto sit notum. hoc est manifestus sed nō per seipm: q. nīhil seipm pducit in actum de potētia. ergo per aliqd aliud mediu(m) qd oportet eē notius: q. aliter non faceret notitia. ¶ Itē nos querimus qd est hō ut sciamus quodq; est hominis. ergo quodq; est sciri pot. ¶ Item si qd qd est non possit demonstrari: huius non est aliquid nisi q. est immediatū illi cui? est. Sed hoc rō nulla est q. per hāc rōnem quodq; male nō demonstraret per quodq; est formale: qd tñ nō est verū sicut patet per **Al. 2.** pstita patet: q. ita immediatū est quodq; male illi cuius est sicut quodq; formale: q. ita materia immediate se tenet ex pte rei sicut forma. ¶ Item quodq; pot sic demonstrari ut videt. **De cōpositum ex genē z oia aliquid?** cuz illo pueribile est quodq; est. Sed alia rōnale est cōpositū ex genē z oia hominis z est pueribile cum hoie: ergo est quodq; hois. ¶ Itē **Al. 2.** quodq; passionis pot ostēdi per quodq; sibi ergo zc. ¶ Itē **Al. 2.** viij. philosophorū ostēdit quodq; pme cāe per h. q. motus est eternus: ex eternitate enim motus peludit eternitatem motoris. z eternitas prime cāe est qd qd pme cāe: ergo qd quid demfari pot. Sili b patet in toto pcessu philosophicū ubi p passionē demonstrant sibi. ergo zc. ¶ Ad oppositū est **Al. 2.**

Ad quonem rīdet sicut dicit expostio: q. qd quid pot acci-

pi dupli uel sub rōne qua est qđquid uel absolute non cum illa rōne. pmo mō qđ qđ demonstrari nō pōt: innofecit tñ nobis per demonstrationē. Primū pater: qđ si quodqđ sub rōne qđ qđquid demonstrat de aliquo sbo: pū pateret de aliquo sbo qđquid anteqđ demonstrat. hoc pbat Alz sic. Si a. debeat demonstrari de c. in eo quodqđ est: oportet in eo quodqđ est pđicari de b. z b. oportet pđicari de c. in eo quodqđ est: anteqđ a. in eo quodqđ est pđicari pcludat de c. S; in tali syllogismo pū in minori ponit b. ēē qđquid est ipfī c. anteqđ cōcludat a. in eo qđquid est de se. prius ergo petif qđquid est ipfī c. qđ pcludat. Qđquid ergo sub rōne qua est qđquid nō pōt demonstrari. ¶ Itē qđquid sub rōne qua est qđquid in oi demonstratione supponit: z qđ supponit aī demonstrationē nō natus est demonstrari. ergo qđquid sub rōne qua qđquid ēē. Scđz pater per Alz in illo parappo. Quo aīc mō puenit sit qđ cū scit si est per mediu dīcēs ppter qđ tūc innofecit nobis qđ est dīc nō tanqđ pclusum in demonstratione ut ostēsum est: sed solū innofecit nobis qđquid est s; rōne qua qđquid est tanqđ mediu in demonstratione. Si qđquid accipit scđo mō absolute z non sub tali reduplicatione: tūc distinguendum est uterqđ: qđ aut accipit qđquid māle: aut qđquid formale siue finale. S; qđquid māle: tūc pōt demonstrari demonstratione ppter qđ z demonstratione qđ est. Demonstratione ppter quid pōt demonstrari ut per qđquid formale siue finale. Qđquid enim formale est causa qđquid mālis: sicut forma est causa māe: z s; finis est causa forme: z etiā māe: z ideo qđquid māle demonstrari pōt per utrūqđ qđ forma z finis sunt cause māe. Hoc pater. Talis enim est materia q̄lis regit forma z forma inducit in materia ppter suē. z illud patet ex inductione Alz in. ij. ppi. ubi ter? incipit. S; inest quorūā qđes altera causa. sic ergo patet qđ materia potest demonstrari per qđquid formale tanqđ per mediu dīcēs ppter qđ. S; hoc declarat expostio: pcreplum. S; coopiens nos a pluua z tēpestati bus est cōpositum ex lapidibz z lignis: domus est huiusmodi ergo ēē. z s; dīc Alz qđ quedam diffinitio est pclō in demonstratione z quedam pncipiū demonstrationis: quedā s; est demonstratione sola ppositione differēs: qđquid etiā māle pōt demonstrari demonstratione qđ argui-

mus enim qđ hoc cōpositū hēt mām qđ est corruptibile. S; si accipit qđquid formale siue finale tale demonstrari pōt demonstratione qđ est: sed non demonstratione ppter qđ. aliter enim possum demonstrare qđ hō est aīal rōnale per effectus siue opationes siue accētia. Et hoc enīz qđ hō sentit demonstrat qđ hō est aīal: z per s; qđ hō rōinal demonstrat qđ hō est rōnalis: z ita p accētia cognitione z demonstratione qđ: deuenimus in cognitionē qđquid est. Sic ergo patet qđ qđquid sub rōne qua qđquid demonstrari nō pōt. innofecit tñ nobis tanqđ mediu in demonstratione: qđquid tñ ulter accipiendo nō s; rōne qua qđquid est. demonstrari pōt demonstratione qđ est: z aliquod quodquid demonstrari potest demonstratione ppter quid z aliqđ non.

Ad primā rōnem dī qđ qđquid māle demonstrari pōt per qđ quid formale qđ cōcessum est: non tñ sub rōne qua qđquid. ¶ Ad aliō patet qđ qđquid est dubitabile z etiā demonstrabile: hoc est demonstratione qđ z nō pp qđ. sed p effect? siue a posteriori. ¶ Ad aliud dī qđ qđquid sit notū de ignoto per aliqđ notū? Sed notū pōt ēē duplex uel tanqđ causa uel tanqđ notius quo ad nos ut p effect? ēē: nō tñ oportet qđ oē qđquid fiat notius per aliqđ notius simplr. ¶ Ad aliud dī qđ possumus scire qđ est hō per effect? z sic pōt demonstrari. ¶ Ad aliud qđ rō qđ qđquid nō demonstrat sub rōne qua est qđquid: est ne fiat petitio z nō totali ppter imediationē. ¶ Alii pōt dīcē qđ hoc est ppter imediationē. Et ad pbatio nem. qđ aliqd ēē imediat? pōt esse dupli. Uno mō in rōne cāe: z illo mō qđquid māle nō est ita imediatū sicut formale. Diffinitio enīz formalis uel est causa excludēdi uel cēndi diffinitio nē māle de sbo. Alio mō dī causa imediata i mediatione subiecti: z illo mō qđquid māle est imediatū illi? cuius est. Quia nō est aliqđ diffinitibile mediu cui pmo inest hec diffinitio materialis qđ suo pposito diffinitio. causa imediata s; mo mō: est rō qđ diffinitio demonstrari nō pōt. ¶ Ad aliud qđ in illa ppositione est petitio: qđ idē est dīcē qđ hoc est cōpositū ex genere z dīa huius z pueribile cū illo z dīcē qđ est diffinitio huius. z ita petif. ¶ Ad aliud dī qđ qđquid passionis ostēdit de subiecto non sub rōne qua qđquid sed sub rōne inherētis z ideo nō sequif qđ qđquid sub rōne qua qđquid demonstratur

¶ Ad aliud ut patet in positione processum est qd in demonstratione qd est qd quoddam demonstrari potest per effectum 2 b. pcludit rō ē. Ad. lvi.

Veritur An mediū in demonstratione sit diffinitio

q. ubi nō passionis. q. passionis videtur. **Al** Be. dicit qd diffinitio pmi finit est mediū i demonstratione. p. m. t. p. m. in demonstratione est illud qd maxie p. d. c. a. t. h. u. l. i. m. o. d. i. est passio. ergo diffinitio passionis est mediū in demonstratione. hoc patet sibi p. ex. p. l. a. **Al** Be. dicit enim qd solia flue de vite demonstrat p. b. mediū succuz p. d. f. a. r. i. in p. a. c. t. u. folioz ad ramos. s. h. h. e. c. diffinitio est diffinitio passionis. ergo diffinitio passionis est mediū. ¶ **Ite** **Al** Be. p. m. o. h. u. l. dicit qd extrema 2 mediū debet eē eiusdē generis. sed si diffinitio sibi eēt mediū i demonstratione tūc mediū 2 extrema nō eēt eiusdē generis. s. h. mediū eēt generis a. passionis. ¶ **Ite** demonstratio debet eē ex immediata. s. h. si diffinitio sibi eēt mediū demonstratio nō eēt ex immediata sed semp minor eēt mediata. q. passio diffinitio sibi eēt mediata diffinitio sibi eēt petitio in oī demonstratione p. h. s. est falsū. ergo 2 a. n. s. Probatio p. h. s. In demonstratione in maiori passio p. d. c. a. t. de diffinitio sibi. si diffinitio sibi sit mediū 2 in p. c. l. o. n. e. p. d. c. a. t. de s. b. o. s. diffinitio sibi 2 s. b. m. sunt vna 2 eadē res. ergo cōcludit qd q. passio p. d. c. a. t. de hac re erit 2 vera de eadē re. 2 p. p. h. s. sit petitio ¶ **Hic** dicit qd h. diffinitio 2 diffinitio sint eadē. tū diffinitio est notior qd diffinitio. Diffinitio enim causa in oī cōcedi dat p. **Al** Be. 2 lō passio ict notior diffinitio qd diffinitio 2 tō nō petit. ¶ **Contra**. diffinitio 2 diffinitio sūt vna res ut processus est. s. h. passio demonstrat de re rōne rei 2 nō rōne. alicuius itētionis. ergo passio demonstrat de diffinitio p. b. q. inest diffinitioni arguit petitionē. ¶ **Ite**. viii. topicoz. **An** modus petitionis est qd p. b. a. t. diffinitio per diffinitionē 2 cōtra. h. c. ergo erit petitio. ¶ **Ite** demonstratio est ex p. m. i. s. s. q. n. accipit diffinitio sibi nō arguit ex p. m. i. s. s. ergo diffinitio sibi nō est medium. Minor patet qd s. b. m. ultimū est in demonstratione. ¶ **Ad** oppositū illud est p. n. c. i. p. i. u. in demonstratione qd est maxie causa. diffinitio sibi eēt causa passionis 2 etiā est causa diffinitionis passionis qd diffinitio sibi mediū est in demonstratione. patet minor p. **Al** Be. in fine scōi huius in illo textu. P. m.

cipiū enim est qd magis p. m. i. u. Dicit etiā alibi qd si aliq. passio debeat demonstrari de s. b. o. potest debet demonstrari p. c. qd est diffinitio sibi. q. p. b. qd est diffinitio passionis. 2 dicit cāz. q. c. qd est diffinitio sibi est causa ipi. a. passionis. 2 etiā ipi. b. qd est diffinitio passionis. ¶ **Ite** illud nō est mediū in demonstratione. quo cognito cōtinuit querē p. p. t. e. r. qd. s. cognita passione. de s. b. o. p. diffinitionē passionis p. n. g. i. t. q. r. e. p. p. t. qd in est s. b. o. ergo diffinitio passionis nō est mediū in demonstratione. ¶ **Ite** diffinitio illi est mediū in demonstratione ex cuius p. n. c. i. p. i. s. cognoscit qd est passio 2 q. est 2 etiā causat. S. ex p. n. c. i. p. i. s. s. b. i. causat qd passionis 2 etiā eē. ergo qd passionis nō est mediū in demonstratione. ¶ **Ite** demonstratio est ex necessariis. s. h. syllogismus in quo cōcludit passio de subiecto p. diffinitionē s. b. i. est ex necessariis. ergo talis syllogismus est demonstratio. ¶ **Ite** syllogismus in quo cōcludit passio de s. b. o. p. diffinitionē est bonus. aut ergo dialecticus aut demonstrativus. Ad dialecticū. q. dialecticū nō est ex necessariis. sed utrius ex p. b. a. b. i. l. i. b. ergo tūc syllogismus est demonstrativus.

Ad qd nō dicit qd diffinitio passionis est mediū in demonstratione potissima. 2 huius rō est. Demonstratio debet eē ex immediata. sed si diffinitio sibi eēt mediū i demonstratione minor nō eēt immediata sed mediata. q. passio immediate inest p. p. t. e. r. diffinitioni 2 mediata eē illa inest diffinitioni s. b. i. ergo mediate inest diffinitioni s. b. i. Diffinitio ergo sibi nō est mediū in demonstratione. ¶ **Cōtra** illud. p. illā rōne p. b. o. q. diffinitio passionis nō est mediū in demonstratione. q. tūc minor eēt mediata in tali demonstratione in qua p. d. c. a. t. diffinitio passionis de s. b. o. q. diffinitio passionis immediatū inest diffinitioni s. b. i. q. s. b. o. sicut passio p. s. e. immediatū inest p. p. t. e. r. diffinitioni q. diffinitioni s. b. i. qua ergo rōne tu ponis qd diffinitio sibi nō est mediū in demonstratione q. tūc minor eēt mediata. eadē rōne arguēdo tibi qd diffinitio passionis non est mediū in demonstratione. q. minor eēt mediata. ¶ **Ite** qd diffinitio passionis nō est mediū in demonstratione potissima patet p. duas rōnes p. d. i. c. t. a. s. tū qd adhuc p. n. g. i. t. q. r. e. p. p. t. qd facta tali demonstratione. tū qd diffinitio sibi est causa passionis q. s. u. e. diffinitionis. 2 etiā totū qd est diffinitio. ¶ **Ite** rō istoz nō ligat. q. nō legitur qd minor eēt mediata si diffinitio sibi eēt me

Alia: Ad probationem dicitur quod non ligatur quia passio est
diffinitio passionis sunt sibi. / Item passio et dif-
finitio sunt sibi immediate in mediatione sibi. Si
enim utrumque inest diffinitioni sub immediate
causa. / Tu videtur quod passio immediate inest sibi
etiam diffinitioni sibi. Quare ergo erit quod passio ma-
gis demonstrat de sibi per diffinitionem sibi quam ec-
tra? Ad enim videtur aliqua ratio. / Hic dicitur quod
passio immediate inest diffinitioni sibi et diffinitio
est maior ratio est quod demonstrat de sibi per diffinitio-
nem sibi quam ecotra. quia passio inest diffinitioni sibi
in mediatione causa: inest etiam sibi in mediatione sibi.
non immediate causa: et ideo alia causa et ratio in media-
tionis est. / Contra illud. diffinitio et diffinitum
sunt eadem realiter. Cum ergo passio inest diffinitio in
mediatione sibi tanquam proprio susceptivo: ergo in
est diffinitioni tanquam proprio susceptivo. / Hic dicitur
quod passio diffinitio et diffinitum sunt eadem realiter utrumque
diversa sunt secundum rationem: quia diffinitio exprimit causam
explicite que includitur in diffinito implicite. et ideo
diffinitio habet rationem causa magis quam sibi dicat
habere rationem susceptivo. non tamen potest prohiberi quod illud
quod per diffinitionem significat sit sub passionis
specialius est diffinitio habere rationem causa: quia principia passio-
nis que sunt principia illius sub exprimit diffinitio.
passio enim a principis subiecti causat et illa
principia exprimit diffinitio.

Ad quoniam ergo dicitur aliter propter ista quod dif-
finitio sibi est medium in demonstra-
tione potissima et non diffinitio passionis. Ratio
prima est. Illud quod demonstrat est actus: non acci-
dens causa: quod illud prius sequitur singulare. Sed ac-
cidents quod demonstrat primo sequitur secundum universale: quia
per Aristotelem. Principium demonstrationis ultimum dicitur.
ergo secundum erit ultimum. / Aliter non est demonstratio ex
ultra. / Accidens ergo quod demonstrat cum non sit causa
oportet quod sit proprium: sed actus proprius causat a
principis spiritus: ergo notitia causat a notitia prin-
cipiorum spiritus: ideo principia spiritus per diffinitionem spiritus si-
ne sibi exprimitur: ergo notitia passionis est a no-
titia diffinitionis spiritus que est secundum. Diffinitio er-
go subiecti est medium in demonstratione potissima.
Secundum ostendo. Illud quod est medium in demonstra-
tione potissima facit simpliciter notitia: ita quod ipse in
esse sit in cognitione ab alio non dependeat. Sed
diffinitio passionis dependet in esse et in cognitione
a sibi et a principis sibi causat illa diffinitio pas-
sionis. ergo diffinitio passionis non potest esse medi-
um in demonstratione potissima. et ille sunt rationes

Thome expositoris. / Intelligendum est: quod passio
diffinitio passionis non sit medium in demonstratione po-
tissima: est tamen medium in alia demonstratione sic pa-
teret ex processu Aristotelis. et ideo dicitur Aristoteles. quod ratio prima ter-
mini est medium in demonstratione: et utrumque est intel-
ligendum de ratione passionis sic dicitur expositori. Pas-
sio enim uno modo dicitur per terminum: alio modo ultimum co-
siderando ad ordinem predicatores secundum quod illud dicitur pri-
us quod est probabili: sic passio est per terminum: quia pas-
sio predicat in demonstratione et nunquam subiecti. / Contra
ratio tamen ad ordinem nature: sic passio est ultimum terminum
quia passio posterior est secundum naturam sibi et etiam principis
sibi: quia passio secundum seque rationem principiorum subiecti.

Ad primum arguitur dicitur quod illud solu-
ditur quod diffinitio passionis
est medium in demonstratione et hoc est processus: non tamen causa
dicitur quod sit medium in demonstratione potissima. / Ad
alia auctoritatem per idem quod idem concludit. / Ad alia
quod medium et extrema sunt eiusdem generis: non ita quod
sint eiusdem generis loquendo: sed propter hoc intelligenda quod
medium et extrema sunt eadem principio generati: quia
causam secundum in hoc causa secundum: erat sibi principia sibi et etiam
ipsa passionem ex parte. causam enim habet ex parte causa
rationalis: et ita sunt ab eodem genere sue generati.
/ Ad aliud: quod demonstratio que demonstrat per diffinitio-
nem sibi: est ex immediatis. Et ad probationem: cum dicitur
quod passio inest sibi mediate: quia diffinitio passionis
immediate inest sibi et passio per illa. dicitur quod tamen diffini-
tio passionis est ipsa passio inest sibi immediate.
sed tamen diffinitio passionis non est ista. / Ad aliud sic
dicebat. / Ad rationem 3. Ad primam. quod passio demon-
stratio non sit per medium intentionale sed reale. sed propter ite-
tionem causa: cum medium habeat rationem causa: tamen diffinitio
sibi potest esse medium in demonstratione demonstrando
passionem de sibi propter aliquam intentionem secundam addi-
ta. Accidens propter rem absolute: sed quod rem sibi exprimit ex-
plicita et scite que signatur per secundum modum confuso. et ideo
non est petitio: quia arguitur per notitiam distincta nature
aliquid quod in se est confuso: et ita a notiori arguitur
/ Ad aliud. quod Aristoteles in viii. topicorum intendit
quod petitio est quando arguitur a diffinitione si ita sit quod
predicatum notum inest diffinito quod diffinitioni: tunc
enim est petitio sed propria passio. et sicut quodlibet
predicatum centrale prius et notius inest diffini-
tioni quam diffinito. et ideo concludendo passionem
de subiecto per diffinitionem subiecti non est pe-
titio. Unde intelligendum est quod quando ostendit
predicatum de diffinito per diffinitionem quod
notius inest diffinito: tunc est locus suppositi.

rus. S. si illud p̄dicatū notū in ista diffinitione:
tunc est locus dialecticus. Ad aliud p̄ncipale
dī q̄ demonstratio est ex p̄missis ubi accipit diffi-
nitio sibi: hoc est ex p̄missis p̄e notis: q̄ autem
sibi sit p̄mū uel ultimū quātum ad hoc nō est
cura. Ad huc pōt argui ad p̄ncipale. In de-
mōstratione p̄elo z minor non debet eē p̄e s̄m
eūdē modū dicēdi p̄e. Sed si passio cōclu dif-
p̄e de s̄bo per diffinitionē sibi: tūc minor z p̄elo
fio eēnt p̄e in eodē mō dicēdi p̄e puta secūdo
mō. sicut enim passio inest s̄bo p̄e: ita videt q̄
p̄e inest diffinitioni sibi z in eodē mō ex quo sūt
reali eadem. Hic dī q̄ l̄z s̄bm z diffinitio sibi
sūt idē reali: nō tū oportet q̄ passio inest diffi-
nitioni sibi z s̄bo per eūdē modū dicēdi p̄e: q̄
diffinitio erpmit cām. z iō minor ubi p̄dicatur
passio de diffinitione sibi: est p̄e. Quarto mō
q̄ diffinitio sibi est p̄e causa efficiēs passionis:
sed p̄elo ubi p̄dicat passio de s̄bo: est p̄e secun-
dō mō. z ubi accipit s̄bm in rōne cause mālis.
Ad illud. Impossibile est q̄ idem reali sit
causa efficiēs z mālis respectu eiusdē: quia per
A. B. in. ij. p̄hicōp. Efficiēs z materia nō co-
incidunt. sed diffinitio subiecti z s̄bm sunt idem
reali: ergo impossibile est s̄bm hēre rōnē cāe mā-
lis z diffinitionem hēre rōnē cause efficiētis.
Hic pōt dici q̄ maior solū vitatē hēt in trans-
mutationib⁹ z hoc intēdit A. B. in. ij. p̄hicōp.
sed diffinitio sibi nō est causa efficiēs respectu
passionis per transmutationē: sed per quādam
emanationē: z isto mō illd idē pōt eē causa mā-
lis z efficiēs. Alit̄ rē ad p̄ncipalē rōnē: q̄ con-
clusio z minor pnt eē p̄e eodē mō dicēdi p̄e: si
cur p̄e est p̄e. S. s̄bm triāculus habet tres rē. z
hēc s̄lī r̄ysopeles hēt tres z hoc eodē mō q̄ se-
cūdo mō. z tā p̄ma pōt demonstrare hāc scdām
eodē mō in p̄posito passio pōt iesse s̄bo pōt eti-
am inesse diffinitioni sibi penes scdām modū di-
cēdi p̄e: z tū passio pōt demonstrari de s̄bo p̄ b
q̄ inest diffinitioni sibi: q̄ tā subiectū q̄ diffini-
tio sibi sunt cāe passionis: tū diffinitio uest no-
tius z simplicior z iō in alio gradu q̄ diffinitio:
q̄ notius inest diffinitioni sibi: vñ nō est incoe-
nēs i eodē mō dicēdi p̄e p̄tes eē ḡdus quoz
qdā sūt notiores z qdā ignotiores z. Ad. lviij

Teritur An p̄tigat demonstra-
re p̄ oēs cās. q̄ nō vi-
det. p̄imo q̄ nō per cām finalem: q̄
mediū in demonstratiōe debet eē p̄us effectū:

causa finalis nō est p̄or sed posterior effectū. ex
go zc. Ad q̄ causa finalis est p̄or effectū s̄m l̄-
cōtione l̄z sic posterior in executione z hoc suffi-
cit. Adtra. causa reali debet p̄cedē effectum
ergo nō sufficit q̄ causa finalis sit p̄or intēde
ad b q̄ sit causa z mediū sed oportet q̄ sit p̄ior
in executione. Ad q̄ causa efficiēs nō sit me-
diū videt. q̄ mediū i demonstratiōe est tale quo
posito ponit z effect⁹ z quo remoto remouet z
effect⁹: s̄z posita causa efficiēs pōt effect⁹ nō po-
ni. ut posito edificatore nō est necessariā domū
eē. ergo causa efficiēs nō est mediū in demon-
stratione. Ad causa dī eē in insecā que ē me-
diū in demonstratiōe: q̄ demonstratio est ex p̄p̄is
is z p̄p̄ia sunt in insecā. S. causa efficiēs nō ē
in insecā sic nec causa finalis. ergo neutrum est
mediū in demonstratiōe. Ad q̄ causa forma-
lis nō sit mediū videt. Formalis causa indicat
totū eē rei. ergo arguēdo p̄ cām formālē ad il-
lud cui⁹ est forma est arguē ab eodē ad idē z p̄
p̄is petit f̄ncipiū. Ad q̄ causa mālis nō pōt
eē mediū videt p̄ tres rōnes. Primo q̄ mediū
in demonstratiōe debet esse necessariū respectu
passionis: s̄z causa mālis nō ē necessaria. Et enī
p̄ A. B. mā q̄ res pōt eē z nō eē. ergo zc. Ad
illud est mediū in demonstratiōe a quo egredit
passio s̄z a cōposito egredit passio rōne forme z
nō rōne māe. ergo causa cōpositi ē mediū i de-
monstratiōe z nō causa mālis. Tercio patet b
idē sic. Illud q̄ est p̄elo nō pōt eē mediū i de-
monstratiōe. cui⁹ p̄batio est q̄ p̄elo in demōstrati-
ōe debet eē mediata. s̄z mediū ē imediata: s̄z cā
mālis ē p̄elusa p̄ cām formālē in demonstratiōe
Dicit enī A. B. q̄ diffinitio mālis demonstrat
per formālē ergo zc. Ad oppositū est A. B.
in isto caplo. Quoniam autē scire opinamur.

Ad q̄nē dī q̄ cōtingit demonstrare p̄
q̄libet gen⁹ cāe. Cui⁹ rō est:
q̄ cā z mediū sūt eadē. s̄z p̄tingit demonstrare p̄
q̄libet mediū demonstratiōis: ergo per q̄libet
gen⁹ cāe. S. b̄ ostēdit A. B. inductiue. Cōtin-
git enī demonstrare p̄ cām māle ut si ostēdit q̄
cōpositū est corruptibile q̄ hēt māy. S. b̄ si sic
arguit. S. medium duoz anguloz rectoz est
angulus rect⁹: sed angulus triāguli p̄stitui in
tra diametrū circuli ē mediū duoz āguloꝝ re-
ctoz ergo ille āgulus ē āgulus rect⁹: b̄ demō-
stratur quodāmo p̄ cām māle sic dīc̄ expositoz: q̄ ar-
guis a p̄tib⁹ ad totū z p̄tes sūt mālia resp̄cū eorū⁹

arguit etiam quodammodo per causam formalem: quod per diffinitionem passionis et per diffinitionem angustie recte. Angustus enim recte est medium duorum angulorum. Coringit et demonstrare per causam efficientem sicut de claritate per ut si arguat: Alphenides debellandi sunt a mediis per quod commiserunt bellum in Sardes qui fuerunt subiecti regi medorum: tunc arguit per causam efficientem. Coringit etiam demonstrare per causam finalem ut si arguat quod bonum est deambulare post cenam quod est sanationum: sic ergo patet quod pertingit de demonstrare per omnes causas. Propter rationes intelligendum est quod si causa multis posset demonstrari per causam formalem vel finalem propter quod est imperfectio causa formalis. Est enim finis causa efficientis per Aristoteles et efficiens causa forme et forma causa materia: uerumtamen causa materialis potest esse medium respectu passionis et tunc compositum ratione materiae. Si enim sit posterior causa formalis: est tamen prior respectu passionis. Et si sit ostendat quod compositum sit corruptibile quod est huiusmodi materiam.

Ad primum argumentum sicut dicebat: et ad rationem huiusmodi quod non oportet quod causa realiter procedat effectum sed sufficit quod res procedat effectum in intentione. que tamen intentione finis non est causa respectu effectus. Res ipsi finis sub intentione. et hoc sufficit ad hoc quod effectus realiter causetur. Ad aliud quod efficiens est talis causa quod ipsa posita ponit effectum et ita minor est falsum. Et ad probationem de quod edificator non est causa domus? hoc est causa fieri: et causa domus in potentia. Sed edificans actualiter est causa actualis domus: et id non sequitur edificator est ergo domus? est: quod edificator non est causa esse domus nec fieri actualiter: sed fieri potentia: sequitur tamen edificans est ergo domus sit: sed non sequitur ergo domus est. Efficiens enim solus est causa fieri et non esse nisi per accessum: quod ad fieri aliquis persequitur esse. Ad aliud quod medium in demonstratione non oportet esse intrinsecum rei sed potest esse causa extrinseca. Iuxta quod intelligendum est quod quidam sunt cause esse rei: et quidam sunt cause fieri. Forma et materia sunt cause esse rei. Finis et efficiens sunt cause fieri rei: et sic formalis et materialis concluduntur necessario esse rei: ita finalis et efficiens necessario demonstrant fieri rei per se. Due sunt cause intrinsece. Alie due sunt cause extrinsece. et per hoc patet quod non oportet medium in demonstratione esse causam intrinsecam rei. Ad probationem neganda est hec propositio. Demonstratio est ex propriis et intrinsecis: quod hoc medium est falsum. scilicet omnia propria sunt intrinseca. Ad aliud quod causa formalis non est totum esse rei sed per se totum esse: quod quidam est in se non includit solam formam sed etiam formam et materiam non quatenus. sed materiam

pertinente ad speciem. Ad aliud quod duplex est materia materia pertinet ad individuum et materia pertinet ad speciem: per Aristoteles. i. vii. materia pertinet ad individuum non esse medium in demonstratione: sed materia pertinet ad species: et ista necessaria est. Ad aliud quod passio propriissime dicitur cognoscitur in composito ratione forme et non ratione materiae. Aliquid tamen passio cognoscitur de composito ratione materiae sed illa non debet dici passio ita propriissime. Ad aliud quod diffinitio materialis demonstrari potest per diffinitionem formalem et respectu illius posterior: et mediata mediatione cause: quod non ita prima nec perfecta respectu tamen alicuius passionis potest esse causa immediata et prima. An quod sit plus et posterior? respectu diversorum non est inconueniens. Ad. lviij.

Teritur An quilibet per diffinitionem sit in plus quam diffinitum. Ad non videtur. Aristoteles dicit i. viij. methaphysica quod diffinitio debet dari ex genere et ultima dicta. Sed ultima dicta datur ab ultima forma siue ab ultimo gradu que non excedit species: ergo dicta ultia pueribilis est causa speciei. Aliquid ergo per diffinitionis non est in plus. Ite tota diffinitio est pueribilis est diffinitio. sed nisi aliquod per se converteretur cum diffinito non esset aliquid que tota diffinitio conuertatur ergo oportet quod aliquod pars non sit in plus. Hic dicit quod tota diffinitio est pueribilis: et tamen non oportet quod aliquod per se sit pueribilis. et huiusmodi ostendit per exemplum Aristotelis. Ternari? sic diffinitio. Ternari? est numerus impar primum utroque modo: Sed quilibet per se est in plus quam ternari? totum tamen pueribile. Et si quis aliter ex hiis sit unum ex quo quilibet per se excedit. Dicit quod ex hoc unum addit aliter: et sic unum per alterum determinat. Contra illud. nihil additum alteri species determinat ad aliquid quod est iseri? eo: ubi gratia: sensibile additum corpori non determinat corpus ad hominem: cum sit iseri? ad sensibile: sed species specialissima est iseri? quod dicta per te quod dicitur quod quilibet per se diffinitio est in plus: ergo per additionem unius per se ad aliam non potest fieri determinatio ad intellectum speciei. Ite ad principale. Aristoteles i. vii. methaphysica. dicit quod sufficit diffinire ex primo genere et ultima dicta. quod ultima dicta includit totam subiectam diffinitum. ergo cum diffinito puerit. ergo aliquod per se diffinitionis non est in plus. Ite diffinitio datur ex genere et ultia dicta et specifica: sed talis dicta puerit cum specie. ergo et. Ad oppositum est Aristoteles dicens quod quilibet per se diffinitio est in plus: totum ad pueribile. Ad quod non est in plus quam diffinitum dupliciter. Uno modo quod excedat diffinitum quantum ad

Posterioꝝ

supposita. et isto modo dicta ultima non est in plus et
p[er] p[ri]m[us] non quilibet p[er] diffinitio[n]is est in plus. Alio
modo p[er]t[inet] illi d[icitu]r et in plus q[uod] simplici. et
isto modo dicta et gen[us] et quilibet p[er] diffinitio[n]is est in
plus q[uod] diffinitio[n]is. P[ri]m[us] patet: q[uod] dicta ultima
accipit ab ultima forma (si ponant[ur] e[ss]e plures) ul
ab ultimo gradu vni[us] forme: sed siue ponat[ur] ul
tima forma siue ultim[us] gradus: illa non excedit
sp[eci]es ergo eade[m] dicta que ab his accipit non exce
dit sp[eci]m quo ad supposita. et p[er] p[ri]m[us] quo ad sup
posita non est in plus. Sec[un]d[u]m patet q[uod] sp[eci]es diffinitio[n]is
da coponit[ur] ex gen[us] et dicta i[n] suo p[re]ceptu sicut sta
tu a coponit[ur] ex e[ss]e tanq[uam] m[od]o et ex figura tanq[uam]
ex forma p[er] Porphyriu[m]. S[ed] coponit[ur] sunt sim
pliciora q[uod] copositu[m]. quilibet ergo p[er] diffinitio[n]is
his simplicior[um] est q[uod] diffinitio[n]is. et isto modo est in plus
p[er] intelligendu[m] t[ame]n p[ro]pter auctoritates Aristoti
lis q[uod] q[ui]da[m] sunt d[icitu]r p[er] se et speciales: Queda[m] vo
per accis siue accitales. Accipiendo dictas p[ri]o
modo ultia p[er]uertibilis est: et hoc est q[uod] aristotiles
dic[unt] i[n] r[ati]o[n]e. meth. q[uod] ultia dicta includit tota[m] subam
Arist[ote]lis accipiendo dictas sc[ilicet] modo. Ultia dicta et
quibet alia est in plus. et Aristotiles loquens ut lo
git[ur] docet diffinire p[er] tales dictas eo q[uod] tales d[icitu]r
subales s[un]t nob[is] ignote. et loco dictaz subal[is] acci
pim[us] accitales: sic patet i[n] hac diffinitio[n]e. Tri
nari[us] est n[um]er[us] ipar p[ri]m[us] utroq[ue] m[od]o. Impar eni
non est dicta p[er] se sed est accis n[um]eri et ita accis coe
respectu t[ri]narij. C[on]uenit eni t[ri]nario et non nouen
nario. S[ic] p[ri]mo utroq[ue] m[od]o: p[er]uenit dualitati et
t[ri]nario: et isto modo quilibet p[er] diffinitio[n]is uel dicta
est in plus quo ad supposita: totu[m] aut[em] est p[er]uertibi
le cu[m] diffinitio. Per hoc ad rationes.

Ad p[ri]ma[m] patet q[uod] d[icitu]r d[icitu]r est:
et dico q[uod] itellerit Al[ex] sic. q[uod] illud q[uod] diffinitio[n]is est ex
gen[us] et dicta ultia accipiendo dictam p[er] se: illa co
uertibilis est cu[m] sp[eci]e q[uod] ad supposita: s[ed] sit in plus
q[uod] ad simplicitate[m]. Ad aliud sic dicebat. Ad
rone[m] s[ed] b. q[uod] nihil deficiat altera ad aliq[uod] q[uod] est i[n]
seri[us] eo absolute et suffici[en]ter de se s[ed] t[ame]n vicissim
est def[n]itio: ut si dico numer[us] ipar p[ri]m[us] utroq[ue]
m[od]o. hoc accis ipar non est de se suffici[en]s ad def
minandu[m] b q[uod] est p[ri]m[us] utroq[ue] m[od]o. sed ex b q[uod] ipar
definet h[ab]et dictas p[ri]m[us] utroq[ue] m[od]o q[uod] est idiffer[en]s
ad dualitate[m]: q[uod] n[um]er[us] binari[us] non integrat ab ali
q[uod] n[um]ero ut patet: sic nec t[ri]nari[us]. et t[ri]nari[us] ip[er] co
p[re]hendo ad n[um]eros ipares et e[ss]e t[ri]nari[us]. hoc p[re]t[er]a
p[ri]m[us] utroq[ue] m[od]o def[n]it n[um]eru[m] ipare q[uod] est idiffe
rens ad n[um]eru[m] t[ri]nari[us] et nouenariu[m] et alios ipares

n[um]eros ip[er]m[od]o c[on]p[re]hendo ad n[um]eru[m] p[ri]m[us] utroq[ue]
m[od]o. Et b patet q[uod] ex tali mutua p[re]t[er]a sic totu[m]
p[er]uertibile: et id[em] p[re]cedit illud q[uod] r[ati]o p[ro]bat. Probat
eni q[uod] vna dicta q[uod] cois est non p[er]t[inet] ip[er]m[od]o c[on]p[re]hede
ad suu[m] ip[er]m[od]o suffici[en]ter et b p[re]cedo: t[ame]n ex mutua
p[re]t[er]a sic itell[ig]it def[n]itio[n]is q[uod] aliq[uod] p[er] descriptio
nis s[un]t se. Ad alias duas r[ati]ones patet i[n] pone
Probat eni q[uod] d[icitu]r p[er] se et subales ultie p[er]uertibi
les s[un]t euz suis specieb[us] et hoc est concessus:
sunt t[ame]n in plus quo ad simplicitate[m]. Ad. li. r.

Veritur An d[icitu]r subales pos
sint nob[is] innotescere p[er] ac
cidetia cois sic r[ati]o aristotiles. q[uod] non v[er]i
det. Illud q[uod] est coe et id[em] def[n]itio[n]is non ducit i[n] cogni
tione[m] alicui[us] def[n]itio[n]is. sed accit[ur] cois s[un]t i[n] dicta
et id[em] def[n]itio[n]is ad multas sp[eci]es: ergo non ducit i[n] co
gnitione[m] vni[us] sp[eci]es. It[em] accis si iducit i[n] cogni
tione[m] alicui[us] ducit i[n] cognitione[m] p[ro]p[ri]i suble
et: sed subiectum ad q[uod] p[ri]mo conleq[ui]t[ur] acci
des coe est id[em] id[em] d[icitu]r. ergo p[ri]mo iducit i[n] cognitio[n]e
ne id[em] id[em] et non i[n] cognitione[m] d[icitu]r specific[am]. It[em]
nihil agit ultra sua sp[eci]em: accis et sube s[un]t d[icitu]r
uerse sp[eci]es. ergo accis non ducit i[n] cognitionem
sube. It[em] si sic t[ame]n sp[eci]es sube relucet i[n] sp[eci]es
accit[ur]: q[uod] effect[us] relucet i[n] sua ca[usa]: sed b est falsu[m].
ergo suba non cognoscit p[er] accit[ur]. It[em] b[er]t[ur] d[icitu]r q[uod]
p[ri]m[us] est uer[us]. Co[ra] si accis ducat i[n] cognitio[n]e
ne sube: accis non est ca[usa] cognitio[n]is sube nisi equa
ce. S[ed] i[n] causis et effectib[us] equo[n]is non oportet q[uod]
effect[us] relucet i[n] sua ca[usa] s[ed] i[n] vni[us] oclis. It[em] ad
p[ri]ncipale. accis coe non ducit i[n] cognitione[m] sube
nisi r[ati]o[n]e s[ed] b[er]t[ur] q[uod] cognoscim[us] q[uod] accis non p[er]
ce[n]t nisi i[n] s[ed]o nos cognoscim[us] s[ed] b[er]t[ur] r[ati]o[n]e s[ed] b[er]t[ur]. S[ed]
q[uod] illa s[ed]a sit b[er]t[ur] s[ed]o uel illud b[er]t[ur] non scim[us]. Accis
ergo coe ducit i[n] p[ri]ncipale[m] cognitione[m] sube: Sed
dicta specific[am] est p[ri]ncipiu[m] cognoscendi subam sub
def[n]itio[n]is r[ati]o[n]e et non p[ri]ncipale[m] q[uod] p[ri]ncipale[m] distiguit vna
sp[eci]es ab alia ergo accis coe non ducit i[n] cognitio[n]e
ne d[icitu]r specific[am]. Ad oppositu[m] est aristotiles. r[ati]o
cit eni dictas cognoscim[us] p[er] cois p[ri]ncipia i[n] illa p[er]
re. Ali[us] est modus r[ati]o[n]is. It[em] hoc patet ratione.
dicta subales sit magis nob[is] occulte q[uod] p[ri]ncipale[m] acci
tia: sed accit[ur] p[ri]ncipale[m] p[ri]ncipale[m] nob[is] magis occulte
q[uod] accit[ur] cois. et n[on] n[on] cognitio[n]is est a magis notio
nobis ad min[us] nota et magis occulte. ergo n[on] n[on]
cognitio[n]is est p[ri]mo i[n]cipi[en]da ab accitib[us] coib[us] et sic
deueni[en]do i[n] p[ri]ncipale[m] accit[ur]: et postea i[n] dem[on]strat[i]o[n]e.
Ad q[ue]stio[n]e[m] d[icitu]r q[uod] dicta subales innotescunt
nobis p[er] accit[ur] cois: cu[m] r[ati]o[n]e
est: q[uod] ois n[on] n[on] cognitio[n]is est a magis notio nobis ad

inlⁿ nota: qⁱ ois nfa cognitio outⁱ h^{et} a sensu:
Sed accitua coia s^ut nobis magis nota q^u ac-
cid^{et}ia p^{ro}p^{ri}a: q^u ad sensum s^ut manifesta: pp^{ri} q^uo
cognitio nfa outⁱ h^{et} a cognitioe accitua: r^{ati}o p^{ro}p^{ri}a
la s^ut ois subales nobis nota. / Intellig^{et}ur
t^um est pp^{ri} r^{ati}o q^uo accid^{et}ia coia n^{on} s^ut sufficiens
p^{ri}ncipi^u duc^{et}di in cognitione sube ut p^{ro}p^{ri}a q^uo
r^{ati}o q^uo c^{on}tra f^um q^uo tale n^{on} ducit in cognitione
alicui^{us} p^{ro}p^{ri} s^ut p^{ro}p^{ri} r^{ati}o: pp^{ri} q^uo accitua c^{on}tra n^{on}
est immediat^u p^{ri}ncipi^u duc^{et}di in cognitione ois s^ut
f^um r^{ati}o: uer^um accitua c^{on}tra est p^{ri}ncipi^u s^ut p^{ro}p^{ri}a r^{ati}o
coadun^{at} ad cognitione sube. / Cognitio igit^{ur}
sube: orit^{ur} a cognitioe accitua tanq^uam a iuuat^{ur} s^ut
n^{on} a p^{ri}ncipio suffici^{et}re. v^{er}u^m accitua coia maxim^u
p^{ro}p^{ri} p^{ro}p^{ri} ad cognosc^{et}da q^uo q^uo p^{ro}p^{ri} Aristotile^m
p^{ro}p^{ri} de aia. Duct^{ur} eni^m iⁿ cognitione p^{ro}p^{ri} sube
s^ut n^{on} iⁿ distincta siue determinat^{ur}. / Ali^u itellig^{et}
d^um q^uo accitua ducit iⁿ cognitione s^ut s^ut tali ordie
q^uo p^{ro}p^{ri} de multo^{rum} accitua coluz siml^{it} etu-
te itella discurr^{et}is nos deuenim^{us} iⁿ cognitio-
ne alicui^{us} accitua p^{ro}p^{ri} s^ut sic uter^{ur} iⁿ cognitio-
ne ois subals tanq^uam ab effect^u ad c^{on}tra: r^{ati}o ita
cognitioe p^{ro}p^{ri} deuenim^{us} iⁿ cognitione defmi-
nat^{ur}: sic patet iⁿ q^uo: p^{ro}p^{ri} b^u q^uo p^{ro}p^{ri} aliquid mul-
ti iⁿ remotis de s^ut p^{ro}p^{ri} q^uo sit alal: r^{ati}o postea de-
uenit in cognitione magis specialem.

Ad r^{ati}ones. p^{ri}ncipales ostendit^{ur} q^uo ac-
cid^{et}ia coia n^{on} s^ut p^{ri}ncipi-
u^m suffici^{et}re r^{ati}o immediat^u duc^{et}di iⁿ cognitionem
s^ut: q^uo c^{on}tra n^{on} est p^{ri}ncipi^u suffici^{et}re deueni^{et}di iⁿ co-
gnitione s^ut defmiare. Si r^{ati}o est p^{ri}ncipi^u, tunc
suba relucet iⁿ s^ut accitua. / Ad auctoritates
ad opposit^u. ostendit^{ur} q^uo accitua s^ut p^{ro}p^{ri}a co-
gnitiois ipsi^{us} s^ut. / Al^u alit^{er} posset dici q^uo multa
accid^{et}ia s^ut accepta s^ut p^{ri}ncipi^u suffici^{et}re: r^{ati}o f^um
b^u patet ad p^{ri}ncipales r^{ati}ones. / Ad sec^unda s^ut patet q^uo
ex vno accitua n^{on} deuenim^{us} iⁿ cognitione ididui
t^um ex multis deuenim^{us}: r^{ati}o sic iⁿ natura s^ut. / Ad
ali^u patet q^uo n^{on} oportet s^ut reluc^{et} iⁿ s^ut accitua
s^ut s^ut s^ut deueniam^{us} iⁿ cognitiones
s^ut. Accitua eni^m deute p^{ro}p^{ri}a n^{on} ducit iⁿ cognitio-
ne s^ut nisi deute s^ut: q^uo s^ut. Accitua eni^m deute
s^ut s^ut q^uo s^ut gignit^{ur} s^ut iⁿ intellectu s^ut c^{on}tra adiu-
torio itellec^{tu} ag^{et}is r^{ati}o p^{ro}p^{ri} illas s^ut accitua g^uat^{ur}
eas iⁿ itellec^{tu}. Itell^u discurr^{et} app^{ro}p^{ri}et^{ur} ad s^ut
sub p^{ro}p^{ri} r^{ati}o: siue s^ut: r^{ati}o sic ponit^{ur} q^uo fac^{et} s^ut
iⁿ itellec^{tu}: r^{ati}o n^{on} null^u sub sensu. / Et si dicat^{ur} q^uo
t^um accitua est p^{ri}ncipales s^ut itellec^{tu}. Hic dicunt^{ur} q^uo
p^{ri}ncipales s^ut duplex g^uat^{ur} r^{ati}o p^{ro}p^{ri} p^{ro}p^{ri}. Accitua

est p^{ri}ncipales s^ut g^uat^{ur} de suba de p^{ro}p^{ri} p^{ro}p^{ri}. 25. ly.
q^uo **Meritur** sit scire oia. q^uo sic vi-
det^{ur}. q^uo si aliq^uis diffinit^{ur} h^uicem oportet
q^uo cognoscat r^{ati}onale h^uicem itell^u: ita q^uo n^{on} asino
nec alicui alteri: s^ut ad b^u q^uo cognoscat r^{ati}onale n^{on}
itell^u asino oportet q^uo cognoscat asinu^m r^{ati}o q^uo libet
aliud cui cognoscat r^{ati}onale n^{on} itell^u: r^{ati}o sic opor-
tet est oia cognosc^{et}. / It^{em} b^u patet p^{ro}p^{ri} Aristotile^m
itell^u. Cognosc^{et} ois aliq^uo^{rum} cognoscat ill^u
q^uo differt r^{ati}o illud a quo differt. / 23. diffinit^{ur}
oportet cognosc^{et} ois diffinit^{ur} q^uo differt a quo
libet alio: ergo cognoscat diffinit^{ur} r^{ati}o q^uo libet ali-
ud. cognoscat ergo oia. / It^{em} diffinitio est diffin-
ita cognitio diffinit^{ur}. ergo cognosc^{et} aliq^uid p^{ro}p^{ri}
diffinitione cognoscat p^{ro}p^{ri} distincta cognitione a
quolibet alio: s^ut distincta cognitione n^{on} h^{et} dif-
finit^{ur} nisi q^uo libet aliud cognoscat ergo r^{ati}o.

Ad q^uoniam cognosc^{et} oia iⁿ uli^{us} n^{on} t^um iⁿ p^{ro}p^{ri}
ticulari. P^{ri}ncipales patet q^uo diffinit^{ur} h^uicem h^{et} co-
gnosc^{et} r^{ati}onale itell^u h^uicem ita q^uo cognoscat r^{ati}onale
nulli alteri itell^u: s^ut h^{et} n^{on} p^{ro}p^{ri} cognosc^{et} nisi co-
gnoscat iⁿ uli^{us} oia ergo r^{ati}o. / Ali^u p^{ro}p^{ri} patet q^uo nisi
cognoscat r^{ati}onale nulli alteri itell^u n^{on} cognosce-
ret alal r^{ati}onale r^{ati}o mortale est diffinitione h^uicem: q^uo
t^um n^{on} cognosceret b^u est p^{ro}p^{ri} h^uicem. De
c^{on}tra patet q^uo si diffinit^{ur} r^{ati}o. t^um impossibil^{is} est ali^u
q^uo scire. p^{ro}p^{ri} p^{ro}p^{ri}. q^uo cognoscere oia sub p^{ro}p^{ri}
p^{ri}a r^{ati}o impossibil^{is} est cuiusq^{ue}. Si t^um oportet
cognosc^{et} oia sub p^{ro}p^{ri}a r^{ati}o: impossibil^{is} est ip^{so}m
diffinitione h^{et} siue diffinire: s^ut n^{on} h^uicem diffi-
nitione n^{on} h^{et} sciam: q^uo diffinitio est mediu^m iⁿ de-
monstratione per Aristotile^m. ergo sequit^{ur} q^uo im-
possibil^{is} est aliq^uid habere scientiam.

Ad p^{ri}ncipales r^{ati}o vi^{de} q^uo illa p^{ro}p^{ri} null^u
posse diffinire nisi oia co-
gnoscat iⁿ uli^{us}: r^{ati}o b^u p^{ro}p^{ri}. / Ad aliud q^uo non
oportet cognosc^{et} ois aliq^uo^{rum} ad iulic^u eo
gnoscat utruq^{ue} sub p^{ro}p^{ri}a r^{ati}o: s^ut suffici^{et}re q^uo
gnoscat utruq^{ue} iⁿ uli^{us} siue iⁿ p^{ro}p^{ri}a. / Ad ali^u
patet p^{ro}p^{ri} id^{em} q^uo distincta cognitio alicui^{us} p^{ro}p^{ri} h^{et}
r^{ati}o p^{ro}p^{ri} iⁿ se cognoscat s^ut defmiata r^{ati}o: s^ut
alia n^{on} cognoscat nisi t^um iⁿ vniu^{er}sali r^{ati}o.

Explicitunt Questiones doctoris Subtilis
super libros Posterioru^m: Imp^{re}ss^u Ale-
nctis per Simonem de Luere
ii^o. Decembris. M^o. cccc. xviij.

[illegible]

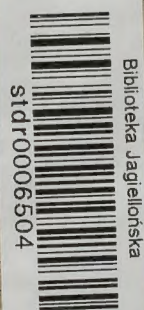
Bibl. Jag.

619 LISTHED A

CRACKLEBERRY

103

SIdr0006504

Biblioteka Jagiellońska

